

E. K. Waterhouse.

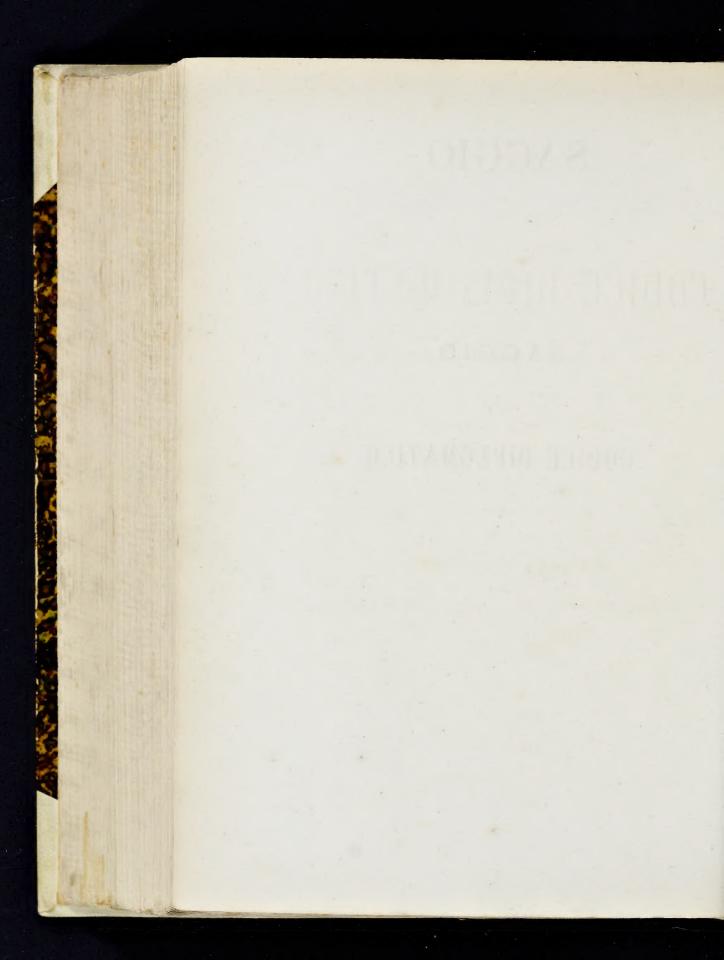
)

SAGGIO

DI

CODICE DIPLOMATICO

SAGGIO

DI

CODICE DIPLOMATICO

FORMATO SULLE ANTICHE SCRITTURE DELL'ARCHIVIO DI STATO DI NAPOLI

PER

CAMILLO MINIERI RICCIO

SUPPLEMENTO

PARTE SECONDA

27 Gennaio 1300. Indizione 13° - 31 Maggio 1326. Indizione 9°

NAPOLI 1883

F. FURCHHEIM

LIBRAIO-EDITORE.

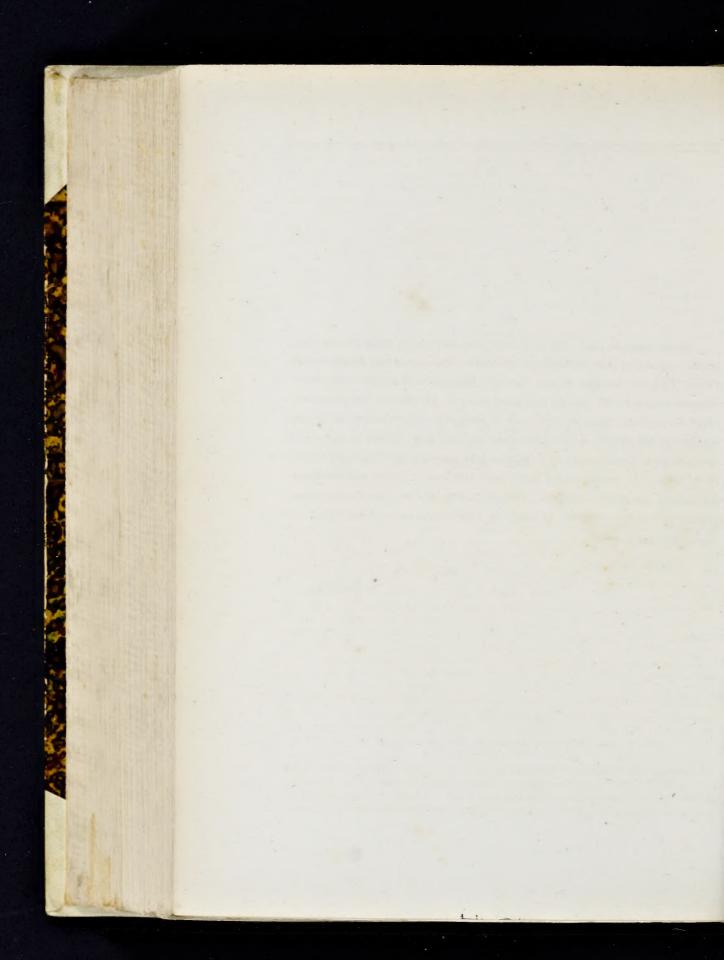
Edizione di 125 esemplari numerati

N. 80

Questa seconda parte del Supplemento al Saggio di Codice Diplomatico, giunta appena al sesto foglietto, fu interrotta per la morte dell'illustre autore Comm. Camillo Minieri Riccio, che ai 6 maggio dello scorso anno mancò inaspettatamente alla vita ed agli studi storici. Se non che, essendosi tra le carte del defunto rinvenuto quasi tutto il materiale apparecchiato per la continuazione del lavoro, a me è sembrata util cosa non lasciare a mezzo una opera di tanta importanza. Epperò presi gli opportuni accordi con gli eredi, io prosieguo la pubblicazione della medesima con lo stesso sistema tenuto nelle parti già precedentemente pubblicate, augurandomi che la mia intenzione e le mie cure abbiano il favore di tutti coloro, cui è a cuore lo studio delle fonti nella storia.

Napoli, giugno 1883.

L' EDITORE

Anno 1300. 27 Gennaio. 13ª Indizione - Roma.

Carlo II spedisce Maestro Giovanni di Rocca Guglielma al pontefice Bonifacio VIII per sollecitare la canonizzazione di Ludovico Vescovo di Tolosa suo figliuolo.

Registro 1299. B. 97. fol. 163.

Karolus secundus etc. Tenore presentium notum facimus Universis quod Nos confisi de fide industria et probitate Magistri Johannis de Rocca Guillelmi facimus ordinamus et constituimus eum presentem ac suscipientem nostrum verum et legitimum procuratorem ac nuntium Specialem ad supplicandum et nomine et pro parte nostra Instandum sollicite ac oportune ut expedit aput Sanctissimum in Christo Patrem et Clementissimum Dominum nostrum Dominum Bonifacium divina providentia Summum Pontificem, pro Canonizatione Lodoyci nati nostri carissimi olim Episcopi Tholosani iuxta confirmationem Venerabilis in Christo Patris Domini Matthei Dei gratia Episcopi Portuensis et Sancte Rufine prout ipsius Domini nostri providentia dignum duxerit et viderit concedendum. In cuius rei testimonium presens procurationis scriptum exinde fieri et pendenti Maiestatis nostre Sigillo iussimus communiri. Actum et datum Rome per Bartholomeum de Capua etc. Die XXVIJ° Januarii XIIJ° Indictionis.

- II.

Anno 1300. 2 Maggio. 13ª Indizione - Napoli.

Carlo II fa edificare una nuova fontana nella città di Napoli nella Rua de' Sellari e propriamente nel luogo detto Federico.

Registro 1299. 1300. C. n. 101. fol. 156 t.

Scriptum est Pontio de Montiliis militi Capitaneo Civitatis Neapolis familiari et fideli suo etc. Pro Viro Nobili Frederico de Flisco Comiti Lavanie dilecto Consiliario familiari et fideli nostro fuit maiestati nostre noviter conquerendo monstratum quod ex opere nove fontis que nuper in Civitate nostra Neapolis Rugua Sellariorum ubi dicitur

Fredericus certas habet et possidet Apothecas construitur apothecis ipsis grave dampnum et preiudicium generatur ex quo sibi petit per nos oportune succurri. Tue itaque fidelitati precipimus quatenus si res ita se liabeat vel Universitatem Civitatis eiusdem que ut dicitur facit construi fontem ipsum ad demoliendum opus huiusmodi dicti fontis prout iustum fuerit vel ad conservandum dictum Comitem in apothecis indempnem ut expedit memoratum inducas et si expedire cognoveris arta qua convenit coercione compellas ita quod ulterius inde tibi scribere non cogamur. Datum Neapoli per Bartholomeum de Capua etc. Die IJ Maii XIIJ Indictionis.

III.

Anno 1300. 6 Maggio. 13ª Indizione - Napoli.

Trattato tra re Carlo II ed il Comune di Genova.

Registro 1299. 1300. C. n. 101. fol. 196 t-197.

Karolus Secundus etc. Tenore presentis scripti notum fieri volumus universis. quod nos ex affectu caritatis interne, quem erga Comune Ianue semper habuimus et habemus, quamquam alique speciales persone ipsius contra nos Sinistra et contraria moliantur. circa reformationem tractatus pacis atque concordie inter nos dictumque Comune specialibus studiis libenter adhesimus et libentius inheremus, utpote qui pacis bonum undequaque diligimus, et tractatum huiusmodi effectum sortire debitum ex premisse caritatis instinctu sincero animo affectamus. Cum igitur subscripta nobis noviter sint insinuata Capitula per aliquos Amicos nostros Cives Ianue per que tractatus ipse perduci creditur ad debite prosecutionis effectum. Nos confisi de fide Prudentia et legalitate Mathei de Adria Magne Curie Magistri Rationalis. et Landulfi Ayosse de Neapoli militum consiliariorum et familiariorum nostrorum. quos pridem ad Comune prefatum pro eadem prosecutione providimus destinandos plenam eis potestatem et auctoritatem liberam impartimus tractatum ipsum iuxta predictorum subscriptorum Capitulorum seriem et tenorem. prosequendi perficiendi. firmandi atque complendi. ac omnia alia et singula faciendi que circa ipsum oportune noscuntur et nos ipsi facere possemus et deberemus si personaliter adessemus. promittentes Leucio de Capua notario infrascripto. legitime stipulante. pro parte dicti Comunis, et quorumcumque interest. vel interesse poterit. Nos Ratum gratum firmum et acceptum perpetuis temporibus habituros, quicquid per predictos nuntios, et Ambassiatores nostros in premissis Actum ordinatum promissum atque firmatum fuerit. secundum quod Capitula ipsa docent. Illudque actendere complere atque perficere, ac actendi compleri ei perfici facere sub bonorum nostrorum omnium ypotheca. Tenor autem Capitulorum ipsorum Talis est.

Infrascripta petuntur fieri, per Illustrem dominum Regem Jerusalem et Sicilie Comuni Ianue Videlicet, quod Castrum Monachi, et Turris seu Fortellicia Abegii, que turris, seu fortellitia ab uno anno et dimidio circa in posse dicti domini Regis dicitur pervenisse, reddentur ac restituentur, dicto Comuni modo subscripto.

Silicet quod Comune predictum extrahet et restituet omnes illos qui sunt in dicto Castro Monachi et omnes sequaces eorum. nec non et qui eorum occasione sunt banniti et forestati ab omni banno. et eis reddent omnia eorum bona, talia et qualia sunt, exceptis domibus quorumdam Grimaldorum que occasione Guerre in parte destructe et deformate fuerunt, et tandem vendite, assignate vel tradite quovis titulo per Comune Janue quibusdam Intrinsecis Civibus per quos postinodum reparate vel redificate seu meliorate fuerunt vel que vendite assignate, seu tradite vel quovis titulo predictis Intrinsecis per dictum Comune Ianue fuerunt licet destructe vel deformate fuerunt, quarum domorum huiusmodi non fiet restitutio set satisfacio eis, quorum fuerunt, de pretio competenti, ad dictum bonorum virorum secundum eum statum et valorem in quibus erant eo tempore quo, eis fuerunt per dictum Comune quovis titulo vendite tradite vel etiam assignate. Ita quod de ipsis possint gaudere, sicut faciunt alii Cives Ianue de bonis eorum, nec non dictum Comune faciet remissionem eis, de omnibus dampnis et Iniuriis per eos et sequaces eorum factis Comuni predicto sive singularibus personis.

Et quod omnes predicti possint libere et secure ire, redire, habitare et stare cum familiis eorumdem in Ianua, et districtu eius pro eorum arbitrio voluntatis. Exceptis Grimaldensibus videlicet illis de domo Grimaldorum et eorunque de aliis, de quibus Comuni placuerit, qui debeant et possint stare extra Ianuam et districtum eius ubicunque voluerint, nec redibunt in Ianua, vel eius districtu, donec placuerit Comuni prefato.

Et omnes predicti tam illi de domo Grimaldorum quam alii. Iurabunt attendere et observare mandata dicti Comunis. Potestatis et cuiuslibet alterius Rectoris. vel Rectorum qui pro tempore fuerint in dicto Comuni. et de hoc prestabunt competentes ydoneas cautiones et nihilominus solvent mutua. avarias. datas et collectas. que per ipsum Comune imponentur sicut faciunt alii Cives Janue.

Predictis autem de domo Grimaldorum et omnibus aliis. licebit, navigare libere et ubicunque et quocumque voluerint et ad eorum cuiuslibet ipsorum propriam voluntatem, dum tamen solvant in eundo et redendo, expeditamentum sicut solvent alii Cives Janue, ut in omnibus locis ubicumque fuerint et ibunt, tractentur, et habebuntur sicut alii Januenses. Restrigentur tantum sub quolibet Magistratu Januensi sicud alii Januenses.

Predicta quidem Castrum Monachi et Turris. seu Fortellitia Abegii tradentur in posse dicti comunis hoc modo, videlicet quod assignabuntur certis personis de Janua de quibus concordabunt dictus dominus Rex. et comune prefatum. Sub ea conditione ut si predictum Comune non fecerit observare prefato domino Regi et omnibus aliis prenominatis suprascriptas obligationes et promissiones, et omnes alias quae inferius describuntur teneatur dictum Comune et persone, quibus assignantur predicta Castrum Monachi, et Turris seu Fortellitia eadem. Statim restituere domino Regi prefato, aut certo suo nuntio, seu procuratori eius ad hoc statuto vel statuendo per eum, et de hoc se obligent dictum Comune, et decem certe persone per Sacramentum et alias ydoneas securitates et cautelas, observatis enim conventionibus, obligationibus et promissionibus antedictis, et infrascriptis per Comune prefatum, et finita guerra Insule Sicilie predictum Castrum Monachi, libere restituatur Comuni Janue non ante, per illos quibus dictum Castrum tradetur. Restituatur etiam in hoc casu, turris seu fortellitia supradicta.

Si vero volentibus illis qui tenent dictum Castrum Monachi. dominus rex prefatus tradere non posset ipsum castrum monachi modo prescripto Comuni prefato. tunc comodabuntur Comuni predicto per ipsum dominum regem. Castrum Ese. et Turbie et assignabitur Turris seu fortellitia Abegii hoc modo. videlicet quod dominus Rex tradet predicta Castra Turbie. et Ese in posse illorum de Janua quos ipsi duxerint eligendos. et dictam Turrim seu fortellitia Abegii. que Castra custodientur ad expensas Comunis Janue.

Homines vero Castrorum. fructus. redditus et proventus erunt semper dicti domini

Regis et Regentur. et procurabuntur. per officiales ipsius domini Regis. et dicta Castra custodientur per illos de Janua. qui eligentur per predictum dominum Regem. quousque Comune Janue. habebit dictum Castrum Monachi. ad quod habendum continue intendent et procurabunt sine aliquo dolo vel fraude. Quo Castro habito sine dilatione aliqua statim dicta Castra restituentur libere dicto domino Regi aut suo certo nuntio vel procuratori per Comune Janue. ac per prefatos qui habebunt in custodia dicta Castra.

Pro quibus Castris modo prefato custodiendis. et restituendis. obbligabit se dictum Comune Janue. per sollempnes securitates. et cautiones ydoneas et cautelas nec non prefati, quibus assignentur predicta Castra iurabunt, et per homagium firmabunt, et promictent firmis et ydoneis obbligationibus dicta Castra restituere in casu predicto statim quod pro parte dicti domini Regis fuerint requisita, dicta Turri seu fortellitio Comuni Janue remanente.

Simili modo obligent se, predictum Comune, et persone predicte, quod si prefatum Comune Janue, non fuerint observate predicto domini Regi prenominatas suprascriptas obligationes, et promissiones, ac omnes alias que inferius describuntur debeant dictum Comune et persone quibus assignabuntur dicta Castra Ese, et Turbie, ac Turris seu fortellitia Abigii eadem, statim sine contradictione aliqua restituere domino Regi prefato, aut suo certo nuntio vel procuratori statuto per eum vel statuendo ad hoc. Remanentibus semper firmis obligationibus aliis factis domino Regi, et aliis subscriptis, per Comune Janue.

Circa predicta nichilominus Idem dominus Rex prohibebit cum effectu et sine fraude aliqua quod nullus. de terra Sua Provincia prestabit auxilium vel favorem predictis. qui sunt in Monacho. eorum rebellione durante. et quod non possint illi de Monacho aliqua victualia de terris domini Regis extrahere contra dictum Comune Janue et districtus eius. et hoc dictus dominus Rex faciet inhiberi per provinciam sub competentibus et arduis bannis et penis, quas et que faciet a contrafacientibus prout expedit extorqueri et nihilominus procedet contra eos sicut contra Rebelles.

Et ut omnia supradicta sine aliqua suspitione procedant. Dominus Rex non ponet Senescallum in Provincia nec Vicarium in Nicia qui dicto Comuni Janue rationabiliter possint esse suspecti.

Prefato quidem domino Regi. dictum Comune Janue promittit. et cum effectu faciet infrascripta videlicet. quod inhibebit sub magnis et arduis bannis et penis. quod nullus de Janua seu districtus eius. vadat in auxilium seu succursum dompni Frederici vel Siculorum contra Ecclesiam et dominum Regem predictum. quas penas et que banna a contrafacientibus predictum Comune cum effectu sine dolo vel fraude exiget et extor-

quebit. procedat contra eos sicut contra Rebelles.

Et revocabit sub certis magnis penis et bannis dominum Corradum de Auria. et alios Januenses qui sunt in Sicilia in subsidium dompni Frederici vel siculorum. et si redire noluerit set cum predictis voluerit remanere ipsum Comune penas et banna eis imposita faciat extorqueri et procedat contra ipsos cum effectu sicut contra Rebelles Comunis.

Promittit etiam dictum Comune prefato domino Regi quod pro quolibet homine de Janua vel districtu qui est vel iret in subsidium predictorum dompni Frederici vel Siculorum ipse dominus Rex habere possit inde duos vel tres homines ad stipendia sua. et pro qualibet galea possit habere duas vel tres. et hoc dictum Comune promittet et mandabit.

In cuius rei testimonium, presens scriptum publicum, per manus predicti apostolica auctoritate notarii exinde fieri et pendenti Sigillo maiestatis nostre iussimus communiri.

Actum Neapoli, presentibus venerabili im Christo patre domino Petro Dei gratia

Episcopo Lectorensi. Regni Sicilie Cancellario. Johanne de Monteforte Squillacii et Montis Caveosi Comite Camerario dicti Regni. et Johanne Pipino de Barolo Magne Curie nostre Magistro Rationali. ac pluribus aliis

Et datum ibidem per Bartholomeum de Capua militem logothetam et prothonotarium Regni Sicilie anno domini M° CCC° die VI° Madii XIII° Indictionis Regnorum nostrorum anno XVI°.

Et Ego Leucius de Capua qui supra puplicus apostolica actoritate notarius ad mandatum prefati domini nostri Jerusalem et Sicilie Regis. predictis omnibus et singulis presens interfui et stipulatione premissa cum debita sollempnitate recepta ea propria manu scripsi et in puplicam formam redigi meoque consueto signo signavi.

IV.

Anno 1300. 14 Maggio, 13a Indizione - Napoli.

Carlo II conferma a' Conti Stefano Giovanni e Stefano Radislao fratelli i loro feudi in Ungheria.

Registro 1299. 1300. C. n. 101. fol. 58.

Karolus Secundus Dei gratia etc. Tenore presentis privilegii notum facimus Universis tam presentibus quam futuris quod nos obsequentium nobis merita gratis affectibus intuentes illos potioribus providimus beneficiis afferendos quos maiora comperimus nostro culmini obsequia prestitisse, ut melioribus meritis premiis dignioribus compensatis animemus exemplo huiusmodi ad serviendum nobis impensius Universos. considerantes igitur grandia et accepta servitia que Viri nobiles Stephanus Johannes Stephanus Radizlaus et hoc Comites fratres dilecti fideles nostri maiestati nostre in prosecutione nostre Iustitie, super facto Regni Ungarie devote ac fideliter hactenus prestiterunt prestant ad presens et prestare poterunt in futurum partem unam terre Sclavonie de Iurisdictione et pertinentiis dicti Regni Ungarie a theotonia videlicet usque in Bosznam et a fluvio Zana usque ad montem Gazd quam dicti Comites dudum tenuisse dicuntur, ac insuper Castrum medue situm in dicto Regno Ungarie cum hominibus Vassallis Iuribus redditibus proventibus planis montibus nemoribus pratis pascuis aquis aquarumque decursibus et pertinentiis omnibus eorumdem Sicut ea dicti Comites hactenus tenuerunt tam ipsis quam suis heredibus utriusque Sexus ex eorum corporibus legitime descendentibus natis et in antea nascituris in perpetuum de certa nostra scientia liberitate mera et speciali gratia confirmamus et ad plenitudinem gratie potioris et plenioris roboris firmitatems predicta omnia iuxta usum et consuetudinem dicti Regni Ungarie eisdem Comitibus et dictis suis heredibus de ipsa certa nostra conscientia concedimus et donamus reservatis nobis vel Karolo nostro, bone memorie Karoli primogeniti nostri, olim Regis eiusdem Ungarie, Regni eiusdem Regi Ungarie omnibus que tam ratione maioris dominii quam alías etiam nobis vel eidem nepoti nostro debentur iuxta ipsum usum et consuetudinem Regni Ungarie supradicti fidelitate nostra et ipsius nepotis nostri Iuribus quoque nostris et suis ac cuiuslibet alterius in aliis Semper Salvis. In cuius rei fidem perpetuamque memoriam et Comitum predictorum heredumque suorum cautelam presens privilegium exinde fieri et pendenti Sigillo maiestatis nostre Iuximus communiri. Actum Neapoli

presentibus Viro nobili Johanne de Monte forti Squillacii et Montis Caveosi Comite Regni Sicilie Camerario et Johanne Pipino de Barulo milite Magne Curie nostre Magistro Rationali Consiliariis familiaribus et fidelibus nostris et pluribus aliis etc. Datum ibidem per manus Bartholomei de Capua militis Logothete et Prothonotario Regni Sicilie anno Domini M° CCC° die XIIIJ° maij XIII Indictionis Regnorum nostrorum anno XVJ° feliciter amen.

V.

Anno 1300. 14 Luglio. 13ª Indizione - Napoli.

Carlo II ordina scriversi le Consuetudini della città di Napoli, affinchè non possano in giudizio essere falsificate e così portare le liti a termine indefinito.

Registro 1299. B. n. 97. fol. 325 t.

-Scriptum est Pontio de Montiliis militi. Capitaneo Civitatis Neapolis fideli suo etc. Erubescenda Varietas litibus maxime decidendis adversa est evellenda ne pullulet. et attentis studiis intensius recidenda ne crescat. facit enim de claris ambigua. de levibus fortia. de terminatis incerta. quo fit ut dum in rerum executionibus implicatio varietatis ingeritur sine litium termino contendendi nodositas involvatur. Sane in audientia nostra inculcata perduxit assertio. nec minus Vulgare quasi murmur obstrepuit. quod in dicta Civitate Neapolis in qua utique precipuo caritatis affectu. cupimus eradicare vitia. defectus tollere. plantare Virtutes. ille abusivus et periculosus ritus invaluit. propter incertam et indeterminatam consuetudinem veritatem, quod dum in Iudicis allegatur interdum consuetudinis longevique usus auctoritas ad contrarium opponitur alia in elisionem primo proposite repugnanter adversa et dum fit plerumque utriusque probatio ex consequentia necessitatis implicite, periurii reatus, incurritur, et Varietatis perplexitas prolixius. intricatur ex cuius incertitudinis et indeterminationis involucro. et Illud sequitur absurditate notabile quod allegata et obtenta consuetudo in uno Judicio non sine Varietatis pudentia in alterius instantia. reprobetur. Ex hiis utique continuatis eventibus oriuntur et incidunt. Animarum et corporum cotidiana discrimina Nam dum Silet Veritas oppressa per obvium. rancor altius radicatur ad Scandalum. et eo pronius ad falsitatis comenta decurritur. quo circa perverse voluntatis intentum facilior oportunitas invenitur. Quia igitur Principalis auctoritatis est proprium Supplantare dissidia falsitates evellere periuria resecare, est quidem fovere crimina ipsorum causam non tollere et qui reprobandis excessibus obviare non desinit erratis et deviis impudenter assentit. Fidelitati tue presentium auctoritate precipimus. Ut immediate ac incuntanter receptis eisdem Universitate ipsa per te Voce preconis vel alio modo legitimo congregata harum serie lecta puplice et aperte vulgata sub pena Unciarum auri Quingentarum in testimonio publico eidem Universitati ex parte nostre Maiestatis iniungas. Ut infra quindenum Spatium a die tue Iniunctionis in antea computandum eligat Viros Duodecim Vite ac opinionis electe. discretos et instructos in talibus. qui Una cum Venerabili Patre. P. ipsius Civitatis Antistite Consiliario et familiari nostro dilecto, quem salutis et status prosperi ipsius Civitatis et Civium novimus amatorem. usque per totum mensem Decembris future quartedecime Indictionis ad tardius omnes Veras antiquas et approbatas Consuetudines Universitatis eiusdem quas ex concordi proborum virorum testimonio

vel alia probatione legitima reperire poterunt fideliter redigant in Scripturam transcribendis postmodum. sub Convenienti Dictamine post approbationem nostram in Voluminibus. Septem similibus pro cautela et Certa futurorum memoria. Sollepnitate qua decreverimus roborandis Quorum primum deponetur in Archivo Curie nostre Neapoli. Secundum in Maiori Ecclesia Civitatis eiusdem. Tertium in Statione librorum. Ut inde sumatur Copia et transcriptionis exemplum. Quartum tradatur Judicibus Civitatis annis singulis finito ipsorum officio successoribus assignandum. Tribus Reliquis, in Religiosis et Sacris Edibus iuxta nostre provisionis arbitrium conservandis. Si vero aliquem vel aliquos ex duodecim prefatis electis per humane Sortis eventum contingat vel aliter interim de medio subtrahi. alius vel alii loco eius aut eorum per Universitatem ipsam imminente tue potestatis officio ad predicta complenda. quantocius subrogentur, quod si forte in Consuetudinum reductione dictarum Anfractus repugnationis emergeret aliquibus asserentibus consuetudinem fore probatam. aliis obicientibus in adversum. id nobis reserari. Volumus ut iuxta boni et equi censuram. per determinationem nostri arbitrii dirimatur. Et ut predicte nostre Ordinationis edictum. eo perducatur diligentius in effectum. quo in ipso timendum aliquod penali fuerit edictione sancitum perpensa deliberatione consilii duximus perscribendum Omnes Consuetudines Civitatis eiusdem que infra prescriptum terminum ut predicitur in Scripturam redacte non fuerint fore vacuas inanes et nullas, et in Iudiciis vel extra Iudicia nullius existere roboris, vel momenti. Ita ut siquis inventus fuerit procax aut pertinax qui consuetudinem allegare presumat que in ipsis voluminibus non inveniatur inserta ipso Iure sine sententia Unius libre auri purissimi condepnatione plectatur. Cuius medietas fisci nostri conpendiis. Reliqua vero ipsius Civitatis Comodis applicetur. Ut et nostra provisio predictorum Discriminum. succidat materiam tollat causam perfectioni Salubris nostri propositi efficaciam prebeat et sic dicte abusionis reprobe enervet substantiam et effectum, ut omnifariam in se ipsa depereat et omnis eius memoria totaliter evanescat. De executione vero presentium cum forma ipsarum confici. facias Duo publica Instrumenta similia quorum Unum tempore tui ratiocinii producendum retineas. Aliud Magistris Rationalibus Magne Curie nostre sine dilatione transmittas. Datum Neapoli per Bartholomeum de Capua militem etc. Die XIIIJº Julii XIIJº Indictionis.

VI.

Anno 1300. 25 Luglio. 13a Indizione - Napoli.

Carlo II fa consegnare al nunzio di Ecatarina Principessa di Taranto sua nuora una certa quantità di vino e di vettovaglie.

Registro 1299. B. n. 97. fol. 342 t.

Scriptum est Guillelmo de Vinilla Vicario et Justiciario Philippi nati nostri Principis Tarentini in terra laboris fideli suo ete. fidelitati tue mandamus quatenus nuncia Ecatarine Principisse Tarenti filie nostre carissime. Vinum et Victualia presentis anni tertiedecime indictionis que pro parte dicti Principis per manus tuas existunt usque ad consuetum valorem unciarum auri centum generalis ponderis exibeas et assignes in eiusdem principisses subsidium expensarum mandato contrario non obstante. Recepturus exinde Apodixam. Datum Neapoli per magistrum Rationalem etc. Die XXV iulij XIIIe indictionis (Anno domini M^o CCC^o).

Anno 1300. 28 Luglio. 13ª Indizione - Napoli.

Caroberto nipote di Carlo II si prepara ad imbarcarsi in Puglia per passare in Dalmazia o nella Schiavonia.

Registro 1300. X. n. 105. fol. 174.

Karolus Secundus Dei gratia Rex Jerusalem Sicilie Ducatus Apulie et Principatus Capue Provincie et Forchalquerii Comes. Herrico de Hervillo Magistro Portulano et Procuratori Apulie dilecto familiari et Fideli nostro gratiam et bonam voluntatem. Cum providerimus nuper quod per virum Nobilem Comitem Domaldum de Schiavonia dilectum familiarem et fidelem nostrum frumenti Salme mille et Trecente generalis mensure de portibus Apulie licitis extrahantur et per mare ferantur ad partes Dalmatie vel Sclavonie pro fodro gentis et aliis necessitatibus Karoli de Ungaria Nepotis nostri Carissimi in partes illas presentialiter transfretare debentis Volumus et tue fidelitati precipimus quatenus predictum Comitem Domaldum vel suum procuratorem aut nuntium extrahere de predictis Apùlie portubus predictas frumenti Salmas Mille et Trecentas dicte mensure libere a Jure quolibet exiture ac etiam a Jure tareni et cum Vassello seu Vassellis convenientibus capacitatis eiusdem quantitatis frumenti deferre per mare ad predictas partes Dalmatie vel Sclavonie pro fodro gentis et aliis necessitatibus Karoli supradicti sine contradictione aliqua patiaris et ab eodem Comite vel dicto eius procuratore seu nuntio fideiussionem aliquam in Victualium extractionibus dari solitam non requiras Mandato quocumque contrario executioni presentium non obstante. Datum Neapoli per Magistros Rationales Magne Curie nostre. Anno Domini Mº CCCº Die XXVIIJº Julii XIIJº Indictionis Regnorum nostrorum anno XVIº.

VIII.

Anno 1300. 9 Agosto. 13ª Indizione - Napoli.

Dietro lettere del Despota, Carlo II ordina al Capitano di Romania di fare prendere possesso della sua chiesa al novello arcivescovo di Nepanto.

Registro 1299. B. n. 97. fol. 363.

Scriptum est Goffrido de Portu militi Capitaneo terrarum Philippi Tarentini Principis nati nostri in partibus Romanie dilecto familiari et fideli suo etc. Per literas Egregie mulieris Dame christi fidelis Despine Cominini Ducisse affinis nostre Carissime nuper nostra Serenitas intellexit quod Despina eadem Archiepiscopum Nepanti quem iuxta Canones Ritumque gregorum creare fecit noviter et ad te misit ut tu Sibi secundum conventiones quas inter nos et eam fore asserit dictum Archiepiscopum ad Ecclesiam sui Archiepiscopatus recipi patereris Tu vero excusatione recepta ut subditus id te facere non posse dixisti absque speciali nostra licentia vel mandato Petente igitur memorata Despina per easdem suas litteras nostrum tibi super hoc beneplacitum aperiri

volumus et fidelitati tue precipiendo mandamus quatenus prelibatum Archiepiscopum recipi ad predictam sui Archiepiscopatus Ecclesiam iuxta conventiones easdem libere patiaris, demum quia donatio facta per memoratum principem Nobili Mulieri Margarite Comitisse Chephalonie Cognate Sue de tota terra dicta Catochi cum omnibus Straticotis Silicet pheudotariis equitibus et peditibus existentibus in eadem asseritur facta fuisse contra morem et consuetudinem hominum Regionis ipsius Subiungimus et mandamus ut non obstantibus quibuscunque litteris in contrarium destinatis Comitissam prefatam vel alium pro eadem uti huiusmodi sibi facta gratia non permittas. Datum Neapoli per Nicolaum Frecziam de Ravello locumtenentem prothonotarii etc. Die VIIIJ^o Augusti XIIJ^o Indictionis.

IX.

Anno 1300. 25 Settembre. 14ª Indizione - Napoli.

Il Comune di Lucca manda quattromila fiorini di oro a Carlo II per le spese della guerra contro l'isola di Sicilia.

Registro 1300. C. n. 104. fol. 12 t.

Karolus secundus etc. Tenore presentium Notumfacimus Recognoscimus et fatemur Nos personaliter recepisse et habuisse a Thomeo Recordati. Notario de Luca Nuntio et Ambassatore Lucani Comunis et Populi presentate et exhibente nobis pro parte dicti Comunis et Populi in quodam Bacili Argenteo quatuor milia Florenorum auri iusti ponderis maiestati nostre per eos de gratia donatorum et promissorum in subsidium expensarum quas subimus cotidie pro recuperatione Insule nostre Sicilie de manibus Hostium et Rebellium Siculorum, prefatos Comune et Populum ac districtuales ipsius a promissione huiusmodi quietantes presentibus ac etiam liberantes. In cuius rei fidem testimonium et cautelam presentes litteras inde fieri et pendenti maiestatis nostre Sigillo iussimus communiri. Datum Neapoli per Bartholomeum de Capua etc. Die XXV° Septembris XIIIJ° Indictionis.

X.

Anno 1300. 28 Settembre 14ª Indizione - Napoli.

Carlo II fa indulto a Tommaso di Procida figliuolo del defunto Giovanni.

Registro 1300. 1301. A. n. 106. fol. 3.

Karolus Secundus etc. Universis presentes licteras inspecturis Indulti seriem inspecturis tam presentibus quam futuris Benigna elementia sodalis et amica principibus culpas tollit remictit offensas sicque plenius indulget egentibus ut commissum peccantis auferat et noxam alterius obsistentem sibi beneficio restitutionis abstergat Sane licet quondam Johannes de Procida contra fidem clare memorie domini Patris nostri ac nostrum multiplicatis erroribus per diversos modos offensionis excessisset

abolim ac Thomasius de Procida miles natus eius dudum in Insula nostra Sicilie rebellione orto discrimine rebellibus nostris adhexerit et etiam inimicis quia ita tamen dictus Johannes restitutus ex nostra indulgentia principali ad fidem Sancte Romane Ecclesie rediit atque nostram dictusque Thomasius subsequenter usus consilio saniori ad eiusdem ecclesie atque nostram fidem et reverentiam inspirante domino rediens post huiusmodi eius laudabilem reditum in nostris servitiis fideliter se gerendo nostram sibi gratiam studuit vendicare. Nos qui ex innata nobis benignitatis clementia non solum excedentium culpas abstergimus verum etiam eorum quos aliena culpa premit defectus facilius abolemus omnem infamie notam seu maculam quam predictus Thomasius tam ex pretacta parentis eius culpa quam sua incurrisse dinoscitur tollentes de certa nostra scientia et gratiosius abolentes restituimus eum ad actus legitimos honores gracias statum dignitates et famam de ipsa certa nostra scientia gratia speciali. In cuius rei testimonium in prefati Thomasii cautelam presentis indulti scriptum exinde fieri et pendenti maiestatis nostre sigillo iussimus communiri. Datum Neapoli per B. de C. die XXVIIJ° Septembris quartedecime Indictionis.

XI.

Anno 1300. 15 Decembre. 14ª Indizione - Napoli.

Carlo II abolisce l'uffizio di Conte Camerario e le sue attribuzioni le conferisce al Maestro Ciamberlano.

Registro 1301. n. 117. fol. 4 t.

Scriptum est Magistro Iustitiario dicti Regni nostri vel eius locum tenenti fideli suo etc. Nuper constitutionem quamdam promulgari mandavimus cuius tenor per omnia talis est. Karolus Secundus Dei gratia Rex Jerusalem et Sicilie. Ducatus Apulie et Principatus Capue. Provincie et Forchalquerii Comes. ad perpetuam rei memoriam hoc edicto in perpetuum valituro. Statuimus ne officium comitis Camerarii Regni nostri regno ipsi et nobis inutile. nec puplico statui fructuosum vacuum pro quiete communi laboribus Sumptibus in nostrum et nostrorum detrimentum fidelium onerosum exercitii fere nullius eo potissimum quod substantialia dicti officii per alios in capite officiis aliis presidentes geruntur decetero non sic in Regno nostro Sicilie Reiectum. sic de nostra re puplica et de officiorum nostrorum Cathalogo deleatur. Sicque illud cassamus et tollimus ut siquando. Magistrum Cambellanum pro persone Custodia et ordinatione nostre Camere aliisque prout videbitur. duximus faciendum. quod nobis ex habundanti reservamus expressim. Idem Magister Cambellanus per nos de novo creandus cui quotiens et quando nobis placuerit iura et pertinentia ad suum officium distinguemus contentus sic emolumentis qualiter Sibi vel specialiter per nostram Curiam concedendis, nec aliquid petere audeat. ratione officii supradicti. Comitis Camerarii iam cassati. Set nec ipse vel alius Comitem Camerarium. aut officium Comitis Camerarii abolitum et deletum ammodo nomina eius etiam evacuamus vocabulum efficaciam evacuamus ut eius viribus aunullatis perpetuo pereat aut fructu effectuque totaliter careat cuius nomen per deliberatam nostri consilii providentiam est sublatum. Datum Neapoli anno Domini Mo.

CCC°. Die XV^a decembris XIIIJ° Indictionis. Quocirca fidelitati tue districte precipiendo mandamus quatenus constitutionem eamdem in vulgarem deducas notitiam Singulis Iustitiariis Capitaneo Aquile et Gaiete. Stratigoto Salerni Vicario terrarum Principis Tarentini filii nostri carissimi constitutionis ipsiusque Seriem cum inserta forma presentium per tuas litteras sub Sigillo Iustitie intimando quibus precipias ut per terras famosas Iurisdictionis eorum eam faciant divulgari. Datum Neapoli Anno domini M° CCC° Die XVIJ° decembris XIIIJ° Indictionis.

XII.

Anno 1301. 10 Gennaio. 14ª Indizione - Manfredonia.

Condizioni con le quali il conte Ludovico di Savoia viene a militare nell'esercito di Carlo II nella guerra contro la Sicilia.

Registro 1301. n. 114. fol. 158. t. 159.

Scriptum est Raynaldo de lorco militi Comitatuum provincie et forchaquerii Senescallo dilecto etc. Venit ad Maiestatis nostre presenciam Vir Nobilis Lodovicus de Sabaudia Miles dilectus Consanguineus Comes et familiaris noster et nostris mandatis ac beneplacitis ex desiderii voto quo ducitur se exponens obtulit in partibus istis ad nostra remanere servicia et specialiter in presentis guerre negotio exercere totis conatibus. vires suas et sic habito inter Curiam nostram et eum, de modo remanendi et serviendi tractatu, Actum est quod miles ipse ultra gentem quam ad servicia nostra de sua familia et hospitio retinebit, gentem aliam in forma subscripta retineat ad guerre negotia subdistinctam, Videlicet equites inter milites et scutiferos Nobiles, Octoginta, et pedites inter Balisterios et langerios centum. Ita quidem quod unusquisque miles ad gagia quatuor unciarum ponderis generalis per mensem habeat continuos equos tres. quorum sit unus ad arma, secundus roncinus et tertius somerius. Unicuique tamen dictorum militum, retinendi sibi pro dictis gagiis, plures equos optione servata, Qui libet autem scutiferorum ipsorum sub gagiis trium unciarum ponderis predicti per mensem. Tres equos ad minus distinctos ut supra tenebit, et tam dicti milites quam ipsi Scutiferi erunt armis necessariis et decentibus communiti. dictorum vero peditum unusquisque gagia trium florenorum per mensem a Curia nostra recipiet et habebit. Set pensato quod gens ipsa tam equitum quam peditum predictorum non potest in istis partibus haberi pre manibus et ad querendam illam in partibus illis, et huc usque ducendam provisum est quod Lodovicus ipse transmittat Berhonem Rinoyere militem et familiarem suum, qui suum statim illuc iter arripit et festinat, ordinatum est deliberatione perpensa, quod unicuique de gente prefata, tam equiti quam pediti ante recessum suum pro mensibus quatuor predistincta gagia persolvantur, et ultra singulis militibus uncie auri decem. Et cuilibet scutifero uncie auri quinque pro suis preparatoriis armorum scilicet et equorum exhibeantur instanter, ipsaque tota pecunia, que contingit summam totius utriusque solutionis eiusdem, in Villa Cambariacii in Sabaudia, infra Octavum diem mensis martii proximo futuri ad tardius infallibiliter habeatur. cum ultra diem ipsum quantum libeat modicum, dicta quod absit solutione dilata, frustra

fieret quod in hac parte disponimus et conamur, eo tamen in hoc tractatu et ordinatione subiuncto, quod militi predicto qui mictitur et non tibi sit Cure vel oneri gentem eligere supradictam, et tam de veniendo infra statutum terminum ad has partes quam de serviendo postquam hic erunt, fideliter, et de rétinendis predistinctis equis ad nostra servicia, ydoneam recipere cautionem, prout ipse viderit et disponet. Tue itaque fidelitati de certa nostra scientia precipimus, ut attento quod ordinacionem ipsam specialis causa considerationis induxit et scito quod miles ipse alio iam processit itinere cum plena ordinacionis informatione presentis ad gentem inveniendam eamdem et in predicta terra. Cambariacii pariter congregandam statim postpositis aliis, collecta in unum summa pecunie ad quam ascendit particularis solutio dicte gentis equitis et peditis pro quatuor mensibus memoratis cum quantitate singularum unciarum decem et aliarum singularum quinque pro dictis preparatoriis solvendarum militibus et scutiferis supradictis summam ipsam totam tam de pecunia fogagiorum provincie que pridem pro militia Karoli de Ungaria nepotis nostri Karissimi per te imponi precepimus quantum de pecunia proventuum Sycle nostre provincie et alia quacumque fiscali non obstante quod de ipsa ulteriorique pecunia. duodecim millia librarum Turonensium per magistrum Rogerium de dompno musco de Salerno domini pape capellanum dilectum Comitem familiarem et fidelem nostrum nobis mitti precipimus ut novisti. Sic cito sic sollicite sic confestim invenias congreges et adunes etiam si deberes illam a mercatoribus vel Amicis recipere mutuo restituendam eis postmodum de utraque prefata que in predicta terra Cambariacii ante ipsum diem octavum mensis martii vel in illo ad tardius per tuum transmissa nuncium ydoneum utique ac sufficientem ad ista, penitus habeatur, in pretactis solutionibus convertenda, ea solum Cura ia hiis dicto tuo nuncio incumbente, ut ipsam quam mittes per eum pro causa predicta pecuniam predicte genti quam dictus miles ostenderit in testimonio puplico iuxta formam prefatam exhibeat et assignet et cautelam recipiat ydoneam de solutione, curetque quod equorum omnium dicte gentis quos videlicet in presentiarum habebunt extimatio certa fiat, quam nobis sub tuo sigillo volumus e vestigio destinari eorum vero equorum qui non habebuntur ibidem set emi per viam successive continget extimationem relinqui volumus militi supradicto. Cuius inde fidei et testimonio inheremus. ita profecto quod si equorum illorum quos in via, dicta gens emerit aliquis in via ipsa deficiat ad emendam teneri volumus eorumdem iuxta extimationis apprecium militis sepe fati. Quia vero de accessu dictorum peditum sic ordinari expedit, ut precedant equites memoratos quia sequi eos longum fieret atque tardum iniungimus ut de predicta vel alia quacumque fiscali pecunia Galeam unam de nostris invenias Remigarum et aliarum personarum ad navigandum utilium fulcimento munitam In qua protinus eos huc dirigas et per mare transmittas. Taliter in hac parte facturus quod ipsa ordinatio nostra te negligente non pigricet vel per aliquam tuam negligentiam non subsistat Cum defectus in hoc grave dispendium pareret et non leve periculum generaret. Illud vero in armatione dicte Galee iubemus intelligi quod de predistincta pecunia eam pro peditibus memoratis usque Neapoli biscotto et aqua munias oportunis. Intelligas etiam inclusos in extimatione ipsa et emenda sequente in casu sicut Roncinos et somerios sicut et equos ad arma prefatos et insuper quod si forsan inter equites ipsos bandererii milites seu scutiferi aliqui habeantur eis tam gagia quam pecuniam pro preparatoriis memoratis in duplo quam aliis simplicibus militibus et scutiferis exolvantur Adiecto quod miles ipse qui mittitur in casu vel infirmitatis vel alterius impedimenti notabilis alium possit loco sui ad premissa statuere cum quo sicut et cum eo si presens existeret eius non obstante absencia ea omnia dictus tuus nuncius exequatur. Datum Manfridonie per Magistrum Rationalem etc. die Xª ianuarii XIIIJ indictione.

XIII.

Anno 1301. 8 Marzo. 143 Indizione - Napoli.

Carlo II manda la reliquia di una costa di S. Maria Maddalena a Vinceslao re di Boemia e di Polonia.

Registro 1301. n. 115. fol. 52.

Scriptum est Inclito Principi. Venceslao. Dei gratia Illustri Regi Bohemie et polonie Carissimo affini nostro. Karolus secundus etc. Votivam dierum longitudinem et prosperorum successuum ubertatem. Grata fuit in oculis nostris inspectio. Set Animo gratiosa vestrarum lectio litterarum. quas Religiosus Vir Frater Paulus Prior Brondensis ordinis fratrum Predicatorum nuncius vester nobis ex parte vestra proxime presentavit. Continebat siquidem inter cetera tenor illarum quod Beate Marie Magdalene memoriam celebriter colitis. et quod erga illam vestram attendit mentem devotio Specialis. deinde cum devota instantia et prece affectuosa subiuncto ut de reliquiis felicis eius corporis sique aput nos essent. vobis aliquas destinare vellemus. devote per vos in ipsius domine Reverentiam conservandas. Nos ergo instantiam et precem vestram huiusmodi, quibus revera Regina consors nostra consanguinea vestra proinde adiecit et suas effectualiter adimplentes. magnisque intra nos laudibus vestrum in hac parte zelum et studium efferentes pro eo quod dum Sanctis honor impenditur. Deus in illis honoratur. nec est Ambiguum quin illorum reliquie. multiplicia sint beneficia erogantes. partem de Costa prefate Domine que aput nos erat. vobis colligatam et clausam sub Secreto Sigillo nostro per nuntium transmittimus Supradictum, quam prefato tanquam in vero prout nobis evidentissime constitit. de predicto beato corpore existentem. cum Summa devotione spiritus servabamus utpote qui potius piissimam Dei Matrem virtutum. utique Reginam Celestium. specialior devotio inter ceteras Dei Sanctas. erga prenominatam dominam nos accendit, et ecce ad maiorem immo indubiam faciendam fidem de existentia dicte partis de felici corpore Supradicto. alias testimoniales litteras nostras aurea bulla nostre Maiestatis impressa tipario communitas qua quidem bulla in privilegiis nostris duraturis et mansuris perpetuo ut plurimum utimur. vobis per memoratum nuntium destinamus parati semper ad cetera alia. que votis novimus vestris grata. Datum Neapoli Anno Domini Mo etc. Die VIIJo Martii XIIIJ Indictionis.

XIV.

Anno 1301. 7 Aprile. 14ª Indizione - Napoli.

Capitoli della coniazione delle monete nella zecca di Provenza.

Registro 1301. n. 114. fol. 164. t. 165.

Scriptum est Philippo de Roccamaura Receptori fiscalis pecunie in Comitatibus nostris Provincie et forchaquerii ac Custodi Monete que in Sancto Remigio cuditur familiari et fideli nostro gratiam etc. In litteris tuis nuperime culmini nostro missis quas utique benigne recepimus, continentur inter cetera verba et capitula subdistincta.

Videlicet de facto monete que in Sancto Remigio cuditur noverit maiestas nostra quod Guillelmus Vicentius de Massilia qui per vestram Excellentiam in ipsa moneta magister fuerat ordinatus per dictum Senescallum provincie et eius Consilium factis suis iniustis et inordinatis exigentibus ad mei instantiam de magistratus sui officio extitit revocatus eo videlicet quia idem Guillelmus semper durante eius officio contradixit servare Capitula contenta in Commissione Regia michi et ipsi facta super facto monete predicte, et nihil penitus facere vel servare voluit ipse Guillelmus de contentis in Commissione eadem quamquam per me pluries et instanter iuxta tenorem Commissionis eiusdem fuerit requisitus prout plene constat et inde fieri feci duo vel tria publica instrumenta. Nam ipse omnia que fiebant in ipsa moneta pro se solum secrete. nolebat facere sine mei conscientia et presentia argentum Billonum cambium et es emere et pretium predictorum mercatoribus solvere fundiciones falzones et denarios monetatos de die in diem penes se retinere deliberare solvere et expendere me semper licet custode inscio et minime requisito immo quod furtius est nunquam pati voluit quod Notarius meus ordinatus in moneta pro scribendis omnibus que ibidem fierent posset aliqua scribere que ipse faceret in moneta predicta set omnia que per ipsum fiebant in dicta moneta penes se retinere et nulli alii notificare voluit actus suos. Et ideo sic evenit, eidem quod ipse moram traxit in suo computo de exercitio monete ponendo, coram magistro petro de tholosa Rationali in provincia per annum et dimidium et ultra. Et quia minus bene et sufficienter scripsit negotia que peregit suum officium suo capite exercendo nondum finivit nec finire potest idem Guillelmus suum computum nec finem eius debitum tamen potest aliquatenus invenire. Amodo ipse Guillelmus non reddidit Curie de toto tempore prelibato, quo dicte monete officium exercuit magistratus de lucro ad ipsam Curiam perventuro, deductis expensis necessariis inde factis nisi decem et novem milia libras Coronatorum minutorum tamen licet multum plus de lucro prefato reddidisse debuisset. Actenta quantitate monete, monetate per eum dicto termino. Et considerato etiam meliori foro habito de billono argento et here per eum empto pro confectione monete temporibus retroactis immo adhuc remanet ipse Guillelmus debitor Curie in libris Coronatorum decem et octo milibus prout ipse magister petrus de tholosa per suum computum reperiit evidenter, quem computum magister Johannes de aqua Alter Rationalis innuit et vidit examinari sed preter dictum Guillelmum illico et sine cuiusquam dilacionis anfractu et etiam sine eo quod propter mutationem eamdem cusio monete prefate cessaret in aliquo fuit loco et vice dicti Guillelmi per ipsum dominum Senescallum provincie et eius consilium ad mei requisitionem vir discretus Raymundus de portubus campsor de avignione, dicte monete ordinatus et subrogatus magister qui bene legaliter sollicite et attente exercet et tractat sibi commissum officium atque servat, sine omni fractione capitula omnia commissionis monete per vestram excellentiam mihi facte et nichil penitus in officio eius vult facere nec aliquatenus expedire sine mei conscencia et presencia vel locum meum tenentem ibidem et vult et instanter requirit quod omnia nniversa et singula que necessaria sunt expeditioni monete eiusdem et eius fabrice sollepniter et diligenter scribantur per meum notarium et ipse ex habundanti etiam manu sua propria omnia scribit in cartulariis suis ad hoc quod debita Ratio valeat inde fieri iuxta commissionem eamdem et ne curia nostra possit in aliquo circum scribi, qui Raymundus una mecum de facto dicte monete Jam de tribus mensibus computavit et rationem debitam aguis posuit in auditorio Rationum coram Magistro Johanne de aqua predicto et invenit idem magister per suum computum de mero lucro per eum acquisito Curie dicto tempore trium mensium deductis inde omnibus expensis necessariis inde factis coronatorum minutorum in summa librarum quindecim milium prout de hiis omnibus idem magister Johannes qui computum ipsum recepit vestram poterit plenius excellentiam informare.

Item idem Raymundus magister iam paravit alium suum computum de aliis tribus mensibus finitis in vigilia natalis domini proximo lapsi in quibus reddere poterit de lucro proprio deductis expensis inde factis decem milia vel duodecim milia librarum ipsorum coronatorum minutorum vel circa non obstante moneta cudi incepta in terra venaycini in loco pontis sorgie per summum pontificem vel Venuayciensem Rectorem que moneta propter eius similitudinem a parte crucis et propter locorum affinitatem et etiam propter billoni subtractionem monete Sancti Remigii aliquod intulerit nocumentum. Nichilominus dictus Raymundus plus in maiori quantitate reddidit Curie de lucro temporis sex mensium predictorum quam Guillelmus Vincentii faciat de toto suo magisterio quod duravit per unum annum et dimidium ut prefertur. hinc est autem quod moneta que in Sancto Remigio cuditur per dei gratiam est in statu prospero et efficaciter ac viriliter fabricatur et est multum habundans in Cambio argento billone et here sic quod omnibus computatis bene et sufficienter exsistunt in capitali monete predicte usque ad summam librarum triginta milium et operatur presencialiter ad pondus quindecim solidorum coronatorum dupplorum pro qualibet marca Massilie et ad ligam trium denariorum de argento fino cum quatraginta fornacibus operariorum et cum quinquaginta quatuor monetariis sic quod tempore date presentium litterarum in moneta ipsa per dictos operarios et monetarios diebus singulis fabricantur, mille octigente vel duo milia libras que etiam non suppetunt tanta copia mercatorum ad ipsam monetam occurrit. Quare predictum opus cum sit ita magnum et latum fieri habet cum summo labore et vigiliis magistri predicti et mei, ac mei notarii qui predicta omnia habet scribere et inde computum ordinare pro quibus etiam ex necessitate me subire sumptus latos et maximos ultra etiam in maiori quantitate quam gagia mea possint sufficere, nam necessario oportet me tenere duos notarios unum videlicet aquis loco mei, cui dono viginti quinque libras pro suo salario et labore et alium mecum in Receptorie officio et in facto monete, cui dono anno quolibet libras quatraginta coronatorum ef victum et vestitum eo quia maximo labori est deditus sic quod vix potest complere per se sine alterius notarii adiutorio. Quare immense benignitati vestre Regie Excellentie humiliter supplico quatenus eidem placeat et dignetur michi pro me et meis Notariis de gagiis sufficientibus providere. Ceterum vestram celsitudinem cupio non latere quod die quarto presentis mensis februarii dominus Senescallus provincie et ego aput Niciam contraximus cambium cum Andrea molions de societate Bardorum de florencia qui debent facere expediri per suos socios in Apuliam duomilia quadringentas uncias auti pro quibus Ego sibi solvi et exibui infra octo dies sequentes aput Sanctum Remigium duodecim milia librarum Coronatorum de pecunia lucri sicle in defectu monete focagiorum que exigi debebat presencialiter in provincia quia focagia ipsa nondum exigi potuerunt, propter nimiam paupertatem qua tota terra provincie comuniter affligitur, et propter hoc etiam quia plures de terra provincie ipsa focagia recusant solvere ac etiam contradicunt et cetera. Nos ergo consideranter actendentes omnia supradicta sic tibi ad illa per presentium seriem respondemus, primum equidem diligentiam et industriam tuam quam per te in predictis patet adhibitam duximus commendandam. Deinde ignorare te nolumus quod ubi ea que de prefato Guillelmo Vincentio superius exprimuntur pleno sunt intellectu concepta laudamus pretactam revocacionem eius ab officio supradicto. Et ecce iubemus per alias litteras nostras Senescallo nostro provincie, quod immediate illum capiat de persona cum omnibus bonis suis, captumque tamdiu detineat donec Guillelmus ipse de toto eo in quo inventus est ac invenietur nostre fore Curie debitor integram et debitam ipsi Curie satisfactionem impendat laudamus preterea substitutionem prefati Raymundi de Portubus in eodem officio dum tamen legaliter et bene se gerat prout supra de illo testificatus es ac procuret servet et faciat iugiter in officio ipso per que aput Curiam nostram vendicet de bono in melius sibi laudes. Et ideo volumus et expresse

tibi precipiendo mandamus ut sicut et tu ipse nos ram tibi cupis gratiam uberius vendicare operosum et semper et curiosum ac actentum te prebeas qualiter in predicta Sycla nostra cudatur seu laboretur continue prout a tempore magistratus predicti Raymundi ceptum et continuatum esse in predictis nostris litteris indicatur. Significaturus nobis confestim per festinas litteras tuas totam illam pecunie Summam quam Curia nostra in presenciarum habet pro Capitali in Sycla predicta quamcumque similiter habebitur inibi de lucro usque ad diem receptionis presentium acquisito. ac deinde singulis duobus mensibus successive non omittas nec differas quin etiam totum et integrum lucrum quod ibidem acquisitum infra idem bimestre spatium fuerit tua nobis litteratoria notificatio indicet et declaret ut plenam inde ac frequentem notitiam habeamus. Ad hec cum pro nonnullis instantibus guerre nostre negotiis et presertim pro presenti armata nostra que revera profluvium exigunt expensarum maxima sit nobis opus pecunia expediatque propterea illa duodecim milia librarum Coronatorum que alias prima silicet vice mitti in partes istas ad Cameram nostram secunda vero solvi Genti armigere Lodoyci de Saubadya militis istuc ad servitia nostra venture. Set vice tertia solutionem ipsam revocantes illam omnino ad predictam Cameram nostram destinari iussisse. Recolimus ac etiam non minus similiter haberi statim alia decem milia librarum expedire noscatur. Denuo tibi sub maiori qua possimus expressione precipimus ut sicut nostram gratiam caram habes et indignationem pertimescis incurrere remoto prorsus excusatorio et dilatorio quolibet predicta duodecim milia librarum que quidem congregata et cambita esse per prefatum Senescallum et te ipsius et tua iam pluribus diebus preteritis nobis scriptio patefecit ac etiam predicta alia decem milia librarum simul cum illis si sic tibi pre manibus fuerint cum omni nobis per litteras silicet mercatorum velocitate trasmittas. Quod si forte huiusmodi decem milia non haberes ita pre manibus sicut et alia duodecim milia supradicta non omictas quin omnino procures nitaris et facias quod premissis eisdem duodecim milibus predicta alia decem milia undecumque habenda sive de focagiorum pecunia sive de predicte Sycle proventibus etiam si deberes mutuo illa recipere restituendo de pecunia Curie supradicta concite subsequantur sic equidem celeriter et infallibiliter facturus huiusmodi missionem seu missiones pecuniarum ipsarum quod nostris inde affectibus imo ipsis urgentibus necessitatibus satisfiat tuque merito exinde comenderis. Denique noveris quod annuentes pretacte supplicationi tue de gagiis tuis et predicti tui secundi Notarii nobis facte concedimus tibi tenore presentium et mandamus ut habeas et retineas tibi pro gagiis tuis ultra statutam et solitam quantitatem tertium quantitatis eiusdem, ac habeas seu solvas tantumdem pro predicto secundo notario quem te retinere scripsisti quantum pro alio Notario ab olim pro predicto Receptorie officio per nostram Curiam tibi dato. Datum Neapoli per magistros Rationales etc. die VIJº aprilis XIIIJº Indictionis.

XV.

Anno 1301. 7 Maggio. 14ª Indizione - Napoli.

Carlo II, ad istanza di Bartolomeo Siginulfo signore del castello di Montoro, concede a quegli abitanti di tener mercato in tutti i giorni di mercoledì, e la fiera annuale nella festività di S. Stefano in agosto, per la durata di dieci giorni.

Registro 1301. B. n. 107. fol. 229 t.

Karolus Secundus etc. Notum facimus Universis tam presentibus quam futuris quod interventu Supplicationis intuitu Bartholomei Siginulfi de neapoli militis Magistri Cambellani Regni nostri Sicilie consiliarii familiaris et fidelis nostri dilecti hominibus Castri sui Montorii licentiam faciendi forum in Castro ipso qualibet ebdomada. Singulis diebus mercurii nec non et generales rerum quarumlibet Venalium nundinas Singulis Annis in festo Beati Stephani de mense augusti duraturas per dies decem ab eodem die festo in antea numerandos die ipso intra huiusmodi decendium computato in quibus quidem foro et nundinis volentes conveniant ad vendendum pariter et emendum dummodo fiant absque dispendio rei puplice ac preiudicio vicinorum predictis hominibus de speciali gratia tenore presentium impertimur. has nostras litteras. Sigilli nostri appensione munitas eisdem hominibus. In huius rei testimonium concedentes. Datum neapoli Anno domini etc. die VIJ° maij XIIIJ° Indictionis (1).

XVI.

Anno 1301. 14 Giugno. 14ª Indizione - Napoli.

Carlo II fa uscire dalla città di Napoli i conciatori di pelle ed assegna loro il luogo del Moricino.

Registro 1300. 1201, B. fol. 334 t. (2).

Karolus secundus etc. Viris Religiosis Priori et Conventui fratrum Ordinis Beate Marie de Monte Carmeli de Neapoli dilectis et devotis suis etc. Perducto ab olim ad Maiestatis nostre notitiam quod fetor Coriorum et Pellium que parabantur in Platea Pistasii de predicta Civitate Neapolis corruptionem aevis generabat statui nostrorum fidelium Civitatis eiusdem more consulti patris familias salubriter providendo decrevimus et expresse mandavimus ut Magistri Consatores seu paratores Coriorum et pellium predictorum inde recederent et predictum eorum artificium in loco Moricini extra predictam Civitatem Neapolis exercerent. Noviter autem prefati Magistri Serenitatis nostre presentiam adeuntes cum devotionis et humilitatis spiritu supplicaverunt

(2) Questo è uno de' Registri distrutti , che fu riassunto da Carlo de Lellis , il quale copiò anche per intero questo diploma.

3

⁽¹⁾ O trascritto questo diploma per confermare sempre più ciò che ò detto alla p. 26 dell'ultima difesa per Matteo Spinelli, cioè che il calendario del secolo XIII è ben diverso da quello del XIX. Di fatti nell'anno 1301 il giorno di S. Stefano era nel mese di Agosto ed ora è nel 26 di Decembre.

attentius ut cum solum ipsis per nostram munificentiam in predicto loco Moricini gratiose donatum pro faciendis in eo apothecis ad hoc necessariis non sufficiat sicut dicunt velintque de solo Ecclesie nostre predicte coniuncto predicto solo per vos eis ut premititur gratiose donato. Cannes viginti duas per longitudinem et octo per latitudinem emere, nostrum ad id prestare assensum sine quo solum ipsum eis vendere non disponitis sicut ponent concedere benignius dignaremur. Nos ergo ad eosdem Magistros qui ad mandatum nostrum proprias deserant et ad locum se transferunt sic remotum. Nostre concessionis intuitum dirigentes ac volentes ut eorum comoditates ad exercitium predicti artificiis habeant huiusmodi vendictione faciende per vos eis de solo predicto tanquam nobis ex premissis considerationibus placide et ex ferventis voluntatis affectu accensi plurimum votis nostris benignam prestamus nostre autoritatis licentiam et assensum iuribus Curie et cuiuslibet alterius semper salvis. Iu cuius rei testimonium presentes litteras fieri et pendenti Maiestatis nostre Sigillo iussimus communiri. Datum Neapoli per Bartholomeum de Capua militem etc. die XIIIJ Junii XIIIJº Indictionis.

XVII.

Anno 1301. 8 Luglio. 14ª Indizione - Napoli.

I fratelli di Tommaso da Minerio riprendono i loro castelli di Petrella e d'Yrraiento in Abruzzo.

Registro 1301. n. 115. fol. 209.

Scriptum est Cabellotis seu Credenzeriis Baiulationis et aliorum Jurium Curie in Aquila fidelibus suis etc. Licet in compensationem Castrorum Petrolle et yrraienti. de Justitieratu Aprutii dudum restitutorum et concessorum per nos quondam Thomasio de Marerio et fratribus que postmodum certa suadente causa de ipsorum manibus revocata fuerunt. et restituta per Curiam nostram Petro de Genzano de Urbe provisionem annuam Unciarum auri sexaginta. fratribus ipsis fecerimus percipiendam per eos super Baiulatione et aliis Juribus Curie in Aquila donec illam assequerentur in terra patentibus litteris nostris eis inde indultis. Quia tamen iidem fratres dicti Thomasii contra beneplacitum nostrum temeritate propria ceperunt et detinent dicta castra. fidelitati vestre districte precipimus, quatenus fratribus ipsis aut aliis pro eisdem. Autoritate predictarum patentium litterarum nostrarum, nichil de predicta provisione solvatis litteras ipsas pro cassis et irritis habituri, ac informaturi successores vestros de tenore presentium ut eis similiter exinde nil exolvant. Datum Neapoli per Magistros Rationales etc. Die VIIJº Julii XIIIJº Indictionis.

XVIII.

Anno 1302. 9 Maggio. 15a Indizione - Napoli.

Carlo II pubblica la nomina di Roberto suo figlio a Vicario Generale e Duca di Calabria.

Registro 1301. F. n. 111. fol. 278 t.

Karolus Secundus etc. Universis presens Privilegium inspecturis tam presentibus quam futuris. Gloria Patris honorificentia Filii. et Sapientia nati. letitia cordis eius honorandus est igitur a Patre Filius, quem precipue Claritas Sapientie luminat, et obedientie promptitudo comendat. Dum enim in ipsum Virtutis confertur premium. sue laudis et gratie. laudata Virtus producit augmentum. Actendentes igitur, quod Robertus Primogenitus noster, in quo ymaginariam formam, nobis virtus generativa constituit et ordo succedendi immediatum fecit et proximum Successorem. donis Sapientie, scientieque dotatus, cum obsequentis obedientie spiritu, nobis semper reverens extitit. concurrens cum nostris affectibus ad mandata devotus. ut eius gratias extollamus, et laudes in nostri gloriam pariter et virtutis et eo potius paterne reverentie plus debere se sentiat. quo potiora se noverit a Nobis beneficiorum impendia recepisse ipsum in toto Regno nostro Sicilie Vicarium Generalem statuimus. Ducatum Calabrie. cum Juribus omnibus honoribus Jurisdictionibus rationibus et pertinentiis suis. sibi et suis heredibus ex suo corpore legitime descendentibus utriusque Sexus natis iam et etiam nascituris. Imperpetuum sub servitio Quinquaginta Militum. prestando per heredes suos. si casus acciderit. nostre Regali Curie. de paterna caritatis promptitudine concedentes. Investiendo eundem Robertum de Ducatu predicto, per Sertum Aureum in Signum honoris insignis. et gratie dignioris. Ut sic ipse ratione ac virtute regitur, sic in aliorum regimine per dictos honorificentie titulos Dux et primus effici mereatur. A tenore autem huiusmodi concessionis nostre excipinus. Comites Barones et feudotarios alios. Comitatus. Baronias, et feuda per se in capite ac separatim tenentibus. non in terris seu territoriis aut pertinentiis demanii ducatus eiusdem quos. utique in nostro demanio, maiorique dominio nobis ceterisque Successuris, in eodem Regno Sicilie retinemus. Reservantes etiam alias et conditiones, que in privilegiis donorum nostrorum aliis liberis nostris factorum, consueverunt exprimi, presenti privilegio anessas fore intelligi volumus. ac si particulariter et expresse essent in illo distinctius annotate. In cuius Rei testimonium et predicti Ducis heredumque suorum Cautelam'indubiam. presens privilegium fieri. et pendenti Sigillo Maiestatis nostre Iussimus communiri. alio consimili. sub aurea bulla eiusdem Maiestatis nostre impressa typario concesso Sibi proinde ad cautelam. Actum Neapoli in Ecclesia Sancti Johannis Maioris. Presentibus Philippo Principe Tarantino nato. Johanne de Monte Forti Squillaci et Montis caveosi. Thomasio de Sancto Severino Marsici Comitibus. Magistro Petro de Ferreriis tunc decano Agniciense Regni Sicilie Vicecancellario. et Johanne Pipino de Barolo Magne Curie nostre Magistro Rationali. dilectis Consiliariis et familiaribus nostris. et aliorum multitudine copiosa. Anno Domini Millesimo Ducentesimo Nonogesimo Septimo. Die secundo Februarii. Xº Indictionis. Regnorum nostrorum Anno XIIJ.º feliciter amen.

Datum vero ibidem per Manus Bartholomei de Capua Militis. Logothete et Prothonotarii. Regni Sicilie Anno Domini M.º Trecentesimo secundo. Die VIIJº Maij XVº Indictionis Regnorum nostrorum Anno XVIIJ.º feliciter amen.

XIX.

Anno 1302. 13 Maggio. 15ª Indizione - Napoli.

Capitoli del Contestabile del Regno.

Registro Angioino 1301. G. n. 112. fol. 219 a t.-220.

CAPITULA PERTINENTIA AD OFFICIUM COMESTABULIE.

In primis babet ipse providere de exercitu ac eius Custodia sive Excubijs, et de loco ubi exercitus debeat stabiliri, sive castrametari, et specialiter de loco ubi temptoria domini Regis. officialium et magnatum exercitus figi debeant et imponi.

Item habet ordinare Acies militum et peditum, et ipse potest se ponere in quacunque acie voluerit et duxerit eligendum.

Item habet de hijs, que sunt ad exercitum necessaria providere, habendo secum Marescallos Regios, seu Marescallum, ad provisionem huiusmodi faciendam.

Item ubi Marescalli Regij vel Marescallus essent negligentes, vel in defectu reddendi vel faciendi iusticiam Comestabulus ipse debet tam in Civilibus quam Criminalibus cuilibet conquirenti, ius redere et facere Iusticie complementum nisi sint conquirentes de hospitio Regio, vel Vicarij Regni exercitui presidentes, quo casu ad Senescallum Regium, vel Vicarij Regii secundum ordinationem Regalis Curie Jure dicto pertinebit pe marnariis etiam galeotis, seu supersalientibus erit Jurisdictio Ammirati, in causa criminis et Civili.

Item si appelletur in civili vel criminali causa, a Marescallis ipsis, vel Marescallo in hijs de quibus est eorum cognitio seu Jurisdict'o erit ab eis vel eo ad ipsum Comestabulum appellandum.

Item de omnibus Juribus, sive dirittibus, que ipsi Marescalli recipiunt pro Jure mercati secundum exercitalem ritum, servatum in talibus medietas erit prefati Comestabuli et alia medietas Marescallorum ipsorum vel unius ex eis si unus tantum in exercitu commoretur, et si videatur domino Regi vel eius Vicario exercitui presidenti, quod dicta Jura seu dirictus, pro comoditate seu habilitate exercitus non debeant exigi per predictos Comestabulum vel Marescallos nullatenus exigentur.

Predicta autem Jura et dirictus, que inter Comestabulum et Marescallos dividenda ponuntur exigentur per Marescallos vel Marescallum predictos, exercitu solum durante post exercitum vero pertinebunt ad Jura nostra fiscalia, exigenda, per officialem ad hoc secundum ritum Regie Curie stabilitum.

Item durante exercitu emittetur preconium sive bannum nomine Regio, seu ipsius Vicarij presidentis in exercitu et Comestabuli memorati, cum in exercitu fuerit presens.

Item singulis tribus mensibus quando fiet paga Stipendiarijs equitibus sive peditibus, non tam maritimis habebit Comestabulus ipse pagam unius diei de stipendijs, que ipsis Stipendiarijs per Regiam Curiam exolventur. Ita quod in toto Anno si tamen exercitus ipse duraverit, Idem Comestabulus pagam quatuor dierum habeat de stipendijs iamdictis stipendiarijs, per ipsam Curiam exolvendam.

Hec autem omnia habebit et exercebit dictus Comestabulus exercitu prelibato durante, sed post exercitum conquiescent.

Durante vero exercitu, habebit a Regia Curia Comestabulus ipse pro gagijs suis Uncias auri duas sed ipso finito etiam pacato tempore, diebus singulis unciam auri unam tantum. Reservat autem sibi dominus Rex quod si in predictis, vel circa predicta videatur, sibi aliquod addendum vel retrahendum, suo beneplacito relinquatur.

Datum Neapoli per Bartholomeum de Capua militem etc. die XIIJ^o Maij XV° Indictionis.

XX.

Anno 1302. 9 Giugno. 15ª Indizione - Napoli.

Carlo II ordina proseguirsi le giornaliere oblazioni alle diverse chiese, che suo figlio Filippo Principe di Taranto faceva eseguire innanzi la sua cattura.

Registro 1301. 1302. A. n. 119. fol. 273 t.

Scriptum est Magistris terrarum Philippi nati nostri Principis Tarentini in Regno Sicilie tam presenti quam futuris fidelibus suis etc. Regale Solium tunc honore decoramus et gloria Domini que ad laudem Eterni numinis et divinorum cultum obsequiorum instituta censetur affectu promptiori prosequimur et debita observatione fulcimus. Sane cum dictus Princeps Tarentinus natus noster ante captionem suam ordinasse dicatur quod Capellani et clerici Capelle sue pro cotidianis suis et Principisse Consortis eius oblationibus perciperent et haberent mense quolibet de pecunia reddituum et proventuum terrarum eiusdem Principis florenos auri duos inter se proportionaliter dividendos. et in subscriptis diebus sollepnibus et festivis anni cuiuslibet pro celebratione officiorum unius cuiusque festivitatis Cereos in numero subdistincto videlicet in festo Circumcisionis domini Cereos quatuor in festo Epiphanie Cereos sex in Conversione Sancti Pauli Cereos quatuor In Purificatione Beate Marie cereos octo In festo Beati Mathiei Apostoli cereos quatuor In Annunciatione Domini cereos octo In Ramis Palmarum Cereos quatuor In vigila et die Pasce cereos duodecim pro qualibet die tenebrarum cereos tredecim. Pro Cereo Pascali Cere libras sex In festo Beati Marci Evangeliste Cereos quatuor In festo Beati Georgii cereos quatuor In festo Apostolorum Philippi et Jacobi Cereos quatuor In festo Ascensionis Domini Cereos sex In festo Pentecosten Cereos octo In festo Trinitatis Cereos sex In Nativitate Sancti Johannis baptiste cereos octo. In festo Apostolorum Petri et Pauli Cereos quatuor. In festo Beate Marie Magdalene cereos quatuor. In festo beati Jacobi apostoli cereos quatuor. In festo Beati Dominici Cereos quatuor. In festo Beati Laurentii Cereos quatuor. In Assupcione Beate Marie Cereos octo. In festo Beati Bartholomei Cereos quatuor. In festo Beati Ludovici Regis Francie Cereos quatuor. In nativitate Beate Marie Virginis Cereos octo. In exaltatione Sancte Crucis Cereos quatuor. In festo Beati Mathei Apostoli et Evangeliste Cereos quatuor. In festo Angelorum Cereos quatuor. In festo Beati Luce Cereos quatuor. In festo omnium Sanctorum cereos octo. In commemoratione fidelium defunctorum cereos quatuor. In festo Sancte Caterine cereos sex. In festo Beati Andree cereos quatuor. In festo Beati Nicolai cereos sex. In festo nativitatis Domini Cereos duodecim. In festo Sancti Johannis Evangeliste cereos quatuor. In Anniversario Clare memorie domini Genitoris nostri quod fit in Crastino epiphanie cereos duodecim. Et in anniversario Rite Marie Regis Ungarie quod fit in die sexta mensis Augusti cereos duodecim. Nos prefati principis tam pium coadiuvantes propositum Volumus et fidelitati vestre mandamus ut si de ordinatione huiusmodi facta vobis fuerit plena fides tam tu presens Magister quam Vos etiam successive futuri officij vestri tempore ordinationem observantes eandem dictis Cappellanis et clericis vel eorum procuratori seu nuncio pro

eisdem mense quolibet florenos auri duos de pecunia reddituum Jurium et proventuum terrarum supradicti Principis que per manus vestras fuerit nec non et singulis premissis sollempnitatibus festivis anni cuiuslibet pro divinis officiis celebrandis predictos cereos in numero predistincto quorum quilibet sit illius forme ac ponderis secundum quod hactenus sunt soliti fieri per Vos de pecunia predicta emendas iuxta ipsius ordinationis modum sine difficultate qualibet annuatim exhibere curetis vel faciatis auctoritate presentium exhiberi apodixas ydoneas de iis que propterea dederitis vel dari faceritis recepturi. Non obstantibus quibuscumque aliis ordinationibus seu mandatis contrariis per que presentium executio impediri posset in aliquo vel differri etiam si oporteret de illis magis expressam in presentibus fieri mentionem presentes autem litteras iubemus restitui presentanti postquam illarum transumptum quodlibet nostrum in puplica forma redigi fecerit pro cautela. Datum Neapoli per M. R. etc. Die VIIIJ° Junii XV° Indictionis.

XXI.

Anno 1302. 15 Luglio. 15ª Indizione - Napoli.

Carlo II accorda alla città di Barletta la fiera di S. Martino, oltre l'altra dell'Assunzione della Vergine in Agosto.

Pergamene di Barletta fascio 11. n. 92.

Karolus secundus dei gratia Rex Jerusalem et Sicilie, ducatus Apulie et Principatus Capue, Provincie et forcalquerii Comes, universis presentis indulti seriem inspecturis tam presentibus quam futuris: Ex proposito animi libenter agimus gratiose cum subditis. Set non indigne gratiosius agere cum illis inducimur quos continue fidos continue placidos nostris affectibus invenimus. Inter ceteros enim nostros fideles et subditos Regni huius, Barolitanos cives expertos in nostra fidelitate precipuos, in obediendo devotos, in obsequendo benivolos, et ad mandata omnia nostra promptos, speciales habemus in nostre prosecucionis affectibus et in favore cum expedit nostre Regie maiestatis. Ex hoc enim Terram nostram Baroli ad delectabile otium nostre declinacionis electam, decorare statuimus, et tam intra quam extra se, in oculis omnium facere speciosam. Si ergo de illius decoracione hic agimus, non immerito de ipsius accomodis providemus. Itaque non obstante, quod in terra predicta concesse iam dudum generales nundine rerum venalium, singulis annis in festo assumptionis beate Marie virginis de mense Augusti, certo dierum numero durature, exempte ac libere celebrantur, quas manere volumus et durare, concedimus iterum tenore presentium de certa nostra scientia, liberalitate mera et gratia speciali ut nundine alie generales rerum venalium in quibus omnes volentes conveniant ad vendendum pariter et emendum, libere siquidem et exempte ab exaccione qualibet daciorum iuris dohane, ac fundici, baiulacionis, passagii plateatici et dirictus alterius, ac fiscalium et privatorum quorumlibet munerum aliorum, singulis annis in festo beati Martini de mense novembris ad honorem et fidelitatem nostram in dicta terra Baroli celebrentur, octo diebus festum ipsum immediate sequentibus durature die ipso festo in eodem octendio minime computato. In cuius rei testimonium presens scriptum fieri et pendenti maiestatis nostre sigillo iussimus communiri. Datum Neapoli per Nicolaum fricziam de Ravello locumtenentem prothonotarii Regni Sicilie, anno domini millesimo trecentesimo secundo. die quintodecimo Julii quinte decime Indicionis. Regnorum nostrorum anno octavo decimo.

XXII.

Anno 1302. 12 Agosto. - Napoli

Spese varie per la Real Casa di Carlo II d'Angiò.

Reg. Carolus II. Liber Expensarum n. 128 fol. 406 t.

Die Dominica XIJo Augusti Neapoli.

Ista die comederunt com domino Rege Comes Barensis et Nuntii Regum Tartarorum et Armenie.

Panectaria - Panes Syminelli XXVIJ.

Panes albi CXCVJ. facti de frumento superius arrestato. th. VJ. gr. IJ.

Panes pro Tinello MV°LXXX Panes pro Helemosina. V.° } facti de frumento superius arrestato th. XXVJ.

In minuto computati tar. XJ gr. VIIJ pro factura panis tar. J. gr. XV. pro mappis lotis. gr. XV. pro Cepis et Aceto. tar. J. pro heruta. tar. IJ. gr. X. pro Melonibus gr. XVJ. pro Juncatis IJ in summa tar. XVIIJ gr. IIIJ. de quibus extra pro helemosina V° pro liberationibus LXV panes. IJ°LX. Comitisse Malette pro liberatione XXIJ. panes LXXXIIIJ. domino B Magistro Cambellano pro liberatione XVIIJ panes LXXIJ potu Coquine Salsarie Carbonato panes XCVJ Cameris et aliis extraordinariis LXX, in Summa panes MLXXXIJ. Reliqui panes VIIIJ°XCVIIJ et ponuntur personis predictis et pro Incisore.

Bucticularia—De Greco meliori et rosato. Congii VIII. An. tar. III. tr. XXIIII.

De alio Greco Congii XVJ An. tr. IJ. gr. VIIJ. Unc. J. tr. VIIJ gr. VIIJ. De vino latino meliori Congii XX an. tar. J gr. X Unc. J.

De alio vino latino Congii XVJ. an. tr. J. tar. XVJ.

Summa unciarum IIJ. tar. XVIIJ. gr. VIIJ.

Summa VIIIJ congii LXIIJ. de quibus extra pro liberationibus ordinariis Congii VIIIJ pro liberationibus extraordinariis Congii IJ potu coquine salsarie carbonato Congii XJ domino B. magistro cambellano Congii IJ. Comitisse Malette Congii IIJ. et aliis personis in summo Congii XXX Reliqua Congii XXXIIIJ que sunt vini qr IIJ°XXX et ponuntur personis predictis.

Coquina — Potagio Cucurbitis Cepis et lacte tar. V. gr. XVIIIJ

Pollaiarus computatus tar. XV pro gallinis grassis X. tar. XXVIJ. pro Caponibus grassis VIJ. unc. J tar. XIJ. gr. XIIIJ. pro gallinis LXIIJ. tar. XVIIJ gr. X. pro pullis grossis XXXVIJ tar. XXVIJ. pro pullis XCIIIJ tar. XIJ gr. X. pro edis IIIJ. tar. J. pro aminiculis gr. X. pro caseis tar. VIIIJ pro ovis V tar. J. gr. X. pro expensis, et delatura in Summa—Unc. V. tar. IIIJ gr. XIIIJ.

Salsaria computata tar. VJ gr. X. pro Scutellis V.º tar. IJ gr. X. pro vernisio et aliis minutis in summa—tar. XIJ. gr. III.

In minutis computatis tar. V. gr. X. pro factura pastillorum tar. IJ. gr. X. pro Iuribus Astatorum tar. IIIJ pro duobus magnis coltellis novis emptis in summa tar. XIJ.

Porci VIIIJ ponderis Rot. IIJ.º XIJ.

Arietes XIIIJ ponderis Rot. IJ.º LV.

Mezana Sallita IJ.

Spetierum grossarum lib. IIIJ.

Summa Unciarum VJ. tar. IIIJ. gr. XVJ. Spetierum minutarum unc. VIJ.

Amigdolarum lib. XX.

Zuccari lib. XJ.

Marescalla — Pro Equis et Mulis Marescalle LX. et aliis extraordinariis XXXIIJ. Ordei computatis beveis th. XXXV. de predicto ordeo munitionis Curie—Stallagio Equorum Mulorum et luminis— gr. XV.—Capistragio Equorum trium donatorum domino Regi per priorem Capue Episcopum Casertanum et Abbatem Montis Virginis tar. VIIIJ. feni de predicto feno torchi CCC.º palea de minucione. Fructuaria—Cere de predicta Cera Curie lib. XL. gr. I.

In minuto et pro fructibus tar. XV.

Torchi IIJ de lib. XV.

Sept. II de gr. IIJ.

Cand. lib. VIIJ.

Cerei VJ de lib. VJ.

Forraria — Ligna de lignis superius arrestatis Mortella empta pro Camera tar. J. gr. X Delatura Tabolarum lignorum et aque ad opus Coquine — tar. J. gr. X.

Summa tar. IIJ.

XXIII.

Anno 1302. 19 Ottobre. 1ª Indizione - Napoli.

Errico Conte di Baren viene in Napoli per missione del re di Francia per passare all'isola di Cipro, e si muore a Napoli.

Registro 1302; C. n. 123, fol. 51

Karolus Secundus etc. Notum facimus Universis presentes litteras inspecturis quod Vir Nobilis Henricus Comes Barensis veniens ad Civitatem nostram Neapolis ut sicut per Inclitum Francorum Regem ei ferebatur impositum maritimum illinc iter arriperet navigaturus in Ciprum cum nullum ad navigandum illorsum paratum Vas inibi presto esset. Manfridoniam deinde parabat accedere ut comparato ibi navigio in prenominatam Cipri Insulam navigaret Jamque premisso illuc Arnesio suo cum parte Familie et Comitive. sue prius quam de predicta Civitate Neapolis digredi posset Subita vi morbi correptus mortuus ibidem extitit et sepultus. In cuius rei fidem has litteras nostras fieri et pendenti maiestatis nostre Sigillo Jussimus communiri Datum Neapoli Anno Domini etc. Die XVIIIJ° octobris prime Indictionis.

XXIV.

Anno 1303. 24 Marzo. 1ª Indizione - Napoli.

G. vescovo di Ravello accompagna Eleonora di Angiò figliuola di Carlo II in Sicilia sposa a Federico di Aragona.

Arca Mazzo 39. m. n. 35.

Karolus secundus Dei gratia Jerusalem Et Sicilie Rex etc. Guillelmo de Planu S. C. R. Consiliario et Joanni Caraczulo de Neapoli militi Thesaurarii familiaribus et fidelibus suis gratiam et bonam voluntatem. fidelitati vestre precipimus quatenus venerabili in Christo Patri J (1). Dei gratia Ravellensi Episcopo dilecto Consiliario familiari et fideli nostro in Comitiva Lionore filie nostre carissime in Siciliam accedente vel suo nuntio pro eodem uncias auri triginta ponderis generalis pro expensis suis dicti viagii de pecunia Secretie Apulie que est vel erit penes manus vestras sine difficultate qualibet exolvatis. excepturi de hiis que solveritis apodixam. Datum Neapoli anno domini MCCCIIJ die XXIIIJ Martii prime Indictionis.

XXV.

Anno 1303. 5 Maggio. 1ª Indizione - Napoli.

Carlo II concede privilegi allo Studio della città di Avignone.

Registro 1302. F. n. 126. fol. 79.

Karolus Secundus etc. Universis presens Privilegium inspecturis. tam presentibus quam futuris. Intellectualis Virtus optanda Scientia, si naturaliter ut perfectivum. Anime naturalis, appetitur. ex consequentia Studium prudenter Amatur. per cuius solertes tramites ipsius meta Virtutis accingitur. et regulatur. proinde humanorum Actuum lucida disciplina. Sane ut in Avinionensi Studio. ad cuius Augmentum. plenis Aspiramus. Affectibus, crescant fecunda propagine. Virtutum filii et doctrine ad Supplicationis instantiam. Consilii et Comunis Civitatis Avinionensisac Universitatis doctorum et Scolarium Studii memorati per Berterandum de montiliis. militem familiarem et Magistrum Bernardum de Vallebona. decretorum doctorem. dilectos fideles nostros Ambassiatores eorum devotius nobis factam. Subscripta eis presentis privilegii tenore concedimus, et volumus in eodem Studio inviolabiliter observari. Videlicet quod in lectura Utriusque Iuris. ordinaria. Bachelarii. cum doctoribus in ipso Studio non concurrant Quodque hospitia dicte terre locanda doctoribus et Scolaribus Studii memorati: taxentur per tres Viros ydoneos et expertes quorum unus per Universitatem Civitatis ipsius, alius per Universitatem Doctorum et Scolarium eorumdem, et tertius per nostram Curiam statuantur. cuius tertii Arbitrio. sive dicto Aliis duobus forsitan discordantibus in taxationibus huiusmodi stetur indubie. et efficaciter pareatur Et ut dicti Scolares intendant liberius. vacentque quietius Studio memorato. expressa et inviolabili iussione mandamus quod nullus officialis Curie nostre. vel Civis eiusdem terre. Scolares. et Stattionarios, ac Scriptores eorum et quoslibet alios alienigenas ratione seu causa scolarium morantes ibidem, trahat vel compellat improbe ad angariam, vel exactionem giustam.

⁽¹⁾ Giovanni Allegri.

talliam, seu servitium personale pro negotiis nostre Curie, vel Civitatis ipsius nec de rebus. que transmictuntur. per nuntios vel Venduntur. Scolaribus pro Usibus et necessitatibus eorumdem. Ius aliquod pedagii. Sestaralagii: aut lesde solvantur. Ut autem ad idem Studium ad quod exceptis Romane Ecclesie. et nostris hostibus invitamus. placide, ac attente Universos Scolares et singulos de partibus quibuscumque. Accessus et recessus securus habeatur. et liber Comitatuum nostrorum Provincie et Forchalquerii gremium atque protectio. Undecunque venire voluerint. et quandocunque reverti. Scolaribus et Accedentibus omnibus cum rebus pecunia et Suppellectilibus ad eosdem in omnibus ingressibus et regressibus tam benigne quam liberaliter aperimus. favoris et protectionis nostre presidium pollicentes eisdem. Et quia indulta Principum decet esse mansura decernimus. quod quicumque pro tempore fuerit in Vicarium Avinionensem Assumptuus in ingressu eiusdem officii iuret servare, et observari facere, quantum ad eius spectabit officium privilegia omnia et singula. per nostram Curiam dicto Studio. iam concessa et in antea concedenda. Subvicarius vero et alii nuntii. Curie Avinionensis iurent singulis Annis in principio Studii. in manibus Vicarii memorati presentibus doctoribus et aliquibus ex Scolaribus antedictis quod doctores et scolares ipsos in personis et rebus eorum. aliquatenus indebite non offendant nec eis iniuste inferant iniuriam molestiam. vel gravamen. Iurentque similiter illis servare Privilegia singula supradicta et quod contra illorum seriem, nichil penitus attemptare presumant, quod si forte in hiis transgressores extiterint Vicarius dicte terre transgressores huiusmodi. eorum privet officiis et alios ipsorum loco subroget sufficientes et ydoneos sicut decet presentis igitur privilegii nostri Auctoritate decernimus et mandamus et expresse omnibus officialibus et personis aliis Comitatuum predictorum, quod contra predicta vel aliquod predictorum que accurata volumus diligentia omnino servari temerariis ausibus. nullus penitus obviet. vel venire presumat. quod qui fecerit tanquam Sacre ordinationis nostre transgressor, ut sacrilegii reus obnoxius merite pene subiaceat, et ab arbitrali multa Principis se sentiat non expertem In cuius rei testimonium futuramque memoriam et cautelam presens privilegium nostrum exinde fieri et pendenti Maiestatis nostre Sigillo Iussimus communiri. Datum Neapoli per manus Bartholomei de Capua militis etc. Die Vº maii prime Indictionis.

XXVI.

Anno 1303. 17 Settembre. 2ª Indizione - Aversa.

Carlo II ordina ai giustizieri di Terra di Lavoro e Contado di Molise, e dei due Abruzzi di non fare ricettare ne' rispettivi giustizierati i fautori ed i complici della nefanda fazione contro il Pontefice, e di carcerarli se potranno rinvenirsi e d'impadronirsi di tutti gli oggetti che presso di essi potranno rinvenire, che appartengano allo stesso pontefice, per restituirglieli.

Registro 1303. 1304. B. n. 132 fol. 4.

Scriptum est Iustitiario Terrelaboris et Comitatus Molisii fideli suo etc. Volumus et fidelitati tue sub pena persone et bonorum tuorum omnium firmiter et districte precipimus. ut nullum ex hiis. qui fuerunt fautores aut complices. factionis nefande contra dominum nostrum Summum Pontificem. nuper inite ac commisse. in Jurisdictione tua receptari aliquatenus patiaris quin immo caute. ac sollicite studeas indagare si aliqui

ex eis. inibi forsitam receptantur, quos statim de persona capere studeas et diligenter facere custodiri. Nichilominus si apud eos vel quosunque alios inveneris aliqua de bonis et rebus. dicto domino summo Pontifici et Nepotibus eius ablata, tu statim recipias et conserves restituenda eidem domino sicut nos duxerimus iniungendum. Significaturus nobis personas et bona, que forte propterea duxeris capienda, ut nos tibi nostrum exinde beneplacitum reseremus. Datum Averse per Bartholomeum de Capua etc. Die XVIJ Septembris IJº Indictionis.

Eodem die ibidem Similes facte sunt Justitiario Aprutii ultra flumen Piscarie Justitiario Aprutii citra flumen Piscarie

XXVII.

Anno 1303. 28 Settembre. 2ª Indizione - Aversa.

Carlo II riceve la Signoria della città di Alba.

Registro 1303. A. n. 130 fol. 27-29.

In nomine domini nostri Ihesu Christi Dei Eterni Amen. Anno a Nativitate eius Millesimo Trecentesimo tertio Pontificatus Sanctissimi Patris Domini Bonifacii Pape Octavi Anno Nono. Regnante Serenissimo Principe Domino Karolo Secundo Jerusalem et Sicilie Rege Ducatus Apulie et Principatus Capue Provincie et Forqualquerii Comite Regnorum eius Anno Nonodecimo. Mense Septembris Die Vicesima octava eiusdem secunde Indictionis In presentia mei Notarii et testium subscriptorum. Discreti viri Domini Nanus Cerratus et Banduinus de Berariis Decuriones et Cives Civitatis Albe ac Ambassatores Nuntii Syndici et actores Civitatis predicte coram prefato Domino Rege presentialiter constituti ostenderunt eidem Domino Regi michi Notario et eisdem testibus infrascriptis Duo puplica Instrumenta que vidimus et inspeximus diligenter non abolita vel abrasa nec in aliquo cancellata omni vitio et suspicione carentia et in sui prima figura existentia quorum Unius Tenor per omnia talis erat. 🔀 Anno Domini Millesimo Trecentesimo tertio Indictione I. Die Dominica Vicesimo primo Mensis Julii Albe ad hospitium Domini Petri presentibus Percevallo Pacella et Foxano et Scodo de Scodis de Castellacio de Alexandria testibus vocatis et rogatis quorum presentia Dominus Oddonus Marchio de Careto potestas Civitatis Albe cum pluribus et variis arduis factis et negotiis tam ad ipsum quam ad Comune Albe pertinentibus occupatus foret assidue ob conditiones et novitates que in presenti pacto noviter occurrerunt et maxime cum ipsum oporteret se necessario absentare et per plura temporis spatia in absentia degere Itaque in Civitate Albe potestarie officio exercendo vacare non posset nec posset etiam vacare sufficienter et comode in futurum fecit constituit et ordinavit sicut melius et firmius de Jure potuit Dominum Pantalionem Rabinum Judicem ipsius domini potestatis et Comunis Albe presentem et suscipientem Vicarium suum generalem in officio potestarie predicte exercendo et in hiis omnibus et singulis peragendis que ad dicte potestarie officium pertinere noscuntur. Dans et concedens eidem Domino Pantalioni Vicario suo plenam et omnimodam potestatem ac etiam facultatem faciendi in omnibus et per omnia officium Vicarie seu potestarie eiusdem et omnia et singula que ipse dominus Potestas facere tenebatur et poterat ratione officii potestarie predicte maxime in negotiis Comunis predicti silicet in consiliis celebrandis et in aliis

exequendis que dictum Comune tangere dinoscuntur de quibus predictis dominus potestas et Vicarius supradictus iusserunt et mandaverunt per me notarium infrascripta eiusdem tenoris plura confici Instrumenta. Et ego Rufinus Cerratus Notarius publicus et officialis communis predicti hiis Interfui Rogatus et hanc cartam scripsi alterius vero series talis erat. Anno Domini Millesimo Trecentesimo tertio Indictione prima Die Dominica Vicesimo Octavo mensis Julii presentibus Percivallo de Drua pertacia nuntio catalano Johanne de Ulmo. Guillielmo Vibio. Guillielmo Bauduyno. Henrico Calcia Henrico de Monsurdo. Henrico Gnoterio et Oddino assiuolo testibus vocatis et rogatis quorum presentia. Albe super Voltis Santi Laurentii in pleno et generali consilio Civitatis Albe per Campanam bis pulsatam et voce preconum more solito congregato Ubi consiliariorum sufficiens numerus et amplior aderat et in quo consilio multi domorum Capita ultra dictorum Consiliariorum numerum convocati erant ac etiam congregati. Dominus Pantalionus Rabinus Vicarius et locum tenens Nobilis viri Domini Oddonis Marchionis de careco Potestatis Civitatis Albe de cuius Vicariatus docetur per puplicum instrumentum factum per me Rufinum Cerratum puplicum Notarium eisdem anno et Indictione, quibus supra die Vicesimo primo presentis Mensis Julii Voluntate et consensu dictorum Consiliariorum et Capitum domorum in dicto consilio existentium quorum consiliariorum et Capitum Domorum nomina inferius describuntur nec non ipsi Consiliarii et domorum Capita Universi eorum nemine discrepante decreto et auctoritate Vicarii suprascripti nominibus eorum et universitatis ac hominum Civitatis predicte et totius districtus et Universitatum ac hominum eidem Civitati subiacentium fecerunt constituerunt et ordinaverunt prout melius et solemnius potuerunt Discretos viros Dominos Nanum Cerratum et Baudinum de Becariis Decuriones et Cives Civitatis iam dicte presentes et mandatum sponte suscipientes quemlibet ipsorum in solidum. Ita quod occupantis melior non fiat conditio et quod eorum Unus inceperit alter resummere ac perficere possit. ipsorum et dicte Universitatis ac hominum Civitatis predicte. totius districtus et Universitatum ac hominum eidem Civitati Subiacentium Ambassatores et Nuntios Sindicos et actores ad dandum concedendum ac etiam transferendum Domino Karolo Excellentissimo. Jerusalem et Sicilie Regi ac Provincie et Forchalquerii Illustrissimo Comiti et in ipsum dominum Regem et Comitem Suprascriptum dominium sive Signoriam Civitatis Albe totiusque districtus eius merum et mistum imperium et omnimodam Jurisdictionem Civitatis eiusdem super dictam Civitatem ac hominum Civitatis ipsius districtus eiusdem cum omnibus Juribus ad eandem Civitatem et Universitatem pertinentibus tam pro ipso domino Rege et ipsius nomine quam pro heredibus eius masculis, naturalibus et legitimis et nominibus eorumdem et ad reddendum et expediendum ac restituendum ipsi domino Regi dominium sive Signoriam Civitatis iamdicte ipsiusque districtus cum omnibus Juribus antedictis et ad tractandum faciendum et complendum omne et totum illud per quod dictus Dominus Rex sit Dominus Civitatis et Universitatis predicte ipsiusque districtus et quod homines dicte Civitatis et districtus in suos homines et fideles recipiat habeat et resumat et in sua perpetua defentione protectione et gubernatione contra omnes personas et Universitates recipiat atque retineat exceptis illis qui rebelles fuerunt inclite memorie domini Regis Karoli Genitoris quondam domini Regis predicti et qui etiam nunc sunt rebelles et hostes prefati domini Regis et Civitatis predicte et contra dictam Civitatem guerram faciunt cum Marchione Salucearum et Astensibus inimicis domini Regis predicti. quos rebelles et hostes dumtaxat prefati Abassatores et Sindici duxerint nominandos domino Regi predicto, ac etiam exprimendos et generaliter ad faciendum et recipiendum pacta et conventiones ac promissiones et Juramenta ipsi domino Regi. et cum domino Rege predicto. et ab ipso domino Rege in predictis et quolibet predictorum et circa predicta que et sicut placuerint Ambassatoribus et Sindicis memoratis et que de ipsorum processerint

voluntate concedendo eisdem Ambassatoribus et Sindicis et cuilibet eorumdem liberam et generalem administrationem ac generale mandatum quo ad omnia et speciale. quo ad Singula de premissis. Promittentes iamdicti Vicarius et consiliarii domorum Capita infrascripti nominibus antedictis michi Rubino cerrato Notario. puplico. infrascripto tamquam persone puplice stipulanti nomine domini Regis predicti et filiorum ipsius naturalium et legitimorum ac etiam Masculorum omniumque personarum. quarum interest seu intererit infuturum sese et dictam universitatem et homines Civitatis predicte. ratum firmum et gratum perpetuo habituros omne et totum illud quod iamdicti Ambassatores et Sindici. et eorum quilibet cum prefato domino Rege. vel eius ceteris procuratoribus et nunciis ad hoc per ipsum specialiter deputatis in predictis et circa predicta. et quolibet de predictis duxerint tractandum ordinandum et etiam faciendum sub omnium dicte Civitatis et Universitatis bonorum obligatione. Nomina vero dictorum consiliariorum et Capitum domorum qui in dicto consilio asserunt sunt hec. Gilius natarellus. Gardinus cerratus. Dominus Percivallus de Brayda. Dominus Philippus Rogerius Nicola Capra. Dominus Symon de Vintalis. Dominus Symon de neveis Anserinus Buatus. Johannes corderius. Amedeus Arquatus. Obertus de Villana. Petrus de Laynico. Marthinus Gilius. Guillielmus Goyrius. Guillielmus Garlandus. Guillielmus Austachius. Dentus de lora. Henricus Baudinus Guillielmus de neveis. Guillelmus massarubini. Franciscus cuspus. Jordanus audus. Obertus de Gallo. Manfredus de gratia. Henricus de Monticello. Bertola calverus. Guillielmus marenchus. Uglectus Seglarius. Johannes grata. Jacobus fufferius. Guillielmus de cerreto. Bartholomeus gilius. Laurentius bonesius. Sismondus calcarius. Franciscus Marescotus. Fredericus Beccarius. Guillielmus Floretus. Sicardus de Freveis. Jachimus Richerius. Joannes de Cicero, Jacobus restagnus. Raymundus de Motte. Guiglonus de Burgo Malo. Beleniotus de Somano. Petrus polenzanus. Johannes de Grizaneis. Henricus marzanus. Mocius bolengarius. Spinotus basterius. Boninus de Rodello, Jacobus pettinarius. Johannes cayrosius. Jacobus Maerus. Guillielmus Villacus. Rufinus de neveis. Antonius de Serralonga. Nicola frenarius. Obertinus de Bodello. Ogerius Maletus. Henricus Cabalerius. Jachinus sopenus. Ogerius tarascus. Jacobus raferius. Obertus de peracio. Aicardus parutia. Jachimus ferrarius. Rufinus mellus. Jacobus de cerreto. Philibertus de cocco. Maffonus de porceis. Agerius de Rayda. Galvagnus natarellus. Johannes tarditus. Alexander niellus. Obertinus pautus. Philibertus de Brayda. Georgius natarellus. Jacobus pautterius. Guillelmus Marescottus. Petrus tinalius. Oddo gilius. Guillielmus Pinctorus. Petrus natarellus. Obertus Parpolia. Jacobus de paracia. Guillielmus de Brayda. Leobosius. Philibertus de Sineis. Guillielmus levexanus. Bonefacius becus. Raymundus Floretus. Jacobus Sachus. Johannes malaganga. Petrus novus. Daniel cerratus. Petrus cous. Guillielmus gulla de dyano. Obertus de lora. Petrus de lanezoleis. Guillielmus viscardus. Guillielmus de marteno. Corradus Troya. Castellanus Specialis. Georgius Bauduinus. Antonius de neveis. Jacobus piscis. Spinotus basterius. Henricus spaerius. Petrus viscardus. Bertramus Senus. Aycardus de dyano. Antonius gavarus. Cerretus Formaiarius. Gilloctus Formarius. Jacobus Archezius. Johannes Grilus. Georgius cerratus. Jacobus augustus Hevericus de domo. Bartholomeus aquarius. Conradinus de Neveis. Henricus de foris. Facirus gualus. Oddinus dautrenus. Jacobus de loco belongatus. Jacobus baestus. Oddonus de Burgo. Thebandus David. Obertus de burgo. Nicolinus natarellus. Guillielmus Rogerius. Mussus de laynecia. Oddo mayssatia. Bonefacius formayarius. Joannucius provincialis. Niger de penatio. Franciscus de Scaveis. Jacobus affricandus. Ausermus de constedo. Berardinus Baccarius, qui dicitur canonicus. Guillielmus provincialis. Guillielmus Vetulis. Petrinus baracterius. Fredericus marescottus. Thomas Rogerius. Alexander de eleta. Guillielmus baracterius. de quibus iamdicti Vicarius. Consiliarii et Capita domorum nominibus antedictis iusserunt. per me iam

dictum Notarium unum et plura eiusdem tenoris confici puplica Instrumenta ad consilium et dictamen unius vel plurimum peritorum in quibus augeri possit muniri ac mutari etiam circa substantialia Syndicatus prout michi eidem Notario et dictis peritis placuerit et videbitur expediri. Et ego Rufinus cerretus Notarius puplicus et officialis comunis Albe hiis interfui Rogatus et hanc cartam scripsi. Quibus Instrumentis visis et lectis prefati dominus Rex et iidem Syndici concorditer coram nobis Notario et testibus infrascriptis asseruerunt quod dudum dicta civitas per suos Syndicos ad id legitime constitutos donavit concessit et tradidit clare memorie domino nostro regi Karulo tunc Provincie Comiti et comitisse Provincie eius coniugi et ipsorum heredibus ex suo corpore legitime dessendentibus donatione pura et simplici et inrevocabili inter vivos dominium et signoriam omnem iurisdictionem dicte civitatis Albe et districtus eius et ipsam civitatem et omnia castra et villas que quoquo modo ad dictam Universitatem pertinebant et regalia ipsorum ac in ipsum dominum tunc Comitem et predictos perpetue propria voluntate transtulit omnem iurisdictionem plenum mistum et merum imperium ac universos homines predicte civitatis et districtus ipsius et in totam terram et districtum eiusdem et donavit similiter eisdem in perpetuum omnes reditus et obvenciones et omnes res corporales et incorporales et iura proprietatem et possessionem et quasi possessionem rerum et iurium omnium pertinentium ad universitatem eandem quocunque et qualicunque modo ac etiam in dictum tunc dominum Comitem et predictos donando transtulit potestativium et donationem dicte Civitatis et districtus et banna et iustitias et condempnationes et emolumenta omnia ad Comune Albe pertinentia et ius bannorum et Jus condempnationum faciendarum ita quod nichil sibi retinuit tacite vel expressim nec aliqua interpretatione exceptis quibusdam in dicta donatione expressis donavit etiam eisdem specialiter et expressim vassallatica et fidelitates que sibi facere tenebantur et ipsas res omnes pro quibus facere tenebantur dominus Thomas Marchio Saleuciarum et quidem alii nobiles expressi et nominati in scripto de dicta donatione et concessione confecto in quo hec et alia disserunt seriosius contineri. Asseruerunt etiam quod idem tunc Comes ex ea causa adeptus est et habuit plenam et pacificam possessionem seu quasi possessionem dicte civitatis et districtus et aliorum etiam promissorum ea que tenuit et possedit seu quasi possedit longo tempore per se et alios suo nomine possidentes seu quasi possidentes pacifice et quiete licet postmodum a possessione ceciderit memorata Quibus sicut predicitur enarratis prefati sindici asserentes prefatam universitatem et singulares personas universitatis ipsius permanentes in fide predicti domini nostri Regis tanquam filii et heredis clare memorie sepefati domini nostri Regis Karuli et dicte coniugi eius sinceris animis et prontis votis desiderare dominationem predicti domini nostri regis quamvis dominium et Segnoria dicte civitatis et omnium predictarum quesita ut predicitur dicto tunc Comiti et comitisse et Jura omnia sibi competentia in eisdem in predictum dominum nostrum regem tanquam in eorum filium et heredem fuit de Jure traslata tamen pro evidentioris cautele suffragio et expressiori declaratione devotionis Universitatis prefate et Singularium personarum eiusdem quam habent et gerunt ad prenominatum dominum nostrum Regem auctoritate potestatis eis tradite ut prefertur dederunt et concesserunt eidem et transtulerunt in eum pro se et suis heredibus naturalibus et legitimis seu restituerunt eidem secundum formam dictarum priorum conventionum a quibus vel earum aliqua recedere non intendunt nisi quantum inferius specialiter et expressum dominium et Segnoriam dicte Civitatis eiusque districtus et merum et mistum Imperium et omnimodam Jurisdictionem ipsius Civitatis et districtus eiusdem cum omnibus Juribus ad eandem Universitatem et Civitatem spectantibus et constituerunt se tanquam Sindicos Universitatis eiusdem nomine dicte Universitatis et eandem Universitatem tenere et possidere seu quasi possidere nomine dicti domini nostri Regis omnia et singula supradicta donec idem dominus Rex per se vel alium possessionem seu quasi possessionem predictorum apprehendat cuius apprehendende per se vel alium ut prefertur auctoritate propria prout et quando voluerit Sibi dederunt plenam licentiam et plenariam potestatem. fecerunt insuper predicti Sindici tam nomine dicte Universatis et hominum eiusdem quam nomine proprio prefato domino Regi ligium cum debita Solennitate homagium ac prestiterunt fidelitatis debita Juramenta. Nec non et solempniter promiserunt nomine dicte Universitatis eidem domino Regi pene marcas argenti Quingentas de observandis et complendis omnibus et Singulis supradictis et non contraveniendo modo quocunque imperpetuum et de procurando et auxiliando quod ille seu illi qui mictentur per eundem dominum Regem et heredes Suos ad recipiendam possessionem predictarum et ad presidendum seu administrandum ibidem pro eis recipientur et tractabuntur per eandem Universitatem devote et obedienter eis. sicut debet quam penam totiens commicti convenit solempniter quotiens fieret contra premissa vel aliquod eorundem qua semel vel pluries commissa vel non presens Instrumentum et omnia in eo contenta in suo voluerunt robore perdurare. Obligantes ex nunc dicte domino Regi et eius heredibus pro pena predicta si forsan commicteretur omnia bona dicte Universitatis et singularium personarum eiusdem mobilia et stabilia seu sese moventia habita et habenda. Prefatus autem dominus Rex. eosdem Syndicos pro parte dicte Universatis Albe et eandem Universitatem et Civitatem ad sua mandata eiusque dominationi spontanee redeuntes. benigne recipiens omnia per eos sibi nomine dicte Universitatis ut predicitur data concessa in eum translata restituta convența promissa obbligata et acta consentiendo grata gessit ratificavit et etiam acceptavit non recedendo per hec a Jure super premissis constito dictis quondam eius parentibus et sibi per consequens tanquam eorum filio et heredi Verum ob merita fidei et devotionis dicte Civitatis et hominum Civitatis eiusdem ad Supplicationem sibi factam nomine dicte Universitatis per Sindicos prelibatos annuit promisit et concessit eisdem Syndicis nomine dicte Universitatis et eidem Universitati eaque subtus annessa serie describuntur. In Primis videlicet. Quod siquando locus clarascit ad manus vel dominium dicti domini nostri Regis pervenerit. locus ipse fiet et esse debeat Unum corpus cum Civitate prefata si ad hoc accedat voluntas Universitatis hominum dicti loci et absque scandalo fieri possit Item cum Comunantie et Regalie Albe contente in conventione facta inter clare memorie predictum dominum Regem tunc Provincie Comitem et dictam Civitatem ex forma dicte conventionis esse debeant eiusdem domini nostri Regis et per Comune Albe Vendite dicantur certis personis pro spatio annorum Vigintì Sex dominus Rex promittit dictas communantias et Regalias ipsarum Emptoribus usque ad finem dicti temporis dimittere nisi Rex ipse velit restituere dictis Emptoribus pretium quod solverunt pro rata silicet temporis quod superest de integro tempore Supradicto quo casu ipso pretio restituto valeat easdem Communantias et Regalias rehabere portiones vero rebellium domini Regis eiusdem predictus dominus Rex libere possit habere. Item quia secundum conventiones talia fieri debebat pro salario officialium dicti domini Regis de libris astensium quadringentis et tunc dictus locus clarasci qui solvebat in quartam partem erat Unum corpus cum Civitate prefata annuit Idem dominus Rex quod ipsa talia fieri debebat de libris trecentis quousque locus idem a corpore dicte Civitatis fuerit separatus. Item quia dicti Syndici exposuerunt in quodam Capitulo conventionis veteris contineri quod Castra Civium Albe restituantur et dimictantur eisdem et petierunt ad rebelles dicte Civitatis ipsius Capituli beneficium non extendi idem dominus Rex annuit petitioni huiusmodi cum modificatione Subscripta videlicet quod si tempore procedente videatur eidem vel suis heredibus pro bono statu Suo. et comuni bono dicte Civitatis dictos Rebelles fore reconciliandos liceat eis ipsos ad gratiam recipere et Castra ipsorum eis restituere absque preiudicio alieno. Jure Siquod dicte Universitati aut Singularibus eius personis vel

quibuscunque aliis contra eos competit semper salvo. Item annuit et concessit eisdem Syndicis nomine quo supra quod tota terra quam idem dominus Rex recuperaverit vel alias legitime acquisiverit de terra Marchionis Saluciarum. Domini Henrici de Cerreto et domini Johannis de Salutio prope Civitatem Albe per miliaria quatuordecim. et tota alia terra quam ipse dominus Rex legitime acquisiverit prope dictam Civitatem per miliaria quinque sicut esse debeat sub Vicaria dicte Civitatis Albe et per Vicarium qui pro eodem Domino Rege vel suis heredibus ibi pro tempore fuerit debeat gubernari Si tamen id fieri possit absque scandalo et dapno eiusdem domini Regis vel heredum Suorum et preiudicio alieno. Item promisit eisdem Sindicis nomine quo supra quod nil petet exiget vel habebit per se vel alium a Comuni vel hominibus Albe vel districtus eius pro comodo vel ad Utilitatem Curie sue occasione delictorum commissorum vel illatornm per eos in personam quamcunque aut pretextu Iniuriarum dampnorum reddituum et proventuum banorum et condempnationum preteriti temporis nec de predictis se aliquatenus intromictat contra predictos vel aliquem eorundem in personis vel rebus eorum reservat tamen Sibi quod per se vel sui Vicarium ad iustitiam conquerentium si qui erunt per viam Juris possit de predictis Justitiam facere et satisfactionem impendi debitam dampna vel iniurias passis. Item si quando comune predictum voluerit concedere statuta super maleficiis inquirendis et puniendis et super causis civilibus et bannis bonorum extrinsecorum et aliis negotiis Civitatis eiusdem. et idem dominus Rex per eos inde fuerit requisitus ac certioratus de ipsorum tenore ipse attenta circa hoc utilitate seu necessitate civitatis prefate. pro comuni bono statu eiusdem se liberalem ad ea statuenda exhibebit et promptum. Item promisit eisdem nomine quo supra quod Guillielmum Rappam Albertum constantium, et omnes de oorum domibus et sequaces ipsorum proditores dicti domini Regis ac omnes alios Rebelles Suos de terra sua bannitos et expulsos tenebit perpetuo nisi videretur ei vel suis heredibus tempore procedente pro bono statu suo et dicte Civitatis ipsos ad suam gratiam reducendos et ipsis ad dictam terram reditum concedendum. Item quia multi contractus ab annis Triginta circa facti dicuntur per aliquos de predictis rebellibus cum aliquibus personis laycis et clericis de aliquibus rebus mobilibus que sunt in posse Albe vel districtus ipsius idem dominus Rex pro bono statu terre circa infirmandos vel confirmandos contractus eosdem providebit et provideri mandabit et operam dabit ne aliquis contractus huiusmodi in fraudem vel alias illegitime celebratus servetur Item concessit quod Societas populi Albe remaneat et servetur usque ad beneplacitum ipsius domini nostri Regis. Alias vero Iuras conspirationes ligas colligationes Societates, et uniones illicite factas vel initas in Civitate Albe et districtus eius inter quascunque personas in hospitia dissolvi et revocari faciet et mandabit. Item promisit eisdem quod ante quam ipse dominus Rex ad concordiam aliquam veniat cum Marchione Salutiarum et domino Henrico de Cerreto restitui providebit per eos bona feudalium suorum occupata per ipsos que dicti sui fideles de Iure debent habere, videlicet domino Petro de Brayda militi Castra corneliani et Hungualii et dominis de Cerratis Castrum et Villam Synei et Danieli de Brayda et Nepotibus Castrum et Villam Principis nisi aliter procedat de voluntate ipsorum suorum fidelium qui tanguntur. Item concessit eisdem homines Albe et districtus non trahantur per eum vel officiales Suos extra Civitatem Albe propter aliquam causam civilem vel criminalem principaliter vel per appellationem set cause contra eos movende tractentur et finaliter terminentur in Civitate predicta. Item ad dictorum Syndicorum supplicem instantiam predictus dominus Rex promisit eisdem nomine quo supra quod si dominus Narnis Marchio de Ceva velit ad eius redire gratiam ac restituere quod in preiudicium eius tenet idem dominus Rex amore Comunis Albe circa eum se liberalem et benevolum exhibebit. Unde ad futuram memoriam et tam predicti domini Regis et suorum heredum quam dicti Comunis et aliorum quorum interest vel interesse poterit cautelam facta sunt de premissis per me Notarium infrascriptum duo puplica consimilia Instrumenta. Sigillorum predicti domini Regis ac Reverendi in Christo Patris domini Petri Noviemensis Episcopi. Cancellarii Regni Sicilie et Venerabilis Viri domini Guillelmi Salernitani Electi appesionibus communita. Quorum altero dicto domino Regi tradito presens assignatum est Sindicis memoratis. Actum Averse in Regali Hospitio ipsius domini Regis presentibus prefatis dominis Episcopo Noviemensi et Electo Salernitano ac Viris Magnificis et Sapientibus dominis Bartholomeo Siginulfo de Neapoli Comite Thelesie Magno dicti Regni Sicilie Camerario nec non Bartholomeo de Capua. logotheta et prothonotario eiusdem Regni. Johanne Pipino de Barulo Magne Curie ipsius Regis Magistro Rationali predicto Petro de Brayda et Johanne Mallardo Cambellano eiusdem Regis militibus testibus ad hec vocatis et Rogatis.

Et ego Franciscus de Ursone de Aversa puplicus Apostolica auctoritate Notarius predictis omnibus interfui eaque ad mandatum et requisitionem predicti domini nostri Regis ac preces dictorum Sindicorum scripsi et in presentem puplicam formam redegi meoque consueto Signo Signavi.

XXVIII.

Anno 1303. 6 Decembre. 2ª Indizione -- Napoli.

Carlo II ordina severe pene per togliere le insolenze che gli studenti erano usi commettere nello Studio di Napoli.

Registro 1304. C. n. 135 fol. 124.

Scriptum est Venture Stattionario Bidello Neapolitani Studii fideli nostro etc. Noviter ad Celsitudinis nostre pervenit auditum quod Scolares in Neapolitano studio commorantes eorumque familiares et non nulli alii de Civitate Neapolis per modum ludi proicientes inter se Citrangulos et lapides alias que insolencias commictentes aspernunt et pretendunt appropinquare festo nativitatis domini et etiam Carniprij per huiusmodi ludibrium anno quolibet posse fieri de quo impeditur et studium scandala veniunt et eorum Magistris et doctoribus Iniurie inferuntur. Nos igitur Volentes abusum hujusmodi predictis Scolaribus et aliis penitus tollere et proinde dicto Neapolitano studio providere fidelitati tue districte precipimus quatenus statim per Scolas singulas studij memorati cuiuscunque facultatis existant ex parte nostre celsitudinis editas puplice ne de cetero aliquis hec attemptare presumat illum quod contra fecerit nolumus privilegio Scolaribus Indultes gaudere Statuentes nichilominus ut Scolaris contrafaciens in penam duarum Unciarum nostre Curie applicandarum incidat ipso facto. Famulus vero qui in hec interceptus fuerit per Civitatem predictam puplice fustigetur quas ordinationem et penam interpositionem mandamus et Volumus per.... Justitiarum Scolarium et alios ad quos spectat inviolabiliter observari. Datum neapoli sub parvo sigillo nostro Die VIº decembris IIe Indictionis.

XXIX.

Anno 1304. 16 Aprile. 2ª Indizione - Napoli.

Patti di pace tra Carlo II e Federico di Aragona.

Registro 1304. D. n. 136. fol. 46 t.

Scriptum est Iustitiario terre Bari fideli suo etc:. In conventionibus pacis dudum inter magnificum virum dominum Karolum natum Illustris Regis francorum Valesii allenzoni Carnoti et andegavie comitem ac Robertum ducem Calabrie Regnique Sicilie Vicarium generalem primogenitum agentem in Sicilie parte ex parte una et magnificum dominum Fredericum nunc Regem Trinachie Karissimum filios nostros ex altera inite ac firmate contineri accepimus inter alia que per eumdem dominum Karolum nomine et pro parte nostra super ipsius pacis negotio sunt conventa quoddam capitulum continentie subsequentis. Item omnibus personis Civitatum terrarum et locorum totius Regni Sicilie ultra farum que se sumisserunt dominio illustris domini Regis Petri avunculi nostri clare memorie nec non Illustris domini Iacobi aragonum incliti Regis consobrini nostri et predicti Regis Frederici ac aliisque alibi in predictorum Regis petri regis Iacobi et Regis Frederici serviciis extiterunt bona burgensatica et patrimonialia habentibus in partibus predictis Regni Sicilie ultra farum remittimus pro parte predicti domini Regis Karoli omnes culpas defectus excessus et offensas per eas commissas contra dominium Illustris domini Regis Karoli consanguinei nostri dive memorie, nec non predicti Regis Karoli eius filii, et alias quascumque personas de parte eorum et eis pro parte predicti Regis Karoli concedimus, quod ipsi vel heredes eorum habeant, teneant et possideant omnia bona eorum burgensatica et patrimonialia que rationabiliter tenent at possident vel tenuerunt et possiderunt usque ad tempus quo se submiserunt dominio dictorum Regis petri et Regis Iacobi aut Regis Frederici vel esse in eorum serviciis inceperunt quibus illis videlicet, ex cis qui bona ipsa non tenent nec possident predicta bona eorum burgensatica et patrimonialia et predictus Rex Karolus vel eius heredes sub predicta forma et modo mandabunt et facient assignari exclusis tamen bonis fidelium domini Regis Karoli. Siqua eis per predictos Regem petrum vel Regem Iacobum aut Regem Fredericum seu quoscumque alios de parte eorum concessa fuerunt que sicut prescribitur usque ad predictum tempus tenuerunt vel tenent, et possident nec per eos vel aliquos ex eis aut alios auctoritate habentes aliqua ex predictis possessionibus et bonis quibuscumque personis concessa alienata permutata, distracta seu vendita sive modo alio data vel locata legitime essent quibus predicta concessio alienatio permutatio distractio seu venditio sive datio seu locatio, inviolabiliter observentur, et in suo robore perseverent, cum itaque conventiones predictas inter duces belli pro Rei puplice interesse communi ex puplica causa factas nos conveniat et expediat observare supplicato nuper excellentie nostre per notarium Iohannem de maucio cornutum. Regium filium comitis formosi et Leonem fratrem eius de monopulo fideles nostros mandari per nos assignari eis iusta tenorem ipsius capituli conventionibus prefatis intextari bona sua burgensatica et patrimonialia sita in predicta Civitate monopoli. et tenimento eius, consistentia in olivetis, domibus, terris, et vineis quibus destitutos se asserunt, occasione guerre proximo preterite pro eo quod predictorum Regum Iacobi et Frederici, se submiserunt dominio et in eorum serviciis extiterunt volumus. et tue fidelitati mandamus ut forma predicti capituli diligenter attenta episcopis monopolitanis civibus, vel ipsorum pro eis procuratori, seu nuntio exhibitori presentium dicta bona eorum burgensatica et patrimonialia que tamen non sint feudalia, sita in eadem civitate monopoli et territorio eius que ipsi rationabiliter tenuerunt et possiderunt, usque ad tempus quo se sumisserunt dominio dictorum Regum Iacobi. et Frederici, vel esse in eorum serviciis inceperunt si ex ea et non alia causa bonis ipsis privati fuerunt. Instanter iuxta predicti capituli seriem assignes et facias cessante obiectione impedimenti cuiuslibet assignari. facturus fieri de assignatione huiusmodi duo puplica consimilia istrumenta continentia distincte ac particulariter bona ipsa que monopolitanis eisdem auctoritate presentium assignaris seu feceris assignari. quorum uno eis pro cautela tradito. reliquum ad Curiam nostram mittas. data neapoli per Bartholomeum de Capua etc: die XVI aprilis II.º indictionis.

XXX.

Anno 1304. 3 Maggio. 2ª Indizione - Napoli.

Carlo II fa alcune modifiche ai Capitoli del Protonotario del Regno.

Reg. Carolus II. A. n. 181 fol. 215 dopo il fol. 238

Karolus secundus Dei gratia Rex Jerusalem et Sicilie. Ducatus Apulie et Principatus Capue Provincie et Forcalquerii Comes Tenore presentium notum facimus Universis quod licet in ordinatione distinationis officiorum ab hactenus facta per nos, contineatur expresse. quod privilegia Terrarum et donorum nostrorum, fiant per Prothonotarium Regni Sicilie et executorie per Magistros Rationales quia tamen a tempore distinctionis ipsius. est experimento probatum quod huiusmodi divisio Privilegiorum et executoriarum, non est rationabiliter facienda. ne continentia Privilegii et Executorie, que Uniformia debent esse in sensu et sustantia dividatur. Et quia laboriosa est ipsis Officialibus dum plerumque intellectum Unius. qui a Principali nostri mandantis intentione procedit alter ignorat. ac persepe facile convenire non possunt impetrantes etiam adeundo diversa officia fatigantur et interdum sicut effectus docuit in Privilegio et executoria repugnantia invenitur. Volumus atque statuimus. ut non obstante ordinatione predicta usque ad nostrum beneplacitum per eundem Prothonotarium Privilegia et executorie ipse fiant. Reservavimus quidem in ordinatione prefata quod statuta per nos in ipsa vel ex eis aliqua possemus corrigere. declarare immutare vel demere seu alia de novo addere sicut de nostra procederet voluntate. Datum Neapoli sub parvo Sigillo nostro. Anno Domini Millesimo Trecentesimo quarto. Die tertio Maij secunde Indictionis Regnorum nostrorum anno Vicesimo.

XXXI.

Anno 1304. 1º Luglio. 2ª Indizione - Napoli.

Carlo II spedisce ordine ai Giustizieri di Terra di Lavoro e Contado di Molise e degli Abruzzi per ricercare i fautori ed i complici della fazione contro il Pontefice Bonifacio VIII.

Registro 1303 1304. B. n. 132 fol. 137. t.

Scriptum est Justitiariis Aprutii Citra flumen Piscarie presenti et futuris fidelibus suis etc. Qui sumus Sancte Romane Ecclesie filius. per quod et esse debemus athleta pati nec debemus nec volumus aliquid ei honoribus obvium. aut statui pacis vel prosperitatis infestum. Patet enim omnibus et sicut adhuc fere presens in oculis hominum est in promptu detestabilis illa malignitas et execrabilis ausus commissi. diebus preteritis. in persona felicis recordationis domini Bonifacii pape. Octavi quem Dei hostes et hominum inorrendum Christiane fidei Scandalum omniumque stuporem obtenebrata precipitatione ceperunt etc. prout toto similis forma facta est in quaterno Extravagantie sub Datum Neapoli per Bartholomeum de Capua Die Vicesimo tertio Junii IJº Indictionis. Datum Neapoli per Nicolaum Fricziam de Ravello locumtenentem Prothonotarii etc. Die primo Julii IJº indictionis.

Eodem die ibidem similes facte sunt Justitiariis Aprutii ultra flumen Piscarie presenti et futuris.

XXXII.

Anno 1304. 7 Settembre. 3ª Indizione - Aversa.

Carlo II mette fuori bando Pietro di Lupara come complice della prigionia del Pontefice Bonifacio VIII.

Registro 1304. A. n. 133 fol. 120.

Scriptum est Justitiario Terrelaboris et Comitatus Molisii fideli suo etc. Pridem legitime ac peremptorie citari fecimus. Petrum de Luparia (1) militem Vassallum nostrum ut in certo termino coram Majestate nostra comparere deberet pariturus Justitie. super eo quod Interfuit et operam dedit Captioni bone memorie Domini Bonifacii Pape Octavi. et directioni Thesauri Sacrosancte Romane Ecclesie. quodque procuravit. tractavit et mandavit occidi per primogenitum suum Magistrum Gregorium. Strigoniensem electum. Sub protectione et Securitate nostra. in romana curia commorantem. de quibus contra eum. ex officio procedere volebamus. Et quia nec ipse comparuit in termino sibi dato nec aliquis comparuit pro eodem. qui eius absentiam legitimis excusationibus excusaret.

⁽¹⁾ Il milite Niccolò di Lupara familiare di re Carlo II, padre di questo Pietro, fu dallo stesso re Carlo prescelto tra suoi favoriti ad accompagnare in Ungaria Caroberto suo nipote, che per la morte di Carlo Martello suo padre, era mandato al regno di Ungaria. Di fatti nel giorno 30 di maggio dell'anno 1300 Niccolò si preparava alla partenza, lasciando l'amministrazione de' suoi feudi al figliuolo Pietro; e poichè stando in Ungaria presso il giovane sovrano, fu colpito dalla morte, il figliuolo Pietro nel 28 giugno del 1301 si fece investire de' feudi paterni. Gemma chiamavasi la madre di Pietro ed era signora del castello di Campo di Pietra e del castello di S. Sabino nel Contado di Molise. Ebbe Pietro una sola sorella per nome Sibilla. Reg. 1300 X. n. 105. fol. 64.—Reg. 1300, 1301. A. n. 106. fol. 249 255.

ipsius contumacia ex officio nostro legitime accusata, et habita pro accusata, ipsum post terminum expectatum de equitate potius quam de Jure. banno Supposuimus. et ad tertiam partem bonorum suorum mobilium condempnavimus. juxta tenorem constitutionum Regni. fissi nostri compendiis applicandam. reliquis bonis eius omnibus. tam mobilibus quam Stabilibus usque ad anni circulum Annotandis. Quocirca fidelitati tue precipimus, quatenus, statim acceptis presentibus de bonis omnibus tam mobilibus quam stabilibus, feudalibus et Burgensaticis contumacis ipsius diligenter Inquirens, Tertiam partem dictorum bonorum suorum mobilium ad opus Curie nostre prefate capere debeas et commictere personis ydoneis pro parte ipsius curie conservandam. Ac cetera alia bona mobilia quam Stabilia dicti Petri et Specialiter Castrum Luparie cum quodam alio Casale ipsi Castro propinquo. ac quecumque alia bona ipsius feudalia et Bursensatica in tua Jurisdictione sistentia, per quoscumque manus, ambulaverint. Amotis inde aliis possessoribus quibuscumque. usque ad Anni circulum debeas pro parte curie nostre Annotare. Cautus existens. quod de reliquis duobus partibus bonorum mobilium predictorum nil possit Subtrahi. vel diminui quoquomodo. ac faccias per decretum tibi provinciam dictum Petrum Bannitum fore pupplice divulgari. de executione vero presentium fieri facias duo puplica consimilia Instrumenta. Continentia formam presentium. bona omnia supradicta. que annotanda duxeris ut prefertur. Terttiam quoque partem dictorum bonorum mobilium capiendam ac in quibus bona ipsa consistant. particolariter et distincte quorum uno tibi retento. reliqum nobis adcuriam Statim mittas. Significaturus eidem Curie nostre infra mensem Unum ad tardius. post receptionem presentium. Sub pena unciarum auri Viginti. A te si Secus inde feceris proculdubio exigenda. totum processum quem habueris in premissis. ut exinde ipsa nostra Curia Instrui plene possit Datum Averse per Bartholomeum de Capua etc. VIJº Septembris IIJº Indictionis.

XXXIII.

Anno 1305. 7 Gennaio. 3ª Indizione.-Napoli.

Carlo II ordina la esecuzione de' Capitoli da lui stabiliti nel pubblico Parlamento tenuto nella città di Napoli.

Registro 1304. 1305 A. n. 139. fol. 206 t.

Scriptum est Judici Thomasio de Montefusculo fideli suo etc. Capitulo nostro dudum pro bono statu Regni Sicilie fidelium edita et in puplico parlamento Neapoli celebrato firmato docent apertius ut officiales pro Curia in capite gerentes officia nec non subofficiales et familiares ipsorum post depositionem officii quod gesserunt in provincia maneant Jurisdictionis eorum sindicatus de processibus et excessibus suis perfinita tempora impleturi de tua igitur fide ac legalitate testimonio accepto laudabili confidentes te Egidio da follosa militi Justitiario Principatus ultra Serras Montorii per nos noviter ordinato duxerimus pro parte Curie adhibendum ut una cum eo ad sindicandum Gerardum de Sancto Elpidio olim Justitiarium certarum partium nunc amotum nec non Iudicem et actorum Camereque notarios aliosque subofficiales et familiares ipsius personaliter presentium auctoritate procedas Quare fidelitati tue precipiendo mandamus quatenus statius receptis presentibus predicto Egidio nunc Iustitiario ad requisitionem

ipsius cures assistere ad sindicandum dictum olim Justitiarium et alios predistinctos iusta predictorum Capitulorum continentiam et tenorem, que studeas in omnibus et per omnia circa hoc tenaciter observare. Datum Neapoli per Bartholomeum de Capua etc. Die Septimo Januarij tertie Indictionis.

XXXIV.

Anno 1305. 2 Settembre. 4ª Indizione-Napoli.

Editto di Carlo II per le pene pecuniarie da applicarsi ai pubblici uffiziali ed alle private persone.

Reg. 1306. A. n. 156. fol. 103.

Karolus secundus Dei gratia Rex Jerusalem et Sicilie Ducatus Apulie et Principatus Capue Provincie et Forcalquerii Comes. Justitiario Terrelaboris et Comitatus Molisii presenti et futuris fidelibus suis gratiam suam et bonum voluntatem ab olim de Curia nostra ordinatio certa processit ut in omnibus penis tam per officiales nostros quam alios privatos impositis nostri quidem Erario acquirendis esset summarie de plano sine strepitu et figura Judicii procedendum. Et quamquam ordinatio ipsa per litteras nostras que in casibus ipsis successive de nostra Curia processerunt fuerint continue observata pro maiora tamen declaratione et observatione ipsius Volumus et mandamus expresse quatenus ordinationem huiusmodi quantum ad nos pertinet firmiter observantes secundum eam in penis premissis procedere debeatis presentes autem litteras volumus dari alterutrum ammotionis vestre tempore in pendenti. ut ad singulorum possint notitiam devenire. Dato Neapoli per Bartholomeum de Capua militem. logotetam et prothonotarium Regni Sicilie anno Domini MCCCV. die IJ. Septembris quarte Indictionis Regnorum nostrorum anno XXJ.

Justitiariis terre Idronti presenti et futuris.

Justitiariis Terre Bari presenti et futuris.

Justitiariis Basilicate presenti et futuris.

Justitiariis Aprutii tam presenti quam futuris.

Justitiariis Principatus tam presenti quam futuris.

Justitiariis Capitinate presenti et futuris.

Magistro Justitiario Regis Sicilie vel eius Vicemgerenti et Judicibus Magne Curie presentibus et futuris.

Capitaneis Civitatis Neapolis et districtus ipsius presenti et

futuris

ibidem similes

facta sunt

Eodem die

Capitaneis Civitatis Averse et pertinentiarum eius Capitaneis Civitatis Capue et pertinentiarum eius

Capitaneis Civitatis Sancte Marie

Capitaneis Civitatis gayete et pertinentiarum eius

Capitaneis Bari et pertinentiarum eius

Capitaneis Civitatis Adrie et pertinentiarum eius

Capitaneis Monopuli

Capitaneis Montane Amatricis et quarumdam aliarum terrarum

Aprutine provincie

Capitaneis Aquile et districtus ipsius

Capitaneis Baroli et pertinentiarum eius

Capiteneis Lanczoni et pertinentiarum ipsius

presenti et futuris

XXXV.

Anno 1306. 13 Marzo. 4ª Indizione - Napoli.

Carlo II avendo stabilito col Comune di Ascoli, posto a' confini del Regno, il trattato di estradizione, ordina al Giustiziero di Abruzzo ultra di consegnare a quel Comune di Ascoli tutti coloro che ivi anno delinguito, e farsi consegnare a sua volta quelli che anno delinguito nel Regno.

Registro 1306. A. n. 156. fol. 47.

Scriptum est Iustitiario Aprutii ultra flumen Piscarie (1) fideli suo etc. Delinquentibus impune. Maleficis. subterfugii Viam per oportuna remedia libenter excludimus ut commissa. Iustitia puniat et sub ea delinguenti fiducia exemplum aliis efficaciter interdicat. proinde volumus et fidelitati tue presentium tenore commictimus et mandamus expresse ut si contingat aliquos qui in Civitate exculi contermina terris Regni nostri finitimis. aut districtus eius. Maleficia vel delicta. commiserint ad terras et loca Iurisdictionis tue confugere ipsos ad requisitionem officialium administrantium in Civitate prefata. lustitiam et Communis ipsius ad locum patrati criminis remictas secundum Iustitiam puniendos Sic equidem si de delinquentibus in terris et locis Iurisdictionis tue confugientibus ad eorum terras et loca ipsi simile faciant versa Vice. Datum Neapoli per Bartholomeum de Capua militem etc. Anno Domini Millesimo CCCVJ° Die XIIJ° Marcii IIIJ° Indictionis.

XXXVI.

Anno 1306. 22 Maggio. 4ª Indizione - Napoli.

Carlo II fa costruire il grande porto nella città di Napoli.

Registro 1306. I. n. 163. fol. 111 t.

Karolus etc. Universis presentis scripti seriem inspecturis tam presentibus quam futuris. De Rei puplice provehendo semper in melius affectu precipue curam gerimus et eius apta compendia sollertibus studiis cum se possibilitas ingerit procuramus. Sane huius considerationis obiectum Civitatem nostram Neapolis quam inter Civitates ceteras Regni huius propter sua quidem laudabilia merita inter precordia caritatis nostre specialis quadam prosecutione complectimur Cupientes augere investigando attente quid faceret ad statum eius accomoda potiora providimus consulendo utilitati puplice Civitatis eiusdem et compendiis pariter fisci nostri Portum Civitatis ipsius ante inhabilem debitis fulcimentis instruere et munire repagulis oportunis. Ut quia propter carentiam habilitatis et severitatis accomode dicti portus adversus impetus procellarum Civitas ipsa pro tempore ac illi non minus qui confluebant ad eam multa deplorabant dispendia et alia plura circa diversorum usualium copiam ipsa Civitas sentiebat incomoda et defectus per huiusmodi portus constructionem accomodam. fiat in orbem diffusius extra se.

⁽¹⁾ Nicolao de Rocca forti militi Iustitiario Aprutii ultra fol. 48 t.

Civitas ipsa famosior. de se sibi respective placidior, et in se. dum habundantius affluet, reddatur nobis et subditis, fertilior successive. Verum consideratis, ad tanti portus prolixam laboriosamque revera. structuram numerosis necessario ac profusis erogationibus et impensis. attentis quoque cumulatis oneribus erarii nostre utique propter sumptuosa preterite guerre discrimina evidenter exausti. dum nos ad id sufficere non posse prospeximus. fidelium nostrorum Civium Civitatis predicte offerentium gratuito nobis in hac parte subsidium promptitudinem sensimus et acceptavimus uti gratam. ad quod ipsorum Civium nobis gratus concurrit assensus. ut scilicet usque ad certi temporis spatium de singulis vegetibus Greci et vini latini per mare ferendis extra Neapolim exigi tar. duo. et in ipsa deberent dicti portus instructione converti. qui utique usque adhuc exacti noscuntur et habiti ac in ea pariter cepta iam edificatione conversi instante tandem dicti temporis exitu accessit ad nos expositio Civium predictorum et posuit. quod quia ipsa duorum tarenorum exactio de vegetibus memoratis utpote in ipsa vegetum specie tantum imposita et consistens tediosa onerosa et inequalis pernimium reddebatur cum certas speciales personas inequaliter ac improvise gravaret multis a solutione dicte contributionis emptis qui ex ipsa constructione portus sunt comoda portaturi providere inde comodius dignaremur. Nos ergo pensantes Cives ipsos in hoc providisse utilitér, et congrue postulare attento etiam quod ad tantum opus constructionis fabrice dicti portus diuturni temporis mora requiritur que sumptus necessario expetit ampliores cum civibus ipsis deliberate providimus qualiter circa hoc pro inequalitate removenda pretacta esset consultius faciendum et sic viso tum quod ipsa erat inequalitas corrigenda tum etiam quod pecunie quantitas ad quam dicte constructionis expense necessarie annue ascendebant non poterat comode de iamdicta duorum tarenorum per vegetem congregata summa percipi vel haberi per adhibitos nobis expertos in talibus extimatio dicti operis particularis accessit per quam utriusque temporis conditione pensata et contingentibus aliis hinc inde discussis provisum extitit et collectum quod annis singulis usque dum duraverit opus constructionis ipsius competenter necessarie sunt ad illud uncie auri mille. Sic ergo prospecto et attento consultius quod ea que de dicti portus constructione prefata. pro puplica omnium utilitate perquirimus in aliquorum paci transire dispendium non debemus predicta duorum Tarenorum decetero exactione cassata duximus cum ipsorum profecto consensu. civium deliberato consilio statuendum. quod per continuum sequens immediate quinquennium et non ultra de singulis rebus et mercibus speciei vel generis cuiuscunque consistentibus in quocunque pondere numero vel mensura, que deinceps ementur in Dohana nostra Neapolis et quarum dirictus pertinet ad Dohanam ubicumque vendantur pro qualibet uncia pretii quo emuntur aut ultra vel infra pro rata exigantur granos auri decem generalis ponderis solummodo ab emptora eis rebus dumtaxat exceptis de quibus quartucium solvitur iuxta ordinationem iam pridem per ipsam Universitatem habitam et per nostram Regiam Curiam confirmatam. Nullo prorsus a solutione decem granorum huiusmodi exhimendo presentibus declarato quod quia Universitas ipsa pari equidem affectione nobiscum prosequens dictum opus uncias auri Centum de quartucio memorato, in subsidium dicti operis usque ad predistinctam summam unciarum mille contribuere obtulit et promisit. Intentionis est nostre quod contributio ipsa dicto solum duret quinquennio et non ultra. Eo quidem intellecto presentibus quod ipsa dictorum decem granorum exactio per eum vel eos quem vel quos Universitas Civitatis predicte statuerit velle suo successive tractata. expensoribus operis dicti Portus exhiberi debeat successive convertenda prout decet in illud et tam hii qui preferentur opere dicti Portus quam et expensores. illius per eandem Universitatem electi et non aliter statuantur. Uno tamen si de beneplacito nostro processerit penes expensores iamdictos per Curiam nostram Credencerio adhibendo. Ad hec habuit dicte Universitatis subannexa petitio quod Cives ipsi pro bono Communi tendentes ad

melius et volentes statum communiter omnium propter multa quippe prementia onera tam publica sive fiscalia quam privata. persepe vexatum accomode relevare provide statuerunt communi concorditer deliberatione prehabita et accedente consensu viam invenire portabilem comode sepositis et remotis eorum prestationibus que in Civitate ipsa et Casalibus eius sua pro temporis vicissitudine succrescebant uniuscumque de Civibus solita circa illa respiret oppressio et vires iam fatigata propterea oportune quiescant. Proviso consultius et statuto de singulis infrascriptis que causa commercii portantur Neapolim pecuniam subdistinctam a venditoribus exigi et haberi videlicet ex quolibet Curru onerato lignis vel Lerba denarios parvos minute monete duodecim. De onerato Tabulis grana tria. de onerato feno totidem. de onerato pane totidem. De onerato Cannape grana quinque. De onerato rebus quibuslibet aliis grana duo. Item de qualibet salma vini que post vindemias portatur Neapolim infra annum granum unum. de qualibet Carrata vini que similiter post vendemias portatur Neapolim infra annum grana decem. Item de qualibet Barca onerata lignis aut fructibus que similiter portatur Neapolim grana quinque et de unaquaque Salma rerum quarumlibet aliarum quocunque videlicet Animali feratur sive a Casalibus proximis Civitatis ipsius sive aliunde remotius Neapolim deferatur vicibus singulis denarios tantum duos. De quibus quippe granis atque denariis summa congregata et quantitate collecta huiusmodi publicarum et privatarum prestationum quarumlibet onera ceterave servitia et accomoda Civitatis ipsius sive in muris seu Meniis sive in Plateis sive in fontibus reparandis que pro tempore iminent quam etiam si quid usque ad predictam Summam unciarum mille convertendam in ipsius Portus constructione per annum forte defecerit. de ipsa decem granorum per unciam quantitate ac etiam summam dictarum Centum unciarum de dicto quartucio exhibenda deinceps sine solite contributionis et oneris tedio. suppleantur facilius et solvantur. eo similiter per Universitatem eamdem ex instinctu caritatis ad proximos et compassionis spiritu ad oppressos adiecto ut quia Villani casalium Civitatis eiusdem preter alias prestationes fiscalium munerum centum uncias annuas Curie nostre ex quodam consueto hine hactenus defessis iuribus pro Baiulatione solvebant ipse Centum uncie de dicta granorum et denariorum recipienda pecunia singulis annis pro Villanis eisdem dicte Curie persolvantur nostre ad hec Maestatis assensu et oportuna licentia suppliciter imploratis. Igitur inter desideria cordis nostri quibus bonum omne dirigimus comunis boni et felicis status dictorum Civium comoda diligentes. eorum in premissis proposito utili et laudando consilio diligenter attento quod merito comendamns eorum in hiis de certa nostra scientia et gratia speciali votis accedimus et deliberatione laudabili usque ad nostrum vel predictorum Civium beneplacitum assentimus seriosius exprimentes. tenore presentium quod usque dum nos voluerimus Civesque predicti ipsa predistincte pecunie tam granorum quam denariorum particularis ut prefertur perceptio utique facienda. per illum aut illos quos Universitas predicta statuerit fiat decetero atque duret. Sic equidem quod prestationes ipse omnes et singule tam publice quam private. Servitia quoque ceteraque utilia memorata. Civitatis ipsius centum insuper uncie annue baiulationis villanorum Neapolis defectus etiam si quis affuerit in sumptibus constructionis Portus eiusdem dicto durante quinquennio usque ad dictus uncias auri mille de ipsa granorum vel denariorum exigenda pecunia plene fiat volentes expressius et tenore presentium declarantes, quod tam ipsa dictorum decem granorum per unciam et dictarum Centum contributio unciarum per iamdictum sequens immediate quinquennium et non ultra quam alia memorata granorum et denariorum particularis perceptio donec nobis vel Universitati predicte placuerit duret et valeat ipsique Universitati sit liberum licitumque sepefatam granorum et denariorum particularem prestationem et perceptionem corrigere tollere vel mutare ita. sive nostrum cesset in hac parte beneplacitum sive ipsius Universitatis. solvendo cesset dicta impositio et tollatur. Non enim intentionis est nostre vel quod absit prepositi quoquomodo quod prenarrata sive decem granorum per unciam sive aliorum granorum et denariorum particularis exactio vel dictarum Centum contributio unciarum in alicuius vectigalis angarie vel tributi Genus aut Speciem ullo unquam tempore transeant aut cuiusvis interpretacionis aut extentionis astutum protrahatur. Ne autem hec omnia prout provisa sunt et declarata superius ab hominem memoria decidant set quos plurioribus paginis repetita per diversos et apud loca diversa servantur eorum possint comodius in lucem cum expeditus memoriam devenire presentes litteras nostras multiplicari precepimus penes cives remansuras eosdem et apud diversos ut elegent conservandas utique firmiter ut prefertur in antea valituras. nostri Sigilli pendentis appensione munitas. Datum Neapoli per manus Bartholomei de Capua militis. Logothete et Prothonotarii Regni Sicilie anno Domini Millesimo CCCVI die vicesimo secundo Maii IIIJo indictionis Regnorum nostrorum anno vicesimo secundo.

XXXVII.

Anno 1306. 24 Maggio. 3ª Indizione - Napoli.

Carlo II avendo fatto riunire in un solo volume tutte le consuetudini della città di Napoli, ne manda uno esemplare al Capitano della città perchè congregata la Università di Napoli le pubblichi e le faccia esattamente osservare. Ed altri esemplari ne fa consegnare a' baiuli, a' giudici, agli archivarii del regio archivio, all'arcivescovo ed al bibliotecario della città di Napoli.

Registro 1305. 1306. C. n. 154. fol. 213 t.

Scriptum est Capitaneo Civitatis Neapolis fideli suo etc. Edicciones auctenticas scripturis decet vallari sollempnibus ut promptius pateat rei geste notitia et per longeva temporum spatia labentibus evi curriculis ipsius memoria conservetur eterna. Sane Consuetudines Civitatis nostre Neapolis disgregata et dubias sub nullius scripture compilatione congestas quibusdam detractis aliquibus aditis per declarationis oportune suffragium in uno volumine compilari mandavimus illas per nostri approbationem iudicii roborantes ut earum veritas cum casus exigit se patenter exhibeat recensque memoria per exursum devoluti temporis non decrescat cuius compilati voluminis seriem multiplicari provise fecimus in diversis locis diligentius conservandam ut eo potius eius certitudo permaneat quo pluribus locis ipsa fuerit patefacta per quod unum de voluminibus ipsis sigilli nostri pendentis appensione munitum. Ecce tibi transmittimus aput te ac successoris tuos in eodem officio pro cautela prefata perpetuo conservandum. Volumus igitur et fidelitati tue presentium autoritate mandamus quatenus congregata Universitate Neapolis edittionem dicti voluminis divulges puplice ac ex more servans tenaciter in quantum ad tuum spectat officium consuetudines ipsos ac eo que continentur in ipso volumine et facias per alios observari. Datum Neapoli per Bartholomeum de Capua etc. die XXIIIJº Maii IIIJº Indictionis.

Registro 1305. 1306. C. n. 154 fol. 214.

Scriptum est Baiulis et Judicibus Civitatis Neapolis fidelibus suis etc. Edittiones autenticas scripturis decet vallari sollennibus ut prontius pateat rei geste notitia et per longeva temporum spatia labentibus evi curriculis ipsius memorie conservetur

eterna. Sane Consuetudines Civitatis nostre Neapolis disgregatas et dubias sub nullius scripture compilatione congestas quibusdam detractis aliquibus aditis per declarationis oportune sufragium in uno volumine compilari mandavimus illas per nostri approbationem iudicii roborantes ut eorum veritas cum casus exigit se patentes exhibeat recensque memoria per exursum revoluti temporis non decrescat cuius compilati voluminis seriem multiplicari provise fecimus in diversis locis diligentius conservandam ut eo potius eius certitudo permaneat quo pluribus locis ipsa fuerit patefacta. Quocirca unum de voluminibus ipsis sigilli nostri pendentis appensione munitum. Vobis ecce transmittimus aput vos et successores vestros in eisdem officiis pro cautela prefata perpetuo conservandum. Jubentes expresse ut Consuetudines ipsos ac eo que continentur in dicto volumine servetur tenacitur in quantum ad vestrum spectat officium et faciatis inviolabiliter observari. Datum Neapoli per Bartholomeum de Capua militem etc. Anno domini MCCCVI. die XXIIIJO Maij IIIJO Indictionis.

Eodem die ibidem simili modo et / forma Scriptum est infrascriptis usque \ tibus. ubi legitur perpetuo conservandum. verbis decenter et competenter mu-/ dilecto Consiliari et familiari suo.

Archivariis Archivi nostri Neapoli residen-

Venerabili Patri. I. Archiepiscopi Neapolitani

Librorum Stationiario Civitatis nostre Neapolis

XXXVIII.

Anno 1307. 18 Ottobre. 6a Indizione -- Napoli.

Carlo II fa verificare i confini del Regno di Napoli dalla parte di Abruzzo ultra col territorio della città di Rieti.

Registro 1307. n. 169. fol. 52 etc.

Scriptum est domino Nicolao de Roccaforti Justitiario Aprutii ultra flumen Piscarie. domino Leucio de Trano. Juris Civilis professori. Consiliario paterno ac suo. et Judici Bonohomini de Theano Judici et assessori cum eodem cum Justitiario per Curiam deputato devotis suis etc. Pridem venientibus ad presentiam nostram Ambassatoribus Comunis Civitatis Reatine ac querelam deponentibus coram nobis, et Consilio dicti domini patris nostri et nostro de domino Ademasio de Luco. Regio Capitaneo Aquile tunc in nostra presentia existente. quod contra predictum Comunem et quasdam ipsius singulares personas. multipliciter nuper excesserat. Capitaneus idem suas excusationes proposuit et inter alia contra eos retorsit quod prefatum Comunem. Infrascripta Castra Villas et loca sita in Regno videlicet Balnianum. Lunianum. Petesiam. Podeum Gerardi. Sanctam Rufinam pendentiam. Arpanianum Malpasticum. Lepecze. Villam Sancti Antimi. Ponzanum Criptam de Saltu. Menzanulam. Turrem Cifredi. Roccam Septem Janule. Villam Sancti Cataldi, Matutinum. Capud de Rivo. Villam Sancti Liberati. Arrianum. Collemvitelli. Podium Feydani. Villam de fico. Montem est et Colledepuczuli. auctoritate propria occupaverat. Satagens illa suo dominio et Jurisdictioni adicere, ac a dominio et Jurisdictione Regia penitus abdicare. Syndicus autem dicti Comunis. ad hoc constitutus legitime statim respondit et confessus est. coram nobis et dicto Consilio. ambassadoribus eisdem id assistentibus et affirmantibus. quod predicta Castra videlicet Balnianum. Luminianum. Cantalicum. Petesia. Podium Gerardi. Sancta Rufina. Pendentia et Arpinianum erant et sunt de Regno et in Regno et infra fines Regni et de perti-

nentia et territorio dicti Regni et sub generali iurisdictione Regia, quodque predicta loca seu Ville videlicet Malpasia. Lapecze. Villa Sancti Antimi. Ponzanum. Cripta de Saltu et Mezanula. sunt ville dicti Castri Balviani et Turris Cifredi est de Curte Balviani Pendentie. Calcarole et Montis Sancti Salvatoris Reatini Item Rocca Septem Janule et villa Sancti Cataldi sunt de Curte dicti Castri Luniani. Item Mantianum est de Curte dicti castri Cantalicii. Item Caput de Rivo in Villa dicti Castri de Podii Gerardi et quod omnia dicta loca seu ville que sunt ut predictorum Castrorum. fuerunt et sunt similiter de Regno et in Regno et infra fines Regni et de pertinentia et territorio dicti Regni et sub generali Jurisdictione Regia et quod Comunis Reate dicta Castra. loca et Villas vel aliquod illorum seu illarum aut aliquam partem ex illis nunquam occupavit habuit. neque tenuit vel possedit neque tenet vel possidet. Verumtamen dixit quod aliqui Cives Reatini iustis et legitimis titulis aliquas possessiones et pertinentias in territoriis ipsorum Castrorum et villarum. de Regno vel aliquorum Castrorum ipsorum et villarum tenuerunt et possident in quibus dicebant ipsi Ambassatores et Syndicus Civibus ipsis. per eundem Capitaneum molestiam et violentiam nuper esse commissam et pro quibus et de quibus possessionibus dicti Cives parati sunt. contribuere et respondere Regie Maiestati et officialibus eius secundum qualitatem et quantitatem ipsorum possessionum et consuetudinem Regni tam videlicet pro Burgensaticis quam feudalibus si qua essent ibidem. Subiecerunt tamen dicti Ambassatores quod Villa. Sancti Liberati est maioris Ecclesie Reatine. Arianum sicut alique domus et Tuguria Civium Reatinorum, situm iuxta lacum Reatinum districtos Civitatis Reatine. Colle Vitelli est et fuit Civitatis Reatine et homines habitantes in Summitate dicti Collis. sunt de pertinentiis dicte Civitatis licet in pertinentiis dicti Collis plures de Regno habeant possessiones et homines dicti Collis infra pertinentias Regni teneret aliquas possessiones ut credunt. Podium Faydoni est in Imperio et districtus Civitatis Reatine si est ultra saltum usque plagem Villam de Fico. dixerunt se ignorare. Mons Est est et fuit. pro parte districtus comunis Reate. et pro parte dominorum de Balviano. Colle de Piczuli est fuit comunis et hominum Civitatis Reatine iuxta assertionem dictorum Ambassatorum. Quare Supplicaverunt nobis devotius dicti Ambassatores easdem possessiones quas tenuisse et possedisse dicebant in pertinentiis et territoriis dictorum Castrorum et villarum de Regno. per vos dictis eorum Civibus cum parati essent inde sicut promictitur respondent in pace dimitti cum id iustum esse putarent. et si forte. Justitia non fragaretur eisdem propter multas rationes et causas: que in contrarium pro parte Curie allegabantur dignaremur. cum eis super premissis agere gratiose. cum offenderent pro dictis possessionibus sive essent feudales sive Burgensatice servire seu contribuere Curie Regie iuxta modum et consuetudinem Regni sicut faciunt alii Regnicole qui tenent feudalia vel Burgensatica in Regno prefato. Nos ergo volentes certius informari. de conditione qualitate et quantitate tam dictorum Castrorum locorum et villarum rerum et hominum eorumdem quam nominibus et cognominibus illorum qui predicta possident integre vel per quotas aut singulariter et de Jure illis forsitan competente. in eis ac aliis. prout infra describitur circumstantiis et habita inde informatione debita. tam pro indempnitate Curie Regie quam quorumcumque intererit consulte prout expedit. super hiis procedere valeamus. Devotioni vestre. Vicariatus auctoritate qua fungimur committimus et mandamus quatenus statim receptis presentibus ad prenominata Castra villas et loca Vos personaliter conferentes diligentius Inquiratis et curetis certius Informari quid et quantum Regia Curia teneat per se in Castris villis et locis omnibus memoratis. vel si retineat ea omnia vel aliqua ex ipsis et que in totum vel in parte et quotam partem. et de redditu annuo eorumdem pro parte et membra clare. dilucide particulariter et distincte et si aliqui privati Regnicole. vel exteri et qui et quo Jure vel titulo teneant similiter ea. vel aliqua ex eis et que in totum vel in partem

et quam partem vel teneant aliqua demania que erant dictorum Castrorum. Villarum et locorum ipsorum quantum per Curiam vel alios tenebahtur et que vel teneant. in ipsis vel eorum pertinentiis aliqua feuda de tabula vel alia feuda et que vel quotam partem huiusmodi feudorum et quam vel teneant. in eis aut eorum pertinentiis res singulares feudales vel Burgensaticas et quas et ubi et a quo tempore tenuerunt ipsi velli illi a quibus Ius. vel titulum habere pretendunt in eis cum annuo valore ipsorum designatione confinium mensuris. nominibus et cognominibus tenentium et aliis distinctionibus oportunis, prout nature negotii videbitis expedire nec non et si aliqua ex eis tenentur in feudum Curie indebite occupata et per quos nec non et de servitio pro dictis bonis feudalibus, debito Curie vel alteri Baroni vel feudatario et Cui et de redditu vel Censu. si quis nunc debetur et solvitur. aut hactenus debebatur et solvebatur et cui vel quando similiter de hominibus et vassallis dictorum Castrorum. Villarum et locorum et illis qui descenderunt, ab eis, qui et quot sicut et utrum habitent in eis vel alio se transtulerint et quo et de reliquis aliis, ad plenam Informationem et Instructionem negotii pertinentibus prout vobis occurrerint.vel vestra circumspectio poterit indagare. De quibus omnibus Informationem omnimodam que inde haberi poterit habere curetis per omnem legitimum modum probationibus non ommissuri de puplica fama et opinione vicinorum et circumaccolium inter alios modo probandi querere presertim ubi alie probationes deessent nec non loco et tempore ac aliis circumstantiis oportunis. Ut autem et cautius premissa succedant. quo plenius et rationabilius ipsa processerint futurisque tollatur querele occasio. precipiendo Subiungimus ut in predistinctis locis edictum curetis proponere puplice. Ita quod aliquis ignorantiam eius nequeat allegare quod si aliqui sint Regnicole, aut exteri qui in bonis predictis, aut eorum aliquibus. Ius proprietatis possessionis vel tenute asserant se habere. aut destitutionem vel Spoliationem de eis pro parte Curie Sibi factam. coram vobis compareant infra competentem terminum servandum ipsi edicto. illud proponant ut assertiones et defensiones legitimas inscriptis offerant et probationes inducant quas statuto, per vos aliquo ydoneo et perito, qui Ius inde Curie tueatur. curetis recipere. ac ea omnia. in Scripto redigere. et cum dicto processu vestro. vobis similiter destinare mandantes illi vel illis qui tangentur in hiis ut personaliter vel per eorum procuratores sufficienter Instructos infra terminum competentem eis per vos presigendum vestro conspectui se presentent facturi et recepturi Iustitiam in premissis Ubi autem nullus talis compareat coram vobis et per Inquisitionem faciendam per vos aliqua detempta fuisse inveneritis occupata in fraudem et dampnum Curie illa aperte describere ac notificare curetis. faciendis exinde scriptis competentibus puplicis. continentibus bona ipsa, per partes et membra, ac annuum valorem eorum specialiter et expressum. cum oportunis aliis distinctionibus eorumdem. Totum autem processum vestrum. quem huiusmodi in premissis fideliter in Scriptis redactum. sub Sigillis vestris. significetis nobis particulariter et distincte. Datum Neapoli per Nicolaum Frictiam de Ravello etc. Anno Domini Mº. CCCVIJº. Die XVIIJº. Octobris. VJº Indictionis.

XXXIX.

Anno 1307. 12 Decembre. 6ª Indizione - Napoli.

Carlo II rinnova i Capitoli della Gran Corte.

Registro 1307, B. n. 168. fol. 235 t. 237,

Robertus primogenitus etc. Nobili viro Domino Ermengano de Sabrano Comiti Ariani Regni Sicilie Magistro Iustitiario dilecto Consanguineo Consiliario et familiari paterno ac suo et eius locumtenenti ac Iudicibus Magne Curie devotis suis etc. Iniunxit nuper nobis inter alia Reverendus Dominus et Genitor noster carissimus per quasdam litteras suas ut Capitula regulanția et distinguentia regimen Curie sue cui preerat dominus Theobaldus de Malobussono. Balistariorum Regni Magister et Provisor Castrorum quia idem dominus Genitor noster cassavit illa originalia scilicet. missa pridem domino Nicolao de Iamvilla qui tunc Curiam regebat eandem sub sigillo nostro mitteremus Vobis in scriptis. et ea per Vos usque ad predicti domini Genitoris nostri beneplacitum servari tenaciter faceremus. Verum quia prout predictus dominus Theobaldus asserit. originalia ipsa Capitula haberi nequeunt eo quod illa predictus dominus Nicolaus de Iamvilla sibi retinens apud acta ipsius Curie minime assignavit eadem. licet in actis ipsis redacta fuerint, ecce Capitula eadem ex predictis Actis assumpta de verbo ad verba. ad verbum presentibus interserta. vobis duximus transmittenda. Quorum Capitulorum tenor per omnia talis est: Karolus secundus dei gratia Rex Jerusalem et Sicilie. Ducatus Apulie et Principatus Capue. Provincie et Forcalquerii. ac Pedimontis. Comes. Nicolao de Iamvilla militi. Regiam Curiam nostram iustitie regenti. dilecto Consiliario familiari et fideli nostro gratiam nostram et bonam voluntatem. De factu nostrorum fidelium provehendo in melius mentanea cura solliciti. ecce Capitula de ipsius amministratione officii. que dependent a Commissione de dicto officio tibi facta in subscriptam redacta seriem. tibi sub pendenti Sigillo nostro transmictimus. que tempore tui regiminis serves et facias ab aliis observare. In primis cognosces de omnibus violentiis iniuriis gravaminibus atque criminibus. de quibus Maiestas Nostra vel Robertus Primogenitus noster Dux Calabrie nosterque Vicarius Generalis posset adiri. nec non de omnibus defensis. iuste. vel iniuste impositis etiam et penis legalibus atque aliis. que per privatos quoscumque Clericos vel laycos nostro nomine imponuntur et contempte fuerint precipue pro violentiis, iniuriis et gravaminibus, illatis et inferendis, per Comites aut Barones. vel alios quoslibet vassallis vel vicinis corum. aut aliis, per Officiales nostros vel quosvis alios Subiectis nostris, vel aliis quibuscumque. Ita tamen quod Officialis merum habens Imperium. durante officio. nec de causa Civili nec de Criminali. nisi de Speciali mandato nostro, evocari per te valeat, vel etiam coerceri. Item cognosces de omnibus causis Civilibus excedentibus Summam illam usque ad quam ipsarum causarum cognitio ad Baiulos et pedaneos Terrarum. Iudices seu Speciales dominos earumdem spectare dinoscitur, nam de causis, ad premissorum cognitionem spectantibus te nullatenus intromictes nisi predicti Judices et alii celerem iustitiam ministrare differrent. quo casu si ad mandatum tuum predicti Judices infra competentem terminum pro causarum et personarum qualitate statuendum per te. conquerentibus expeditam iustitiam facere retardabunt. earumdem causarum. seu questionum cognitio quarum decisionem ut premictitur prelibati Iudices. dolo. vel negligentia distulerint. ad te libere devolvatur. Item in predictis causis Civilibus in quibus appareant Instrumenta legitima que non sint abrasa, sed in prima sui figura, omni vitio, et suspicione carentia. Summarie ac de

plano procedas. De causis vero feudorum quorumcunque bonorum stabilium. ad fiscum nostrum spectantium, que ad Magistrum Iustitiarium Regni et Iustitiarios Regionum secundum distinctos, ordines pertinere noscuntur, te nisi per viam appellationis ut subditus nullatenus intromictes. Item habebis sub cura et protectione tua Ecclesias et personas Ecclesiasticas. Pupillos. Orfanos. Viduas omnesque miserabiles personas, ut eas ab omnibus indebitis gravaminibus et molestiis per convenientia remedia protegas. et defendas, possisque si oppressio vel gravamen tangat criminis causam exinde inquirere per te vel alium ex officio. vel per Specialem Inquisitionem etiam contra Speciales personas, sicut et nos possemus, in hoc casu. Specialem Inquisitionem committere. Constitutionis Regni non obstante Vigore, ac penam debitam secundum iustitiam irrogare. Si vero ex ipsa oppressione vel gravamine Civilis causa tangatur in predictis Specialibus causis procedes et procedi facies summarie, de plano, sine strepitu et figura iudicii ordine iudiciario pretermisso. In aliis autem causis et cognitionibus ad te pertinentibus cum recto Iure et iudicii ordine iustitiam observabis. Permittimus insuper tibi, quod de causis Civilibus defensarum, seu quarumcunque penarum in eadem Curia agitandis in dubio si partes petierint. possis cum partibus ipsis dumtamen questio non excedat Summam Viginti Unciarum componere cum Consilio iudicum personarum conditione pensata. Preterea Vassallis querelam ponentibus de gravaminibus eis illatis per dominos eorumdem possis per te vel alium ydoneum quem ad hoc elegeris, inquisitionem inde ex officio facere Specialem. Constitutione vel lege aliqua minime obsistente. Item audias causas omnes appellationum interiectarum a sententiis ferendis in Curia Magistri Iustitiarii easque secundum iustitiam examines, et decidas. Hoc vero Capitulum tunc locum habebit cum de causis eisdem in curia dicti Magistri Iustitiarii principaliter cognitum fuerit. Ubi autem non principaliter cause ipse, in curia dieti Magistri Iustitiarii fuerint ventilate. sed per appellationis remedium ab inferioribus Iudicibus. ad eandem Curiam devolute tunc si a sententia lata in prefata Curia Magistri Iustitiarii appellari contingat. causa appellationis eiusdem. coram Judice Appellationum nostre Curie ventiletur et suo marte discurrat. Ut coram dicto Appellationum Judice statutus a Jure ad appellandum numerus, debitum finem recipiat. A sententiis vero latis in Curia nostra penes te statuta super causis per Appellationem a Curia Magistri Iustitiarii devolutis ad ipsam. ad Appellationum Judicem recurratur, et versa vice possit appellari. ad Magistrum Justitiarium, a sententiis latis in dicta nostra Curia, et deinde Appelletur ad Judicem Appellationum. Item Accusator, qui primum Curiam ipsam adierit, non possit accusatione ipsa pendenti in aliqua Curia de aliquo Crimine in quo non potest intervenire procurator, accusari, vel denunciari, dumtamen sit paratus in predicta Curia respondere pro accusationibus vel de nuntiationibus quibuscunque. sua accusatione durante. Et nichilominus fideiussoria cautione cavere quod accusatione finita. respondebit. Accusationibus vel denuntiationibus ipsis. coram quocunque Judice competenti. In premissis autem omnibus Reservamus nobis potestatem addendi. minuendi. et corrigendi. prout. et quando nobis videbitur expedire. Datum Massilie. Anno Domini Millesimo Trecentesimo Sexto. die decimo Novembris quinte Indictionis Regnorum nostrorum Anno Vicesimo secundo. Mandamus igitur vobis, ut prescripta Capitula, iuxta predicti domini Patris nostri iussum eorumque seriem, in dicta Magna Curia, usque ad ipsum paternum beneplacitum tenaciter observetis. Quod si Vos omnes Judices non fueritis in hiis in quibus ex Vigore predictorum Capitulorum in dicta Magna Curia. procedi continget. interdum forte presentes. Illi. vel ille. ex vobis qui presentes fuerint etiam si Unus. aut plures vestrum in illis procedere ceperint procedant in eis aliorum vel alius absentia non obstante. Datum Neapoli per dominum Bartholomeum de Capua. Logothetam et Prothonotarium Regni Sicilie. Anno Domini. millesimo CCCVIJº die duodecimo Decembris VJº Indictionis.

Anno 1308. 15 Agosto. 6ª Indizione - Napoli.

Come acquistavasi la cittadinanza Napoletana.

Registro 1307. A. n. 167 fol. 331 t.

Scriptum est Dohanerijs et Fundicarijs Civitatis Neapolis tam presentibus quam futuris fidelibus suis etc. Jacobus Benenati de Sancto Geminiano habitator Neapolis fidelis noster exposuit noviter coram nobis quod licet ipse dimisso incolatu dicte terre Sancti Geminiani, ad predictam Civitatem Neapolis ad habitandum se contulerit, et in ea in qua quidem ipsiusque territorio habere se asserit plura bona stabilia, annis Viginti et plus elapsis, iam habitaverit cum sua familia, et adhuc habitet et moretur, et contribuerit hacterus et conferat assidue cum aliis eiusdem Civitatis hominibus in Collectis generalibus, ac aliis oneribus que ipsius Civitatis Civibus per Curiam imponuntur. Propter quod potest de iure dicte Civitatis Civis et Incola reputari, Vos tamen exponentem ipsum, ad solvendum Vobis ius fundici et dohane pro mercationibus suis, sicut alios exteros, ac advenas, minus iuste compellitis, in ipsius preiudicium manifestum. Super quo nostra provisione petita, fidelitati vestre precipimus quatenus si dictus Jacobus habitavit in Civitate ipsa per tempus predictum, et adhuc in ea habitat et moratur. Et insuper usque ad tempus quo in Civitate ipsa fuerunt dacia ordinata, solvit hactenus et contulit assidue, cum aliis eiusdem Civitatis hominibus in generalibus subventionibus, aliisque oneribus que dicte Civitatis Civibus dudum fuerunt imposita, de mandato Curie nostre, ipsum ad solvendum dictum Ius Fundici seu Dohane pro mercationibus antedictis contra formam que eiusdem Civitatis Civibus de similibus observatur, nullatenus compellatis. Presentes autem litteras, post oportunam inspectionem earum restitui volumus presentanti, efficaciter in antea valituras. Datum Neapoli per Bartholomeum de Capua militem logothetam, et prothonotarium Regni Sicilie, Anno Domini Mo. CCCVIIJo. die quintodecimo Augusti Sexte Indictionis, Regnorum nostrorum anno XXIIIJo.

XLI.

Anno 1308. 5 Decembre. 7ª Indizione - Napoli.

Carlo II introduce la fabbrica de' panni di lana in Napoli.

Registro 1309. A. n. 184. fol. 132 t.

Karolus etc. Tenore presentium notumfacimus Universis quod infrascriptas conventiones et pacta inter Curiam nostram ex una parte et Johanninus de Mulana mercatorem ex altera, sint noviter habita super Ministerio Trapparie pannorum in Civitate nostra Neapolis exercendo que sunt per omnia continentie subscripte. In primis videlicet quod predictus Johanninus convenit et promisit dicte Curie nostre fieri facere artem seu ministerium Trappariam pannorum de lana Anglie. Francie, et Tunisii in dicta Civitate Neapolis et districtu eius, usque ad decem annos completos a die primo futuri mensis aprilis huius septime indictionis in antea numerandos per Magistros et alios laboratores

expertes et conventos ad hoc. Ita quod ad minus quolibet anno fiant per eundem Johanninum. et alios de predictis Lanis, petie de panno Centum, et si contingat, quod primo anno non fierent dicte Centum petie, de numero ipso forte deficerent, ad plus petie quinquaginta. illas in sequentibus duobus annis. simul cum alia quantitate predicta. supplere et fieri facere teneantur. et dicta nostra Curia convenit. et promisit dicto Johannino facere exhiberi ex dono uncias auri quingentas in Carolenis argenti Sexaginta per unciam computatis. Videlicet Uncias auri ducentas quinquanginta per Cameram nostram et Reliquas Uncias auri ducentas quinquanginta per Universitatem dicte Civitatis Neapolis. ipsasque statim deponere penes Mercatores de Societate Bardorum de Florentia Neapoli commorantes tali pacto. et condictione adiectis. quod quandocumque dictus Johanninus infra dictum decempnium faceret cautam eamdem Curiam nostram. vel Societatem iamdictam quod rationabiliter debeat esse contenta de adimplenda promissione predicta statim predicti mercatores, teneantur dare et assignare, dictas quingentas uncias Iohannino prefato. Ut inde faciat velle suum. nec non dare, et assignare eidem Johannino etiam. illa artificia. que Curia habet pro ipso exercitio. seu arte pannorum de lana. si idem Johanninus predicta adimpleat que promisit. hoc adiecto quod si Johanninus ipse, non adimpleverit premissa omnia ut superius sunt expressa, teneatur idem Johanninus restituere Curie nostre. dictas Uncias auri ducentas quinquaginta. et omnia artificia supradicta que sibi pro dicto Ministerio fuerint assignata. et predicte Universitati Neapolis alias uncias ducentas quinquaginta, et faciet ipsa Curia nostra similiter fieri suis expensis in territorio dicte Civitatis Neapolis conveniens balcaterium. seu follam. ipsumque concedere dicto Johannino pro exercitio dicti operis Trapparie. toto tempore, quo ipse faciet artem, seu ministerium pannorum de lana, et fieri faciet in dicta Civitate Neapolis ut est dictum. Item quod idem Johanninus pater eius. et specialis familia sua. habebuntur et Tractabuntur pro Civibus neapolitanis. et pro mercibus. et bonis eorum tantum. absque aliqua fraude solvent Curie nostre. vel aliis Cabellotis, sicut alii Cives Neapolis solvunt donec in exercendo dicte Trapparie pannorum Ministerio morabuntur. Et quod si contingat ipsum Johanninum vendere aliquibus de Regno de pannis de lana qui fient per ipsum. et alios ministros suos in predicta Civitate Neapolis. et territorio suo. et Emptores ipsorum de Regno nollent satisfacere de eo ad quod proinde tenerentur eidem ipsa Curia nostra teneatur ipsas ad id compellere, sicut debitores fiscales, et simili modo alios Viros et Mulieres de Regno. qui. vel que forte. ab ipso pecuniam Reciperent pro ipso ministerio faciendo. et non adimplerent premissa. de aliis vero debitoribus suis. ex quacumque causa qui non essent oriundi de Regno. Set morarentur in Regno. eadem Curia faciet. Sibi favorabilem Iustitiam sicut de Jure. melius. et convenientius fieri potest Attendentes Itaque quod huiusmodi Ministerium Trapparie pannorum ipsorum Respicit commune bonum neapolitanorum Civium et aliorum Regni nostri fidelium, et propterea est per Excellentiam nostram, sollicita prosecutione Iuvandum, predictas conventiones, et pacta de certa nostra scientia, ut exprimuntur superius acceptantes illa tenore presentium confirmamus. ac volumus. mandamus. atque promictimus inviolabiter observari. In cuius rei testimonium, predicto Johannino, has presentes litteras nostras fieri Iussimus. Sigillo pendenti Maiestatis nostre munitas. Datum Neapoli per Magistros Rationales Magne Curie nostre anno domini. Mº. CCCVIIJº. die quinto decembris. VIJº. Indictionis Regnorum nostrorum anno XXIIIJº.

XLII.

Anno 1309. 12 Febbraio. 7ª Indizione - Napoli.

Carlo II ordina la più stretta custodia de' congiurati contro la vita di Giacomo da Euse vescovo di Frèjus, suo Consigliere domestico e Cancelliere del Regno di Sicilia, per essere fuggito dal carcere di Nizza Bertrando de Aygnileriis, capo di quella congiura.

Reg. 1308. 1309 B. n. 177. fol. 197 t.

Scriptum est. Senescallo Comitatuum Provincie et forcalquerii fideli suo etc. Grave plurimum et molestum pariter gerimus quod Bertrandus de Aygnileriis qui et certi alii fautores eius et complices adversus personam Venerabilis patris Jacobi foroiuliensis Episcopi Regni Sicilie Cancellarii dilecti Consiliarii et familiaris nostri domestici telam fuerant mortifere conspiracionis orditi et propterea per Curiam nostram perpetuo carceri penaliter deputati carcerem quo cludebatur Nicie fugitivus effregit. Nos ergo verentes exemplo Bertrandi prefati ne per incautam custodiam succedat simile de carceratis reliquis prelibatis quod tanto ferremus gravius, quanto pociores fierent elusores pene carceralis huiusmodi subici eos providimus custodie arciori. Propterea quod fidelitatem tuam sollicitam reddimus et attentam iubentes expresse quatenus statim receptis presentibus hiis sub quorum custodia dicti Bertrandi fautores et complices carcerantur mandes sub condignarum penarum formidine prout expedire cognoveris, quatenus ipsi sic eos caute ac arte custodiant ut de illorum fuga non possit rationabiliter dubitari. Actentius provisurus quod si fugitivus prefatus de claustrali custodia culpa vel negligentia Comontariensis evaserit comontariensem ipsum de hiis rigide punias ita quod inferritur sibi pena merita, et exemplum exhibeatur aliis in cautela. Datum Neapoli per B. de C. militem etc. Anno domini Mº CCCVIIII. die XII februarii. VII indict. Regnorum nostrorum anno XXV.

XLIII.

Anno 1309. 5 Maggio. 7ª Indizione - Napoli.

Re Roberto per la morte di Carlo II suo padre, assume l'autorità regia.

Reg. 1308. 1309. n. 179. fol. 180.

Robertus dei gratia Rex Jerusalem et Sicilie Ducatus Apulie et Principatus Capue Provincie et Forcalquerii ac Pedimontis Comes. Universis hominibus Capue fidelibus suis gratiam suam et bonam voluntatem. Post primi parentis lapsum fragilem, vetita transgressione commissum ex indicto divine sententie mortem humana natura subijt et eius equale iudicium indifferenter condicio cuiuslibet viventis excepit, ut ipsa nullius termini prefinicione posita Spiritum principum auferat, nec parcens etati vel sexui quelibet creato vivencia sua exterminatione dissolvat. Sane Reverendus Dominus et Genitor noster ab olim morbi fatigatione diebus proximis cepit gravius egrotare et invalescente morbi

duricie secutum est divina disponente potentia, quod Sacramentis Ecclesie per ipsum devote ac contrite receptis hodie die quinta Maij in aurora diei extremum advenit terminum vite sue, ex quo licet nobis nostrisque fidelibus grandis adsit dolendi materia in occasu tanti Principis et Rectoris, assumimus tamen consolationis apte remedium in eo quod sicut Princeps Catholicus honorifice et exemplariter vixerit, prolemque fecundam post recessum reliquerit et fideliter perfecerit omnia que ad sui Salutem secundum humana iudicia pertinent, cum agnitione divini numinis et honore. Volumus igitur et fidelitati vestre suadentes ortamur quatenus huiusmodi casum lugubrem consolacione tam remediabili equanimiter tollerantes iuxta qualitatem nostre condicionis et statum in convenienti numero infra presentem mensem maij quam celerius poteritis ad nostram presentiam destinetis Syndicos sufficienter instructos ad prestandum nobis pro parte Universitatis vestre tanquam vero heredi dicti Domini Patris nostri et legitimo successori prefati Regni Sicilie ligium homagium et fidelitatis solite iuramentum. Nos enim divina suffulti potentia disponimus firmo et deliberato iudicio vos aliumque gregem et populum nostre Regali gubernationi commissum, Sic in iustitia regere, gracijs et favoribus ampliare, quod ex cultu iustitie proveniant nobis ac ipsis inconcussa securitas et ex pulcritudine pacis certa fiducia et requies opulenta. Et quia nostrum Regalem Sigillum non adhuc factum est propter tam repentini casus presentes sigillari mandavimus Sigillo Vicarie quo hactenus utebamur. Datum Neapoli per Bartholomeum de Capua militem logothetam et prothonotarium Regni Sicilie Anno Domini Millesimo Tricentesimo Nono predicto die quinto Maij Septime Indictionis. Regnorum nostrorum Anno primo.

La stessa partecipazione fa Roberto alle altre università del Regno—fol. 180 t.

XLIV.

Anno 1309. 2 Giugno. 7ª Indizione - Napoli.

Re Roberto fa pagare l'assegno a' Templarii, che stavano prigioni nel castello di Barletta.

Registro 1308. 1309, n. 179. fol. 104.

Scriptum est Iudici Angelo de Rubo et Andriocto de donna perna de Barolo procuratoribus bonorum, que fuerunt Templariorum in certis Apulie partibus fidelibus suis etc. Pro illis Templariis qui in Castro Baroli detinentur Captivi petitio nobis porrecta continet quod vos stabilitas ipsis expensas. pro Substentatione eorum in Castro predicto exhibere denegatis eisdem pretendentes quod de redditibus domus Templi in Barolo non superest unde dictis captivis possit expense huiusmodi ministrari. Nolentes itaque dictis Captivis Subtrai expensas easdem. fidelitati vestre precipimus. Quatenus in defectu proventuum domus eiusdem in Barolo de redditibus et proventibus Templi qui sunt et erunt per manus vestras. eisdem Templariis stabilitas ipsas expensas prout vobis per alias litteras est iniunctum pro preterito tempore quo debentur et successive in antea exhiberi curetis. Et quia Regale Sigillum nostrum non dum factum est presentes litteras Sigillari mandavimus Sigillo vicarie quo hactenus utebamur. Datum Neapoli in Camera nostra Anno Domini M°CCCVIIIJ°. die JJ° Junij ViJ° Indictionis. Regnorum nostrorum anno primo.

XLV.

Anno 1309. 6 Giugno. 7ª Indizione - Napoli.

Re Roberto conferma a Giacomo di Capua l'uffizio di Viceprotonotario del Regno.

Registro 1309. A. n. 184. fol. 305 t.

Robertus dei gratia etc. Tenore presentium notum facimus universis quod nos Jacobo de Capua Iuris Civilis profexori Regni Sicilie prothonotario dilecto Consiliario familiari et fideli nostro cui dictum prothonotariatus officium concessit ab olim dominus pater noster ipsumque nuper de mandato nostro iddem Jacobus diligenter et fideliter in nostri presentia exercere iuravit secundum dirictionem et dispositionem Bartholomei de Capua militis logothete et prothonotarii Regni Sicilie domestici consiliarii et familiaris nostri genitoris ipsius gagia centum unciarum auri et octo pro robbis annis singulis de Camera nostra percipiat donec fuerit in exercitio seu executione officii memorati. In cuius rei testimonium presentes litteras exinde fieri et pendenti sigillo maiestatis nostre iussimus communiri. Datum Neapoli per Nicolaum Frecziam de Ravello locumtenentem prothonotarii Regni Sicilie anno domini M° CCCVIIIJ°. Die VJ° Junii VIJ° Indictionis Regnorum nostrorum anno primo.

XLVI.

Anno 1309. 27 Giugno. 7ª Indizione - Napoli.

Assegni mensuali da pagarsi a taluni scrittori.

Reg. 1324. B. n. 254. fol. 35.

Scriptum est eisdem Thesaurariis (1) devotis suis etc. Volumus et devotioni vestre precipimus quatenus Stephano scribenti Moralia dicti domini Patris nostri et Herrico scribenti Scriptum libri de animalibus, clericis Scriptoribus et familiaribus prefati domini Patris nostri pro expensis et gagiis eorum mensis Maii proximo preteriti et presentis mensis Junii huius septime Indictionis et deinde in antea usque ad eiusdem domini Patris nostri Neapoli Reditum mense quolibet ad rationem de granis auri decem pro expensis cuiuslibet ipsorum per diem et ad rationem de tarenis auri tribus pro gagiis cuiuslibet eorum per mensem necnon et pro necessariis que ad scripturam ipsam pertinent, id quod Religioso Viro fratri Antonio de Férando, Capellano et confexori nostro, quem super hoc prefatus dominus pater noster constituit, oportunum et conveniens visum erit, de quacumque fiscali pecunia existenti et futura per manus nostras sine difficultate solvatis et recipiatis exinde apodixam. Datum Neapoli in Camera Regia anno domini M° CCCVIIIJ° Die XXVIJ° Junii VIJ° Indictionis.

⁽¹⁾ Magistro Vetro Capuatio et Fhilippo de Minilio. È Carlo l'illustre che scrive.

XLVII.

Anno 1309. 1º Luglio. 7ª Indizione - Napoli.

Carlo II fu sepolto nella chiesa di S. Domenico Maggiore nella città di Napoli.

Registro 1309. A. n. 184. fol. 341.

Karolus etc. (1) Tenore presentium notum facimus Universis tam presentibus quam futuris quod Inclitus Jerusalem et Sicilie Reverendus dominus et Genitor noster ante proximum eius de Sicilie Regno recessum, ea que ad salutem anime clare memorie Domini Regis Genitoris sui, Avi nostri perficiant, finali (2) caritate ae devotione perquirens, pia erogatione providit quod Religiosi viri prior et conventus fratrum predicatorum Ecclesie, sive Loci Beati Dominici de Civitate Neapolis in qua prefati domini Avi nostri est corporis sepultura, pro cantandis missis, ad laudem Dei, et pro eiusdem Regis remissione peccaminum uncias auri viginti-, et pro faciendis ante sepulturam ipsam continuis luminaribus, uncias auri quatuor ponderis generalis, in Camera Regia singulis annis, usque ad dicti domini nostri Genitoris beneplacitum debeant percipere et habere. Set quia propter pretactum eiusdem domini Genitoris nostri, se ad Romanam Curiam conferentis, de prefato Regno recessum, de provisione huiusmodi, oportune sue littere fieri tunc comode nequiverunt. Nos qui plenam habuimus, et habemus inde scientiam, et pro Cautela ipsorum Religiosorum, et ut de ipsius domini pia provisione prefata, notitia certior habeatur, presentes litteras nostras, pendenti vicarie sigillo quo utimur communitas eisdem Religiosis duximus in huius Rei testimonium concedendas. Datum Neapoli per dominum Bartholomeum de Capua etc. anno domini Mº CCCVIIIJº die primo Julij VIJº Indictionis.

XLVIII.

Anno 1309. 24 Luglio. 7ª Indizione - Tarascon.

Re Roberto si prepara a passare ad Avignone per essere incoronato dal pontefice.

Reg. Angioino. Anno 1308. 1309. n. 179. fol. 236.

Robertus Dei gratia Rex Ierusalem et Sicilie etc. Vicario de Alamannono militi dilecto Consiliario familiari et fideli suo gratiam et bonam voluntatem. Cum intendamus infra breves dies festum Coronationis nostre suscipiende a domino nostro Summo Pontifice in Civitate Avinionis auctore domino celebrare datumque sit nobis intelligi quod ibi diversarum nationum homines Theotonicorum maxime in numerosa multitudine convenerunt et conveniunt successive in ipso festo nostro fortem et honorabilem comitivam gentis armigere pro custodiendo campo presertim habere volentes ne quid in ipsius festi sollepnijs valeat evenire turbidum vel sinistrum. fidelitati tue sub obtentu

⁽¹⁾ Illustris Jerusalem et Sicilie Regis Roberti primogenitus etc.

⁽²⁾ Così è scritto nel registro, ma dovrebbe stare filiali.

gratie nostre firmiter et expresse mandamus quatenus sicut ipsam nostram gratiam caram habes et negotia nostra felices cupis habere successus te pares et munias quod illuc personaliter venias munitus ut expedit equis cohopertis et armis nec non Comitiva decenti et maiori quo potueris tam equitum equos similiter cohopertos habentium quam peditum qui sint Balistarij pro maiori parte vel omnes si fieri potuerit bonomodo. Sic facturus quod te cum dicta Comitiva tua in predicta Civitate Avinionis, absque nostri ulterioris expeditione mandati per totum diem Sabbati secundum videlicet diem instantis mensis Augusti presentem infallibiliter habeamus. et si forte personaliter venire non poteris filium tuum bene associatum et munitum modo premisso superius loco tui destinare procures. Datum Tharasconi sub parvo sigillo nostro anno domini M°CCCVIIIJ° die XXIV Julij VIJ° Indictionis. Regnorum nostrorum Anno primo.

La sudetta disposizione si comunica

A Berterado de Bellomonte—a Rainaldo di Montalbano—a Bercondiano di Poggio Luperio—ad Isnardo de Pontifex—ad Ugo de Brancino ed a Bernardo de Baynereo signori di torxuliano—a Guglielmo del Balzo signore di Beri—a Raimondo Andebti—a Gualtiero di Casaresca—a Gherardo de Simiana—a Raimondo Gantelmo—a Pietro Adeberto—a Gugliemo de Sicherio—a Raimondo del Balzo signore di Poggio Riccardo—ad Ugo del Balzo signore di Berrf—a Berterando Albe, a Bertrando Raymballdo—a Giacomo Cantelmo—a Pietro de Lure Manno—a Gugliemo Porcelletto signore di Capreri—a Guglielmo de Baitracio de Anubollo—a Raimondo del Balzo conte di Avellino—a Pietro Amico de Ayrango—a Raimondo de Sparano figliuolo di Sparone e signore di Sparrone—a Bertrando del Balzo principe di Orange (Auringye)

Al fol. 236 poi si legge lo stesso ordine ordine alle seguenti università:

Eodem die ibidem similes facte sunt infrascriptis dominis baiulis et Universitatibus. Baiulis et Universis hominibus sancti Remigii de mictendis centum peditibus.

Dominis Baiulis et universis hominibus castri arenge de mictendis quatraginta peditibus.

Domino Vicario et universis hominibus castri novarum de mictendis centum peditibus. Dominis Baiulis et universis hominibus castri Berbane de mictendis centum peditibus. Vicario et universis hominibus Tharasconi de mictendis XX equitibus et L peditibus. Domino baiulo et universis hominibus Gravisionis de mictendis XL peditibus.

Baiulo et universis hominibus ville de mari de mictendis C peditibus.

Dominis baiulis et universis hominibus civitatis aprensis de mictendis CC peditibus. Vicario et universis hominibus arelate de mictendis XXX equitibus et CCCC peditibus. Baiulo et universis hominibus castri Raynardi de mictendis centum peditibus.

XLIX.

Anno 1309. 3 Agosto. 7ª Indizione - Avignone.

Re Roberto partecipa a' giustizieri del regno la sua incoronazione.

Registro 1302. X. n. 127. fol. 102 t.

Robertus Dei gratia Rex Jerusalem et Sicilie Ducatus Apulie et Principatus Capue Provincie et Forcalquerii ac Pedimontis Comes. Iustitiario Terrelaboris et Comitatus Molisii fideli suo gratiam suam et bonam voluntatem. Noverit fidelitas tua quod Sanctissimus in Christo pater et Clementissimus Dominus noster Dominus Clemens divina providentia Sacrosancte Romane ac Universalis Ecclesie Summus Pontlfex hodie tertio silicet presentis mensis Augusti in Civitate Avinionis, Nos et Reginam Consortem nostram valde ylariter et benigne Untione Sancti Olei previa Regio Diademate coronavit. et alia Regalia insignia nobis dedit. Ipsumque in negotiis nostris sensimus et sentimus per clara experimenta propitium et gerentem erga Nos in hiis que statum nostrum respiciant paterne caritatis et benivolentie specialis affectum. Hec itaque tibi notificamus ad gaudium et per te omnibus et singulis Universitatibus nostrorum fidelium terrarum et locorum decrete tibi provincie notificari per litteras tuas inserta in eis forma presentium volumus et iubemus. ut ipsorum animis, quos a puritate sincere devotionis eorum et fidei de qualibet status nostri felicitate gaudere firmiter. et indubie credimus. ex novis huiusmodi plenitudo nove iocunditatis accedat. Datum Avinione Anno Domini Mº CCCVIIIJ.º Die IIJO Augusti VIJo Indictionis. Regnorum nostrorum Anno primo.

Iustitiario Aprutii Ultra Iustitiario Aprutii Citra } Flumen Piscarie

Iustitiario Capitinate Iustitiario Terre Bari

Iustitiario Terre Ydronti

Iustitiario Basilicate

Vicario terrarum Johannis et Petri fratrum nostrorum

Iustitiario Principatus Ultra Iustitiario Principatus Citra Serras Montorii

Institiario Calabrie

Iustitiario Vallisgratis et Terre Jordane

Iustitiario et Vicario Principatus Tarenti et aliorum locorum Principis Achaye et Tarenti Karissimi fratris nostri sitorum in Terra Bari.

Iustitiario Comitatus Acerrarum et aliorum locorum dicti Principis sitorum in partibus Terre Laboris et Principatus

L.

Anno 1309. 4 Settembre. 8ª Indizione - Napoli.

Carlo Duca di Calabria pubblica la coronazione di re Roberto suo padre avvenuta nella città di Avignone.

Registro 1308. G. n. 715. fol. 1 t. 2.

Scriptum est Iustitiario Terrelaboris, et Comitatus Molisii fideli Regio devoto suo etc. Qui Coronat in ministratione et misericordia, et dat Principibus potestatem hunc humiliat. hunc exaltat. alium excellentia dignitatis erigit. alium gratia virtutis extollit. in Cuius virtute letatur Rex et super Salutare suum vehementer exultat. Magna est Sibi gloria in salute Sua. et decor eximius datur regnantibus super eum de manu quidem eius. Regnum decoris accipitur. firmatur Thronus presidentis in Solio. et Dyadema sumitur Speciei, et cum sit Rex Magnus Universe Terre, Imperans servienti, in eius ditione cuncta sunt posita. et sibi Regnorum Jura quelibet sunt subiecta. Sane Munifica Regis eterni dextera dirigente propositum. sanctissimus in Christo pater. et clementissimus dominus noster clemens Sacro Sancte Romane ac Universalis Ecclesie PonEodem die

ibidem

Similes

facte sunct

tifex preelectus Inclitum Principem. Dominum Robertum Jerusalem et Sicilie. Regem Magnificum nostrum Genitorem. et Dominum Reverendum. nuper Avinioni paterna Caritate benigne Recipiens. et pertractans. in maiori dicte Civitatis Ecclesia. ipsum fecit in Regem inungi. deinde propriis manibus coronavit. Et insignia Universa Regalia Mantum videlicet. et Colobrum Sceptrum, et pomum. Coronam, et Mitram est ei largitus ex more, in Regum coronationibus observando, sicut per certas litteras, dicti domini Patris nostri nuper accepimus, et per vulgatas alias multiplices scriptiones. Quia igitur memoratus Summus Pontifex. Christi Vicarius perveniens in benedictionibus dulcedinis Regem ipsum interius, et invisibiliter unxit eum, oleo letitie per figuram, vebis quos, de singulis eius gaudiosis, et nostris exultare credimus ornamentum coronationis, eiusdem, et feriale tripudium in vestrum Jubilum, et letitiam providimus intimanda, ut nobiscum participes sitis in prosperis qui gustatis intrinsecus amaritudinis poculum in adversis. Data Neapoli per dominum Bartholomeum de Capua etc. Anno Domini Mº CCCVIIIJº, die IIIJ. Septembris, VIIJº Indictionis.

Iustitiario Aprutii ultra | Flumen Iustitiario Aprutii citra | Piscarie

Iustitiario Capitinate

Iustitiario Principatus citra) Serras

Iustitiario Principatus ultra Montorii

Iustitiario Vallisgratis et terre Jordane

Iustitiario Basilicate

Iustitiario Terrebari

Iustitiario Terre Idronti

Iustitiario Calabrie

Domino Petro Ruffo Comiti Catanzarii

Domino Theobaldo Regalem Curiam Regenti

Nobili viro Hugoni Comiti Clarismontis familiari et fideli paterno ac suo.

Item similes facte sunt Eodem die Universis Hominibus.

Capue—Averse — Theani — Suesse — Gaiete—Sancti Germani—Aquile—Theatine Civitatis — Terami —Guasti Aymonis—Sulmone—Andrie—Lanzani—Civitatis Penne—Ortone — Termularum — Fogie — Civitatis Sancte Marie — Manfridonie —Vestarum—Baroli — Trani — Vigiliarum — Monopoli — Botonti — Civitatis Bari — Brundusii — Tarenti — Surrenti — Salerni — Amalfie—Eboli—Melfie—Venusii—Scalee—Cusentie—Sancte Severine — Roffani — Cutroni et Regii.

LI.

Anno 1309. 10 Novembre. 8ª Indizione - Napoli.

Capitoli del Regno pubblicati nella pianura di S. Martino da Carlo II, ed in parte modificati da re Roberto.

Registro 1308. G. n. 175. fol. 279-282.

Capitula edita in planitie Sancti Martini.

Scriptum est Magistro Iustitiario Regni Sicilie Iustitiariis Capitaneis. Secretis. Castellanis. Magistris Iuratis. Baiulis Iudicibus ceterisque officialibus per idem Regnum Sicilie constitutis tam presentibus quam futuris fidelibus Regiis devotis suis etc. Dudum Clare memorie Rex Inclitus dominus avus noster ante assuptum Regalis apicem dignitatis. dum principali honore et titulo generalis in Regno Vicarie officio fungebatur. pro bono Statu fidelium Regni Sicilie certa Capitula in planitie Sancti Martini de partibus Calabris edidit et publicari mandavit tenoris et continentie subsequentis. Volumus et mandamus inviolabiliter observari quod decime et alia que debentur Ecclesiis et personis Ecclesiasticis a temporibus catholicorum Regum Sicilie usque nunc et que recipi consueverunt. eisdem Ecclesiis et personis sine difficultatis obstaculo. ac more dispendio persolvantur scilicet que debentur in pecunia a festo pentecosten et alia que debentur in frumento, et aliis victualibus, vino, oleo seu fructibus aliis illis temporibus quibus percipiuntur si in pecunia non vendantur et si aliqua sunt que certis diebus persolvi consueverunt. die debita persolvantur et ne de hoc Ecclesie vel persone Ecclesiastice necesse habeant singulis annis a Curia litteras impetrare Volumus et sub pena dupli eius quod pro decimis vel aliis Iuribus personis vel Ecclesiis quibus secundum ordinationem presentem solutum non fuerit. debetur Secreti seu Magistri procuratores et Magistri Salis Baiuli vel alii officiales qui eas debent persolvere tam presentes quam futuri teneantur ea integraliter persolvere secundum quod superius est distinctum. Autoritate presentium nullo inde mandato alio expectato. Item statuimus quod Comites. Barones et Ceteri qui tenentur ad decimas et Iura alia Ecclesiis. vel personis Ecclesiasticis pro bonis que tenent ea teneantur solvere suis temporibus sicut hactenus extitit consuetum et ad hoc auctoritate presentium ad requisitionem personarum quibus debentur per Iustitiarium provincie compellantur. hec etiam volumus quod solvantur per Baiulos quoscumque per quos bona pupillorum terras vel feuda. tenentium procurantur sive baliatus Curie teneat sive aliis sint commissi sive terre vel feuda aliquorum occasione debiti vel quacumque alia causa per Curiam teneantur. Item statuimus quod Clerici ad Iudicia Secularia non trahantur nisi pro bonis feudalibus secundum conventionem habitam inter Sanctam Romanam Ecclesiam et dominum Patrem nostrum. Item statuimus quod Ecclesie in toto Regno Sicilie gaudeant privilegio eis per iura communia iam indulto scilicet quod rei qui ad eas confugiunt abinde non trahantur inviti nisi in casibus a Iure permissis. Item statuimus quod domus prelatorum Religiosorum et aliarum Ecclesiasticarum personarum sine voluntate eorum causa hospitandi ab officialibus vel aliis personis eis invitis nullatenus compellantur. et si de voluntate ipsorum prelatorum Religiosorum vel aliarum personarum recepti fuerint ibi terminaria Iudicia exercere aliquatenus non presumant, nec res vel lectos ipsorum contra voluntatem eorum accipiant. et si secus factum fuerit post emendationem et restitutionem dampni si Comes fuerit vel Baro qui contra fecerit teneantur ad penam duodecim Unciarum si simples miles ad sex si Burgensis ad tres. Item statuimus quod Comites Barones vel alique quecumque

persone laycales non Intromictant se de electionibus prelatorum Collationibus prebeudarum seu beneficiorum Ecclesiasticorum directe vel indirecte nec de aliis ad Spiritualia pertinentibus nisi hoc ex privilegio vel ratione iuris patronatus aliquibus competat nec volumus propterea huiusmodi prelatos Capitula Ecclesiarum seu Conventus piorum locorum ipsorum consanguineos vel Vassallos quomodolibet molestari. Item statuimus quod clerici qui clericaliter vivunt non teneantur comitare cum aliis in Collectis. et exactionibus aliis quibuscumque nec pro bonis Ecclesiasticis nec patrimonialibus de portionibus eis legitime contingentibus. Item statuimus quod possessiones et res que non sunt aliis obligate possint a quibuscumque dari. donari. vel legari Ecclesiis. dummodo eedem possessiones et res Curie non teneantur in aliquo. Si vero obligatio talis fuerit propter quam datio legatio vel donatio de Iure impediri non possit tunc resvel possessiones ipse prefatis titulis cum suo onere ad Ecclesias transferantur. Item statuimus quod Vassallis Ecclesiarum qui ea habeant ab Ecclesiis tenent et sunt eisdem Ecclesiis ad servitia personalia obligati officia per Curiam Comites Barones vel alios sine ipsorum prelatorum licentia nullatenus committantur. Item statuimus quod privilegia et Iura concessa Ecclesiis et personis Ecclesiasticis a Catholicis et antiquis Regibus Sicilie in quorum possessione sunt serventur illesa de illis vero in quorum possessione non sunt fiat eis sine difficultate Iustitia in Curia competenti. Item statuimus quod si contingat aliquem in excomunicationis laqueo ultra annum contumaciter perdurare. hoc per ipsos prelatos qui excomunicationis tulerunt Sententiam vel successores corum aut per capitulum si Ecclesia vacare contingerit denuncientur Curie ut contra prefatos excomunicatos vel in contumacia persistentes pena debita per Curiam puniantur. Item statuimus quod officiales et commissarii Curie possessiones et res que ab Ecclesiis possidentur non auferant nec in eis easdem Ecclesias contra Iustitiam perturbare presumant. Item statuimus quod officiales vel seculares persone se nullatenus intromictant ad cognoscendum de aliquo crimine Ecclesiastico. nec impediant prelatos vel ipsorum officiales quia de ipso crimine libere cognoscant et puniant ut est Iuris. Item statuimus quod Iustitiarii vel alii officiales non trahant Vassallos Ecclesiarum coram se vel ad ipsorum Iudicia nisi in criminalibus spretis defensis In portatione armorum et in aliis quorum cognitio ad Curiam Regiam vel officiales eius de Iure pertinet. Item statuimus quod prelati Ecclesiarum et persone Ecclesiastice et officiales ipsorum Vassallos eorum qui eorum sunt debitores possint eos per legitimum modum compellere ad satisfaciendum eis de debitis et Iuribus eorumdem contradictione aliqua illegitima non obstante. Item statuimus quod si Vassalli Ecclesiarum eis ad personalia servitia obligati de terris vel locis Ecclesiarum in quibus morari debent aufugerint possint prelati et persone Ecclesiastice prefatos Vassallos per omnem modum cohercionis legitimum compellere ut ad loca a quibus recesserant revertantur et etiam commorentur in cis. Item statuimus quod Comites Barones et alii feuda tenentes ultra tempus trium mensium non teneantur servire Curie sumptibus propriis. Set si eos ultra predictum tempus Curia voluerit in suo servitio retinere ipsis gagia debeat ministrare. Item statuimus quod licitum sit Comitibus Baronibus et aliis feuda tenentibus vel etiam quibuscumque personis libere matrimonia contrahere filias amitas sorores et neptes maritare filios uxorare et alia matrimonia celebrare in quibus actenus requirebatur assensus sine assensu Curie impetrando dummodo feudum vel aliqua possessio feudi vel res feudalis non detur in dotem et dummodo eadem matrimonia per fideles contrahantur et fiant. Quod si secus factum fuerit sive quod feudalia dentur in dotem sine assensu Curie sive quod cum infidelibus contrahatur feuda amittant illi qui sine assensu contraxerint et ad ius Curie applicentur. Et qui cum infidelibus se de predictis personis matrimonialiter copulaveverint. Si vero bona feudalia dentur in dotem requiratur assensus qui infra octo dierum spatium postquam partes ad Curiam pro eo requirendo pervenerint et se ipsi Curie

presentaverint. Si ipsorum fides notoria fuerit prestetur ad tardius et litteras habeant si vero ipsorum fides nota non fuerit nec in Curia de ea constare poterit fiat inquisitio infra breve tempus quo poterit. et postquam inquisitio presentata fuerit secundum merita inquisitionis ipsius quanto citius poterunt expediantur. Si vero per aliquos curiales ad quos expeditio predictorum pertinet contra predictam formam difficultatis obstaculum et more dispendium fuerit interiectum ipsi qui hoc iusto impedimento cessante fecerint teneantur predictas litteras de assensu impetrare volentibus expensas et dampna integraliter resarcire. Item statuimus quod Comites Barones et alii feuda tenentes seu prelati Ecclesiarum qui ratione Ecclesiarum suarum terras vel feuda tenent a vassallis ipsorum in Casibus in Regia constitutione permissis possint moderatum adiutorium sive Subsidium petere sive recipere nec necesse habeant super hoc litteras impetrare cum satisfaciat predicte constitutionis edictum. si vero in Casu non concesso seu ultra moderatum adiutorium secundum quod ipsa constitutio ponit aliquis predictorum Vassallos suos afflixerit post emendationem dampni faciendam personis quibus illatum est teneantur Regie Curie ad duplum illius quod indebite extortum fuerit vel super exactum illicita. Item statuimus quod cum Comites Barones et feuda tenentes in Regia Curia personaliter seu realiter litigabunt sive conveniant et accusent alios sive conveniantur aut accusentur ab aliis per Compares absolvi debeant vel etiam condempnari et ipsorum cause qualescumque fuerint prout melius et citius poterunt terminentur. Item statuimus quod Comitibus Baronibus et aliis Nobilibus et Militaribus Viris per Iustitiarios et alios officiales Curie nulla servitiorum executio demandetur que statum et conditionem eorum non deceat nec causa vexandi eos vel iniuriam inferendi aliquid committatur eisdem. Item statuimus quod pena que pro homicidiis clandestinis commissis in aliquibus locis seu territoriis ipsorum ad Summam centum unciarum nel quinquaginta fuerat augmentata reducatur ad formam constitutionis antique. secundum quod per novellam et ultimam constitutionem domini patris nostri nuper extitit ordinatum que pena tunc demum exigatur si mortuus inveniatur aliquis non si aliquo tempore supervixit et verba constitutionis antique in facienda Inquisitione serventur et in suo proprio Intellectu remaneant nec recedatur ab eis. Item statuimus quod Magistri Iustitiarii et Iustitiarii Regionum non faciant accusationes calupniosas fieri vel moveri contro aliquos quos criminosos dicunt vel asserunt per presonerios vel familiares ipsorum set si aliquis voluerit eos legitime accusare vel iniuriam passus si crimen privatum commissum dicatur vel quilibet alius qui de Iure ad accusandum admittitur si crimen puplicum fuerit qui non ex suasionibus alicuius set proprio motu ad accusandum ducatur accusationem eius recipiat et in ea Iustitia mediante procedat. Item statuimus quod si procuratores fisci vel alii officiales seu puplice persone ad quorum officium istud spectat credant possessiones aliquas sive Iura ad fiscum spectantia detineri per aliquos occupata detemptores seu possessores ipsarum possessionum seu Iurium in competenti tribunali conveniant et contra ipsos servato iuris ordine procedatur nec ipsorum possessione priventur antequam legitime convicti fuerint et etiam condepnati. Item statuimus quod officiales Regii officia seu commissiones vel servitia Curie committant hominibus in terra sua et in locis convicinis et talibus qui ad hoc sint ydonei sufficientes et habiles et talia committantur que Statum et conditionem eorum deceant quibus commissa fuerint et alia in huiusmodi Capitulo conserventur que per novellam constitutionem domini patris nostri inducta noscuntur. Item statuimus quod sive in Magna Curia sive coram Iustitiario Regionum aliqui criminaliter accusentur vel personalibus aut realibus civiliter impetantur si sententias pro illis fieri contingerit eas redimere non cogantur nec aliquid nomine compositionis pro parte Curie neque pro subscriptionibus vel scripturis Septentiarum a Magistris Iustitiariis Iustitiariis Iudicibus seu actorum notariis exigatur cum Iustitia aliquo modo vendi non debeat et iidem Magistri Iustitiarii Iustitiarii Iudices atque notarii suis Sa-

lariis debeant esse contenti. Item statuimus quod Universitates locorum non teneantur ad emendationem furtorum que per Speciales personas contingerit fieri constitutione antiqua super dampnis clandestinis edita in suo robore duratura. Item statuimus quod Thesaurarii Iustitiarii et alii officiales Regii non gravent Universitates quod pecuniam per homines sub Universitatum expensis et periculo eligendos ad Cameram vel Curiam Regiam aut alia loca mittant set per viros sufficientes et ydoneos de Iurisdictione eorum ad expensas Curie eam debeant destinare. Item statuimus quod ubicumque per Regnum Dominum patrem nostrum et nos cum gente nostra morari contingeret frumentum vinum et alia victualia pro usu ipsius Gentis et ordeum pro equis ab hiis qui ea venalia habuerint emantur per officiales Curie et familiares communi pretio nec sigillentur Vegetes hominum nec predicta emantur nisi ab habentibus ea venalia servata in predictis omnibus forma nove constitutionis vel Capituli editi super hiis de novo per Dominum patrem nostrum. Item statuimus et ordinamus quod pro Sigillo regio atque nostro non recipiatur ab impetrantibus secundum quod nunc recipitur nisi secundum quod recipiebatur tempore Dominorum Cancellariorum Domini Decani Meldensis et domini Guoffridi de bellomonte et Domini Symonis de Parisiis quorum temporibus recipiebatur in forma Subscripta videlicet pro littera clausa tar. duos pro littera aperta Iustitiarii tar. quatuor pro littera matrimonii tar. xij pro littera Magistri Iurati tar. duodecim pro littera notarii puplici tar. duodecim pro littera Iudicis tar. duodecim prolitera medici tar. duodecim pro littera advocati tar. duodecim pro littera extractionis banni tar. duodecim pro littera Comitis tar. duodecim pro littera de concedendo mercato seu nundinis tar. duodecim pro littera de subventione recipienda a vassallis tar. duodecim pro littera de assecuratione vassallorum tar. duodecim pro littera de ponendo aliquem in possessione tar. dnodecim pro lictera Baliatus tar. duodecim pro littera de extractione victualium extra Regnum pro quolibet Centenario Salmarum agustalem unum et infra Regnum agustalem medium, pro littera Prothontini uncias quatuor pro littera liberationis Captivi tar. duodecim pro littera executionis Sententie tar. duodecim pro littera de immunitate scolarium tarenos duodecim et si plures in una littera contineantur persone pro una tantum littera est solvendum. Item statuimus quod Iustitiarii Secreti et alii officiales pro sigillandis litteris nihil exigant pro Sigillo. Set servetur forma constitutionis vel Capituli de novo in hiis editi per Dominum patrem nostrum. Iustitiarii tamen recipiant a Iudicibus et Magistris Iuratis pro sigillandis litteris eorum officii secundum formam subscriptam videlicet pro qualibet littera Iudicis tar. duodecim et pro qualibet littera Magistri Iurati tar. duodecim. Item statuimus quod presonerii seu Custodes Carcerum Magne Curie et Iustitiariorum aliorumque officialium non recipiant a Captivis nisi quod statutum est noviter per Dominum patrem nostrum. Item statuimus quod officium Magistre Iuratie quod hactenus vendi consueverat cum membris Baiulationis non vendatur de cetero set eligantur Magistri Iurati per quamlibet Universitatem et officium ipsum gratis concedatur eisdem. Item statuimus quod tam Iustitiarii quam officiales ceteri post depositum eorum officium in provincia ubi officia exercuerant pro quolibet anno quo ipsa exercuerunt officia per quadraginta dies morentur. et si minus in officiis ipsis moram traxerint similiter pro rata temporis morentur ibidem ad respondendum coram successoribus eorum omnibus conquerentibus de eisdem et satisfaciendum ipsis super eo quod docuerint de querelis nihilominus remanente licentia Regie Curie super ipsorum processibus atque excessibus facere per speciales personas inquiri ut secundum merita et probata inquisitionis ipsius de maleactis per eos vel corporaliter puniantur secundum quod delicti qualitas exiget vel ad penam pecuniariam fisci comodis applicandam. Item statuimus quod si forte contingat aliquos contempnari vel suis culpis exigentibus Regnum exire Uxores eorum que maritos suos non probantur in huiusmodi delictis secute Super dotibus dodariis

seu Iuribus earum serventur illese secundum novam constitutionem Domini patris nostri. Item statuimus quod quotiens contingerit Curiam velle de novo fieri facere naves vassella et etiam alia opera construi facere vel etiam reparari non deputentur ad hec aliqui inviti pro certo pretio facienda. Alioquin huiusmodi opera committantur bonis viris ad credentiam qui teneantur exinde debitam ponere rationem. Item statuimus quod ab Universitatibus terrarum et locorum deputatorum ad reparationem Castrorum requiratur et exigatur per Curiam pecunia necessaria tantum pro reparatione veterum edificiorum Castrorum ipsorum et non ad nova edificia construenda in hiis predicta vero pecunia in reparatione predicta per homines fidedignos eligendos ab Universitatibus que ad ipsorum reparationem teneantur fideliter expendatur. Item statuimus quod ad hoc fideles Regii per forestarios in aliquo contra debitum et statutum non graventur fiant Inquiquisitiones de Antiquis et Veteribus forestis ac finibus earumdem et super earum Custodia servetur forma constitutionis nuper super hoc edite per Dominum patrem nostrum. Item statuimus quod Iustitiarii Regionum nullos familiares eorum vel aliquos alios loco sui preponant Custodie nundinarum que fiunt in Iurisdictionibus eorum set Magistri Iurati locorum in quibus nundine fiunt Custodiam earumdem exerceant. Subsequenter autem postquam memoratus dominus avus noster ad apicem Regie Maiestatis domino faciente pervenit in parlamento Neapoli celebrato quasdam constitutiones promulgari mandavit quibus et alias superaddi precepit ac in ordinem reddigi inter alia continentie subsequentis: Ab illo inchoandum fore primitus providentes quod in eodem Regno multorum malorum seminaria producebat. Ideoque presenti editali constituto in perpetuum valituro, decernimus ut cum specialiter in permissis casibus contra specialem personam legitime fuerit Inquisitum de crimine cuius pena mortem naturalem vel Civilem aut membri absiscionem indicit aut de huiusmodi crimine accusatione ordinaria proposita contra quemquam ubi de commisso Inquisitori aut cognitori plene constiterit statim notatum seu accusatum capiat de persona custodiendum secundum qualitatem et conditionem ipsius non expectata publicatione Inquisitionis et testium accusatoris aut probatione defensionum notati ad quas probandas sibi forsitan terminus datus erat Set in Vinculis positus plenis in suis defensionibus audiatur et Si publicatis attestationibus de sua innocentia liqueat non expectata prolatione Sententie datis fideiussoribus competentibus liberetur Set si fideiussores dare nequiverit quos iuxta qualitatem delicti et conditionem persone requiri Volumus et delato secundum diffinitionem Iuris Veteris etiam ante receptionem testium Carceri deputetur minus vero legitime Inquisito utpote si ad Inquisitionem reus notatus non extitit aut eo de quo inquiritur ipsi Reo per Inquirentem minime patefacto vel alias sic enormiter aggravatus ut propterea Inquisitio nulla reddatur ex Inquisitione sic nulla contra notatum processum aliquem Volumus non haberi in generalibus autem Inquisitionibus non capiatur notatos competentes fideiussores offerens etiam probato de crimine ante datam sibi repertorum Copiam contra eum qua sibi data et habita si nullas defensiones vel probationes adversus reperta contra se dederit aut tantum reprobationes contra reperta. vel in personis testium contra se ad probandum in probatione ipsarum defecerit arrestetur persona etiam si reperta contra se obtulerit reprobare. Semper autem eo Capto vel non capto audiatur in iustis et legitimis defensionibus suis et si reprobaverit reperta contra se statim de Carcere datis fideiussoribus liberetur et si per partem aliam reprobate fuerint reprobationes quas fecit post reprobationem secundam ad Carcerem reducatur hiisque Regni nostri constitutio de confitentibus et Captivis infracante Specialiter statuit in Suo Robore duraturis. Item generales Inquisitiones singulis annis semel tantum in locis singulis per provinciarum presides fieri volumus nec sub pretextu generalis Inquisitionis descendat ad specialem Specialiter Inquirendo contra specialem personam videlicet vel de crimine speciali nisi de nostro speciali mandato aut in aliis permissis a Iure casibus

specialiter Inquiratur hiis addicimus Magne Regie Curie Magistrum Iustitiarium vel eius locumtenentem et Iudices ipsius Magne Regie Curie nostre posse ubi concorditer viderint omnes vel personas maior eorum Inquirere et Inquiri facere de speciali crimine et contra specialem personam Subiungendo quoque precipimus ut Iustitia in Regionum officiales ceteri merum habentes et mixtum imperium ludices et assessores eorum sub iuramento per eos de officio prefato et pena periurii Singulis duobus mensibus nobis in Regno agentibus vel in nostra absentia nostro Vicario aut Magistro Iustitiario seu suo locumtenenti et Iudicibus Magne Curie nostre denunciare in scriptis debeant omnia crimina in quibus nullus coram eis accusator apparet que in sua Iurisdictione commissa dici cognoverit et ex quibus mors naturalis vel civilis aut membri assisio habet inflingi cum debitis circumstantiis criminum commissorum qualitatem et conditionem illorum qui exinde infamantur et personarum contra quas dicuntur et secundum mandatum nostrum vel nostri Vicarii aut Magistri Iustitiarii seu sui locumtenentis et Iudicum ad Inquisitionem Specialem consultius procedatur et ut omnis in hoc inducta dubietas sopiatur. quando generalis Vel Specialis Inquisitio de crimine legitime facta fuerit distinctione non habita levium vel non levium personarum omnium repertorum Copiam et tam nominum quam dictorum per quodcumque et quoscumque probatum fuerit dari notato mandamus et si per quatuor testes quos notatus non poterit reprobare per generalem Inquisitionem de crimine constet ad plenum aut specialiter legitime Inquisito per Statum a Iure communi numerum testium qui reprobati non fuerint et notato clareat de delicto omnis pena mortis mutilationis deportationis et alia maior sic per inquisitionis efficaciam inflingatur sicut sic per ordinariam Inquisitionem liqueret Set si per numerum pauciorem in generali Inquisitione constaret de crimine ex probatis Inquisitionis ac adflictionem pene mortis turbationis et deportationis nullatenus procedatur faciant vero probationes ipse Iudicia presentiones ad alium processum habendum tormenta iuxta provisionem Iuris communis precedentibus legitimis Iudiciis argumentis et subscriptionibus Volumus adhiberi qualitate et conditione persone questionibus exponendo diligenter inspecta in criminibus omnibus penam ultra relegationem Inflingentibus in convictos. Item de iniuriis offensis maleficiis atque culpis quibuslibet Religiosis clericis et Ecclesiasticis personis illatis ubi nullus accusator apparet ex officio inquiratur nostro vel nostre Curie non expectato mandato et iniuriatores seu molestatores pena debita puniantur de Violentiis illatis iam aut decetero inferendis in rebus Viduis. pupillis, pauperibus miserabilibus personis pauperibus Ecclesiis de Violentiis quoque illatis in rebus quorumcumque et per quascumque personas a duobus annis citra nec non de omnibus aliis violentiis que commictentur in posterum Si causa ordinaria proponatur coram Iudice competente per Violentiam passos aut eorum nomine legitime proponentes. summarie de plano sine libello litis contestatione strepitu et figura Iudicii cognoscatur de eis. vel ad instantiam predictorum asserentium se violentiam passos restitutionem rei sibi fieri postulantium Iudex competens ex officio suo inquiret et Inquisitionis negotium summarie sine strepitu et figura Iudicii terminabit Set restitutio tantum rei prout huiusmodi Iudicia contra violentum et habentem causam possessionem vel tenutam a Violento sequetur de pena vero ipsis civiliter aut criminaliter per passos violentiam inpetitis consueto et debito Iudiciario ordine committantur nisi officialis competens de nostro aut nostri in Regno Vicarii vel Magistri Iustitiarii seu suum locumtenentis et Iudicum ut prefertur de premissarum violentiarum criminibus specialiter inquisisset vel per generalem Inquisitionem de huiusmodi Violentia iniuriationibus pene liqueret quando ad inflixionem pene legitime Inquirentes et eos ad quos ea res pertinet procedere Volumus in numero testium per quos constat de crimine sicut supra aperte describitur distinctione servata Iudex seu cognitor in cohactione Inquisitionis et summarii iudicii predistincte ad instantiam pauperis passi violentiam faciendi ipsum

pauperem esse pronunciet cuius pronuntiationi sic stari volumus ut ad probandum contrarium adversarii nullatenus admittantur, conventus de possessione Rei vel re ipsa quocumque Iudicio si lite pendente contestata vel qui possessionem vel rem alienaverit in alium vel aliquo titulo vel transtulerit aut alius sciens vel ignorans ipso cognivente rem vitio litigiosi effectam acceperit vel possessionem intraverit in personam ipsius alienantis transferentis et cogniventis finiatur Iudicium et si per multas manus possessio ambulaverit executio fiat contra possessorem apud rem dictam res vel possessio inveniatur manere proposito descripta defensa et pendente Iudicio contra quemquam licitum sit convento ante testium aperturam quascumque defensiones offerre atque probare nisi per adiectionem assentium de loco se vellet iuvare puta si diceret die sprete defense se in loco alio commoratum plectatur pena portationis armorum qui cultellos feritorios secum ferunt eos videlicet qui non ad aliud quam ad offendendi et nocendi misterium preparantur qui cum Ronca ferrea Magnaria Cultello quocumque quemquam percussent aut quolibet alio nocivo ferreo instrumento eadem pena plectatur Si cum ense aut cultello feritorio percussisset et ubi non constat cum qua manu percusserit amputetur ei manus validior et cum qua potest melius se iuvare sive sit quis forbannitus per Magistratum competentem accusatione ordinaria Instituta sive per Inquirentem Iudicem qui propter probata Inquisitionis quam fecerat de criminibus seu crimine Inquirendo per officium procedebat foriudicationis Sententia modo debito post legitima tempora subsequatur quam foriudicationem tunc tantum procedere volumus cum bannitus fuerit ob contumaciam criminis cuius pena esset mors naturalis aut deportatio membri assisio aut carcer perpetuus set si de contumacia aliorum minorum criminum esset bannitus et in contumacia et banno duret per annum ipsum foriudicari non volumus. Set post lapsum anni perdat omnia bona sua facta distinctione et dinumeratione liberorum prout in Regni Constitutionibus continetur quilibet etiam talem bannitum auctoritate propria capiat et Iudici qui eum bannivit vel suo Successori assignet tenendum in Carcere ut dicat causam ex vinculis donec accusatio et conditio cepta fuerit terminata qui si fuerit absolutus de crimine vel etiam condempnatus sive etiam destiterit accusator propter diuturnam contumaciam stet in Carcere tanto temporis spatio quanto in contumacia perduravit Edicimus vero ut nullus decetero in dicto Regno nostro Iudicem se perpetuum nominet aut faciat nominari Mandantes Universitatibus ut talibus Iudicibus in nullo intendant aut pareant Set Mense Septembris anni cuiuslibet in consueto numero pro anno illo libere Iudices Sibi ydoneos eligant per Curiam nostram aut eum seu eos cui hoc Curia nostra comiserit Constitutioni Boves aratorios Instrumenta ad agricolturam pertinentia non debere capi pro debitis prohibenti etiam si alia bona non habeant debitores hoc addendo Subiungimus nisi predicti Boves et Instrumenta per expressam conventionem et obligationem debitoris pignori capiantur aut per executionem Iudicis debitore ipso finaliter condempnato cum alia condepnatus non habuerit assignetur pro eo quod in conventione devenit humanitatem quoque Sectantes per quam Sancta immitatio divina servatur filiis bannitorum et foriudicatorum ex contumacia cuiuslibet criminis hereseos et lese tantum Maiestatis exceptis contraendi matrimonium cum fidelibus nostris licentiam impartimur, nec oporteat eos si feudalia bona non habeant Serenitatis nostre Mandatum aliud impetrari Constitutionem domini patris nostri et nostram in Sancti Martini planitie promulgatam penam pro homicidio clandestino Universitatibus locorum Inflictam ad tenorem constitutionis Veteris reducentem ut pro Christiano clandestino invento occiso agustales Centum pro Iudeo vel Sarraceno Quinquaginta ab Universitatibus locorum patrati sceleris exigantur Supplentes focularia distinguendo precipimus ut si locus commissi Maleficii habeat focularia Mille vel plura agustales Centum persolvat si quingenta vel plura minus quam mille agustales quinquaginta Si minus quam quingenta usque ad Centum Agustales Viginti quinque si minus quam Centum

agustales duodecim Solvere teneatur eadem distinctione servata, in pena quinquaginta agustalium pro Iudeo vel Sarraceno occiso clandestine stabilita prefatam constitutionem domini patris nostri in eo quod distinctionem tollebat focularium contingentes et cum nihil habeant comunem clerici cum puplicis actibus qui si forsitan laycum afflixerint dampnum ei vel iniuriam inferendo prorogativa fori gaudentes EcclesiasticoIudicis tantum non alterius si vellent subiaceant ultioni. Exteri quoque quos cohercere non possumus Iniurias et dampna nostris subditis inferant in Regno frequenter impune dum Regni limites transeuntes artari per vos nequeant stare Iuri Stanciendo decernimus per Curiam nostram Comites Barones aut quoscumque alios cuiuscumque gentis clericus qui in foro nostro et Iudicio non subesset laycus etiam qui non sit noster Vassallus nec a Curia nostra in Regno vel alibi designata Stabilia bona tenens proponi officio non debere seu Iurisdictioni aut exercitio cuilibet per quod posset pro nostra Curia Comitibus Baronibus et preficientibus cum in homines Regni aliquod Ministerium exercere pena Unciarum auri viginti preponentibus contra presens edictum vice qualibet immineret quam pro Curia nostra Volumus ab eis irremisibiliter extorqueri reservamus tamen arbitrio nostro ut penam ipsam possimus augere et diminuere personarum preponentium qualitate penstata. Quia vero dedecet Principem in cupiditatis Baratrum mergi ut Beneficium dominice fortune Subditis proveniens auferat quod expedit esse diminutionis extraneum et cuiuslibet calupniose malitie penitus alienum stanciendo edicimus Thesaurum Inventum comodis Inventoris in solo proprio reperientis illum accrescere cujus medietas fisco nostro quando in loco puplico vel fiscali et domino loci quando in alieno non suo quis Thesaurum invenerit absque Sceleritatis puniendis Magicis artibus iuxta distinctionem Iuris veteris applicetur nulla inventori ob id per Curiam nostram ingerenda calupnia nulla subditis inferatur afflictio sicut consuevit hactenus et abusum non tamen aurum argentum ceterorumque metallorum fodinas aut salinas et Ius quod in eisdem fodinis Salinisque Curie nostre competit et ab antiquo competit annuari nolumus Thesauri notabulo nec putamus quod sicut in nomine discrepant non participent in effectu officiales Comitum et Baronum dominis ipsis aut eorum terris absentibus absque mandato impetrando proinde a Comitibus et Baronibus ipsis Solvant prelatis Ecclesiarum decimas debitas et consuetas siquis in excomunicatione lata. a Canone vel promulgata ab homine in Culpa notoria seu Manifesta, Servato Iuris ordine ultra annum permanserit si Comes fuerit solvat Curie nostre Uncias auri Viginti quatuor Si Baro duodecim. Si Simplex Miles sex. Si Burgensis tres Si Rusticus Unam et mediam nisi infra predictum tempus ad solutionem petierit iuxta formam Ecclesie et Prelatus noluerit eum absolvere vel si ante excomunicationem promulgatam vel post appellationem fuerit legitime prosecutus Si secundo anno perduraverit in excomunicatione Solvat duplum quantitatis predicte. si tertio triplum et sic in annis singulis crescat pena Mulier dodarium seu tertiariam sibi constitutam legitime et in terra feudali vel in pecunia Viro premortuo cum liberis vel sine dote non data. vel data in pecunia rebus mobilibus vel terra lucretur et habeat dodarium et dotem nisi speciale pactum aliud indicet ut post mulieris mortem reintegretur dodarium terra Baronie et feudi Unde processerit dodarium in pecunia vel in mobilibus lucretur etiam in proprietate si non habeat filium de illo marito alias habeat Solumodo usufructum et Si non nupserit ulterius vocetur cum filiis eiusdem matrimonii in lucro proprietatis dodarii in Virilem portionem alioquin si nubat habeat solumodo usufructum. dodarium in terra feudali constituerint feudodarii Uxoribus absque licentia nostra vel Curie nostre Set Viro premortuo Mulier dodarium habens non det in dotem dodarium vel usufructum dodarii sine assensu nostro vel Curie nostre dum nubat secundo in Calendis Madii anni cuiuslibet, mandent Iustitiarii singuli Universitatibus singulis Iurisdictionis eorum ad penam tertie partis totius collecte eis in anno ipso per curiam nostram imposite quam penam ab eis que contra fecerint exigant et exigi faciant ut

appretium renovent Ita quod in fine sequentis mensis augusti sit appretium renovatum et si appretiatores electi non renovaverint appretium vel alii puta maiores vel dictiores de terra hoc impedierint et quilibet appretiatorum ipsorum per quos steterit uter impedientium Iustitiariatus exigat Uncias auri decem. Solutionem pro Iure Sigilli reducimus ad moderamen quod continetur in Capitulis nostris editis in planitie Sancti Martini de palea per Stipendiarios officiales quoscumque et alios sequentes Curiam solventur in terra laboris in estate pro qualibet salma grana tria. Set in Yeme grana Sex in Apulia medietas et hoc sine palea sit reclusa sive nondum modo sit extra terram et suburbia terre ad quam ponentur Si contra fiat famulus fustigetur et patronus solvat duplum pretii palee. Set si habentes paleas non permiserint illas auferri pro dicto pretio licitum sit Somareriis auferre paleas pretio predicto oblato, si vero stet per eas quatenus solvatur Excipimus paleam milii quam nolumus aliquatenus auferri necessaria propter Boves ad agriculturam pro stallagio equi die ac nocte solvatur gr. unum pro quolibet Integro lecto. assignando per Magistros Iuratos et Baiulos sicut dicit Constitutio domini patris nostri solvatur gr. unum. lectus integer Intelligatur Matharacchium vel fisconus vel Culcitra quod qui vel que habeant linteamina et Cultram. Si vero non sit integer lectus pro qualibet parte lecti solvatur granum medium qualibet nocte plerumque contingit Sine accusatore vel denunciatore Iudice ex officio non dato coadiutore ad negocii prosecutione procedere quo casu si Scententia absolutoria feratur pro eo cum non sit persona designata loco adversarii qui valeat appellare de facto de quo absolvitur reus ultra id queritur quo fit ut iniqua Scententia robur obtineat post tempus appellationibus interponendis prefinitum et non unquam probata termina transeant impunita idcirco statuimus ut Iudex talem absolutoriam Scententiam proferens Superiori suo ad quem regulariter appellatur ab eo tenorem sue pronunciationis statim significet per suas litteras processum et Scententiam continentes qui Superior infra dies decem a receptionis ipsarum litterarum tempore numerandos deliberet coram Se de Iuribus processus et Scententie cognoscendum id Iudici qui pronunciaverat quam cito poterit Studeat intimari Sicque idem superior causam examinet et decidat. ac si per accusatorem ab initio causa proposita fuisset ad eum post Scententiam appellatum nec aliquid innovet. Iudex pronuncians quemadmodum innovare non debet quando interponitur appellatio ab eodem Set si Superior infra mensem ex quo inferioris subsceperit litteras ut prefertur quod velit de Iuribus, servitiis et processus cognoscere pronuntiantem Iudicem certum non ferat post ipsum mensem Scententia in rem transeat iudicatam. Si non ea nullus arguatur Iudex vero post pronuntiationem suam Superiori significare processum et Scententiam non curavit dola videatur egisse de quo pro conditione negotii nostro arbitrio puniatur. et nihilominus superior infra mensem postquam Sibi innotuit de pronuntiatione prefata, pronuntiantem compellat mictere Sibi Scententiam, et processum quem si sibi videbitur examinet et sicut Iniustum fuerit corrigat et emendet. Quia igitur nichil prodesset constitutiones et edicta condere nisi efficaciter observentur. ad petitionem supplicem Universitatis hominum terre Clausure de partibus finitionis Aprutinis Regiorum fidelium proinde nobis factam vobis Universis et Singulis sub obtentu paterne ac nostre gratie Vicariatus qua fungimur auctoritate mandamus quatenus omnia et singula premissa Capitula quatenus ad eos spectare noscuntur. prefatis hominibus sine aliquo interruptionis vel molestationis anfractu servetis tenaciter et faciatis ab aliis observari Ita quod dicti homines contra tenorem et effectum ipsorum in aliquo non graventur et nostra proinde adire iterato presentiam non cogantur presentes autem litteras postquam eas quilibet vestrum prout et quantum fuerit oportunum inspexerit restitui volumus presentanti efficaciter in antea valituras. Datum Neapoli per manus domini Bartholomei de Capua etc. Anno Domini Mº CCCVIIIJº Die Xº novembris VIIJe Indictionis.

LII.

Anno 1309.

Giuramento di ligio omaggio dato da re Roberto al papa Clemente V, nel quale si riconoscono i patti convenuti tra Carlo I e la Chiesa per l'investitura del regno di Sicilia (1).

Registro 1343 A. n. 328 fol. 5° dopo il 350.

In dei nomine amen Ego Robertus dei gratia Rex Sicilie. Ad honorem . . (2) dei onnipotentis Sancte beate et Gloriose Virginis Marie et Beatorum quoque Apostolorum Petri et Pauli facio tibi domino meo Clementi Pape Quinto tuisque successoribus Sancte romane Ecclesie pro Regno Sicilie et tota terra que est citra farum nsque ad terrarum confines omniaque et terram excepta Civitate beneventana una cum toto territorio omnibusque districtibus et pertinentiis . . . secundum antiquos fines territoriorum pertinentiarum et districtus Civitatis eiusdem per Romanos Pontifices distinctos vel imposterum distinguendos a clare memorie domino Karolo Rege Sicilie Avo nostro et heredibus suis quorum Ego heres existo predicta Ecclesia Romana concessit, Et recognosco et fateor quod inter Romanam Ecclesiam. et predictum Avum nostrum conditiones Conventiones modus et forma ac pacta infrascripta intervenerunt et fuerunt imposita in concessione Regni sibi suisque heredibus per Romanam Ecclesiam facta seu auctoritate ipsius in predicta concessione pertinentia seu spectantia ad personas eorum qui successuri erant ipsi Avo meo suisque heredibus in terra et Regno predictis et eorum qui in eisdem successuri sunt michi meisque heredibus nec non ad successionem vel formam seu modum succedendi ipsi Avo meo suisque heredibus michi meisque heredibus in Regno et terra prefatis que omnia et singula tam nos quam nostros in dictis Regno et terra heredes servaturos promitto et contra non venturos que talia sunt. Si maiestatis nostre vel heredum nostrorum obitum legitimum prout subsequitur heredem nos aut nostri quod absit se non habere contingerit Regnum ipsum ad Romanam Ecclesiam eiusque dispositionem libere remaneat. Descendentes autem ex nobis et nostris heredibus Sicilie Regibus mares et femine in eodem Regno succedent ea tamen conditione quod de liberis duobus maribus in eodem gradu per eamdem lineam concurrentibus primogenitus et de duabus feminis prior genita et de mare et femina in eodem gradu similiter concurrentibus masculus maribus aliis preferatur. Si vero nos quod absit sine liberis et herede legitimo descendentali mori contigerit possit nobis in Regno et terra predictis succedere dumtaxat nobilis vir Alfonsus Comes germanus noster et si dictus Alfonsus non superviveret possit nobis succedere unus ex filiis domini Ludovici Illustris Regis francorum tunc maior natu post illum qui succedet in Regno francorum. Et hec gratia vel successio tam in Regno illarum erit tantummodo personalis ita scilicet quod ad nullum filiorum vel heredum ipsius domini ludovici fratris ipsumque premori nobis contigerit huiusmodi successio se extendet, sed huiusmodi maior natu succedet in Regno et terra predictis. Similiter etiam nullus filiorum vel heredum ipsius majoris natu si idem major natu . . . non supervixerit huiusmodi successionem habebit, set Regnum Sicilie et terra predicta ad Romanam ecclesiam eiusque dispo-

 ⁽¹⁾ Questo giuramento è accennato, senza riportarsene il testo, dal CHIOCCARELLI nei suoi Mss. Giurisdizionali t. I. De investituris. Fu dato in Avignone ai 26 agosto 1309.
(2) I punti dinotano che in quello spazio lo scritto è distrutto dal tempo, e nulla vi si legge.

sitionem libere devolvetur. Si vero Alfonsum et maiorem natu predictos premori nobis contigerit nullus alius nobis et liberis ex nobis legitime descendentibus in eisdem Regno et terra succedet, set liberum erit eidem Romane ecclesie et nostro Regno Sicilie et terra disponere iuxta suum beneplacitum voluntatis. Si autem predictos Alfonsum et maiorem natu post successionem huius aut eorum heredes sine liberis ex ipsis legitime descendentibus mori contigerit Regnum Sicilie et terra predicta similiter ad eamdem Romanam ecclesiam eiusque dispositionem libere revertantur si aliquem de aliis successoribus nostris Regem vel Reginam Sicilie sine legitima prole superstite mori contigerit in futurum succedent eidem servatis gradibus si superstites fuerint hee persone videlicet Regis vel Regine sine prole legitima sui corporis decedentis frater vel soror ac collaterales superiores mares et femine patrui et avunculi amite et matertere et sursum usque ad quartum gradum dumtaxat illis vos ad presens habetis et dum vixeritis habebitis et qui post nostrum obitum ex eisdem forsitan extiteritis Collaterales etiam inferiores succedent similiter mares et femine utpote neptes vel nepotes ex fratre vel sorore, et inferius usque ad eumdem tantum-. Romani tamen Pontificis · · · · . ipse consistet procedere in hoc ei videbitur expedire . . · · · · · . . . succedet . . . legitimo matrimonio procreat. Ad hec promitto in Regno predictis . . . Regnum et terre prefate nullatenus dominum set semper illos condicione immediate et in capite Curia Ecclesia Romana tenebit. Item. Item. Ego Robertus Rex Sicilie plenum et ligium vassallagium faciens tibi domino meo domino Clementi Pape quinto pro Regno Sicilie et tota terra que est citra farum, usque ad confinia terrarum ipsius Ecclesie revertor etiam cum toto territorio et omnibus districtibus et pertinentiis suis, secundum antiquos territorii pertinentiarum et districtus Civitatis eiusdem per Romanos Pontifices distinctos vel in posterum distinguendos, ab hac ora in antea fidelis et obediens ero Beato Petro et tibi domino meo domino Clementi Pape quinto tuisque successoribus Canonice intrantibus, Sancteque Apostolice Romane Ecclesie non ero in . . . aut consensu vel facto ut vitam perdatis aut membrum aut capimini mala captione consilium. estis per vos aut nuncios notros sive per litteras ad vestrum dampnum me sciente nomini . . . sustinere fieri vel procurari sive tractari aliquod quod sit in nostrum dampnum, illud pro posse impe-. non possem, illud vobis significare curabo. Papatum Romanum et Regalia Sancti Petri tam in Regno Sicilie et terra predictis quam alibi existentia, Adiutor vobis ero ad retinendum et defendendum ac recuperandum et recuperata manutenendum contra omnem hominem universas et singulas conventiones contentas in presenti istrumento seu litteris ac omnia et singula que continentur in instrumento et licteris Bone memorie patris Anibaldi Basilice duodecim Apostolorum presbiteri Riccardi Sancti Angeli Johannis in carcere tulliano et Jacobi Sancte Marie in Cosmodyn Diaconorum Cardinalium super ipsorum et terre concessione facta dicto avo meo confectis plenarie adimplebo et inviolabiliter observabo et ullo uunquam tempore veniam contra illa exceptis duobus capitulis que inferius describuntur . . . adiuvet et hec sancta dei evangelia. Promitto quoque quod mei in dictis Regno et terra . . . huiusmodi homagium et iuramentum fidelitatis prestabunt secundum prescriptam formam sancte Romane ecclesie in ytalia fuerit infra sex menses. Si vero

LIII.

Anno 1311. 8 Gennaio. 9ª Indizione - Napoli.

Al capitano di Barletta viene affidata la riscossione delle collette e delle tasse fiscali.

Pergamene di Barletta fascio 9. n. 95.

Robertus dei gratia Rex Jerusalem et Sicilie Ducatus Apulie et Principatus Capue Provincie et Forcalquerii ac Pedimontis Comes. Capitaneis Baroli presenti et futuris fidelibus suis gratiam suam et bonam voluntatem. Sperantes firmiter quod pecunia debita et que debebitur Curie nostre per homines Universitatis predicte Terre Baroli racione generalium Collettarum Subventionum et donorum aliarumque funcionum fiscalium propter presenciam vestram inibi favorabilius et celerius colligatur recollectionem dicte pecunie vobis usque ad nostrum beneplacitum duximus commictendam. Quare vobis expresse mandamus quatenus tu presens Capitaneus requisita et habita per te informacione a Justiciario Terre bari sub sigillo suo de quantitatibus pecunie que ad recolligendum restant in terra predicta de Residuis generalis subventionis anni septime ac pecunie imposite eodem anno pro nova Carolenorum argenti moneta cutenda et generalium subvencionum anni octave proximo preteritarum ac presentis none Indictionum et cuiuscunque alterius fiscalis pecunie si qua alia recolligenda restat in Terra predicta iuxta informacionem eandem recolligas pecuniam ipsam, et significes Magistris Racionalibus magne nostre Curie comitivam nostram sequentibus informacionem quam habueris a dicto Justiciario particulariter et distincte ac deinde tam tu presens quam vos alii successive futuri vestrum officii tempore durante dicto nostro beneplacito, quod beneplacitum nisi de speciali conscientia nostra revocari non possit recolligatis in eadem terra quantitatem pecunie que ipsius Terre Universitatem continget anno quolibet de dictis generalibus subventionibus Collectis donis et funcionibus aliis fiscalibus quibuscumque de quibus etiam per iusticiorios dicte Provincie Terre bari qui pro tempore fuerint vice qualibet informari curetis sub sigillis eorum quam pecuniam per vos anno quolibet in illis terminis recolligi volumus et haberi in quibus recolligi et haberi debet pecunia Cabelle dacii dicte terre ipsamque sicut successive per manus vestras fuerit ad nostram Cameram destinctis nostris inibi Thesaurariis assignandam. A quibus The-

⁽¹⁾ Il documento rimane interrotto, perchè il foglio che segue appartiene ad altro anno (1339) e ad altro oggetto.

saurariis recipiatis exinde apodixam et procuretis exinde habere a nostra Curia suis vicibus acceptatorias licteras competentes. Ita quidem quod tota predicta pecunia que est recolligenda pro Curia in dicta terra pro dictis annis preteritis et presenti per totum mensem Augusti eiusdem anni presentis ad tardius, et deinde anno quolibet in fine eciam ipsius mensis Augusti dicti cuiuslibet anni quantitas que ipso anno de dictis subventionibus donis Collectis et funcionibus aliis quibuscumque per homines dicte terre Curie predicte debebitur recollecta sit et in dicta Camera infallibiliter assignata. Et ecce damus iustitiariis Terre bari presenti et futuris per alias nostras licteras in mandatis quod ipsi a recolleccione dicte pecunie desistentes vobis informaciones faciant supradictas. De quibus informacionibus quas dicto modo prefati iustitiarii vobis fecerint de premissis faciatis eis scripta que competant ad cautelam. Presentes autem licteras posquam eas inspexeritis quantum et quando fuerit oportunum. Retento inde per vestrum singulos transumpto eorum in forma publica, pro cautela restitui volumus presentanti efficaciter durante dicto nostro beneplacito valituras. Datum Neapoli in Camera nostra anno domini MCCCXI die VIII ianuarii VIIII indictionis. Regnorum nostrorum anno secundo.

LIV.

Anno 1311. 10 Gennaio. 9ª Indizione - Napoli.

Re Roberto dietro ricorso degli Ebrei ordina che non siano fatte contro di essi indebite persecuzioni.

Registro Angioino 1314. A. n. 202. fol. 235 t.

Scriptum est Iustitiariis Calabrie presentibus et futuris fidelibus Regiis devotis suis etc. Iudei civitatis Giracii paterni nostrique fideles. coram nobis graviter sunt conquesti quod Christiani civitatis predicte in edomata maiori vulgotenus dicta Sancta eos persecuntur infeste et domos lapidant eorumdem. Super quo nostra provisione petita devotioni vestre precipimus quatenus christianos prefatos a qualibet indebita persecutione ipsorum per debita iuris Remedia compescatis. Attente proviso quod dicti Iudei hostia et fenestras in die parasceve aperta non habeant, set clausa teneant tota die quodque in diebus lamentationis a dominica passionis in pubblicum minime prodeant iuxta canonicas sanctiones. Presentibus post oportunam ispectionem eorum remanentibus presentanti efficaciter iu antea valituris. Datum ut supra (Neapoli per Nicolaum Friczam de Ravello anno domini MCCCXI die X Ianuarii none indictionis).

Anno 1313. 5 Novembre. 12ª Indizione - Napoli.

Re Roberto accorda agli Amalfitani di potere i loro notai proseguire a scrivere i loro atti in carattere curialesco.

Registro 1313, 1314, A. fol. 116 t. (1)

Robertus etc. Universis presentis indulti seriem inspecturis tam presentibus quam futuris. Tanta est vetustatis consuetudo ut confexa plerisque vitia placeant et que usus attulit ab assueto de facili non recedant ex frequentibus quidem actibus efficitur habitus qui difficulter tollitur nec novis accedentibus habiliter immutatur; licet enim usus debeat rationi cedere per eum tamen vis constrictive legis inducitur ut et si levis sit dura tamen et gravis ipsius mutatio videatur. Sane hominum Civitatis Amalfie nostrorum fidelium oblata culmini nostro petitio continebat quod ipsi et predecessores eorum ab eo tompore cuius non extat memoria obtenta consuetudine communiter habuerunt et habent nunc et in quasi possessione persistunt quod Notarii publici curiales civitatis eiusdem de Contractibus ultimis voluntatibus et obligationibus aliis quos per eos contingit fieri conficiant scedas et instrumenta publica in scriptura minus legibili comuniter Curiali per quod nobis supplicavere devotius ut cum grave sit eis et damnosum pariter Consuetudinem abolere predictam licet eam Regni Constitutio abroget illi vires infundere quod probate Consuetudinis robur obtinet non obstante Constitutione prefata de Regalis Auctoritatis presidio dignaremur. Quia ergo eorumdem Civium probata fidelitas et obsequiosa devotio apud excellentiam nostram favoris et gratie merentur beneficia gratiora in consideratione vertentes quod dicti usus mutatio eis gravis existet precipue in scripturis preteritis que per defectus legentium et intelligentium laterent sub medio nullis prebentibus studium ministerio reprobato quo retrogestorum probatio incassum cederet et ipsa rei geste veritas in abditum deliteret eorum supplicationibus inclinati eidem consuetudini elisas vires infundimus ipsamqne de speciali gratia et certa nostra scientia confirmamus ut in Contractibus et Iudiciis ac ultimis voluntatibus efficaciam firmitatis obtineat et repulsam aliquam cuiuscumque obicientis astutiam non admittat non obstante Regni Constitutione predicta quam in hac parte de certa nostra scientia tollimus et viribus ac efficacia vacuamus contractus omnes preteritos et ultimas votates conscriptas in eadem Curiali littera scedas et alia publica scriptura quaecumque propter ntilitatem hominum Civitatis eiusdem quorum libenter prosequimur commoda dispendia devitamus quatenus alias rite sunt facta robur decernentes habere immobiliter valiturum. In cuius rei testimonium presens Indultum pro cautela duplicatum fieri et pendenti Sigillo Maiestatis nostre iussimus communiri. Datum Neapoli per manus Bartholomei de Capua militis Logothete et Prothonotarii Regni Sicilie. Anno Domini M.CCC.XIII. Die V Novembris XII Indictionis. Regnorum nostrorum anno quinto.

⁽¹⁾ Questo Registro è uno de' perduti, dal quale il regio Archivario del secolo XVII Marcello Bonito ne estrasse copia, che copiò alla p. 418 del volume de' suoi Notamenta ex Registris Regie Sicle.

LVI.

Anno 1314. 18 Settembre. 13ª Indizione - Melfi.

Carlo *l' illustre*, figlio e vicario di re Roberto, per le rimostranze del Capitolo di S. Sabino di Canosa ordina ai giustizieri del Principe di Taranto di non immischiarsi nel procedimento contro le concubine de' chierici, perchè è di giurisdizione di quel Capitolo.

Registro 1314. A. n. 202. fol. 15 t.

Karolus etc. Iustitiariis Illustris Domini Principis Achaye et Tarenti in partibus Capitinate tam presentibus quam futuris devotis suis etc. Pro parte domini Leonardi Canonici et Vicarii Ecclesie Sancti Sabini de Civitate Canusii fuit nuper nobis expositum quod vos sumpta occasione quod Concubine Clericorum Capituli dicte Ecclesie tamquam excomunicate ad certam penam pecuniariam tenentur iuxta Capitulum Regium editum in hac parte quasdam ex eis que predicto ad presens Concubinatus vitio laborare dicuntur de facto capi mandastis et quasdam alias citatione premissa Iussistis coram vestri presentia presentari non attento quod ipsarum cognitio ut asseritur pertinet ad Iudicem Ecclesiasticum in hac parte. Super quo provisionis nostre Remedium suppliciter extitit imploratum. Nos ergo qui Ecclesias et Ecclesiastica Iura in quantum bono modo possumus manutenere disponimus et fovere. volentes quicquam ipsis et in eis inferri contra Iustitiam Iniurie vel pressure. Devotioni vestre Vicariatus qua fungimur auctoritate mandamus, quatenus vos presens Iustitiarie contra huiusmodi Concubinas de facto nullomodo procedentes non Intromictatis vos de eo quod ad dictum Vicarium seu Capitulum Spectare dignoscitur immo contra ipsas procedatis iuxta tenorem Capitulorum Regni per Clare memorie progenitores nostros propterea editorum vos alii successive futuri Iustitiarii. Officii Vestri temporibus Simile servaturi, presentibus post oportunam inspectionem earum remanentibus presentanti efficaciter in antea valituris. Datum Melfie per dominum Matteum Filimarinum de Neapoli Utriusque Iuris professorem Vicem gerentem Prothonotarii Regni Sicilie dilectum Consiliarium et familiarem paternum ac nostrum anno Domini M.CCCXIIIIº Die XVIII Septembris XIII Indictionis.

LVII.

Anno 1314. 29 Settembre. 13ª Indizione - Napoli.

Re Roberto spedisce armati a Roma per reprimere alcuni ribelli, che erano insorti nella città di Roma contro il Governo Senatoriale tenutovi dal milite Guglielmo Starrery per parte di esso Roberto.

Registro 1315. A. n. 204 fol. 88.

Robertus etc. Capitaneo Montane Montis Regalis et quarumdam aliarum terrarum fideli suo etc. Scire te credimus quod Romanos populos ex antique dilectionis et devotionis affectu quem ad Clare memorie progenitores nostros Sicilie Reges habuit et erga nos habet interne, Guillelmum Starrery militem domesticum familiarem nostrum in Senatorem urbis elegit. nunc autem sicut audivimus nonnulli pacis emuli dicte urbis

statum pacificum conantur pervertere et ipsius Senatoris regimen impedire, nos ergo ex illo caritatis affectu quem ad Romanos eosdem gerimus eorum statum tranquillum et pacificum ornabiliter affectantes, fidelitati tue presentium tenore precipimus quatenus prefato Senatori ad requisitionem eius cum maiori qua poteris Armatorum equitum et peditum comitiva succurrens Sibi ad resistendum conatibus quorumlibet turbare volentium statum pacificum dicte urbis assistere debeas, auxiliis, consiliis et favoribus oportunis, ut per hoc mandatis Iussa perficias, et nostro conspectui gratus occurras, nitens quantum poteris ad restrictionem et obsidionem si opus fuerit duorum Castrorum que idem Senator tibi duxerit nominanda. Data Neapoli sub parvo Sigillo nostro secundum ordinationem nuper propter nostram absentiam habitam per Bartholomeum de Capua militem etc. Anno domini M.CCCXIIIIº die penultimo septembris XIII. Indictionis Regnorum nostrorum Anno Sexto.

Eodem die ibidem sub eadem data similes facte sunt Capitaneo Civitatis Aquile suique districtus.

LVIII.

Anno 1314. 16 Decembre. 13ª Indizione - Campo di Trapani.

Tregua tra Re Roberto e Federico di Aragona.

Registro 1314. C. n. 203. fol. 42 e t.

Robertus Dei gratia Rex Ierusalem et Sicilie, Ducatus Apulie et Principatus Capue, Provincie et Forcalquerii ac Pedemontis Comes, Tenore presentis procuratorii notum facimus, quod si quando pro Iurium nostrorum obtentu, nos principes Barones, et alios nostros subditos exponimus curis laboribus et periculis iuste guerre, deum remque puplicam jugiter habentes pre oculis post decretacionem diutinam nostrorum compatimur tediis et incomodis subiectorum. et ut ne viam ultioris concordie eciam pacem odientibus precludamus belli calamitatum pro loco et tempore treugis seu induciis assentimus. Sane confisi de fide, prudentia, nobilitate ac sufficientia Viri nobilis Thomasii de Marzano Comitis Squillacii. Marescalli. Iocobi Cantelmi Panecterii Regni Sicilie. et Nicolai de Sarville Regie Marescallie Magistri. militum. consiliariorum. familiarium et fidelium nostrorum. ipsos procuratores nostros et nuncios speciales facimus, constituimus, et ad infrascripta capitula ad hoc facta specialiter ordinamus. ad presentandum se in conspectu et presentia Spectabilis Viri Domini Federici de Aragonia, et ad recipiendum personaliter nomine et pro parte nostra sacramentum et homagium ab eo et infrascriptis nobilibus et aliis videlicet Dompno Ferrando Francisco Comite Virtimilii Riccardo Comite Possanici. Iuillelmo Raymundi de Montecatino Berengario L de Cardona. Damiano de Palicio. Corrado Lancea de Castro Maynardi Johanne de Camerano. Garsia Syneris de Ayvario. Michaele Petri Doldi. Martino Peris de Ures Castellano de imposta Petro de Modico et Frederico de Aritiga Super capitulis infrascriptis. inter nos. et dictum dominum Fredericum habitis et firmatis, que nullo addito, vel mutato. sunt per omnia continentie infrascripte. Debent fieri Treuge ex nunc usque ad mensem Marcii quartedecime Indictionis primo future inter Illustrem principem dominum Robertum Ierusalem et Sicilie Regem. et Spectabilem Virum Domiuum Fredericum de Aragonia Videlicet quod in isto medio tempore vel intervallo. quilibet ipsorum teneat loca. que tenent, tam in Insula Sicilie, quam in Calabria quiete. Item quod dictam

Treugam servabit dictus Dominus Fredericus per se et suos subditos. et alios iuxta posse et bona fide non offendendo. nec faciendo offendi, aut causa offensionis quomodolibet essendo terras et subditos Videlicet Regnum ultra farum cum insulis sibi adiacentibus. Comitatus Provincie et Forcalquerii. et Pedemontis. Tusciam. Lombardiam. Ferrariam, Bomaniolam, Comitatum Brittonorii. Urbem cum suo districtu. Campaniam et moritimam, in personis vel rebus. Item quod in dictis locis, que quilibet tenebit et suo districtu possint edificare. ligna. paleas. terbam et alia necessaria accipere. ac quelibet virtualia a Convicinis sua pecunia comuni foro tute abere, nec per aliquam parcium dictis locis. que medio tempore ut prefertur. quelibet pars tenebit. possit. vel eis liceat, aut alicui ipsorum. obsidionem. vel stabilitam apponere. nec ad hoc facere aliquem apparatum, quousque tempus ipsarum Treugorum totaliter sit elapsum. Et ut predicte Treuge firmins observentur, prout superius est conventum prefatus dominus Fredericus personaliter iurabit ad Sancta Dei evangelia libro tacto, predicta omnia. et singula bona fide observare. nec contra ipsa per se suos subditos. vel alios directe. vel indirecte venire, et de hiis prestabit, vel faciet in manibus promuratorum dicti Domini Regis Roberti homagium quod si contra veniat secundum omnem consuetudinem vel observationem, et secundum omne Ius, nec ab hiis possit aliquorum vel alicuius dispensatione licentia vel mandato absolvi. non obstantibus eciam aliquibus pactis vel conventionibus initis iam vel in antea ineundis. sit. et reputetur ipso facto. non obstantibus quibuscunque defensionibus. vel excusacionibus. proditor. et periurus. et similia sacramentum et homagium infrascripti nobiles. et quidam alii devoti et subditi dicti domini Frederici Videlicet Comes Manfridus Johannes miles frater suus Viceadmiratus domini Frederici. Bernardus de Sarriano. dompnus Sancius de Aragonio. Dalmacius de Castronovo miles, Gilibertus de Apilia. et Palassinus, et observatores dictarum Treugarum sint Reges Aragonum et Maioricarum tanquam Comunes ad hoc mediatores. ita tamen, quod nil aliud habeant facere, nec de quibuscumque aliis se intermittere nec usque ad tempus predictum dumtaxat de observancia predictorum dantes predictis procuratoribus et Nunciis nostris generalem et liberam potestatem. et omnia alia circa premissa. et quodlibet premissorum faciendi. que nos facere possemus si ibidem presencialiter adessemus. Promittentes et obligantes nos et heredes nostros sub ypotheca bonorum nostrorum omnium nos ratum habituros et firmum quicquid per prenominatos procuratores et nuncios nostros actum. gestum. receptum fuerit. ac eciam procuratum in predictis et quolibet premissorum. In cuius rei testimonium presens procuracionis Scriptum fieri et pendenti Maiestatis nostre Sigillo iussimus communiri. Actum in obsidione Trapani presentibus Venerabilibus patribus Francisco Gaietano. et Petro Rapollano episcopis. Iordano de Sancto Felice Iuris civilis professore magne nostre Curie appellacionum Iudice. Nicolao de Constancio Iuris perito. Guillelmo de Ebuolo Philippo Turdo Marescelle nostro Iacobo de Castrucco armaturarum nostrarum magistris. militibus. Gerardo Spinula de Luco de Ianua Cambellano familiaribus et fidelibus nostris etc. Datum ibidem anno Domini M.CCCXIIII die XVI Decembris. XIII Indictionis. Regnorum nostrorum anno VI.

LIX.

Anno 1314. 20 Decembre. 13ª Indizione — Campo di Trapani. Si stabilisce la tregua tra re Roberto e Federico di Aragona.

Reg. Angioino 1314 C. n. 203 fol. 43 t.

Robertus dei gratia Rex Jerusalem et Sicilie, Ducatus Apulie, et Principatus Capue Provincie et Forcalquerii, ac Pedimontis Comes, Universis presentes litteras inspecturis. Si quando pro iurium nostrorum obtentu nos principes Barones et alios nostros subditos exponimus curis laboribus et periculis iuste guerre, deum remque puplicam iugiter habentes pre oculis post decretacionem diutinam nostrorum compatimur tediis et incomodis subjectorum, et ut ne viam ulterioris concordie eciam pacem odientibus precludamus belli calamitatum pro loco et tempore treugis seu induciis assentimus. Sane in prensencia Religiosorum virorum fratris Riccardi de Passaneto, fratris Martini Peris de ros et nobilis viri Guillelmi Raymundi de Monte Catino militis procuratorum et nunciorum spectabilis viri domini Frederici de Aragonia ad hoc per eum specialiter ordinatorum, una cum spectabili viro Philippo fratre nostro carissimo Principe Tarentino, nobilibus viris Ferrando Lopis de Luna, Dego de Larat Caserte, magno Camerario, Tomasio de Marzano, Squillaci, Marescallo Regni Sicilie, Hugone Clarimontis, Girardo da Sangineto Coriliani, Philippo da Janvilla Sancti Angeli, Guillelmo de Sabrano Apicii Comitibus, Corrado Spinula de Lucalo iam dicti Regni Sicilie Amirato, Jacobo Cantelmi eiusdem Regni Sicilie Panetterio, Berengario Carrocio, Berengario de Cuponibus, Blasco Peri de Luna Cambellano, Nicolao da Janvilla, Guillelmo, de Ebulo Regie Marescalle Magistris, Thomasio de Procida, Adam Morier, Thomasio Extandardo, Raynaldo de Sangro militibus consiliariis et Johanne de Suliaco dicto Russo familiaribus et fidelibus nostris in manibus predicti Guillelmi Raymundi recipientis nomine et pro parte dicti Domini Frederici prestitimus ad Sancta Dei evangelia corporaliter tacto libro Sacramentum et homagium de servando inviolabiliter per nos fideles et subditos nostros infrascripta capitula super treugis iuitis et firmatis inter nos ex una parte pro nobis fidelibus et subditis nostris, et prefatum Dominum Fredericum ex altera pro se fidelibus et subditis suis, quorum capitulorum series talis est. Debent fieri Trenge ex nunc usque ad mensem Marcii quartedecime Indictionis primo future inter nos et Spectabilem Virum Dominum Fredericum de Aragonia Videlicet quod in isto medio tempore vel intervallo, quilibet nostrorum teneat loca, que tenet tam in Insula Sicilie quam, in Calabria quiete. Item quod dictam Treugam servabimus per nos et nostros subditos, et alios iuxta posse et bona fide non offendendo, nec faciendo offendi, aut causa offensionis quomodlibet essendo terras et subditos Videlicet Insulam Sicilie cum insulis sibi adiacentibus. Insulas eciam Gerbarum et Kerkinarum in personis vel rebus. Item quod in dictis locis, que quilibet nostrorum tenebit et suo districtu possit edificare, ligna, paleas, berbam, et alia necessaria accipere, ac quelibet victualia a convincinis sua pecunia comuni foro tute habere, nec per aliquam parcium dictis locis que medio tempore ut prefertur quelibet pars tenebit, possit, vel eis liceat, aut alicui ipsarum, obsidionem, vel stabilitam apponere nec ad hoc facere aliquem apparatum, quousque tempus ipsoram Treugarum totaliter sit elapsum. Et ut predicte Treuge firmius observentur, prout superius est conventum nos personaliter iurabimus ad Sancta Dei evangelia libro tacto, predicta omnia, et singula bona fide observare, nec contra ipsa per nos nostros subditos, vel alios directe, vel indirecte venire, et de hiis prestabimus, vel faciemus in manibus procuratorum dicti Domini Frederici homagium, quod si controveniamus secundum omnem consuetudinem, vel observationem, et secundum omne ius, nec ab hiis possimus aliquorum vel alicuius dispensacione licentia vel mandato absolvi, non obstantibus eciam

aliquibus pactis vel condictionibus initis iam vel in antea ineundis simus et reputemus ipso facto, non obstantibus quibuscunque defensionibus, vel excusacionibus, proditor, et periurus, et similia sacramentum et homagium prestabunt et facient nobiles et alii superius nominati. Et observatores dictarum Treugarum sint Rex Aragonie et Maioricarum tanquam homunes ad hoc mediatores, ita tamen; quod nil aliud habeant facere, nec de quibuscunque aliis se intromittere nec usque ad tempus predictum dumtaxat de observancia predictorum. Quas quidem Trengas iuxta predictorum capitulorum tenorem iuravimus et promisimus in dictis nostris sacramento et homagio observare et facere observari per nos fideles et subditos nostros, iuxta posse et bona fide promittentes et obligantes nos et heredes nostros sub ypotheca omnium bonorum nostrorum predictas trengas juxta predictorum capitulorum formam toto prescripto tempore per nos fideles nostros et subditos tenere, et inviolabiliter observare, et nunquam tempore ipso per nos fideles et subditos nostros contrafacere vel venire, vel contrafieri facere, aut veniri sub pena in dictis capitulis comprehensa. In cuius rei testimonium et dicti Domini Frederici et subiectorum suorum cautelam presentes litteras duplicatas fieri, et Maiestatis nostre, ac predictorum Principis, aliorumque nobilium Sigillis, pendentibus iussimus comuniri. Datum ante Trapanum Anno Domini. M.º CCCXIIII.º die vicesimo Decembris XIII Indictionis. Regnorum nostrorum anno Sexto.

LX.

Anno 1315. 24 Maggio. 8ª Indizione - Napoli.

Martino Zaccaria Castello, patrizio genovese, è creato re dell'Asia minore (1).

Nos Philippus, et Catharina coniuges. Dei gratia Imperatores Constantinopolitani, Romanorum Moderatores, Principesque Tarenti. Notum facimus Universis presens Privilegium inspecturis, tam presentibus, quam futuris. Quod considerantes a Summo Celesti Rege fore terrenis Regibus traditam potestatem distinguere sui partes Imperii, et committere distincte partis illius gubernaculi firmitatem viris, qui fidei Catholice puritate resplendeant, iudicent in equitate populos, et dirigant in Terris subiectas sibi gentium-nationes. Ad Dei laudem, et honorem Sancte Romane Matris Ecclesie ac tranquillitatem prosperam fidelium dicti nostri Constantinopolitani Imperii cum plena providentia totius nostri deliberatione consilii.

Asie Minoris site in parte praefati nostri Constantinopolitani Imperii, que Anatoli hactenus dicebatur Regni Despotatus nomen dedimus, volentes quod Regnum Asie Minoris deinceps ab omnibus communiter, et generaliter nuncupetur, ac distinguatur, et designetur Regnum huiusmodi per fines, et terminos, qui in aliis nostris partibus, litteris quas pro lege haberi volumus in hac parte pendentibus sigillis nostris munitis plenius et seriosius describuntur. Cupientes itaque de ipsius Regni Asie Minoris statu solliciti cogitantes, illius regimen alicui Catholico, et devoto viro committere, qui ad Dei laudem, honorem Ecclesie, et tranquillum statum, et prosperum ipsius Regni fidelium, eius solio presideat, et illud ad prosperiora perducat ad personam viri Nobilis Martini Zacharie de Castro Domini Insulae Chii, et Castrorum Calanuze et Damale

⁽¹⁾ Questo documento rinvenne l'abate Michele Giustiniani nell'archivio del Convento di S. Domenico Maggiore di Napoli, e lo pubblicò dalla pag. 4-8 del vol. 2.º delle due Lettere Memorabili di Roma 1669. in 12. E questo documento, come inedito e sconosciuto fino allora, lo inviò in copia al doge di Genova Luca Giustiniani, con sua lettera del 15 di ottobre del 1645.

dilecti Consiliarii familiaris, et fidelis nostri, et strenuitatem ipsius, qui multo erga dictam Romanam Ecclesiam, et excellentiam nostram devotione refulget, et cuius fidelissimum genus semper fidei claruit puritate, aciem mentis nostre direximus. Et volentes eum suamque domum de dicto Regno Asie Minoris proinde honorare, ipsum Dominum Martinum Regem, et Despotum dicti Regni Asiae Minoris consilio perpenso creamus, ordinamus, et facimus, ac ei, et suis utriusque sexus haeredibus ex suo corpore legitime descendentibus iam quidem natis, et in antea nascituris totum et integrum prefatum Regnum Asie Minoris, sicut distinctum, et limitatum est, per fines, et terminos, qui in dictis nostris aliis patentibus litteris continentur cum Comitatibus, Baroniis, Civitatibus, Insulis adiacentibus, videlicet, Fenosia, Marmor, Tenedo, Mityslenel, Chio, Samo, Nicarea, et Lango aliisque Insulis, Castris, terris, villis Casalibus, Fortellitiis, superioritatibus, honoribus, dignitatibus, iurisdictionibus; fidelitatibus, servitiis, prestationibus; homagiorum hominibus, Vassallis, angaries; perangaries, domibus, possessionibus, vineis, terris aliis cultis, et incultis, planis montibus, pratis, nemoribus pasculis, molendinis, bastineriis, aquis, aquarumue decursibus, aliisque Juribus, et pertinentiis suis omnibus, que videlicet de demanio in demanium, et que de servitio in servitium communi, parique voto damus, donamus, tradimus, et ex causa donationis proprii motus instinctu in perpetuum de novo concedimus in feudum nobile de liberalitate vera, certa nostra scientia, et gratia speciali. Ita quidem, quod predictus Dominus Martinus et praefati heredes sui dictum Regnum Asie Minoris, cum Comitatibus, Baroniis, dignitatibus, iurisdictionibus, fidelitatibus, Insulis, Castris, terris, villis, Casalibus, fortellitiis, superioritatibus, honoribus, servitiis prestationibus homagiorum, aliisque iuribus, et pertinentiis suis omnibus predistinctis a nobis, et sub nobis nostrisque in dicto Imperio Constantinopolitano heredibus, et successoribus teneant, et possideant, nosque, ac predictos heredes, et successores nostros in superiores et Dominos exinde recognoscant, ac proinde ducentis armigeris, equitibus latinis, et tricentis compatriotibus equis, et armis, ac galeis sex decenter munitis, nobis, nostrisque heredibus, et successoribus prelibatis in recognitionem nostri majoris dominis, postquam nos, aut prefati nostri haeredes, et successores predicti Imperii Costantinopolitani in toto, vel in parte, et dictus Dominus Martinus Rex, vel sui heredes fideles dictum Regnum Asie Minoris in toto, vel in parte fuerimus, et fuerit realiter possessionem adepti, servire in dicto imperio, et aliis partibus Romanie, armis singulis ad requisitionem utique nostram, vel dictorum heredum et successorum nostrorum immediate, et in capite teneantur iuxta dicti Imperii consuetudinem, atque usum.

Ita etiam, quod dictus Dominus Martinus Rex, et prefati heredes sui de cetero libere potiantur, utantur, et gaudeant omnibus, et singulis dignitatibus, honoribus, et prerogativis, quae decent Regalem, et Despotalem dignitatem, utpote bibant in auro, coronam, et sceptrum, ac caligas rubeas ubique extra Palatium Constantinopolitanum, infra vero Palatium ipsum caligas Despotales, et alia insigna Regalia, et Despotalia deferre, ac portare possint, et valeant secundum Regalem, et Despotalem usum, et consuetudinem Constantinopolitani Imperii memorati. Quod nempe prefatum faeudale servitium religiosus vir frater Jurefortis Constantinopolitanus, ordinis fratrum Predicatorum, dilectus Cappellanus familiaris, et devotus noster procurator, et nuncius specialis eiusdem Domini Martini Regis ad praemissa per litteras ipsius legitime ordinatus in nostri praesentia constitutus bona, et gratuita voluntate pro dicto Domino Martino Rege, heredibus, et successoribus dictis suis homagium in manibus nostris pro nobis, et dictis nostris heredibus, ae successoribus, et fidelitatis debite recepimus Sacramentum Investientes presentiabiliter eundem fratrem Jurefortem procuratorem, et Nuncium dicti Domini Martini Regis pro eodem Domino Martino eiusque prefatis heredibus, de predicto Regno Asie Minoris, et aliis omnibus predistinctis, modo premisto, per nostros Annulos, ut est moris. Superioritate, et fidelitate Maiestatis Nostre dicto quoque servitio, nostris, aliis, que Nobis competunt, et competere possunt in dicto Regno Maiorii dominii ratione et cuiuslibet alterius iuribus semper salvis. In cuius rei testimonium, perpetuamque memoriam et dictorum Domini Martini Regis Asie, ac heredum eius cauthelam, presens Privilegium eis exinde fieri, et pendentibus sigillis nostris iussimus communiri. Actum Neapoli, presentibus Domino Guale de Jeserio, Domino Bolletto de Planca nostri Hospitii Senescallo, Luca de Jotra Thesaurario dilectis Consiliariis, et familiaribus nostris, ac pluribus aliis.

Datum vero ibidem per manus Domini Roberti de Pontiano Juris civilis professoris dilecti Consiliarii, et familiaris nostri, Anno Dom. M.CCC.XV die XXIV. Maii Octave Indictionis.

LXI.

Anno 1315. 4 Ottobre. 14ª Indizione - Napoli

Re Roberto chiede un pecuniario sussidio dalla città di Marsiglia per i bisogni della guerra in Toscana.

Reg. 1315-1316. E n. 206 fol. 419 t.

Robertus etc. Universis hominibus Civitatis Massilie fidelibus suis etc. Nota presentium guerrarum discrimina quibus undique stimulamur, et infelix eventus belli commissi diebus proximo lapsis in Tuscia quem ad vestrum non ambigimus pervenisse auditum nos excitant et inducunt patenter arma suscipere et conatus infestos nostrorum hostium, et iniuriam emulorum reprimere, totisque nisibus propulsare. Verum cum huius apparatus et prosecucio votiva negocii amplas necessario requirat expensas, cogimur de necessitate recurrere ad vos sicut et ad alios nostros subditos et fideles, de quorum fidei firmitate devocionis fervore, ac exhibicionis promptitudine sumus ab experientia combrobata securi et fidentes ad hoc requirere a vobis et ipsis aliis subditis nostris suffragia fructuosa. Quocirca fidelitatem et devocionem vestram affectuose requirimus et hortamur quatenus consideratis per vos tam ardui qualitate negotii tamque urgentis necessitatis articulo, sicut nostri nominis et honoris augmenta zelatis de aliquo nobis competenti pecuniali subsidio promptis affectibus succurratis, facturi oblationem de illo pro parte celsitudinis nostre Riccardo de Gambatesa militi consiliario familiari et fideli nostro dilecto senescallo comitatuum predictorum (1) per nos noviter ordinato cui et eius licteris et nunciis circa premissa fidem credencie prebeatis, ut fides vestra que semper erga progenitores nostros et nos splendide claruit, nunc in tante necessitatis articulo notabilius elucescat. Datum neapoli in camera nostra anno domini MCCCXVo die IIIIº octobris XIIII Indictionis. Regnorum nostrorum anno VII.º

Eodem die ibidem similes facte sunt.

Universis hominibus civitatis avinionis.

Universis hominibus civitatis aquis.

Universis hominibus civitatis arelate.

Universis hominibus civitatis Tarrasconi.

Universis hominibus civitatis nicie.

Universis et singularibus personis civitatum terrarum et locorum quorumlibet comitatuum nostrorum provincie et forcalquerii.

⁽¹⁾ Provincie et Forcalquerii.

LXII.

Anno 1316. 18 Febbraio. 14ª Indizione - Napoli.

Re Roberto concede privilegio a' Napoletani di non potere essere convenuti innanzi alla Corte della Vicaria ne' giudizii criminali e civili, ma innanzi al Capitano della città per le cause criminali, ed innanzi ai Baiuli ed ai Giudici annuali per le civili.

Registro 1340 A. n. 321. fol. 125.

Robertus Dei gratia Rex Hierusalem et Sicilie Ducatus Capue Provincie et Forchalquerii ac Pedimontis Comes Universis presens privilegium inspecturis tam presentibus quam futuris. Pure fidei et sincere devotionis meritis quibus Neapolitana Civitas erga progenitores nostros et Nos per promptam laudabilium exhibitionem operum iugiter claruisse dinoscitur et in diversis precipue subtractionibus Regni nostri debita in consideratione deductis. Nos ad Civitatem ipsam propterea specialem habentes inter Civitates alias Regni huius plene dilectionis affectum Civium eius vota libenter Dominice Charitatis favore prosequimur et pulsantibus eorum petitionibus quantum decenter conspicimus exauditionis Januam libentius aperimus. Supplicationibus itaque ipsorum Civium nostrorum fidelium noviter nobis factis benignius inclinati ipsis de certa nostra scientia et de speciali gratia usque ad nostrum tantummodo beneplacitum presentium tenore concedimus quod de Criminalibus et Civilibus causis quas inter ipsos tantummodo Neapolitanos Cives mutuo sive alterutrum verti contingerit Regentes Curiam Vicarie Regni et ipsius Curie Judices ordinarie vel extraordinarie non cognoscant sed Capitanei Civitatis ipsius causas criminales et Baiuli ac Judices Annales Civitatis eiusdem Civiles prout ad coram spectat officium audiant et Justitia mediante decidant. Quodque cives ipsos nulli officiali Curie nostre liceat extra civitatem eamdem trahere de causis criminalibus vel civilibus que vertentur ut premittitur de cetero inter eos nisi cause huiusmodi aut ex aliqua speciali causa, de speciali nostra vel nostri in Regno Vicarii conscientia committantur aut sint Fiscales vel viduarum aut pupillorum vel aliarum personarum privilegiatarum, quas coram competentibus Judicibus volumus agitari. Concedimus insuper ex certa nostra scientia usque ad nostrum etiam, ut predicitur beneplacitum eisdem Civibus gratiose, quod Curia ad quam cognitio Criminalium Causarum Civium ipsorum spectaverit, contra Cives ipsos, dummodo inter pares huiusmodi Criminalis sit questio. ex officio non procedant nisi aliud si hiis mandaret nostra provisio, vel in specialibus causis a Jure Comuni Regni nostri Sicilie constitutionibus nostrisque Capitulis ac ordinationibus paternis et nostris certa determinatione previsis quibus volumus quod premissa nostra gratiosa concessio in aliquo refragetur. In cuius rei testimonium presens Privilegium duplicatum exinde fieri et pendenti Sigillo Maiestatis nostre iussimus communiri. Data Neapoli per Nicolaum de Joha Juris Civilis Professorem locumtenentem Prothonotarii Regni Sicilie anno domini millesimo trecentesimo sexto decimo Die octavo decimo Februarii quarte decime Indictionis Regnorum nostrorum anno septimo.

LXIII.

Anno 1316. 3 Settembre. 15ª Indizione - Napoli.

Trattato di pace tra re Roberto ed il Comune di Venezia.

Registro 1317-1318. A. n. 214. fol. 1-4.

Instrumentum convencionum pacis inite inter dominum Regem Robertum et Commune Veneciarum. Anno XV Indictionis.

In nomine domini nostri Ihesu Christi amen. Anno eiusdem millesimo trecentesimo sextodecimo Regnante serenissimo principe domino nostro Roberto dei gratia inclito Rege Jerusalem et sicilie. ducatus apulie et principatus Capue Proviencie et forcalquerii ac pedimontis comite. Regnorum eius anno octavo feliciter amen Dic tercio mensis septembris quinte decime Indictionis apud Neapolim. nos Thomasius Runkellus Regius iudex ipsius civitatis neapolis ad contractus Angelus de sancta Victoria civis neapolitanus. puplicus apostolica et imperiali auctoritate notarius et Testes subscripti ad hoc specialiter vocati et rogati videlicet Bartholomeus de Capua miles. logotheta et protonotarius Regni sicilie. Thomas de sancto Georgio miles et Bulgarus de Tholontino Juris civilis professor magne Regie Curie magistri rationales nicolaus de syrino miles regius cambellanus, capuanus de suessa, et Alferius de ysernia milites curie vicarie Regni iudices Generales Nicolaus verticillus de neapoli utriusque et Andreas Accursi de camerino civilis iuris professores iudices super appellationibus deputati consiliarii et familiares Regii. frater Bertrandus de malobosco sancte domus hospitalis sancti Johannis Jerosolimitani Locumtenentes domini magistri dicte domus in prioratu Baroli Johannes de scalecta miles Regii hospitii senescallus, petrus de morreriis Regius Capellanus Marinus Brancacius dictus Briele. Gregorius zozus. Gregorius de duliolo Bartholomeus dictus zurlus. Thomas Pissizellus. Franciscus de Crescencio. Athanasius Janarius milites neapolitani, presentis scripti puplici serie notum facimus et testamur quod religiosus vir frater paulinus de ordine fratrum minorum nuncius et discretus vir Boyanus notarius et ducatus Veneciarum scriba ad hec actor procurator syndicus et nuncius specialis ducis et communis Veneciarum de cuius syndicatu nobis constitit, per publicum instrumentum, pendenti bulla plumblea dicti ducis munitum. cuius tenor ad maiorem cautelam inferius per ordinem annotatur in presentia prefati domini nostri Regis Roberti sua expositione monstrarunt quod tempore captionis venetorum facte de apostolice sedis mandato in apulie partibus nonnulli ex ipsis venetis communicantes per officiales qui tunc preerant ac subditos regios bonis eorum mobilibus que tunc habebant, inibi spoliati fuerunt quamplura rerum dispendia subeuntes. In exposicione subiuncto quod nonulli mercatores et cives dicti Communis Veneciarum et districtuales ípsius per subditos Regios in partibus Romanie et locis aliis fuerunt in mare pirratice disrobati dampnificati et lesi tam istis novis diebus preteritis quam a longis temporibus retroactis quorum ablatorum summam ac dampnorum extimationem in quodam scripto seriose distinctam ponebant ascendere ad non modicam quantitatem petentes per Regiam Curiam prefatis civibus et districtualibus Veneciarum restitutionem et emendam integram fieri de predictis. Et versa vice fuit pro parte Regie Curie propositum quod nonnulli cives et districtuales Venetiarum quampluribus Galeis armatis nobilem virum dominum Corradum spinulam Regni sicilie ammiratum ad servicia Regia cum quibusdam Galeis in Romanie partes euntem in portu Corfiensi hostiliter obsederunt itineris sui prepedientes effectum in regie maiestatis obprobrium ac grave dampnum quod proinde multipliciter Regiis negotiis noscitur evenisse, et propter

hoc petita extitit pro parte prefati domini nostri Regis ab eodem Communi restitucio tocius interessus predicti ac aliorum dampnorum per dictos venetos et districtuales Regiis subditis illatorum et sic de hiis mutua hinc inde restitucione seu satisfacione petita contendendi et altercandi inter Regiam Curiam ex una parte ac ducem et commune prefatum ex altera materia orta fuit. Etiam licet ad restitutionem et emendam iam dictas que petebantur a Regia Curia idem dominus noster Rex diceret se nullo esse vinculo iuris astrictum aut quomodolibet racionabiliter obligatum, cum ea que per officiales suos tempore dicte captionis facta seu commissa fuerunt non iniuriose seu ex temeritatis audacia processerint sed ex iussu felicis recordationis domini Clementis pape quinti id specialiter et expresse per suas patentes litteras edictaliter demandantis, nec ex disrobationibus supradictis que facte per regios subditos ponebantur dictis Communi et venetis in aliquo assereret se teneri nisi ad reddendam eis de prefatis suis subditis iustitiam, quam benigne ac prompte semper obtulit cum executione celeri, ac quantum fieri poterat favorabiliter ministrandam. Predictorum tam ducis ac Communis consideracionis intuytu, cum quibus idem dominus noster Rex pacis nutrire dulcedinem stabili mente disposuit, et annuente domino affectum dilectionis augere, de prefatis rebus ablatis eis in apulie partibus tempore captionis premisse promisit iam pluribus diebus elapsis ipsos venetos servare indempnes usque ad summam duarum milium ducentarum quinquaginta unciarum ad quam valorem rerum ipsarum ascendere prefati nuncius et syndicus asserebant quorum assercioni in specialitate amoris eorundem ducis atque communis fore standum idem dominus Rex annuit et concessit. hac tamen modificatione subiuncta, quod si de predictis rebus modo iam dicto invenirentur alique fore dictis venetis restitute, vel ipse res directe plus extimate vel carius quam sit iustum vel ablatarum rerum quantitas ad quantitatem peticionis eiusdem vendite non ascenderet. Et quicquid pro interesse lucri per eosdem venetos petebatur totum id de predicta summa duarum milium ducentarum quinquaginta unciarum deduci deberet in extenuationem Regie provisionis predicte prout in Regiis litteris inde datis seriosius et apertius dicitur contineri. de reliquis autem disrobacionibus et iniuriis quas illatas venetis per regios subditos ponebatur ordinaverat idem Rex et mandaverat fieri summarie et expedite iusticie complementum, nuper autem ad predictorum nuncii et syndici instantiam, ut inter subditos regios dictosque venetos nulle remaneant contencionis reliquie sed adsorbeantur ex toto litigiorum intricata concertatio, et anfractus ac inter prefatnm Regem dictosque ducem et commune optata concordia cunctis litibus causis et controversiis finem ponat prefatus dominus noster Rex innovando et tollendo expresse prefatam promissionem duarum milium ducentarum quinquanginta unciarum ad quam erat ex predicta promissione sua ut premictitur obligatus cum eodem syndico plena super hoc autoritate suffulto volente et consenciente ac expressius acceptante, nomine et pro parte dictorum ducis et communis, ac cum ipsis duce, et communi pro se suisque subditis devenit ad finalem et novam transaccionem et amicabilem concordiam infrascriptam, videlicet. Quod de omnibus iniuriis, violentiis rapinis disrobacionibus et dampnis commissis et illatis ab hactenus usque ad hodiernam diem terciam presentis mensis septembris quintedecime indictionis per officiales et subditos Regios Regni Sicilie et comitatuum, provincie et forcalquerii ac pedimontis contra commune veneciarum, aut quamcunque personam ipsius communis, nec non de omnibus questionibus causis litibus et controversiis que inter Curiam et predictos subiectos Regios et dictum Commune ac cives et districtuales ipsius orte sunt et oriri possent ex quacumque causa, seu obligatione prefatus syndicus nomine dictorum ducis et communis, eundem dominnm nostrum Regem suamque Curiam, ac subditos suos predictos, ipso domino Rege pro eisdem subditis infrascripta recipiente, absolvit liberavit et perpetuo quietavit ac predictos ducem commune cives veneciarum et districtuales eorum et se ipsum eorum nomine

de omnibus in quibus Regia Curia ex delicto vel quasi aut contractu vel quasi ac causis aliis quibuscumque aut prefati subditi Regii ex delictis rapinis, disrobacionibus et iniuriis quibuscumque usque ad hodiernum diem ut premictitur tenentur eisdem contentos tenuit idem syndicus et reputavit, ac eis quo supra nomine confessus est fore integraliter satisfactum, et predictorum nomine convenit solemniter et promisit prefato domino regi presenti et stipulanti prefatos ducem et Commune curare facere ac firmiter adimplere quod cives veneciarum, et alie singulares persone dampna violentias, rapinas disrobaciones et iniurias perpessi ac illi quibus aliquid per Regiam Curiam vel subditos deberetur, nullo unquam tempore de iure vel de facto puplice vel occulte per se aut alios in iudicio vel extra prefatos Regiam Curiam, aut subditos civiliter aut criminaliter impetent pro predictis aut aliquatenus molestabunt, sed contenti concordia seu transaccione presenti eam perpetuo inviolabiliter observabunt quodque si aliqua statuta, edicta vel ordinaciones facta sunt per ipsum Commune Veneciarum contra prefatum dominum regem et predistinctos officiales et subditos ipsius, revocentur per idem commune totaliter et cassentur et prefatus dominus noster Rex proinde ex causa transaccionis predicte, eundem syndicum nomine quo supra ac ipsos ducem et commune et cives veneciarum et districtuales eorum de omnibus dampnis iniuriis rapinis disrobacionibus et violentiis quibuscumque tangentibus Regiam Curiam vel eius officiales et subditos supradictos specialiter autem de prefata iniuria contra eundem amiratum commissa modo et forma similibus liberavit absolvit et perpetuo quietavit. Cum regibus et bellorum ducibus super huiusmodi remissiones quietationes ac relaxaciones facere liceat ex auctoritate seu conventione puplica ad evitandum comune scandalum et subiectorum quietem et pacem amabiliter procurandas. Et nichilominus eis ex causa transaccionis predicte voluntarie promisit obbligationem suam priorem consensu mutuo innovando predictam pro memoratis omnibus disrobacionibus iniuriis dampnis rapinis et violentiis commissis per eosdem officiales subditos seu subiectos regios a quibuscumque temporibus retroactis contra prefatos cives venetos et districtuales eorum quatuor milia unciarum ad generale pondus regni sicilie sexaginta carolenis argenti per unciam computatis solvendarum modo subscripto infra quadriennium a die primo huius mensis septembris presentis anni quintedecime Indictionis in antea numerandum Ita videlicet quod singulis annis dicti quadriennii de primis fructibus iuribus et redditibus cabellarum et portuum regiorum apulie de vettigalibus et iuribus seu dirictibus fundici et dohane obventuris regie Curie in apulie partibus de mercimoniis tam iis que dicti veneti in regnum portaverint quam abinde extraxerint ac contractibus venetornm ipsorum mille uncie dictis duci et Communi vel cui ipsi mandaverint per regiam Curiam exolvantur promictentes idem Rex in augmentum gratie pocioris dictis duci Communi et venetis postquam eis de predictis quantumlibet unciarum fuerit integre satisfactum exituram duarum milium salmarum frumenti de portubus regiis supradictis liberam a iure exiture et tareni inde regie Curie debito pro eisdem concedere gratiose. Quodque si aliqua statuta edicta vel ordinationes facta sunt per iam dictum dominum regem vel eius Curiam contra prefatos ducem et comune veneciarum ac districtuales comunis eiusdem revocetur per eundem dominum Regem sine more diffugio et taxentur. Hoc in ipsa conventione adiecto quod si de bonis ablatis dictis venetis in apulie partibus tempore captionis premisse per inquisicionem quam inde dominus Rex fieri ipsi exinde aliqua recuperari contingat teneantur dicti veneti bona ipsa pro iusto eorum valore recipere in extenuationem dictarum quatuor milium unciarum eis ut premictitur per regiam curiam solvendarum ac totum id quod ab ablatoribus rerum ipsarum et aliis que ad restitucionem aliquam proinde invenientur teneri recuperari continget accrescat Regie Curie ac eius comodis applicetur. Promiserunt quoque dicti frater Paulinus et syndicus nomine quo supra procurare et facere quod predicti dux et comune concordiam trans

saccionem et conventionem premissas de verbo ad verbum sicut iacent inserire per patentes eorum licteras munitas solita Bulla pendenti plumbea dicti Ducis infra festum omnium sanctorum futurum proxime acceptare. Actum est preterea expressius inter partes ipsas quod idem syndicus, causas quas singulares persone ipsius comunis voluerint movere ac prosequi contra fideles Regios de certis pecunie et rerum quantitatibus in quibus ipsi fideles Regii eis teneri dicuntur ex certis contractibus sive quasi ipsis fidelibus regiis ex premissa transaccione et concordia non remictit. Sed super hiis idem dominus noster Rex mandabit fieri exinde ipsis singularibus personis celeriter et plenarie iusticie complementum. Exceptis tamen ipsorum venetorum debitoribus quorum nomina in quaterno per syndicum dicti comunis Regie Curie tradito et per eandem curiam capitaneo Baruli eiusque iudici per eundem dominum Regem super dampnis illatis venetis deputatis inquisitoribus destinato sunt specialiter annotata, quantum ad ea que in ipso quaterno continentur quorum obbligaciones et nomina seu ex ipsis comodum proventurum applicari debent fisci Regii comodis cum pro hiis idem dominus Rex eisdem comuni et civibus satisfacionem faciat ut prefertur. Tenor autem syndicatus seu procuracionis dicti syndici quem nos predicti iudex et notarius in presencia testium predictorum vidimus et legimus non abolitum non abrasum non cancellatum non viciatum in aliqua parte sui de verbo ad verbum nullo addito vel detracto per quendam pubblicationis modum presentibus annotatur et est infrascripte per omnia seriei. In nomine dei eterni amen anno eiusdem nativitatis millesimo trecentesimo sexto decimo indictione quartadecima die vicesimo primo augusti presentibus sapientibus viris dominis Tanto ducatus veneciarum cancellario, Donato calderario, nicolao passamonte, Iohannino caldarario, notariis et ducatus predicti scribis, et aliis in maiori minori et generali consiliis civitatis veneciarum ad sonum campane et voces preconum more solito in unum congregatis in sala maiori ducatus veneciarum in qua consueverunt dicta consilia celebrari coram illustri domino Johanne superancio dei gratia venecie dalmacie atque croacie duce domino quarte partis et dimidie tocius imperii Romanie Ipse dominus Dux cum ipsis consiliis et hominibus ipsorum consiliorum et ipsa consilia et homines ipsorum consiliorum cum eodem domino duce simul nemine discrepante nomine suo et comunis veneciarum et omnium et singularum personarum veneciarum et dominii veneciarum quarum interest et posset interesse pro quibus promiserunt de rato habendo fecerunt constituerunt creaverunt et ordinaverunt eorum syndicum et dicti comunis actorem procuratorem et nuncium specialem verum et legitimum discretum virum, Bayanum notarium et ducatus veneciarum scribam et fldelem licet absentem tanquam presentem specialiter ad presentandum se coram serenissimo domino Roberto dei gratia Jerusalem et sicilie rege et de eius beneplacito et mandato, coram quocunque Rectore et officiali vel alio per eum deputato vel deputando et ad petendum requirendum et recipiendum restitutionem emendam satisfactionem et solucionem de omnibus dampnis disrobacionibus spoliacionibus captionibus detencionibus iniuriis et offensionibus et gravaminibus realibus et personalibus factis per ipsum dominum Regem seu gentem suam tam in mari quam in partibus Regni sui quam per quoscunque alios qui in terris ipsius commorassent vel essent in servicium dicti domini Regis quocunque modo venetis et fidelibus et subiectis ipsius domini ducis et comunis veneciarum in quacunque parte et quocunque modo et super predictis paciscendum transigendum et amicabiliter componendum et ad vocandum sibi bene solutum et satisfactum et ad faciendum in omnem confessionem finem et remissionem quietacionem et pactum de amplius non petendo seu inquietando et ad quaslibet promissiones obligaciones et renunciationes stipulationes exceptiones et protestationes faciendum et ea recipiendum terminos statuendum et recipiendum et cuiuslibet generis iuramentum prestandum. Et generaliter ad omnia alia et singula in generali et speciali faciendum dicendum pro-

mictendum et firmandum que in predictis et circa predicta et quodlibet predictorum utilia fuerint et necessaria et que dicto syndico et procuratori utilius videbuntur etiam si non sint espressa et si mandatum exigerent speciale de iure et que prefati domini dux consilia et Comune veneciarum et homines ipsorum consiliorum facere possent si personaliter adessent in predictis omnibus et singulis predictorum eidem syndico et procuratori suo plenum liberum et generale mandatum cum libera et generali administracione concedentes. Et promictentes ipse dominus dux consilia comune veneciarum et homines ipsorum consiliorum se firmum et ratum habere et tenere et haberi et teneri facere quicquid per ipsum suum syndicum factum datum et receptum fuerit inpredictis et circa predicta et quodlibet predictorum et non contravenire sub obligacione honorum comunis veneciarum. In quorum testimonium mandaverunt presens instrumentum fieri per me notarium infrascriptum et pendenti sua ducali Bulla plumbea communiri. Ego Andreas de capite agens imperiali autoritate notarius et ducatus Venetiarum scriba predictis omnibus interfui et de mandato predicti domini Ducis et suorum predictorum consiliorum ea rogatus scripsi et in puplicam formam reddegi. In quorum omnium testimonium et partis utriusque cautelam presens puplicum scriptum factum est cum autoritate et testimonio nostrumque supra iudicis et notarii per manus mei Angeli notarii supradicti signo meo consueto signatum sigillo pendenti Regie maiestatis domini Regis eiusdem et eorundem nuncii et syndici ac procuratoris nec non infrascriptorum ex nobis pedictis testibus et mei predicti iudicis subscriptionibus roboratum. Quod scripsi ego predictus Angelus de sancta victoria civis neapolitanus puplicus apostolica et imperiali autoritate notarius qui predictis omnibus rogatus una cum indice et testibus supradictis interfui et meo consueto signo signavi alio scripto consimili mei eiusdem notarii manu facto. In hoc per obblivionem omisi scribere hec verba que superius fuerant notanda post subscriptionibus roboratum videlicet. Actum neapoli in iardeno regio iuxta castrum novum anno mense die et indictione prescriptis que hic providi transcribere meum corrigendo errorem. Et que superius in locis abrasis rescripta et emendata sunt videlicet in vicesima tercia linea ubi dicitur predicte et in tricesima septima linea ubi dicitur et sub et in quadragesima quinta linea ubi dicitur diffugio et in septuagesima prima linea ubi dicitur in hac et in linea sequenti ubi dicitur superius fuerunt notanda mea propria manu abrasi emendavi et rescripsi non vicio sed errore idcirco pro legitimis et autenticis habeantur.

Ego qui supra Thomas Runkellus iudex neapolis ad contractus subscripsi.

Ego Bartholomeus de Capua miles logotheta et protonotarius Regni sicilie testis interfuiret subscripsi.

** Ego supra memoratus Thomas de sancto Georgio qui predictis interfui me subscripsi.

🛪 Ego predictus Bulgarus predictis interfui et me subscripsi.

🛪 Ego Capuanus de suessa miles qui supra ut testis predictis interfui et subscripsi.

💢 Ego qui supra Nicolaus virticellus maioris Ecclesie neapolitane dyaconus testis subscripsi.

💢 Ego qui supra Andreas de Cammino iuris professor magne Regie Curie appellationum ludex rogatus interfui et me subscripsi.

Ego Alferius de Isernia miles magne Regie Curie magister Rationalis predictis rogatus interfui et me subscripsi.

🔀 Ego Bartholomeus pissicellus miles testis subscripsi

*Ego qui supra frater Bertrandus de Malobosco testis interfui et subscripsi.

* Ego ligorius Brancacius miles testis subscripsi.

💥 Ego Franciscus de crescencio miles testis subscripsi.

* Ego Marinus Brancacius miles testis subscripsi.

🔀 Ego Attanasius Janarius miles de neapoli testis subscripsi.

LXIX.

Anno 1316. 20 Settembre. 15ª Indizione - Napoli.

Re Roberto nomina suo chierico e familiare Guigone de Mainerio.

Registro 1315. B. n. 208. fol. 6 t.

Robertus etc. Universis presentes litteras inspecturis tam presentibus quam futuris. Illos in familiaritate nostra libenter recipimus quos discretiva virtus illuminat morum laudabilitas approbat et sinceritas conspicue fidelitatis illustrat. Hec igitur in persona Guigonis de Mainerio, nepotis Venerabilis Viri Fratris Fulconis de Villareto Magistri Sacre Domus Hospitalis Sancti Johannis Ierosolimitani laudabiliter intuentes eum in Clericum et familiarem nostrum presentium tenore recipimus et aliorum Clericorum familiarumque nostrorum consortio aggregamus, volentes atque mandantes, ut illis privilegio et favore potiatur et gaudeat quibus alii Clerici et familiares nostri potiri et gaudere soliti sunt et debent. In cuius rei testimonium presentes litteras fieri et pendenti Maiestatis nostre Sigillo iussimus communiri. Datum Neapoli, anno domini M°. CCCXVJ°. Die XX°. Septembris, XV° Indictionis, Regnorum nostrorum anno VIIJ°.

LXX.

Anno 1317. 4 Ottobre. 1ª Indizione - Napoli.

Nuova legge emanata da re Roberto contro la eccezione di scomunica.

Registro 1317. C. n. 213 fol. 196 t. 197.

Robertus etc. (1) Magistro Iusticiario Regni Sicilie vel eius locumtenenti et Iudicibus Magne Curie presentibus et futuris dilectis Consiliariis familiaribus et fidelibus suis tec. Sicut novas formas edere varietas nature deperperat, sic consequenter incumbit ut principalis auctoritas leges aptas congrua ordinatione disponat. Sane in audiencia nostra frequens incumbit querela prestrepuit crebro coram Iudicibus nostre dittioni subiectis exceptio excommunicationis opponitur et plerumque probatur que dum essenciam veritatis obnubilat decisionem litium sua prepedicione coartat. Ad tollendum igitur huius difficultatis obstaculum vel saltem multipliciter breviandam subscripte constitutionis seriem nuper edidimus quam per vos et successores vestros ac alios Iudices nostre potestati subiectos sicut generalem legem constanter volumus observari ipsamque Vos ipsi divulgetis ex more et per competentia faciatis officia divulgari sequitur forma constitutionis eiusdem. Ne per exceptionis anfractum veritas obumbrata lateat et figmentum astucie rei essencia prostrata succumbat hoc consulto constitutionis edicto prescribimus ut in criminali vel civili Iudicio exercitationis exceptione contra testes opposita et probata si instantia pendente premissa ad cautelam saltem dicti testes absolvantur legitime non obstante quod pars testificata didicerit per absolutos testes eosdem sue intencionis propositum poterit comprobare. Et si forte Reus propter repulsam di-

⁽¹⁾ Robertus Dei gratia Rex Ierusalem et Sicilie Ducatus Apulie et Principatus Capue Provincie et Forcalquerii ac Pedemontes Comes.

ctorum testium semel tamen fuerit ab accusatione vel accione contra eum proposita per sententiam absolutus eadem absolutione secuta poterit accusator et actor prioribus actis in vigore manentibus repetite producere testes ipsos ut sicut plerumque peremptoria post calculum ultime diffinicionis opponitur sic et ipsa absolutorum testium repeticio etiam post latam sentenciam producatur parti tamen alteri contra testes cosdem exceptiones alie ad repulsam ipsorum testium sicut exigit iusticia reserventur necessitate Iudici qui de causa vel lite cognoscit imposita in sua sentencia si res ita se habeat exprimendi quod propter repulsam excommunicatorum testium accusatoris vel actoris accusatione defecta finaliter absolutus est reus. et prout in irritum ducitur ex falsis instrumentis aut testibus lata sentencia sic et eadem absolutio Iudicis facta per repulsam dictorum testium retractetur. Cuius constitutionis tenorem etiam in causis pendentibus vim et efficaciam volumus obtinere. Datum Neapoli per Bartholomeum de Capua militem logothetam et prothonotarium Regni Sicilie Anno Domini Mº CCCº XVIJº. die quarto octobris prime Indictionis Regnorum nostrorum anno nono (1).

LXX1.

Anno 1318. 21 Marzo. 1ª Indizione - Napoli.

Re Roberto richiama alla osservanza de' Capitoli del Regno i Giustizieri ed i loro uffiziali.

Pergamene di Barletta, Fascio 4 Num. 138.

Robertus dei gratia Rex Jerusalem et Sicilie, Duratus Apulie et Principatus Capue Provincie et forqualquerii ec Pedimontis comes. Justiciariis Terre Bari, presenti et futuris fidelibus suis gratiam suam et bonam voluntatem. Ad devote peticionis instanciam hominum Terre Baroli nostrorum fidelium Capitaneis et Castellanis castri Regii terre preticte tam presentibus quam futuris nostras dirigimus licteras subscripte per omnia seriei. Robertus dei gratia Rex Jerusalem et Sicilie Ducatus Apulie et Principatus Capue provincie et forcalquerii ac Pedimontis Comes Capitaneis civitatis Baroli et Castellanis Regii Castri civitatis eiusdem presentibus et futuris fidelibus suis gratiam suam et bonam voluntatem. Inter capitula pro bono statu Regni fidelium edita certum continetur Capitulum in hec verba. Magistro iusticiario iusticiariis castellanis et aliis nostris officialibus iubemus ne a captivo quem per unum diem aut ultra tenuerint cum liberandus fuerit ultra dimidium tarenum, et si in eorum de nocte non fuerit aliquid pro liberatione sua recipiant aud recipi faciant vel permictant. Et si quis eorum contrafecerit ad nonuplum eius quod ultra exegerit teneatur. In huius autem contrarium homines predicte civitatis nostre Baroli graviter conqueruntur quod precessores vestri in eisdem officiis seu eorum aliqui predictum eis Capitulum non servantes ab eis seu eorum aliquibus quotiens pro aliqua occasione vel causa de mandato Capitaneorum et Castellanorum ipsorum retenti fuerint quantumcumque de die per horam modicam in eorum carceribus moram traxerint tarenum dimidium extorserunt, eos nullatenus aliter liberantes, et ultra hoc certum ius pretendentes sibi deberi pro ferris in quibus

⁽¹⁾ Questa legge viene nello stesso tempo comunicata al Reggente ed a'giudici della Corte del Vicario del Regno, a'giustizieri delle varie province del Reame, ed a'capitani della città di Napoli, di Gaeta, di Sulmona, di Barletta, di Aversa, di Capua, di Aquila, ed allo Stratigoto di Salerno.

retentos compediunt certam sibi exolvere compelluntur pro ferris huiusmodi quantitatem pecunie taliter compeditos, quidquid vos precessores ipsos in hac parte sequentes in vicio ab eisdem Barolitanis civibus tantundem pro retentione et compedicione predictis in similibus casibus extorquetis super quo per exponentes eosdem oportune provisionis nostre remedium suppliciter extitit imploratum. Nos igitur attendentes, quod derisorium foret presidentis edictum si quod per eum prudenter statuitur prout expedit non servatur fidelitati vestre tenore presentium sub pena unciarum auri viginti precipimus a vobis si secus inde feceritis per nostram Curiam irremissibiliter exigendam contra tam vos presentes quam vos alii capitanei et castellani successive futuri prescriptum, capitulum officiorum nostrorum temporibus memoratis exponentibus illibate servantes nihil eis contra einsdem capituli mentem nec seriem quomodolibet inferre temptetis nec inferri quomodolibet permictatis, nihil a retentis quibuslibet occasione compedum in quibus ad custodiam non ad penam captivi ponuntur quomodolibet exacturi quin potius revocetis et quantum in vobis est revocari faciatis in irritum si quid foret in contrarium minus debite attemptatum. Ecce namque iusticiariis Terre Bari presenti et futuris per alias nostras iniungimus licteras ut ubi fortasse in penam predictam vos continget incidere illam a vobis constito ipsis inde legitime pro Curia nostra debeant irremissibiliter extorquere. Presentes autem licteras post oportunam inspecionem earum restitui volumus presentanti efficaciter in antea valituras. Datum Neapoli per Bartholomeum de Capua militem logothetam et prothonotarium Regni Sicilie anno domini MCCCVIII die XX marcii prime Indictionis. Regnorum nostrorum anno VIIII Volumus itaque et fidelitati vestre presentium tenore commictimus et mandamus expresse quatenus si quando de transgressione dicti capituli nostrique mandati prescripti si per Capitaneos vel castellanos ipsos in contrarium presumi contingat pro parte Barolitanorum ipsorum vobis debita fides fiat vos statim ad exaccionem pene predicte contra transgredientes eosdem pro parte ipsius Curie irremissibiliter procedatis. Presentibus post convenientem inspecionem eorum presentanti seu presentantibus remanentibus pro cantela efficaciter in antea valituris. Datum Neapoli per eundem Bartholomeum de Capua militem logothetam et prothonotarium Regni Sicilie anno domini MCCCXVIII die XXII marcii prime Indictionis Regnorum nostrorum anno nono.

LXXII.

Anno 1318. 16 Agosto. 1ª Indizione — Castellammare di Stabia.

Carlo duca di Calabria, Vicario di re Roberto suo padre, accorda privilegio alla Badessa ed al monastero di S. Bartolommeo di Castellammare di Stabia di costruirsi un canale per condurre acqua in quel monastero.

Registro 1317. C. n. 213. fol. 156 t.

Carolus etc. Universis presentes literas inspecturis tam presentibus quam futuris. Ob Reverentiam piissimi Redemptoris cuius dexteram nostri progenitores et nos in multis incumbentibus necessitatibus arduis, semper invenimus adiutorem ecclesias et personas divinis obsequiis dedicatas quantum bono modo possumus et favoribus opportunis prosequimur et gratiis ampliamus huius itaque considerationis obtentu religiosis mulieribus Abbatisse et Conventui Monasterii Sancti Bartholomei de Castromaris de Stabia Ordinis sancte Clare dilectis et devotis nostris ad eorum supplicis petitionis instantiam vicariatus

auctoritate qua fungimur gratiose tenore presentium indulgemus quod de aqua que labitur et descendit ad domum novam regiam Monasterio prefato vicinam que dicitur Casasana postquam scilicet ad fontem situatum et positum iuxta dictam domum aqua ipsa pervenerit derivare possint seu derivari facere per canale unum grossum ad instar et modum unius pollicis ad Monasterium supradictum eademque aqua uti pro commoditatibus suis dictique Monasterii et personarum degentium in eodem sic equidem quod cum contingit dictum dominum genitorem nostrum aut nos vel persona alia de domo et stirpe nostra regia seu nostros successores et posteros ad domum declinare prefatam et in ea morari si aqua ipsa in antedictum fontem discedens et fluens forte deficeret aut sufficiens non esset ad usum cui deputata dinoscitur liceat eidem domino patri nostro nobis dictisque aliis obturari facere canalem ipsum aquam ut predicitur ad idem monasterium perducentem set eodem domino genitore nostro nobis aliisque predictis accedentibus abinde liceat monialibus ipsis et eidem monasterio autoritate propria huiusmodi obturatione remota solitam aquam per iam dictum canalem recipere et habere ut premittitur ad dictum eorum monasterium defluentem iure alias private persone cuiuslibet semper salvo, in cuius rei testimonium et cautelam presentes literas fieri et pendenti sigillo Vicarii regni quo utimur iussimus communiri. Datum apud Castrummaris de Stabia per dominum Bartholomeum de Capua etc. anno Domino MCCCXVIII, die XVI. Augusti prime indictionis regni dicti domini patris nostri anno X.

LXXIII.

Anno 1318. 15 Decembre. 2ª Indizione - Napoli.

Carlo duca di Calabria, Vicario del Regno, fa apprezzare e pagare l'orto di Tommaso Coppola, che è necessario per terminare la costruzione della chiesa e dell' ospedale di S. Maria dell' Annunziata di Napoli.

Registro 1318. D. n. 217. fol. 169.

Carolus Illustris etc. Capitaneo Civitatis Neapolis eiusque districtus fideli regio devoto suo etc. Emptionis et venditionis commercium liberum esse quibuslibet provida iura sanxerunt nec invitum quemque ad id constringi ipsa equitas sanctionis indicat favor tamen Religionis precipuus signanter excepit humana censura restringens huius generalitatis edictum ut fundum habentem vicinum viam ad sepulchrum eundi vendere compellerat providenter. Sane pro parte discretorum virorum Magistrorum totiusque Congregationis confratrum Beate Marie Annunciate supra murum de Civitate Neapolis Paternorum fidelium devotorum nostrorum fuit nobis humiliter supplicatum ut cum ipsi in Civitate predicta Ecclesiam ipsam Beate Virginis construi faciant et hospitale similiter pro receptaculo pauperum de elemosinaria erogatione fidelium habeatque Thomasius Coppola Neapolitanus Civis quemdam inibi hortum seu fundum eisdem Ecclesie et hospitali profecto contiguum sine quo perfici commode nequit ipsius Ecclesie et hospitalis huiusmodi pium opus nec illum dictus Thomasius vendere velit iam dictis supplicantibus per eos inde pluries requisitus providere super hoc Divine reverentie et religionis intuitu humanius dignaremur. Nos igitur qui communiter in quantum licet modestie supplicantium votis gratanter annuimus petitioni pretacte et gratius pio inclinamur assensu quo divino cultui proinde et Maiestati Regie Eterni devotius complacetur vobis Vicariatus authoritate qua fungimur districte presentium tenore mandamus quatenus predictum hortum seu fundum per viros fideles et probos omni suspicione carentes iuratos exinde faciatis rationabiliter extimari dictumque Thomasium ad venditionem illius iam dictis supplicantibus pretio inde iusto soluto arcta qua convenit districtione compelli per hoc quidem religioni debitus favor impenditur et eiusdem venditionis indemnitatibus providere. Datum Neapoli per Dominum Bartholomenm de Capua etc. Anno Domini MCCCXVIII die XV Decembris IJ. Indictionis Regnorum dicti Domini patris nostri anno decimo

LXXIV.

Anno 1319. 23 Febbraio. 2ª Indizione - Napoli.

Nello Studio di Napoli vi è un solo libraio, il quale fornisce di libri e di carte gli scolari.

Registro 1318. D. n. 217. fol. 61 t.

Karolus Illustris Ierusalem et Sicilie Regis Roberti primogenitus dux Calabrie ac eius Vicarius generalis Iusticiariis scolarum neapolitani studii seu eorum locatenentibus presentibus et futuris fidelibus paternis devotis suis etc. Dudum clare memorie dominus avus noster Ierusalem et Sicilie Rex illustris quondam magistro Petro Guillelmi utriusque iuris professori cancellario domini Genitoris nostri cum ipse dominus genitor noster in dicto degno sicilie ducali titulo fungebatur et subsequenter Venerabilis pater quondam arelatensis archiepiscopus tunc dicti Regis sicilie Cancellarius per suas scripserunt litteras ut dicitur in hac forma. Karolus secundus dei gratia Rex Ierusalem et Sicilie ducatus apulie et principatus capue provincie et forcalquerii ac pedimontis comes magistro petro Guillelmi utriusque iuris profexori ducis Calabrie primogeniti nostri cancellario dilecto consiliario et fideli nostro gratiam et bonam voluntatem pervenit nuper ad noticiam nostram quod quidam nicolaus qui iam diu moratus est cum ventura stacionario (1) neapolitani studii diebus proximis a stacionario ipso recedens novam aliam in eadem civitate neapolis retinet stacionem (2) cum igitur in eadem civitate una tantum esse consueverit stacio cuius ministerium Ventura prefatus diligenter et fideliter sicut a certo cognovimus magno iam tempore exercuit atque gessit sitque ipse Ventura in eadem ydoneus et expertus minister legalis etiam fideique probatus per quem non expedit novum in eodem studio stacionarium ordinari cum in rebus de novo constituendis evidens utilitas requiratur. Ecce venerabilis pater petrus archiepiscopus arelatensis cancellarius regni Sicilie dilectus consiliarius et familiaris noster ad quem ratione ipsius officii Cancellarie quod gerit spectat ordinatio et reparatio studii supradicti providit ut asserit eundem novum stacionarium revocandum tibi revocationem huiusmodi commictens per suas licteras speciales volumus igitur et fidelitati tue presentium tenore mandamus ut quod tibi per cancellarium ipsum in hac parte commictitur tua solertia diligenter et efficaciter exequatur Datum Marsilie anno domini MCCCVIIº die XVIIº aprilis XV Indictionis Regnorum nostrorum anno XXIII. Circumspecto viro domino petro Guillelmi de Castronovo utriusque iuris profexori domini ducis

⁽¹⁾ Libraio.

⁽²⁾ Libreria.

Calabrie Cancellario, carissimo socio suo. Petrus miseratione divina arelatensis archiepiscopus regni Sicilie Cancellarius votive felicitatis letitiam et salutem. Consuevit ab olim in neapolitano studio duntaxat unica stacio cuius ministerium non presumebat aliquis gerere nec cancellarii Regni Sicilie expressa licentia preeunte, nunc autem recenter audivimus quod quidam nicolaus qui iam diu moratus est cum Ventura stacionario studii antefati diebus proximis ab illo recedens novam aliam in eodem studio non auctoritate nostra vel locum nostrum tenentis set temeritate propria retinet stacionem. Quia igitur Nicolai presumptionem eiusdem non videmus in ipsius usurpatione ministerii tolerandam presertim cum videatur stacio una in studio ipso posse sufficere dum non crescit inibi studentium numerus et ipse Ventura predecessor auctoritate nostrorum et nostra dictum gerens officium vir est ydoneus et probatus, apud quem etiam longe melius quam apud novum stacionarium alium inveniri correcte poterant pecie (1) ecce providimus ordinandum quod Ventura ipse solus reputetur stacionarius dicti studii et ad eum solum ut stacionarium recurratur mandantes expresse quod nullus de ipso studio inibi ad stacionarium alium recursum habere presumat. Quocirca discreccionem vestram actente requirimus, vobis tenore presentium commictentes quatenus ordinationem nostram habituris faciatis inviolabiliter observari. Datum Marsilie anno domini MCCCVII XIV Kalendas Maii pontificatus domini Clementis pape quinti Anno II. Verum sicut pro parte nicolai de stacione prefati corradi de scales et quorundam aliorum venditorum librorum devotorum nostrorum fuit excellentie nostre nuper expositum vos presens iustitiarius eisdem nicolao et corrado ac venditoribus aliis in vendicionibus librorum huiusmodi pretextu dictarum litterarum multiplices inferentes molestias non permictitis eis emptionis et venditionis ipsius in prefato neapolitano studio commercium exercere super quo nostra provisione petita devotioni vestre Vicariatus qua fungimur auctoritate mandamus quatenus cum prenominatus ventura cuius contemplacione presentes avite littere emanarunt per se ad presens non exerceat officium prelibatum tam vos presens iusticiarius seu Vicarie quam successive futuri predictis non obstantibus licteris Nicolaum et corradum ac venditores alios, dum tamen novas vetitas non retineant staciones, sine perturbationis molestatione aut impeticione aliqua commercium librorum vendicionis et emptionis ipsius exercere libere permictatis. processum si quem forsitan contra eos habuistis in irritum revocantes. Ita quod non sit opus propterea ulterius exinde vobis scribi. presentibus post convenientem inspectionem earum remanentibus presentanti efficaciter in antea valituris. Datum Neapoli per andream cuminum de Neapoli etc. anno domini MCCCXVIIII.º die XXIII.º februarii II Indictionis Regnorum dicti domini patris nostri anno X.º

⁽¹⁾ Pecie ossia fogli con i quali si formavano i libri. Di fatti il Du Gange sotto la parola Pecia dice Pecia, exemplum, Gall. Modele, essai. Stat. ann. 1314. Universit. de Tolos, ex Cod. Reg. 4222 fol. 49 t. Statuuntur aliquae certae personae sufficientes et discretae quae videant petias seu exemplaria quae tenentur in stationariis vel in aliis locis pro libris scribendis vel faciendis.

LXXII.

Anno 1319. 10 Aprile. 2ª Indizione - Napoli.

Re Roberto partecipa al figliuolo Carlo duca di Calabria la vittoria da lui riportata nel 5 febbraio 1319 a Sestri contro i ghibellini lombardi e genovesi.

Registro 1318. n. 220 fol. 129 t.

Karolus Illustris Jerusalem et Sicilie Regis Roberti Primogenitus Dux Calabrie ac eius Vicarius generalis. Justiciario Terre Laboris et Comitatus Molisij fideli Regio atque suo etc. De paternis nostrisque successibus Regiorum corda fidelium votiva libenter recreatione profundimus quia scimus eos letari de prosperis qui conturbantur vehementius in adversis. Sane diebus proximis a domino Genitore nostro recepimus litteras infrascripte continentie post salutem. Gloria in altissimis Deo qui post decertationem diutinam atque duram super Ecclesia sua Sancta me Rege suo et Januensi populo clementer respexit a quo solo est expectanda et expetenda victoria die namque quinto presentis mensis februarij ut diei Martis res feliciter alluderetur cum in Uxeriis et Galeis nostris et dicti Comunis Janue immitti fecissemus circa equites septingentos et circa quatuormilia peditum armatorum ut Deus hunc Triumphum proprium effectum suum ostenderet, vento valido qui ab ortu solis usque ad horam nonam procellose nimis flaverat subito quietato, admiratis cum Capitaneis ex parte occidentis in maritimam Sextri conantibus viriliter descendere et nobis cum fratribus nostris Baronibus et exercitu nostro strenuo ex parte Civitatis Janue aciebus quatuor debite ordinatis fore tota die ab ortu solis usque ad occasum cum hostibus et rebellibus dimicantibus ex utraque parte adversariorum ipsorum cedentibus viribus predicti Rebelles et hostes fuerunt victi ex ipsis peremptis equitibus circa Centum Quinquaginta et Captis aliquibus preter alios qui adhuc comuniter ignorantur et peditibus circa Mille Gladio interfectis sic quod ipsis hostibus et rebellibus non valentibus amplius resistere ipsisque in hunc modum obsessis nocte sequente relicto Burgo Janue fortissimum Montem peraudi quem diu ante adventum nostrum occupatum tenuerant reliquerunt et clanculo per contigua Montium Cacumina festinantes relictis spoliis a nostris victoribus pro libito occupandis Galeis novis et Machinis se per fuge subsidium absentaverunt Marco de Vicecomitibus de mediolano ipsorum Capitaneo et Duce qui in ipso Bello cecidit et vulneratus aufugit versus partes lombardie cum restante sibi milicia properante et nobilibus Janue de Spinulis et de Auria cum eorum complicibus similiter fugientibus nescimus ad quas partes que quidem spolia tot et tanta sunt quod de duobus diebus non potuerunt totaliter a suis occupatoribus asportari. Et ecce resumptis extolio et exercitu felicibus Deo dante ipsos dirigimus ad invasionem et obsidionem Civitatis Saone et reliquorum locorum que adhuc occupata detinent que in brevi speramns cum Dei auxilio ipsis nostro subiugatis dominio reducere ad nostram obedientiam et dicti Comunis Janue unitatem que omnia tue filiationi nunciando decrevimus cupientes te in quibuslibet prosperis fore participem et consortem. Data Janue sub anulo nostro secreto die octavo mensis februarij IJO Indictionis. Volumus igitur vobisque mandamus ut per singulas famosas Jurisdictionis vestre terras et loca premissarum litterarum seriem et tenorem divulgetis puplice et per competencia faciatis officia sicut magis expedire videritis divulgari. Datum Neapoli per Dominum Bartholomeum de Capua etc. Anno Domini Mº CCCXVIIIIº die primo aprilis IIe Indictionis Regnorum dicti Domini patris nostri anno X.º (1).

⁽¹⁾ La stessa lettera circolare Carlo duca di Calabria spedisce a' Giustizieri di Abruzzo citra ed ultra, di Capitanata, di Terra di Bari, di Terra d'Otranto, di Basilicata, di Principato citra ed ultra, di Calabria, di Valle del Crati e Terra Giordana, al Capitano della città di Napoli ed al Capitano della città di Aquila.

LXXIII.

Anno 1321. 11 Marzo. 4ª Indizione - Avignone.

Roberto si lamenta di avere Federico di Aragona infranta la tregua, ed invasa ostilmente la Calabria; ed aggiunge che, avendogli Genova negato aiuto per combattere questi nemici e ribelli, si è portato dal pontefice, dal quale ha ricevuto soccorsi; e poichè per siffatta impresa vi bisogna grande somma di danaro, scrive alla città di Barletta, come a tutte le altre del regno per avere sovvenzione.

Pergamene di Barletta fascio 11. n. 153.

Robertus dei gratia Rex Jerusalem et Sicilie ducatus apulie et principatus capue provincie et forcalquerii ac pedemontis comes. Universis hominibus baroli fidelibus suis dilectis gratiam suam et bonam voluntatem. Quantumcunque tam inter dive memorie dominum patrem nostrum, quam nos et dopnum Fredericum de Aragonia discriminis nefanda materia nostris nostrisque temporibus iam vetusta ex reatu alterius mentem nostram mira opinione turbavverit et sermonis perverterit organa magis grati per quod eloquii concepti ordo non servitur et consone articulationis misterium prepeditur. Ecce cogimur o fideles sub stilo supportationis dominice vobis causam urgentis necessitatis edisserere, quam vos utique plectentes quicquid Regum delirat insania indubie novimus non.... citis namque ac id mundi remota climata non ignorant, quod inter ipsum dominum patrem nostrum et dompnum fredericum eundem nulla federa sororie copule, aut pacis contracta vincula.... sanguinem comparate, vel inter nos et ipsum iurata treugue inite media cnm adeo ten.... quin disruptis non plus vicio quam ex more servandorum nexibus omni...... terra marique regnum nostrum et subditos hostiliter persequens dictum regnum invaserit et partem sue usurpaverit regionis et his demum que sibi hactenus sevitia ferri non subdidit, seviens ignis incendium non indulxit. set illud potissime vos adhuc ignorare non credimus quod dum inter nos di-. ctumque dompnum fredericum durature treuge novissime longiora spacia superessent illa ex inopinato preveniens et in ventre non continens tumens virus ante diem in abortivum promissionis fetum parturiit, die non expectato lapsu terminis adversus nos in verba formidande tamquam diffidationis erupit. Unde sicut aperta iudicii censura conspicitis per nos vitata semper multifariam multisque modis bellandi necessitas nobis imponitur, quia per porrectam et servatam a nobis continue fiducialis treuge dulcedinem, dictum dominum fredericum reconciliari nobis verisimiliter sperabamus ad pacem, Suadetur nobis preterea de ipso regno tutela securior que nostra precordia interne solicitat tocius cure publice sibi vendicat studia, nihilque in nobis patitur ociosum, ut nos quos in tenerrime affectionis pectore gerimus tueamur ab hostium noxiis, et demum licet inviti sic tractemus eiusdem belli negocium, quod constituamus nos et fideles reliquos auspice domino in pacis optate solacio et quietis. Cuius consideratio ab olim, ante huius prenarrate treuge commercia exegit tam terrestres quam maritimos apparatus in minimis nostri erarii sumptibus non parcentes quos ad recuperationem occupatorum locorum calabrie et conculcationem hostium siculorum potentia nostra precinxerat sub felici procul dubio sydere, in cuius specula videbamus actionem nostre iusticie cum divina dextera prosperari nisi ex ipsius procinctus medio illos apostolica iussio cui reverenter pareri oportuit pro suo beneplacito revocasset. Nos quoque in favorem sancte matris ecclesie ac nostrum et subditorum universale presidium civitatis ianue suscepto negotio, ad Romanam curiam favente Deo feliciter iam profecti

longiorem quam crediderimus traximus ibi moram, in quo statum vestre quietis et nostre arduis et sumptuosis consiliis procurantes multa et varia contraximus debita ad imminencium expensarum onera supportanda. Insuper ipsius regni tuitio que velut partem ad totum respicit nos consortes, nec non et eiusdem belli provisa iam et consulta deductio provinciales deposcit impensas. Cum sicut nostis viri pradentes et in istis continuatis actibus laudabiliter comprobati rebus consilia peraptentur, propter quod quocunque nos vertimus tedia vestra in quibus dominica vobis caritate compatimur evitantes in vos finaliter oculos fiducie nostre defigimus plusquam Israelitici o fideles qui nunquam scivistis deesse nobis in casibus qui semper desiderii nostri vota prosecutione ultronea superastis, qui per ceteras rerum indagines in grata promptitudine devotionis et fidei estis aliorum subditis principum exemplares. Quapropter tam preclaram fidelitatem et dilectionem vestram requirimus cum consueta fiducia et affectuose rogamus, ut causam nostram necessitatis exposite suscipientes in vestram licet unam et eandem vestre mentis rectissime contemplacio reputet et ipsius operis attestatio per ostendat in uberrimo et gratissimo pariter devocionis vestre subsidio, effectibus solitis nobis commendabiliter assistatis. Ita quod indesinenti opere pateat quod de vobis assidue summa confidencia nostra sperat. Datum Avinione die XI marcii quarte Indictionis:

LXXIV.

Anno 1321. 15 Settembre. 5ª Indizione - Napoli.

Carlo duca di Calabria e Vicario del Regno fa noto quale sia il giusto peso della nuova moneta de' carlini.

Reg. Angioino 1272. E. n. 16. fol. 117 t.

Karolus etc. Domino Trofino de Groppelensibus stratigoto Civitatis Salerni fideli paterno et nostro salutem etc. Ad tollendam quamlibet altercationem et diversitatem que erat in ponderatione Carolensium argenti cusorum in Regia Sicla neapolis ordinatum est noviter per nos cum plena deliberatione consilii certum pondus dari per Curiam et in usu haberi generaliter ubique per Regnum quo generaliter uti debeant campsores mercatores et alii quiqui sint et non alio omnibus aliis ponderibus que hucusque habebantur in ponderacione ipsorum Carolensium annullatis pena falsi plectendis his omnibus qui presumerent uti alio minoris ponderis vel maioris. Ecce itaque vobis per nicolaum de Graniano magistrum probe in Regia Sicla predicta complura similia pondera distribuenda per vos in ipsa Civitate Salerni inter campsores mercatores et alios in nundinis dicte civitatis presentialiter existentes illas volentes habere sub signis magistrorum Rationalium magne Regie Curie destinamus. Quare vobis presentium tenore precipimus quatenus statim receptis presentibus banniri faciatis per totam Civitatem et nundinas supradictas, quod nullus quisquis sit presumat deinceps alio quam huiusmodi pondere uti in ponderatione carolensium predictorum quodque si quis presumat forte contrarium prefata pena falsi sine remissionis gratia punietur, distribuentes statim pondera ipsa que vobis ut premittitur transmittuntur in prefatis Civitate et nundinis inter campsores et alios prenominatos quorum quidem ponderum quodlibet forma continet ad compassum in cuius medio est cuneus seu scultura capitis coronati quatuor floribus de lisa scultis in illo plectentes pena predicta sine remissionis gratia

si quos inveniri forte contingerit uti alio pondere in ponderatione predictorum Carolensium quam prescripto predicto ante nicolao solvi faciatis a recipientibus pondera ipsa ad rationem de granis duobus tantum et non plus pro quolibet eorumdem quia sic per Curiam est provisum. Datum neapoli per magistros Rationales magne Regie Curie, anno domini MCCCXXJ die XV septembris V indictionis Regnorum dicti domini patris nostri anno Xiij. Die XXV eiusdem averse similes facte sunt domino Matheo de prothoiudice de Salerno Capitaneo Civitatis averse eiusque districtus super distributione dictorum ponderum per dictam Civitatem averse pro qua ad ipsam civitatem missus est dictus nicolaus de Graniano.

LXXV.

Anno 1321. 18 Novembre. 5ª Indizione - Napoli.

Costituzione contro i ladri ed i grassatori insigni.

Registro 1321. A. n. 235. fol. 220 t.

Karolus etc. Viro nobili Domino Philippo de Sangineto vice Magistro Iustitiario Regni Sicilie et Iudicibus Magne Curie dilectis consiliariis familiaribus et fidelibus paternis et suis salutem' etc. fortitudo bovum signanter ostenditur ubi multe sunt segetes et defectus iustitie sequitur ubi latrones grassantur insignes. Sane latronum frementium presumptuosa pariter et tumultuosa discursio et aliorum labe scelerum respersorum licentia laxata criminibus patenter indicant quod in diversis Regni partibus iustitia colenda negligitur et discipline puplice regula non servatur prefati quidem malefici discurrentes ad gravia sicut fama vocis personat et assertio non intermissa declarat in ipsis Regni predicti partibus spoliant cedunt predantur et iugulant et sic iteratis vicibus huiusmodi lesionum prepedia et nocumenta inferunt quod locum tutum itinerantibus vix relinqunt. Quocirca fidelitati vestre presentium auctoritate mandamus quaterus ad captionem punitionem et extirpationem huiusmodi delinquentium procedatis ex nostri officii potestate, non expectata denunciatoris vel accusatoris instantia nostrum tantum officium exequendo et si forte prefati malefici se in eorum captione defenderint in hoc casu ipsos vivos vel mortuos per vos aut ministros vestros capi volumus et puniri executione vigorose iustitie prevalente. Receptatores excedentium sive quibus ipsi facile latere non possunt rigide punituri Sic equidem ut super hiis nulla sit vobis concessa immo prorsus prohibita omnis facultas et auctoritas componendi et licet ipsa compositio sic rationabiliter et editaliter alias in criminibus interdicta, presentem tamen prohibitionem exprimendam specialiter fore providimus ut eam per expresse interdictionis remedium arceamus ut autem ministerium nostre commissionis eiusdem eo efficatius exequi valeatis quo ampliori freti fueritis potestate formam cuiusdam constitutionis paterne Regie usque ad beneplacitum nostram servare vos volumus que est per omnia tenoris et continencie subsequentis, de iuris censura providi excedentium aliquorum facinora rigorosius exacerbari convenit. per quod locus relinquatur exemplo ut quod leges calcant et solita quadam assiduitate dilacerant eos omnia legum amminicula non defendant. Sane in aures nostras frequentius clamor invaluit et inculcata querela sepius cum murmuratione perstrepuit, quod in predicto Iustitiariatu nostre Curie commisso insurrexerunt latrones insignes disrobatores stratarum incendiarii violenti

rattores et aliorum gravium scelerum insolentes enormiter notabiles et famosi contra quos de talibus commissis laberat infamia et ipsa delictorum grassantia facit quodamodo manifesta ut igitur vindicta feriat quod effrenata licentia debachandi commisit fidelitati vestre presentium auctoritate committimus quod contra facinorosos huiusmodi deum et iustitiam solum habeatis pre oculis et ipsam puram et simplicem substantiam veritatis non observatis Capitulis Regiis pro statu fidelium editis nec alia solemnitate iuris cum consilio Iudicis vobis dati per Curiam sine trepidatione procedere valeatis. etiam ordine iudicii pretermisso ut offense leges se vindicent et extirpatis improbis de partibus Regni prefati quies probis adveniat et nocendi facultas abscedat, et optata pacis amenitas crementis suavibus revirescat. Si vero vos omnes executioni presentium vacare forsitan comode non potestis vos prefate vice magister Iustitiarie una cum illo vel illis Iudicibus qui vobiscum aderunt litteras ipsas exequi efficaciter studeatis. Datum Neapoli per dominum Bartholomeum de Capua etc. anno Domini Mo CCCXXjo die Xo octavo novembris Vo indictionis Regnorum dicti domini patris nostri anno XIIijo.

LXXVI.

Anno 1323. 23 Agosto. 6ª Indizione - Napoli.

Carlo Duca di Calabria e Vicario del Regno manda a Caroberto re di Ungheria suo cugino la copia del testamento della comune ava Maria, regina di Ungheria e di Napoli, e gli oggetti legatigli.

Registro 1319. A. n. 221. fol. 228 t.

Inclito Principi carissimo consanguineo suo. Domino Carolo dei gratia Ungarie Regi magnifico. Karolus Illustris (1) etc. votivam salutem continuis ad vota successibus abundantem. leti recepimus et intelleximus letiores Excellentie Vestre paginam proximo nobis missam. que quodammodo gemino fungens officio et prosperum mittentis statum explicuit. et eius cui mittebatur continentiam exquisivit. Unde et merito est et cum letitia et affectione magna suscepta que ad utriusque votum accedens utrique satisfieri de utroque procuravit. De felicibus itaque quibus benedictus deus gaudetis auspiciis noster letatur animus exultat affectus. utpote qui uti proprium cupit et diligit omne quod vobis adest prosperum et serenum. infestumque gereret, quicquid quod absit contingeret nubilum vel adversum. De statu nostro serenissime Princeps si libet accipite quod per Dei gratiam sani sumus corpori leti mente, ad ipsum iugiter de vobis audire plenis desideriis affectantes Post hec ad notitiam serenitatis Vestre perferimus quod Excellentissima domina Comunis utique Avia Ierusalem Sicilie Ungarieque Regina humanis pridem sicut domino placuit rebus abducta. subscriptas res per eam vobis in suo ultimo testamento legatas pro vobis vestroque nomine a coexecutoribus dicti testamenti iamdudum recepimus apud nos diligenter servandas. usque dum occurreret nobis habilitas. ut illas. Vobis habiliter mitteremus. Sicque vento nuper ad presentiam nostram A Venerabili Patre domino Nicolao. Abbate Sancti Martini Sacrimontis Panorme nuncio

^(†) Karolus Illustris Ierusalem et Sicilie Regis Roberti primogenitus, dux Catabrie ac eiusdem Regis Vicarius Generalis.

vestro vestrisque inspectis litteris quas ostendit per quas quidem plena ei per vos illa recipiendi patebat concessa potestas. ipsas ei pro vobis recipienti spectabilibus Tarenti et Achaye principibus comunibus patruis aliisque pluribus astantibus, ut eas Vobis deferat fecimus assignari, necnon et tradi, per ipsum Vobis ferendam predicti copiam testamenti. ut per eam de legato huiusmodi Vobis facto. ceterisque in illo contentis fidem habeat vestra serenitas plenariam. Res autem ipse, ecce cum omnibus suis distinctionibus subsecuntur. Anulus unus de Auro cum uno Robino pulcro. Crux Una duplex de ligno Domini, in qua sunt Smaraldi grossi tres. Alius Smaraldus ad loscugiam Unus. Balassi grossi quatri tres. Alius Balassius ad octo quatrus. Ab alio latere dicte crucis Smaraldus quatrus unus. Balassius Unus. perle grosse octo. pes unus de auro pro dicta cruce ponenda, in quo sunt Zaffiri orientales grossi Sex. Balassii grossi quinque. Robinus unus grossus. Smaraldi grossi viginti, perle grosse quatuor alie perle minus grosse viginti. Robini parvi arsicci trigintatres. et Smaraldi parvi similiter trigintatres Casseta una de argento proponenda dicta cruce deaurata in parte. Casseta una similiter de corio Bullico pro conservando pede dicte crucis. Datum Neapoli anno domini Mº CCCXXIIjº Die XXIII augusti Vjo Indictionis. Regnorum dicti domini patris nostri anno. XVo.

LXXVII.

Anno 1323. 2 Novembre. 7ª Indizione - Napoli.

Re Roberto, avendo saputo che nel castello di Gerace si cospirava con i ribelli siciliani, spedisce ordini per sorprendere i cospiratori.

Pergamena Ruffo n. 102.

Robertus Dei gratia Ierusalem et Sicilie Rex: Nobili Viro Guillelmo Ruffo Comiti Synopoli, Consiliario, familiari, et fideli suo, gratiam suam, et bonam voluntatem, Pervenit nuper ad audientiam nostram, quod per hostes nostros Siculos habetur tractatus Secrete, cum aliquo intus in Castro Giracii morante de prodicione dicti Castri. Quocirca fidelitati tue mandamus expressius, sub pena nostre gracie, ut statim receptis presentibus pretermissis omnibus te personaliter conferens, taliter una cum Marino cossa milite Iusticiario Calabrie, cui exinde scribimus providere procures, et studeas, quod nichil inde quod absit, valeat evenire sinistrum. cum tibi, et ei exinde totaliter incumbamus. Datum neapoli sub Anulo nostro Secreto. die Ijo novembris VIjo Indictionis.

LXXVIII.

Anno 1324. 24 Febbraio. 7ª Indizione - Napoli.

Roberto spedisce un editto emanato dal Pontefice, per pubblicarsi con autentica dell'Arcivescovo di Reggio e de' suffraganei suoi in tutta la Calabria, ed ordina al Conte di Sinopoli di fare passare nelle varie città della Sicilia, ed affiggere a' muri quello editto, di cui gli manda molte copie, affinchè i Siciliani ne abbiamo subito conoscenza.

Pergamena Ruffo n. LIII n. nuovo 166.

Robertus dei gratia Ierusalem et Sicilie Rex. Nobili Viro. Comiti Synopoli Consiliario et fideli suo gratiam et bonam voluntatem. Scire te volumus quod per notarium Pacem Montisfortis de Neapoli ad partes ipsas presentialiter accedentem misimus Edictum factum noviter per dominos. legatos Saulte matris Ecclesie super monitione officialium dompni Petri de Aragonia hestis nostri facta expressis nominibus, et certis aliis prout fuit reputatum expediens publicandum et autenticandum per Reginum Archiepiscopum eiusque Suffraganeos seu dyocesanos presertim autem Tropiensem Episcopum tam rationabili suggerere te sub Sigillis eorum, et in locis publicis affigendum prout idem notarius Pax iuxta data ei propterea nostra Capitula te plenius informabit. Et quia opus est ut ipsius Edicti tenor ad eorumdem Siculorum noticiam veniat ne ipsius ignoranciam pretendere valeant aut eciam allegare, aliqua ex eius autenticis seu Transumptis ad eandem Insulam Sicilie providimus transmictenda, volentés, et fidelitati tue mandantes expresse quatenus factis, et habitis transumptis eisdem procures, et ordines una cum generali Capitaneo et Iustitiario Calabrie cui exinde scribimus cauciori, et apciori modo quo poteris quod transumpta ipsa mittantur instanti in eandem Insulam et appendantur si accomoda id pacierit habilitas vel saltem dimittantur qualitercunque melius poterunt in aliquibus terris seu locis eiusdem Insule ad que habilius poterit perveniri. Ita quod transumpta eadem appensa inibi taliter seu dimissa perducantur celerius ad noticiam et conscientiam predictorum. Sic in hiis diligens et solicitus extiturus quod ex negligentia vel desidia super illis defectus aliquis non emergat. Datum Neapoli sub Anulo nostro Secreto die. XXIIIjº februarii. VIjº Indictionis.

LXXIX.

Anno 1324. 6 Marzo. 7ª Indizione - Napoli.

Carlo Duca di Calabria e Vicario del Regno fa pagare 50 once al priore della chiesa di S. Domenico Maggiore della città di Napoli per farla terminare di costruire.

Registro 1324. A. n. 253. fol. 63.

Karolus Illustris Hierusalem et Sicilie Regis Roberti primogenitus Dux Calabrie et eius Vicarius Generalis Religiosis viris Fratribus Mattheo de Putiniano. Joanni de Aversa et Nicolao Baccaricio Ordinis Predicatorum Inquisitoribus heretice pravitatis devotis paternis ut nostris salutem etc. Attendentes noviter quod Ecclesia Beati Dominici

Predicatorum in Civitate Neapolis per Clare Memorie Dominum Avum nostrum Hierusalem et Sicilie Regem inclitum dedicata ob defectum pecunie ut expedit compleri non potest consulte uncias auri quinquaginta ponderis generalis in subsidium complementi Ecclesie memorate fore per vos prout sequitur priori et conventui dicti loci realiter exolvendas, quo circa devotioni vestre Vicariatus authoritate iubemus quatenus eidem Priori et Conventui dicti loci vel ipsorum pro eis procuratori aut Nuncio uncias auri quinquaginta provisos eis solvi modo premisso de pecunia proventuum dicti Inquisitionis officii pro tertia parte Regalem Curiam contingente que est et erit per manus vestras solvere absque difficultatis obstaculo studeatis et recipiatis exinde apodixam ordinatione seu mandato quocumque contrario non obstante. Datum Neapoli Anno Domini MCCC XXIIIj. die Vj. Marcii Vlj. Indictionis Regnorum dicti Domini Patris nostri anno XV.

LXXX.

Anno 1324. 5 Giugno. 7ª Indizione - Napoli.

Varie spese fatte pel convito delle nozze di Carlo Duca di Calabria con Maria di Valois.

Registro 1309. C., n. 187. fol. 160 e t.

Nos Dux (1) mandamus vobis. Senescallo et Magistro Arrestorum hospici nostri ut cum pridem de mandato et ordinatione nostris empta fuerint et recepta a subscriptis personis per officiales ipsius nostri hospici pro convivio sponsaliorum nostrorum et Ducisse Consortis nostre tunc in proximo celebrando Vinum grecum et Latinum animalia pullagia fructus et res alie in quantitate subscripta ipsaque empta eo quod ipsum Convivium certa de causa non extitit celebratum nec alias necessaria curie nostre erant venditoribus ipsis postmodum fuerint restituta et ex ipsa restitutione venditores prefați se dampnificatos assererent in non modica pecunie quantitate nos indempnitati eorum in hac parte providere Volentes dampna ipsa domino Henrico de Aprano hospiti nostri magistro et domino Thome de Sancto Georgio magne Regie Curie magistris Rationalibus dilectis Consiliariis familiaribus et fidelibus paternis et nostris videnda et discutienda commisimus Iniuncto eisdem ut post illa sic visa et discussa convenire super illis cum eisdem personis ipsasque prorsus contentas exinde facere procurarent qui ad executionem ipsius commissionis et municionis nostre cum diligentia debita vobis quoque presentibus sicut eorum nobis facta relatio habuit procedentes invenerunt et concordarunt tandem solvendas esse pro causa ipsa personis supradictis prout de singulis infra describitur quantitates pecunie subdistinctas. Invenerunt etiam satisfaciendum esse per curiam nostram subscriptis aliis personis pro subscriptis serviciis factis per eas ad preparationem dicti Convivii de quantitatibus pecunie que particulatim et distinctim inferius annotantur. Cum itaque velimus huiusmodi resercitionem dampnorum et satisfactionem pro predictis serviciis personis ipsis impendi exspresse vobis presentium tenore precipimus ut ipsas pecunie quantitates iam dictis personis per philippottum Coquine Stefanum Butticularie Vinciguerram fructuarie Guillelmum ferrarie nostrarum prepositos de pecunia curie nostre ipsorum officiorum existente vel futura per manus eorum solvi faciatis instanter ipsosque in quaterno Arrestorum dicti hospicii computetis et acceptetis eisdem

⁽¹⁾ Carlo duca di Calabria figliuolo di re Roberto d'Angiò re di Napoli.

nullis aliis cautelis quam presentibus ab eis per vos et alios propterea requirendis Videlicet per predictum Philippottum Matheo dicto storto de Surrento pro vitulis nonaginta septem Unciam Unam et tarenos decem Zaccarello piscopo Angelo de apparere Apothecariis de neapoli tum pro delatura vircorum incisoriorum scutellarum lancellarum bufurdorum et certarum aliarum rerum venditarum per ipsos ut predicitur ab apothecis usque ad locum ubi fieri debebat dictum Convivium pro certa quantitate fracta et perdita ex eisdem ac pro reportatura ipsorum et pro omni dampno passo per ipsum in emtione duarum milium gallinarum edorum quatringentorum quinquaginta pollastrorum quatringentorum anserulorum quatringentorum pipionum ducentorum et conservatione ipsorum eo quod partem ipsorum minori precio revendidit certaque pars mortua fuit uncie octo Item recuperantie et Stephano Russo caldarariis pro reparatura et staynatura staynatorum magnorum delatorum de Surrento Neapolim pro eodem Convivio viginctinovem et aliorum caldaronum magnorum trium uncie quatuor tareni octo Item pro reparatione vegetum quadraginta que erant in Castro Capuane de munitione curie deputatarum ad recipiendum aquam et conservandum carnes tareni tres pro loerio barcarum quatuor deferentium de Surrento Neapolim et de Neapoli Surrentum dictos staynatos tareni duodecim, pro expensis Thomasii ponterii missi Surrentum pro dictis staynatis pro storis trecentis emtis pro uncia una tarenis tribus et medio de quibus vendite sunt store ducente viginti quatuor pro tarenis quindecim et relique septuagintesex perdite sunt et consumpté et sic restant computandi et solvendi tareni decem et octo et grana decem Item pro sarcinis quinquaginta et pro filis quinquaginta pro rostro faciendo tareni quatuor et grana decem Item pro rectificandis et aptandis astis lancearum trecentarum et dardorum quinquaginta..... faciendo et delatura ipsorum de Castro Capuano ubi assignata sunt dicto philippocto usque ad Cordariam tareni novem..... staynatorum seu caldariarum viginti sex diversorum dominorum et personarum aliarum per quos accomodati sunt stavnati... a domibus seu ospiciis ipsorum usque ad cordariam et reportatura ipsorum abinde usque ad hospitia..... portatura et reportatura dictorum staynatorum de Surrento trigintaunius a maritima..... usque ad.... tareni octo et grana decem Item per portaticum et reportaticum molarum et mortariorum numero computata mercede certorum vallettorum conductorum pro macinandis amicdalis et aliis serviciis cum dictis molis tareni quinque Item pro portatura et reportatura aliarum molarum necessariarum in salsaria grana duodecim Item pro petrosillorum fassis mille trecentis quinquaginta pro salsa et aliarum herbarum pro cartis parmisanis fassis ducentis tareni octo Item pro loerio barrilium viginti quatuor pro portando aceto et vervisio et reportando grana octo Item pro aceti congiis quatuor tarenos duos que predicta pecunia est in summa uncie vigintidue et grana decem Item per dictum stephanum predicte bucticularie prepositum pro delatura vegetum undecim vacuarum a tabellis usque ad cordariam lotura ipsarum et reparatura tarenos duos et grana tredecim pro delatura subuctarum vigintiduarum quia videbantur necessarie pro officio bucticularie grana decem et octo pro delatura trium vegetum de greco emptarum a tabernariis prope sanctum Eligium usque ad cordariam et postea restitutarum tabernariis ipsis tarenos quatuor et grana decem pro delatura duarum vegetum de greco donatarum per dominum ecthorem bulcanum de Neapoli tarenos duos pro delatura vegetum novem Vini de Magdalono empti a tabernariis prope sanctum Eligium ac reportatura ipsarum usque ad sanctum Eligium eo quod restitute fuerunt ipsis tarenis duodecim pro delatura aliarum vegetum Vini de Marsacano decem a logia pisanorum usque ad cordariam tarenos quatuor et grana decem Item pro mercede diversorum iuvenum ad deferendum grecum presentatum per eumdem dominum Hectorem et aliarum vegetum septem plenarum vini de Magdalono et subuctarum a domo de corrigiis usque ad domum munitionis curie nostre tarenos tres et grana decem pro vini conciis duodecim expensi pro personis comedentibus in dicta cordaria pluribus diebus pro predicto convivio preparando tarenos sex Item pro dampno dato tabernariis predictis in restitutione predicti vini facta ipsis tarenos septem. Que predicta pecunia est in summa uncia una tareni tredecim et granum unum Item per predictum Vinciguerram fructuarium videlicet in emptione cerasorum salmarum quindecim emptorum in diversis terris seu locis extra neapolim pro uncia una et tarenis viginti uno et revenditarum pro uncia una et tarenis decem tarenos undecim pro expensis personarum sex euntium ad ipsas diversas partes pro ipsis cirasis emendis tarenos tres que pecunia est in summa tareni quatuordecim Et per predictum Guillelmum ferrerium videlicet pro centenariis novem parium crestellorum factorum et laboratorum in nemore Schifati ad rationem tarenis septem pro quolibet centenario uncias duas et tarenos tres pro delatura ipsorum per mare de annunciata nemoris Schifati usque ad molum Neapolis tarenos sex pro delatura ipsorum ab inde usque ad cordariam tarenos duos et pro mercede unius valletti custodientis ipsos per diem et noctem grana decem que pecunia est in summa uncie due tareni undecim et grana decem. Datum neapoli sub parvo Sigillo nostro die quinto Iunii VII Indictionis.

LXXXI.

Anno 1325. 20 Novembre. 9ª Indizione - Napoli.

Carlo Duca di Calabria e Vicario del Regno ordina il rimborso de' danni che potrà soffrire il monastero di S. Pietro a Castello per la strada da costruirsi tra l'orto regio di Castelnuovo e l'orto del detto monastero nella città di Napoli.

Registro 1326. B. n. 263 fol. 53.

Carolus etc. Domino Francisco de Loffredo. et domino Bernardo Caraczulo. ac Iudici Bartholomeo Pulderico. et Maczeo Runcalle. Civibus neapolitanis fidelibus etc. Cum pro via attanda, et etiam amplianda. sita seu posita iuxa ortum Regium Castri novi ex una parte, et ortum Monasterii Sancti Petri ad Castellum de Neapoli ex altera nec non curti hospitii domini Iohannis Achaye principis patrui nostri carissimi in quo presentialiter residemus. certa pars per curiam. cum plena tamen notitia et coscientia Religiosarum mulierum priorisse, et conventus dicti Monasterii capta fuerit et recepta nosque avita imitando vestigia cuius manuum opus fuit et est Monasterium prelibatum teneamur non solum ex captione huiusmodi dictum Monasterium servare indepnem set illud gratiis et favoribus confovere. vobis de quorum fide confidimus et scimus in talibus experientiam vos habere mandamus expresse, quatenus statim Receptis presentibus ad locum. seu ortum ipsius Monasterii. Vos personaliter conferentes. remque subicientes oculis diligenter, vocatis priore vel eius locumtenente dicti monasterii ac magistro arrestorum hospitii nostri, et Thesaurario nostro, fide summaria primo sumpta de parte ipsius orti ut premictitur capta, et conversa in ipsorum vie et curtis reparatione. et ampliatione sicut fertur, partem captam huiusmodi fidelitate extimetis. Referentes nobis oretenus. vel in scriptis. valorem. seu pretium. ad quem ascendit extimatio ipsa vestra. ut ipsa relatione habita, possimus iuxta extimationem vestram predictam. prefato Monasterio de competenti campio, et indepnitati eiusdem Monasterii prout condecens fuerit, providere. Datum neapoli anno Domini MCCCXXVº die XXº novembris VIII, Indictionis Regnorum etc. anno XVIjo.

LXXXII.

Anno 1326. 1 marzo. 9ª Indizione - Napoli.

Re Roberto chiede soccorso di danaro ai suoi sudditi per proseguire la guerra contro i Siciliani avendo spedito contro quella isola Carlo Duca di Calabria con forte esercito e numerosa flotta.

Pergamene di Barletta fascio 7. n. 154.

Robertus dei gratia Rex Ierusalem et Sicile, Ducatus Apulie et Principatus Capue, Provincie et Forcalquerii ac Pedimontis Comes. Universis hominibus Baroli fidelibus nostris gratiam et bonam voluntatem. Stetit iugiter ante oculos mentis nostre intentio posita et vias plurimas sollicita meditatione quesivimus elata Siculorum Rebellium cornua inculcare per quod optatata quies ac votive pacis amenitas Regni nostri Sicilie fidelibus adveniret. pro cuius prosecutione negocii si divine potentie placuisset, Carolum primogenitum carissimum, ducem Calabrie ac nostrum vicariam generalem in insulam sicilie misimus terrestris et maritime gentis acie bellicosa stipatum, qui per insulam ipsam potenter transiens ac patenter et loca presertim maritima Insule iam dicte perquirens dum neminem invenisset eum videre saltem in prelio attemptantem, Siculos ipsos in obstinata rebellionis pertinacia et temeritate durantes non solum rebus exausit immo depopulationibus incendiis diversis vastationum generibus tormentis afflixit. Sed quia dictorum Rebellium indurata protervia ut patet aptius demolliri non potuit, cum oppressionibus parvipensis eisdem ad cultum nostre fidei a quo deviarunt miserabiliter redire contempnant, expedit nos necessario modos exquirere, ac vias accomodas invenire, quibus ipsi tamquam oves errantes ad ovile dominicum reducantur. Quamquam igitur experti simus hinc hactenus, sicut certo indicio diffinimus vos in prosecutione dicti Belli Siculi, quod expensarum profluvia secum traxit, probatis et continuatis affectibus retrohactis temporibus claruisse labores personales ac sumptus cum effusione sanguinis subeundo, Quia tamen provise conspicimus quod Erarium nostrum ex gravibus debitis propter ipsarum guerrarum discrimina multifariam contractis hactenus fatigatum, ad depressionem ac exterminium dictorum Rebellium, nec non inculcationem aliorum nostrorum hostium satagentium, nos et Regnum nostrum invadere quorum impugnationibus et versuciis disponimus repugnare, bono modo non suppetit, ni vestrum in hoc presidium invocemus, consulte providimus a vobis ac aliis nostris fidelibus propter hoc subsidium pecuniale requirere ut sicut firmiter speramus et credimus, nobis superne potentie dextera assistente, vestro ac fidelium ipsorum adiuto presidio Rebelles ipsos recedentes ab invio de tenebris reducamus ad lucem ac alios nostros hostes malleo nostre potentie conteramus. Eya quoque vestre sincere fidelitatis tramites continuatione laudabili de bono in melius conformantes, nobis in subfragium expensarum, quas pro recuperazione ac inculcatione iam dictis sumus probabiliter subituri de pecuniali subsidio, quod quantitatem pecunie generalis subventionis attingat prompte liberaliter ac curialiter subvenire tum ad recuperationem et inculcationem huiusmodi feciendas ecce se magis solito casus habilitet et optimi temporis qualitas se coaptet. Et quia mentis intentum vive vocis oraculum clarius et aptius exprimit quam scriptura, ecce venerabili in christo patri Episcopo Troyano et Indici Andree Fraiczie de Ravello consiliariis familiaribus et fidelibus nostris ad vos propterea de nostro Beneplacito venientibus super hiis aperimus animi nostri motum quorum relatibus in premissis fidem credencie prebeatis. Datum Neapoli in Camera nostra. Anno domini MCCCXXVjo die nono marcii VIIII. Indictionis Regnorum nostrorum Anno XVII.

LXXXIII.

Anno 1326. 31 Maggio. 9ª Indizione - Napoli.

Testamento della regina Maria, vedova di Carlo II di Angiò, e sua esecuzione.

Registro 1326. B. n. 263. fol. 161-166 t.

Frater Matheus dei et Apostolice Sedis gratia Archiepiscopus Surrentinus Ducalis Confessor Consiliarius ac familiaris domesticus. Bartholomeus de Capua miles logotheta et prothonotarius Regni Sicilie exequtores testamenti Clare memorie Inclite principisse domine Marie Dei gratia Ierusalem Sicilie Ungarieque Regine et frater Guitzandus abbas Monasterii Sancti Severini Maioris de Neapoli ordinis beati benedicti Illustris domini Ducis Calabrie exequtoris eiusdem testamenti in facienda exequtione testamenti huiusmodi vicem gerens Tenoe presentis finalis apodixe quietancie et perpetue absolutionis notum faciumus universis tam presentibus quam futuris quod olim Raymundus de Cathania dicti domini Ducis Thesaurarius et familiaris statutus per dominum Ducem prefatum Nos Archiepiscopum et Logothetam ac fratrem Nicolaum Sarnensem. Episcopum coexequtorem huiusmodi testamenti una cum infrascriptis collegis ipsius Raymundi super perceptione et habitione ac solutione et assignatione rerum et pecunie exequtione ipsius testamenti tangentium et ex iuribus dicte quondam domine provenientium undecumque vocatus de mandato prefati domini Ducis et nostro ad ponendum finalem et debitam rationem de perceptione et habitione ac solutione et assignatione rerum et pecunie predictarum factis per eum et ipsos collegas suos pariter et semotim ac per eius etiam substitutum, a die videlicet vicesimo octavo mensis marcii proximo preterite sexte quo ipse ad id de ducali ac nostrum Archiepiscopi et Logothete ipsius Sarnensis Episcopi extitit ordinatus una cum suis collegis eisdem usque per totum decimum diem mensis Madii presentis none Indictionum quo fuit abinde revocatus quod tempus est anni tres mensis unus et dies Tredecim quibus ipsum Raymundum vacasse ponitur in perceptione et liberatione rerum et pecunie predictarum. Primo una cum quodam Magistro Petro de Ebulo et quondam Iudice Berardo de Lauro. deinde tam cum predicto Magistro Petro et quondam Magistro Francisco de Capua post obitum prefati quondam Iudicis Berardi ac cum prefato Magistro Francisco post mortem Magistri Petri de Ebulo memorati quam per se solum et etiam per Magistrum Iohannem de Venusio loco ipsius Raymundi tunc accedentis in Siciliam subrogatum necnon una cum eodem Magistro Iohanne pariter et ad satisfaciendum nobis exequtorio nomine de toto eo in quo per computum ipsum idem Raymundus rationabiliter debitor appareret comparuit propterea in termino competenti in auditorium rationum dicte quondam domine coram Nicolao de Tancredo de Avellino auditore ad hec de nostro mandato ac beneplacito ordinato per notarium Guillelmum de Neapoli dictum de Venafro procuratorem ipsius Raymundi ad id specialiter ordinatum. Qui procurator prestito prius per ipsum Raymundium ut moris est debito sacramento in forma Curie per quendam quaternum rationis dicti Raymundi continentem introytum et exitum pecunie et rerum quarumlibet aliarum tam receptarum quam liberatarum et solutarum per eum et dictos collegas suos ac per predictum eius locumtenentem infra et per totum tempus predictum cum nominibus et cognominibus eis assignantium et recipientium ab eisdem pro quibus causis pecunia res et iocalia huiusmodi recepte solute et liberate fuerunt et aliis declarationibus oportunis necnon per mandata apodixas et cautelas alias competentes per eumdem procuratorio nomine quo supra in positione dicte

rationis producta et assignata rationem ipsam ipsius Raymundi nomine finalem et debitam posuit modo qui ecce subscribitur, Scilicet resignatis primo dictis litteris originalibus commissionis dictorum Raymundi et collegarum suorum ac posita ratione de debita exequtione ipsorum aliorumque mandatorum pro dicti testamenti exequtione eis missorum ostendit prefatus procurator per prefatum quaternum rationis eiusdem Raymundi eundem Raymundum eiusque collegas et dictum eius substitutum recepisse et habuisse infra tempus predictum, tam a dicto domino Duce et nobis supernominatis exequtoribus dictoque Sarnensi Episcopo et nostrum aliquibus quam diversis personis ut infra ponitur in carolenis argenti sexaginta per unciam computatis quantitatem pecunio res et iocalia infrascripta. Videlicet imprimis recepisse una cum prefatis quondam Magistro Petro et quondam Iudice Berardo que et quas assignasse docuit predicto domino Duci pro parte Incliti Domini Regis domini patris sui anulum unum de auro cum uno grosso ysmeraldo et robinum unum grossum quem habuit dicta Regina a Rege Ungarie patre suo. Illustri domino Principi Tarentino anulum unum de auro cum uno ysmaraldo et alium anulum unum de auro cum uno robino. Illustri domino principi achaye anulum unum de auro cum uno robino, coronam autem de auro cum lapidibus pretiosis et perlis necnon ligatoria seu truczatorios de auro et frontale unum de auro que omnia predicta domina Regina parari olim fecerat pro uxore ipsius domini Principis Achaye niurea ipsius domine Regine idem Princeps recepit Prefato domino Duci pro parte Incliti domini domini Regis Ungarie cui bona ipsa idem dominus Dux mittere habuit. Crucem unam de ligno Domini cum pede de auro ornatam lapidibus pretiosis Balassiis ysmaraldis et perlis grossis, et unum robinum pulcrum. Eidem domino Duci pro parte reverende domine domine Clementie Regine Francie cui similiter dictus dominus Dux mittere habuit bona ipsa anulum unnm de auro cum uno robino quem donavit dicte domine Regine Clare memorie dominus Carolus secundus vir eius et unam cupam cum coperculo de auro in qua dicta Regina bibere consuevit. dicto domino Duci pro parte sua cupam unam de auro cum coperculo in qua est Crux una. et vas unum dictum Iusta de auro. eidem domino Duci pro parte quondam domine Caterine de Austria Ducisse Calabrie consortis sue anulum unum de auro cum uno parvo dyamante quia annulus cum robino eidem quondam domine Ducisse legatus non fuit inventus. Par unum de pater noster de auro cum signaculis de zaffiris et perlis grossis que bona quia dicta Ducissa mortua fuit eadem Regina vivente voluit et mandavit ipsa Regina quod legata predicta ipsi domino Duci integre traderentur Domine Comitisse Andrie, nepti prefate domine Regine Iustas duas magnas de argento quas prefata domina Regina portavit da Regno Ungarie. Nobili Bartholomeo da Capua anulum unum de auro cum uno ysmaraldo Archiepiscopo Surrentino anulum unum de auro cum uno balasso. Domine Ioanne de Aquila, cupam de auro sine pede. Prefato domino Duci pro parte Inclite domine domine Beatricis Dalfine Vienne cui bona ipsa idem dominus Dux mittere habuit. Par unum de pater noster de perlis cum signis de balassiis et psalterium librum qui fuit sancti Lodoyci Regis Francie. Item eidem domino Duci pro parte Inclite Principisse domine Sancie Ierusalem et Sicilie Regine ymaginem unam de auro cum crucifixo officium seu horas beate virginis cum tabulis de auro et aliud officium seu horas beate virginis cum tabulis de argento librum unum breviarii secundum usum fratrum minorum. Bibliam unam totam conscriptam in gallico. Vitam sanctorum et miracula beate virginis similiter in gallico scripta. predicto domino Principi Tarentino perlas grossas viginti novem extimatas unciis triginta, balassos nudos sex zeffiros nudos quatuor extimatos unciis viginti. Balassium nudum grossum perforatum extimatum unciis viginti. Crucem unam de Cristallo cum crocifixo de argento deaurato cum zeffiris extimatam uncias viginti duas perlas centum viginti extimatas uncias octo. Iorlandam unam de auro in qua fuerant balassi quatuor et perle viginti tres extimatam uncias centum

quatraginta. Crucem unam de auro parvam cum uno zeffiro et quatuor balassiis ab una parte ab alia cum robinis quatuor smaraldo uno perlis undecim et firmello de perlis extimatam uncias tredecim. Anulos de auro quatuor cum zeffiris extimatos uncias decem. Cannorium unum de cristallo cum pede de argento et coperculo cum cruce parva ad ponendum reliquias extimatum uncias duas. Vas unum de cristallo cum pede manicis coperculo de argento deaurato cum perlis et aliis lapidibus extimatum uncias sex. Perlarum novarum non computata tara libram unam uncias sex tarenos duodecim et granos quatuordecim extimatarum ad rationem de uncia una et tarenis quindecim pro qualibet uncia in pondere dictarum perlarum uncias viginti septem tarenos decem et octo. Aliarum perlarum albarum cum tara libram unam uncias duas tarenos viginti duos et medium sine tara vero libram unam et tarenum unum extimatarum ad rationem de uncia una et tarenis quinque pro qualibet uncia in pondere dictarum perlarum uncias quatuordecim, aliarum perlarum deducta tara ipsarum uncias tres tarenos viginti duos et medium in pondere extimatarum uncias quatuor et tarenos quindecim. Aliarum perlarum grossarum deducta tara in pondere uncias undecim et tarenos quindecim extimatarum uncias viginti quatuor. Bocalettum unum deauratum cum nappo et pede de argento deaurato et smaltatis extimatum uncias sedecim tarenos quinque et grana quinque. Candelabrum unum de argento deauratum cum perlis extimatum uncias duas. Saleriam unam de argento deauratam ad arma Bonifacii extimatam uncias quinque tarenos septem et grana duodecim. Arborem unam de argento cum septem linguis extimatam uncias tres. Petias septem de panno ad aurum extimatas uncias viginti quinque. Petias duas de Suliano gariofalato extimatas uncias tres et tarenos decem et anulos duos de auro quorum unus habet inclusum ysmaraldum unum alius vero robinum unum extimatos uncias tres. Item recepisse una cum prefatis quondam Magistro Petro et quondam Iudice Berardo et vendidisse Gentili de Moneteriis de Luca plactellos duos de argento ponderis librarum septem et unciarum decem pro unciis decem et novem et granis quinque. Plactellos sex librarum quinque unciarum octo et medie pro unciis septem tarenis quindecim granis novem et tertiis duabus. Bacilia duo magna plana ponderis librarum duodecim et unciarum septem pro unciis sedecim tarenis decem et granis quindecim. Flascones duos de argento cum corrigiis ipsorum de argento ponderis librarum sedecim unciarum sex et tarenorum quindecim pro unciis viginti una tarenis quindecim et granis duobus et medio. Plactellos duos de argento cum rota fortune in medio deauratos in parte ponderis librarum novem unciarum decem et medie pro unciis tredecim grano uno et medio. Plactellum unum magnum cum manicis de argento ponderis librarum quindecim unciarum octo et medie pro unciis viginti tarenis duodecim granis tredecim et medio. Galeam unam de argento ponderis librarum decem pro unciis tredecim et tarenis quinque. Nappos viginti de argento inter quos sunt ingruneirati et deaurati ac smaltati in parte duo et scutellam unam de argento ponderis librarum quindecim unciarum septem et medie pro unciis viginti tarenis novem et granis septem et medio. Cocleareria sex et broccas duas de argento ponderis libre unius et tarenorum quindecim pro uncia una tarenis decem granis duodecim et medio. Arborem unam de argento cum linguis serpentum septem ponderis unciarum trium tarenorum decem et novem et aliam lingua serpentis non ponderatam pro tarenis quatuordecim et granis decem. Ydriam unam cum aspersorio suo de argento pro Capella ad spargendum aquam benedictam ponderis librarum octo et uncie unius pro unciis undecim tarenis novem et granis decem. Plactellos duos de argento deaurato in parte ponderis librarum novem unciarum undecim et tarenorum undecim pro unciis tredecim tarenis decem et septem et granis decem et septem. Iustam unam de argento ponderis librarum quatuor pro unciis quinque tarenis sex. Scutellas decem de argento ponderis librarum novem unciarum novem tarenorum viginti duorum

et medii. Coclearia septem de argento et broccas duas de argento ponderis unciarum decem et tarenorum quatuor pro unciis tredecim tarenis viginti quinque et granis undecim. Equum unum pili morelli pro unciis quatuor. Item predicto Raymundo thesaurario galeam unam magnam de argento deauratam per totum cum certis ysmaltis ad arma Regni et Ungarie ponderis librarum viginti et unciarum sex pro unciis triginta duabus et tarenis viginti quatuor. Saleriam unam magnam de argento cum perla et dyaspro cum uno angelo super ipsam perlam subtili opera laboratam deauratam per totum ponderis librarum duarum et unciarum sex pro unciis octo, Saleriam unam magnam cum coperculo de argento factam ad modum navicule deauratam per totum cum certis smaltis ad arma Regalia et Ungarie ponderis librarum duarum et unciarum novem et tarenorum quindecim pro unciis quatuor tarenis octo granis octo et denariis quatuor. Saleriam unam parvam de argento deauratam per totum cum certis smaltis ad certa arma ponderis unciarum novem tarenorum quindecim pro uncia una tarenis sex granis octo et denariis duobus. Overiam unam de argento cum pedibus tribus ponderis libre unius unciaram octo et tarenorum viginti pro unciis duabus tarenis septem et granis tribus et denariis duobus. Bacilia duo magna de argento deaurata per totum cum certis ysmaltis ponderis librarum duodecim et unciarum septem pro unciis viginti tarenis viginti novem granis tribus et denariis duobus. Plactellum unum magnum cum pede de argento deaurato per totum cum certis smaltis pro targea ponderis librarum quinque tarenorum septem et granorum decem pro unciis octo tarenis undecim et denariis quinque. Plactellum unum magnum de argento cum manicis in aliqua parte deauratum pro deferendo pane et mappis pro mensa Domini cum smalto ung in fundo ad prescripta arma ponderis librarum sedecim et unciarum octo pro unciis viginti tribus et tarenis decem. Cultellos duos magnos et unum parvum et broccam unam cum manicis de argento smaltatos simul existentes in una vagina pro unciis duabus. Coclearia duo et unum cultellum parvum de auro ponderis unciarum duarum et tarenorum viginti duorum et medii pro unciis tribus tarenis viginti quinque et granis decem. Lactifricem unam de argento pro assandis equi caseis ponderis librarum trium uncie unius tarenorum undecim et granis quinque pro unciis quatuor tarenis decem et granis sedecim. Ydriam unam de argento necessariam ad ponendum vinum elemosine in dericzatorium domini ponderis librarum octo unciarum novem et medie pro unciis undecim tarenis duodecim granis decem et septem et medio. Iustam unam et bucale unum de argento cum coperculis deauratis per totum ponderis librarum octo et medie pro unciis duodecim et tarenis quatuordecim. Iustas tres de argento cum coperculis similiter ponderis librarum tredecim unciarum sex et tarenorum quindecim pro unciis decem et septem tarenis decem et octo et granis duobus. Nappum uuum de argento cum coperculo perforato necessarium ad faciendum salsamentum in mensa ponderis libre unius uncie unius et tarenorum decem pro uncia una tarenis tredecim granis sex et denariis quatuor. Plactellos octo de argento ponderis librarum triginta unius et unciarum septem pro unciis quatraginta una tarenis sex granis decem et novem et denariis quatuor. Scutellas undecim de argento ponderis librarum sedecim unciarum undecim et tarenorum decem et alias scutellas viginti de argento ponderis librarum viginti octo et unciarum septem pro unciis octuaginta duabus tarenis sex granis decem et denariis quatuor. Coclear unum magnum de argento pro coquina ponderis librarum duarum et unciarum septem et medie pro unciis tribus tarenis duodecim granis septem et medio Scutellas quatuordecim de argento ponderis librarum tredecim et unciarum decem pro unciis decem et octo tarenis tredecim granis sex et tertiis duabus. Nappos duodecim de argento ponderis librarum octo unciarum septem tarenorum viginti duorum et granorum decem pro unciis undecim tarenis septem granis tribus et quartis tribus. Bacile unum rotundum de argento deauratum in parte ponderis librarum quinque unciarum quatuor tarenorum viginti trium et medii pro unciis septem tarenis undecim et granis quinque.

Nappos duos de argento deauratos interius et exterius cum perlis et lapidibus ponderis librarum trium unciarum novem et tarenorum septem et medie pro unciis sex tarenis octo granis duodecim et medio Nappum unum de argento planum deauratum et smaltatum in medio ad arma domini Regis et domine Regine ponderis libre unius unciarum duarum tarenorum trium et granorum quindecim pro uncia una tarenis viginti sex granis decem. Canniclem unum munitum de argento cum lapidibus incastriatis circum circa pro unciis duabus. Mulum unum pili fulvi, mulam unam pili bay bruni pro unciis septem mulam unam pili bay clari pro unciis tribus Mulum unum pili bay clari pro unciis tribus Mulum unum pili bay bruni pro unciis quinque Mulum unum pili bay pro unciis quinque et Mulum unum pili bay pro unciis tribus et tarenis quindecim. Item Bartholo Squeri mercatori petiam unam de Sammito coloris cilestris extimatam uncias quatuor pro unciis tribus. Pomum uuum de argento deauratum ponderis libre unius unciarum duarum tarenorum viginti sex pro uncia una tarenis viginti duobus. Scutellas quinque et Iustam unam de argento ponderis librarum decem unciarum sex et tarenorum undecim pro unciis tredecim tarenis viginti et granis tredecim. Item Paulo Gerardi de Venetiis par unum de pater noster de zoetra cum perlis grossis decem et septem pro unciis octo. par unum de pater noster de zoetra cum perlis grossis duodecim pro unciis sex. Canniclem unum cum uno leone munitum de argento pro uncia una. Nappos de argento viginti quatuor inter quos est unus deauratus cum smalto uno in fundo ad arma Regis et dicte domine Regine ponderis librarum decem et septem unciarum decem tarenorum septem et granorum decem. Scutellas de argento duodecim ponderis librarum undecim unciarum decem et iustas de argento quatuor ponderis librarum duodecim unciarum decem et tarenorum decem et octo quod totum predictum argentum est in pondere librarum quatraginta due unciarum sex tarenorum viginti sex et granorum decem pro unciis quinquaginta quinque tarenis decem granis sex et medio. Item recepisse una cum predictis quondam Magistro Petro et quondam Magistro Francisco de Capua et etiam per se solum et vendidisse predicto Bartholo Squeri Culcitram unam et traverseram plenam pluma, pro unciis decem. Mappam unam de opere pisarum pro uncia una. Dossale unum de catasamito violato infoderatum cum imburditura ad arma domine Regine pro unciis duabus et tarenis quindecim. Curtinam unam de tela viridi de opera venetiarum vignettatam pro tarenis decem. Dossale unum de panno serico de barbaria pro unciis quatuor. petias quatuor de tela ramensi longitudinis cannarum viginti quatuor pro unciis quatuor tarenis viginti quatuor. de Cendato viridi cannas quinque pro tarenis decem et octo. de Catasamito rubeo cannam mediam pro tarenis decem. Petiam unam de panno virgato ultramarino de seta pro tarenis quindecim. Petiam unam de burdo ultramarino virgato pro tarenis quindecim. Cultellos duos ferratos cum manicis de ebore pro tarenis duodecim. Camisias tres de tela linea remensi tarenos novem. Petias quatuor coverteriorum de bombice pro uncia una Tobaleas duas de seta alba pro uncia una et tarenis sex. de velluto violato cannas tres et palmum unum pro unciis duabus. de Cendato coloris tane cannas sex pro tarenis viginti uno. Bacile unum de here pro tarenis sex. Petias septem de mappis et tobaleas pro uncia una. Cassiam unam plenam lana de barbaria extimatam uncias duas pro uncia una. tobaleas duas de serico listatas de auro pro tarenis viginti quatuor espingulas duas de argento cum perlis grossis duabus pro tarenis sex. Aurillenum unum de panno serico laborato ad pappagallos extimatum tarenos viginti quatuor pro tarenis decem et octo. Copertorium unum de Sammito rubeo infoderatum variis minutis extimatum uncias decem et septem pro unciis undecim. Carpitam unam pilosam de opere ultramarino extimatam uncias tres pro uncia una. Retalia duo de Stammia subtili longitudinis cannarum quinque pro tarenis quinque. Bursam unam veterem de serico albo laboratam ad aurum pro tarenis duobus. bursas duas parvas de serico et auro pro tarenis sex. Tessuta duo stricta de serico pro tarenis

decem. de velluto laborato pro bursa pro tarenis duobus. duas bursas de serico et auro cum buctonibus de perlis pro tarenis viginti. Item predicto Gentili de Luca Campsori petiam unam de panno mellato de mellino pro unc. decem. petiam unam de panno bruneto more de Mellino pro unc. undecim. petias undecim de tela linea Cavensi pro unc. duabus et tar. decem Robbam unam de panno bruneto pahonati de guarnimentis quinque quorum tria foderata sunt variis minutis et mantellus infoderatus de herminettis pro unc. tredecim et tar. quindecim. Robbam unam de guarnimentis tribus de panno vulvetto bleveto non foderato pro unc. decem. Suraccum unum de vulvecto nigro infoderatum Cendato viridi pro unc. duabus Capucium unum de Cendato nigro infoderatum variis minutis pro tar. sex. Capucium unum de vulvecto nigro infoderatum de herminettis pro tar. duodecim Stranea duo nigra ferrata pro tar. duodecim. Coctam unam de Suliano celesti infoderatam Cendato de Robba quatuor guarnimentorum de eodem Suliano vendita Baldo de Baldis pro tar. quindecim. Capam unam de Cameloto Cariofalato de Robba trium guarnimentorum de eodem Suliano infoderatam variis minutis pro une. duabus et tar. quindecim. Paria duo linthaminum de Rens pro unc. una. Laquei decem de capellis cum buctonibus de seta pro tar. decem Frontale unum pro equo de vitriolis et perlis pro tar. septem et gr. decem. Aurifrisum de vitriolis et perlis cum flordelisiis de perlis pro tar. viginti quatuor. Stromolum unum de corio bullito parvum pro tar. uno. dossale unum laboratum et supercelum de panno serico bleveto et dossale unum ad comedendum pro unc. novem bancale unum de lana pro tar. decem et octo. Sedile unum de lana ad arma domine Regine pro tar, viginti. Sedile unum vayratum de lana pro tar. decem et octo. Sedile unum vayratum pro tar. decem et octo Sedile unum vayratum de lana pro tar. decem et octo. Lanternam unam de alabastro cum coperculo suo pro tar. duodecim Saburettam unam de panno serico cambiacoloris pro tar. quatuor. Item Lancellotto Spine cultram unam albam de opere ultramarino pro unc. una et tar. quindecim. Cultram unam albam de eodem opere pro unc. una. Carpetam unam supercottam de lana violata pro unc. una et tar. sex. Carpetam unam de lana veterem ad diversa arma pro tar. sex. Tappetum unum de opere Tripoli pro tar. duodecim. Carpetam unam de lana seminatam ad Rosectas pro unc una et tar. sex. Tappetum unum de opere Romanie pro tar. viginti quatuor. Carpetas quatuor de lana celesti pro unc. duabus et tar. viginti. Carpetam unam de lana viridi seminatam ad Rosettas pro unc. una et tar. sex. Tappetum unum de opere Regii pro tar. septem et gr. decem Baldistorem unum et Sedile unum de ligno. vetera picta. ad arma domine pro tar. novem Retalium unum de panno ad aurum de Luca pro tar. duobus Cannas quatuor de Cendato nigro. Retalium unum de Catasammito nigro quandam particulam de Velluto violato et alia retalia duo de Cendato pro tar. tredecim. In quadam cassicella cuiusdam frustus ligni aloes medie nucis yndie alias petiolas de ligno pro tar. decem et octo. Bavaros duos de herminiettis et mantellum unum de Cimicleis extimatos unc. unam et tar. viginti pro unc. una et tar. octo. Tobaleam unam cum listis de auro et alias tobaleas quatuor de serico pro tar. viginti duobus et gr. decem. Item Toccio pellipario. pannum unum de fustayno ad ponendum in lecto super paleas, pro tar, septem et medio Guarnacias quinque de variis minutis et mantellos duos de herminettis pro unc. decem et tar quindecim Item Nicolao de Lupino Carpetas quatuor de lana violata de opere Francie pro unc. duabus et tar. viginti quatuor. librum unum in quo sunt diverse orationes pro tar. septem et gr. decem. Libros duos continentes vitam beate Elisabete pro tar. sex. librum unum continentem orationes beate Virginis pro tar. sex. librum unum certarum orationum pro tar. tribus librum unum de vitiis et virtutibus in gallicum pro uncia una librum unum meditationum passionis Christi in gallicum pro tar. quindecim librum unum certarum orationum pro tar. sex. librum unum docentem ad credendas gratias pro tar. septem et gr. decem Certam quantitatem corallorum perforatorum pro

tar. duobus. Certam quantitatem vitrolorum viridium pro tar. uno et gr. decem. Exemplarium diversorum laborum de seta in peciis pro tar. tribus et gr. quinque Tabolettas de ligno ad laborandum tessuta pro tar. duobus et gr. decem. Scrineum unum de ligno nucis ferratum copertum tela incerata pro tar. sex. Item Berengario familiari domini Cancellarii Cossinum unum de sammito violato pro tar. quindecim Cossinos tres de sammito violato plenos pluma pro uncia una copertas quinque de orilleriis de panno serico celestri pro uncia una. Cossinettos quatuor de Catansamito violato pro unce. una et tar. quindecim. Item Sergio Acconzaioco Sparnerium unum de cendato yndi cum cortina de panno serico virgata pro unc. una et tar. quindecim. Dossale unum de panno serico de Luca vocatum Cangiaculure pro unc. una et tar. quindecim. Sedile unum strictum laboratum ad modum cultre de panno serico de Luca pro tar. decem et octo. Item Paolo Gerardi Sedile unum de cendato, violato cum imburditura de cendato ad arma domine Regine pro tar. decem et octo de tela linea parisiensi cannas viginti quinque pro unc. duabus de eadem tela parisiensi cannas viginti pro unc. una et tar. viginti. Robbam unam de panno bruneto videlicet Capam unam ad equitandum surcoctum unum mantellum unum infoderatum variis minutis et coctam unam pro unc. undecim. Robbam unam de panno accolle videlicet coctam unam capam ad equitandum unam surcoctum unum Surcoctum apertum unum mantellum unum infoderatum variis minutis pro unc. tredecim et tar. quindecim. Robbam unam de panno mellato. videlicet Coctam unam Surcoctum unum Surcoctum apertum unum infoderatum variis minutis pro unc. septem. Robbam unam de panno nigro videlicet coctam unam surcoctum unum, surcoctum apertum unum mantellum unum infoderatum variis minutis pro unc. octo et tar. quindecim. Robbam unam de Camellino albo videlicet Coctam unam Surcoctum unum Surcoctum apertum unum infoderatum variis minutis Scrinea quatuor nigra in quibus erant dicte Robbe pro unc. septem. Sate torte diversorum colorum libras duas et mediam in pondere pro unc. una tar. septem et gr. decem. Petias tres de tela linea de Rens longitudinis cannarum sedecim pro unc. tribus et tar. sex. Petiam unam de tela linea subtili de Rens longitudinis cannarum tredecim pro unc. una tar. novem Petiam unam de tela linea de Rens longitudinis cannarum novem et medie pro unc. duabus. Petiam num de eadem tela longitudinis cannarum sex pro tar. viginti quatuor. Petiam unam de eadem tela longitudinis cannarum novem et petiam unam de eadem tela longitudinis cannarum duodecim pro tar. viginti duobus et gr. decem. Robbam unam de Suliano gariofalato videlicet Coctam unam Surcoctos duos Mantellum unum infoderatnm variis minutis extimationis unc. novem pro unc. septem et tar. quindecim. Petias duas de bindis pro coppulis pro tar. viginti quatuor. Scrineum unum parvum de ebore laboratum cum serra et clavi de argento pro unc. una et tar. quindecim. Scrineum unum de ebore cum serra et clavi de argento pro unc. una Papagallum unum mortuum pro tar. sex. paria duo de pater noster de zoecta pro tar. octo. Flasconum unum de Cristallo pro tar. duodecim. Bossidam unam de zoecta pro tar. decem et octo. Cuppectam unam de cristallo scutellam unam de vitro de opere Sarracenorum pro tar. duodecim. Brancas duas de corallo pro tar. quindecim. Bocalettum unum cum coperculo qui ponitur in extimatione de porcheliana et est de vitro extimatum uncias duas pro unc. una. Laqueos undecim de serico pro tar. uno et gr. decem. Psalterium unum cum expositoribus eius in gallicum pro tar. viginti quatuor. Cannorium unum Salerias duas Tabulettas quatuor Coclear unum munitum de argento manicas duas pro cultellis de cristallo pro unc. una et tar. novem. Item Jacquetto Hostiario domini Ducis carpetas duas de panno bruneto de lana veteres extimatas uuciam unam pro tar. viginti quatuor Carpetam unam de lana scacquiatam ad arma domine Regine et domini Regis pro tar, quindecim. Certam quantitatem de bombice pro tar. quatuor. Item Giletto de Gelardo scrineum unum de

ligno nucis ferratum copertum tela incerata pro tar. sex. De pennis pavonum quatuor milia sexcentum pro tar, viginti septem. Retalia duo de panno duplecto ultramarino pro tar. tribus. Sete sfure Carmisi storte libras tres et mediam pro unc. duabus tar. decem et octo gr. quindecim. Sete sfure unc. decem in pondere pro tar. quindecim. Sete diversorum colorum lib. sex et mediam in pondere pro unc. duabus tar. viginti quatuor et gr. decem. Sete diversorum colorum torte et storte unc. decem in pondere pro tar. quindecim. Sete torte diversorum colorum lib. octo et mediam in pondere pro unc. duabus tar, tribus et gr. quindecim. tobaleas duas pro altari pro tar, tribus. Certam quantitatem vitrolorum rubeorum et celestrium ponderis lib. quatuor pro tar. quatuor. Sete Carmisi storte libras duas et unc. novem in pondere pro unc. duabus tar. uno et gr. decem et septem et medio. Sete diversorum colorum lib. unam et mediam in pondere pro tar. viginti duobus et gr. decem. Sete diversorum colorum torte et storte lib. unam et unc. novem in pondere pro tar. tredecim gr. duobus et medio plattinam de argento subtilem deauratam unc. octo in pondere pro unc. una et tar. duobus. Plattinam grossam de argento deauratam unc. trium et medie in pondere pro tar. decem et septem et medio. Sete torte et storte diversorum colorum lib. unam et unc. tres in pondere extimatam unc. unam pro tar. viginti quatuor. Coctam unam de vulvetto tane pro tar. duodecim. Plattinam de argento deauratam unc. septem in pondere pro unc. una et tar. quinque. Item Nerio Gerardi aurum in pondere tar. decem pro tar. duodecim et gr. decem. Signaculos duos de argento deaurato pro tar. uno. Pettines quatuor de Ebore pro unc. una. Laqueum unum pro capello de seta rubea et cordellam de filo ad cingendum pro tar. tribus. Specula tria de ebore pro tar. sedecim de auro et argento filato lib. unam et unc. undecim in pondere pro unc. quinque. Item yvonecto Anglico petias quinque coverteriorum de Cambray pro unc. quatuor. Petias quatuor Coverteriorum de lino pro unc. duobus et tar. duodecim petias novem de eisdem coverteriis pro unc. quinque et tar. duodecim. Spingularum sedecim milia pro unc. una et tar. duobus. Scrineum unum de corio bullito pro tar. duodecim. Spingularum novem milia pro tar. decem et octo. Coppulas de serico pro mulieribus ad modum gallicorum sexaginta sex pro tar. viginti quinque. Petias duas coverteriorum de lino extimatas unc. unam et tar. quindecim pro unc. una. Item notario Johanni Carpitas quatuor de lana scacquiatas ad arma domine Regine pro unc. duabus Bancale unum vayratum de lana pro tar. vinginti quatuor. Ovum unum de stursio extimatum tar. duos pro tar. uno. Cossinectum unum de corio pro tar. uno et gr. decem Scrineum parvum unum pictum et ferratum pro tar. tribus Scrineum unum parvum de corio bullito pro tar. tribus. Cassiam unam de ligno nucis pro tar. septem et gr. decem. Scrinea duo de opere adrie vetera et parva. Excuettam unam de ebore pro pugillaribus pro tar. duobns. Item Matheo de Lupino petias duas coverteriorum de lino extimatas tar. viginti pro tar. tredecim. Corrigias quatuor munitas de argento pro unc. una et tar. sedecim de ligno aloes in frustris involuto in una carta pro tar. decem. Item Petrucio de Luca bursam unam cum auri friso de biseccis pro tar. quinque. Cendati rubei cannas duas et mediam pro unc. una Cendati albi cannas quinque et mediam pro unc. una et tar. octo. Parum de serico rubeo extimatum tar. unum et gr. decem pro tar. uno. fibellas sex de argento cum lapidibus vitreis extimatas tar. sex pro tar. quinque et gr. decem scutellos tres de argento smaltatos extimatos tar. unum et gr. decem pro tar. uno. Item Henrico de valle scutifero prefati domini ducis retalia duo de sammito ialino que scripta erant in introytu cannas tres et palmos duo in quibus deficiebat persfissum quarta pars extimata unc. quinque pro unc. quatuor. Item Constantino Sparano de Ambra libram unam et unc. duas in pondere pro unc. octo et tar. duodecim. Ligni aloes in pondere libr. quatuor pro unciis duabus. de musto quod fuit lurdum in pondere unc. duas tar. septem et medium extimatum uncias duas pro unc. una

et tar. viginti. Item Magistro Miletto auri fabro lib. tres in pondere de vorache pro tar. vigintiuno pomum de argento ingellatum pro unc. duabus. Item Rogerio de Salerno hostiario et familiari dicti domini Ducis Lacectum unum ad cingendum et laqueum pro capello de Serico pro tar. tribus. Item prefato Raymundo thesaurario yconam unam cum tribus tabulis de argento deauratam cum dyadematibus de auro et lapidibus pretiosis pro unc. viginti. Syfium unum cum coperclo suo de Madro pro tar. decem. Scrineum unum de argento deauratum et ysmaltatum in parte ponderis libr. sedecim extimatum unc. viginti quatuor pro unc. vigintiuna et tar. quindecim. Zeffirum unum pro oculis munitum auro pro unc. una aczuri ultramarini in pondere lib. unam extimati unc. decem quia non inveniebantur emptores. de novo extimatum fuit per Johannem Crispum et Thomasium speciarios pro unc. duabus et tar. sex. Aczuri de alamannia quod ponitur in introytu. ultramarinum uncias quinque in pondere extimatum uncias quinque pro tar. sex. Scrineum unum rubeum munitum de laccono extimatum unc. tres pro unc. una et tar. sex. Certam quantitatem balzami in vasis vitreis quatuordecim pro unc. tribus. Attacaturos de auro quatuor in quibus fuerunt ysmaraldi quatuor et perle grosse tredecim pro unc. viginti. Crucem unam parvam de auro cum lapidibus et perlis ponderis unc. nocem et tar. quindecim intus quam fuit Spina de Corona Domini pro unc. quindecim. Crucem unam parvam de auro cum ligno Domini et aliis reliquiis. Robino uno ysmaraldis quatuor et perlis grossis quinque pro unc. quadraginta. Item Momno thesaurario domini Principis Achaye pro parte ipsius Domini Principis Cultram unam magnam Caprium lectum unum cum dossali uno et cortinas tres de panno serico coloris celestris pro unc. viginti una. Item Petro Spataforo par unum scrineorum de ligno nucis ferratorum pro tar. sedecim. Item domino Loffrido Filmarino cassias duas magnas de ligno nucis cum seris et clavibus de ferro pro tar. undecim, Item Jacelino gallico vallicto thesaurario cassiam unam magnam de ligno nucis pro tar. quinque. Cassiam unam parvam de ligno nucis pro tar. septem et gr. decem cassiam unam de ligno nucis pro tar. septem et gr. decem. Item Johannucio de Sancta Aghata catinellam unam de argento pro appendendo sigillo pro tar. quatuor et gr. decem. Laqueum unum de serico ad cingendum pro gr. quindecim. Scrineum unum de laccono parvum cum clovellis et certis petiolis modici valoris pro tar. tribus Scrineum unum parvum cum petiis de laccono et petiis exemparibus ad laborandum vitriolis et aliis rebus in utilibus pro tar. duodecim. Scrineum unum de argento laboratum parvum et deauratum pro unc. tribus. Coppulas triginta sex de serico pro tar. duodecim. Librum unum in gallicum in quo continentur gaudia beate virginis et certarum aliarum virginum cum perlis et signaculis de argento pro tar. quindecim. Librum unum cum orationibus incipientibus Benedicta sit sancta Trinitas pro tar. quindecim. Avem unam de ligno factam ad modum mallardi pro tar. uno. Par unum de scrineis vayratis veteribus pro tar. quindecim. Item abbati Nicolao de Montorio sedile unum de lana ad diversa arma pro tar. decem et octo. Item Baldo de Baldis scutellas duas de porchellana pro tar. duodecim. dossale unum de pannis tartarisiis ad aurum cum imburditura de vuluecto violato seminatum ad rosectas ad arma Regis Ungarie extimatum unc. octo pro unc. septem. Supercelum unum de panno ad aurum pro capella cum imburditura de Cendato viridi extimatum unc. quatuor pro unc. tribus. Supercelum unum pro capella de panno tartarisi ad aurum cum imburditura de Cendato viridi extimatum unc. quatuor pro unc. tribus. Robbam unam de Suliano Cannellato trium gnarnimentorum cuius cocta infoderata fuit Cendato celestri et guarnimentis duo de variis minutis extimatum unc. sex pro unc. quinque Robbam unam de Suliano celestri que fuit guarnimentorum quatuor cuius cocta infoderata Cendato celestri vendita fuit Gentili de Luca et reliqua tria infoderata fuerunt variis minutis extimata unc. novem pro unc. septem et tar. quindecim. Coctam unam de vulvetto tane extimatam tar. viginti quatuor pro tar. decem et octo. Coctam unam de vulvetto violato extimatam unc. unam et tar. quindecim pro unc. una tar. quatuor et gr. decem. Corsettum unum de panno serico violato infoderatum variis grossis extimatum unc. duas pro unc. una tar. viginti duobus et gr. decem. Item Domino Riccario de Stello breviarium unum in duobus voluminibus secundum modum Parisiis pro unc. tribus. Breviarium unum secundum modum Parisiis extimatum unc. sex pro unc. tribus. Item Magistro Johanni de Pernis yconam unam beate virginis cum duabus tabulis de ebore cum excua de corio pro unc. una. Item Johanni Pincto de Neapoli ysmaltos quinque Claros de auro extimatos unc. duas pro unc. una et tar. sex. Membrettos de argento ysmaltatos octuaginta septem extimatos unciam unam pro tar. viginti quatuor. Dalfinectos de auro filato triginta octo extimatos tar. viginti pro tar. quindecim. yconam unam cum tribus tabulis. yconas duas in duabus tabulis divisis per se yconam unam in duabus tabulis cum diversis ystoriis. ymaginem beate virginis cum duobus angelis de ebore. ymaginem humilitatis munitam de argento ymaginem beati Nicolai munitam de argento, ymaginem beati Johannis baptiste munitam de argento yconam unam beate virginis munitam de argento, yconam unam in qua fuit trinitas et ymago beati Gregorii Tabulerium unum pictum cum sclacquis et tabulis de ligno extimatas unc, tredecim et tar. tres pro unc. sex et tar. quindecim. Certam quantitatem ysmalti albi extimatam tar. viginti quatuor pro tar. uno. Item Berardo de Aquino nunc militi yconam unam beate virginis parvam munitam de argento deauratam cum perlis et lapidibus pro unc. duabus. yconam unam beate virginis in una tabula parva de ligno yconam unam beate virginis in una tabula de ligno extimatam unc. duas pro unc. una et tar. quindecim. Item Fusco Sparano reubarbari libram unamin pondere extimatam tar. decem et octo pro tar. duodecim Salgenie petias tres pro. gr. quinque Lapis laczuli pro tar quatuor. Item Nicolao Zaula bucalettum unum cum coperclo de cristallo munitum de argento extimatum unc. quatuor pro unc. duabus et tar. quindecim. Aurum unius sigilli parvi ponderis tar. decem et granorum quindecim quod fuit de sigillo secreto dicte domine pro tar. novem et gr. decem. Argentum duorum sigillorum unius magni et alterius parvi que fuerunt quondam domine Elisabet sororis domine Regine ponderis unc. quatuor et tar. quatuordecim ad rationem de tar. tribus et gr. quinque per unciam pro tar. quatuordecim et gr. decem. De samito albo pro tunica una extimata unc. unam pro tarenis viginti de samito albo pro dyalmatica una laborata de seta et auro incepta et non completa extimata unc. unam et tar. sex pro tar. viginti uno et gr. decem. Pelles quatuor de herminettis extimate tar. decem pro tar. septem. palmum unum et dimidium de velluto tane pro tar. duobus. Plattinum de argento unc. tres in pondere pro tar. decem. de filo amalfitano in pondere unc. tres extimatum tarenos tres pro tar. uno Bindas strictas de bonbice pro gorgeriis de serico quatuor tobaleas duas de bonbice pro tar. sex. Modicum de Cendato casecta sfurostracco pro gr. decem Cassiam unam parvam de ligno nucis cum sera et clavi de ferro pro tar. quatuor-Item predicte domine Johanne de Aquila yconam unum beati nicolai munitam de argento deauratam cum aliquibus lapidibus et perlis. cultellos quatuor in una vagina cum manicis de osse et virolis de argento pro unc. tribus tar. septem et gr. decem. Item prefato Johanni Pincto de Neapoli unc. decem et tar. viginti octo in pondere de perlis minutis computata tara et sine tara ponderis unc. novem et tar. viginti octo ad rationem de tar. viginti quinque pre qualibet uncia pro unc. octo tar. octo et gr. septem et medio. Item Bartholomeo mercatori saccum plenum lana et alios saccos septem plenos pluma grossa pro unc. una. Item Phillippocto familiari dicti domini Ducis carpetas duas de panno bruneto corroso a vermibus infoderatas cendato yndo que fuerunt de letteria dicte domine Regine pro tar. quinque. Item Johanni de Sancto Germano aurufrisum unum largum pro munitione unius Casuble, frontale de auro friso pro altare florias de auro friso pro alba et pectorali pro casubla collarium unum de auro friso munitionem

unam pro pectorali de auro tracto, petias duas de auro friso pro Casubla. Retalia sex de auro friso, frontale unum pro altare de auro friso. Retalia quatuor de auro friso stricta pro unc. octo. Item predicto Raymundo thesaurario scrineum unum parvum de Johetta munitum de auro cum sera et clavi de auro cum perlis et aliis lapidibus pro unc. decem. Scrineum unum Rubeum munitum de argento ysmaltatum ad arma domini Regis et domine Regine cum clavi et sera de argento pro unc. quindecim Scrineum parvum de ebore munitum de argento pro tar. decem et octo appenditorium unum de auro cum perlis et una granata in quo est Camuelis unus cum figura angeli. alterum appenditorium de auro cum crucifixo pro unc. quatuor. Bossidellam unam de Calcidonio et Dyoinicho munitam de auro pro unc. quatuor. Anulos duos de auro cum duobus lapidibus dyamantis pro unc. octo. Camuelem unum inclusum cum smaraldis intus pro unc. tribus, yconam parvam de auro intus quam est Crucifissus de Camuele cum extua sua de argento pro unc. quinque. Flasconem parvum de argento deauratum in parte pro unc. una et tar. quindecim. Pomum unum de Ambra munitum de auro cum perlis et lapidibus pro unc. quinque. Flasconem unum parvum de argento deauratum in parte pro unc. una et tar. quindecim. Pomum unum de Ambra munitum de auro cum perlis et lapidibus pro unc. quinque. Aczura ultramarina unc. quinque. in pondere pro unc. duabus et tar. sex. Alterum pomum de Ambra munitum de argento pro unc. una et tar. sex. Corrigiam unam de seta alba seminatam ad pappagallos munitam de auro pro unc. duabus. Bursam unam de seta alba ad pappagallos cum buctonibus de perlis tribus pro tar. decem et octo. Librum in quo est vita beati francisci in gallicum pro tar. quindecim. Camuelem unum in quo est ymago beate virginis tenentis filium in brachiis munita de auro cum ysmaraldis quatuor et Robinis quatuor et ex alia parte est Agnus Dei ysmaltatus cum extua de serico pro unc. una et tar. quindecim. yconettam unam de Ioetta in qua est ystoria assumptonis beate virginis cum extua sua de serico pro unc. una Acurale de argento deauratum cum laqueo de serico pro tar. quinque Vas unum de argento deauratum cum perlis et lapidibus in quo est pulvis valens ad infirmitatem oculorum pro tar. duodecim. duas imbrocettas unam de argento et alteram de auro pro unc. una. Agnum Dei de argento deauratum et smaltatum cem ymagine crucifixi ab una parte et beate virginis ab alia cum bursa de serico et auro et buttone uno de perlis pro unc. una. Bossidellam unam de ambra pro tar. sex. Zeffirum unum perforatum qui extimatur ponitur unc. sex donatum per dominum ducem nobis predicto Bartholomeo de Capua pro unc. una. Item Philippocto de Nantolio sambucam unam cum arczoneriis de argento streugis tribus de argento freno de argento cum munitione loreni et pectoralis de argento deaurato smaltato ad arma Francie et Ungarie tessutis de seta rubea Copertis per totum argento tracto et laborato ad punctum novellum pro dicto loreno et pectorali cum streneriis de serico albo dyasprato cum avicula una de argento ysmaltata pro unc. Triginta quinque. zeffiros nudos octo pro unc. viginti. Anulos duos de auro unum cum una torquisca et alium Saraciniscum. Camuelem unum inclusum in auro pro unc. tribus. Tessuta duo de auro de bisettis pro unc. una. Anulos duos de auro cum certis litteris nigris valentes ad dolorem yliacum. Anulum unum de auro cum uno lapide rubeo Cornelii et Calcidonii. Anulum de argento unum in quo est quidam lapis niger in quo est sculptura unius hominis nudi. bursam unam parvam laboratam ad plattinas de auro. Lapidem unum parvum inclusum in argento pro unc. una. Item predicte domine Johanne de Aquila unum anulum de auro cum Rubinetto uno et unum alterum anulum cum uno zeffiro pro unc. una et tar. duodecim. Item abbati Guillielmo de Anglono Cossinos tres de sammito rubeo. mataracellum unum copertum de sammito rubeo. Tappeta de lana quatuor ad coperiendum arnesium ad arma domine Regine pro unc. una et tar. duodecim. Item Christoforo de Salerno mataracellum unum copertum de samito ialino pro tar.

sex. Cossinos tres de sammito ialino et rubeo pro tar. viginti duobus et gr. decem. Tappeta duo ad arma domine Regine pro coperiendo arnesio pro tar. sedecim. Item Guillielmo de Sancto Severino corpeta decem pro coperiendo arnesio ad arma dicte domine corrosa in aliquibus partibus vendita ei ad rationem de tar. octo pro quolibet pro unc. duabus et tar. viginti. Item predictis Gentili et Bartholo Squeri cossinum unum copertum de sammito rubeo nullius valoris Balassos nudos tres pro unc. septem. Perlas grossas duas et alias perlas viginti duas pro unc. una. Perlas grossas duas et alias perlas neras duas pro tar. quatuor. zeffiros nudos quatuor pro tar. sex. Vas unum vayratum obturatum cum perla grossa pro tar. sex. Robinos arsicios tredecim ysmaraldos nudos tredecim pro tar. septem et gr. decem. Perlam unam grossam de Soria pro tar, tribus anulum unum de auro cum uno balassio pro unc. quatuor. Bossidellam unam parvam de argento pro tar. duobus et gr. decem. Topacium nudum alios lapides tres Crucem unam parvulam de Ebore pro tar, sex. Perlas quatuor Robinettos parvos octo pro tar. quatuor. Ysmaraldum unum nudum plactum pro unc. septem. Cornua duo serpentum nullius valoris Bossidellam unam parvam de Ebore pro tar. uno Anulum unum de auro cum uno smaraldo pro unc. quatuor. Anulos duos de auro cum duobus robinettis pro unc. tribus. anulos duos de auro cum duobus zeffiris pro unc. una et tar. sex. Anulos duos cum duobus ysmaraldis pro unc. una. Bossidellam unam de Ebore in qua fuit predictus lapis plactus pro tareno uno. Corrigiam unam de seta dyaspratam munitam de argento Bursam unam de seta ad follagia de seta viridi cum buctonibus de perlis tribus et aliam Bursam de seta alba ad follagia Russa et viridia pro unc. una et tar. sex. aliam bursam cum plattinis de auro cum leonibus nigris pro tar. quatuor aliam bursam parvam cum foliis auri ad arma domine Regine pro tar. uno. Bursam unam non munitam de seta alba et plattinum pro tar. sex. Frustra parva de tessuto de serico quinque pro tar. uno. Par unum de pater noster de Ioetta. par unum de pater noster de ambra. par unum de pater noster grossis de ambra grossa. Par unum de pater noster de ambra cum signaculis de Calcidonio et Corallis cum uno zeffiro incluso in argento Par unum de pater noster de ambra cum uno signaculo de corallo et alio de Dyonicho Par unum de pater noster grossis. Par unum de pater noster de ambra et corallis Pater noster quindecim et bursam unam veterem in qua fuerunt ipsa pater noster pro tar. decem et octo. Petias duas de flordelisia pro tar. sex. Cappellettum ad modum Coquillarum de osse nullius valoris, pomum unum de cristallo pro ense pro tar. tribus Robinettos et alios lapides parvos cum una perla. lapidem ad modum vitri celestris lapidem unum in quo est leo rubeus pro tar. quindecim. Charneriam unam veterem cum arbore de perlis cum uno scuto ad arma Comitis de Baro pro tar. tredecim. Lapides vocatos perydochi tres et lapidem unum vayratum pro tar. sex. Anulos de auro quatuor cum uno Robinetto et tribus ysmaraldis pro unc. una lapides virides et rubeos decem et novem cum pernis parvis ligatis in una petra pro tar. novem. Modicum de auro filato pro gr. decem perlas de argento parvas de opere Venetiarum pro gr. quinque Retalium unum de panno serico viridi cum rosettis de argento pro unc. una et tar. quindecim. Retalium unum de panno ad aurum tartariscum pro tarenis novem. Retalium de panno ad aurum tartariscum pro tar. uno et gr. decem. de cendato sforo cannas septem pro tar. decem et octo Retalium de cendato albo cannas quinque pro tar. viginti quatuor. Retalium unum de panno ad aurum pro tar. duodecim. Retalium unum de cendato sforo palmos sex pro tar. duobus. Certam quantitatem de seta cruda pro tar. sex. Retalium unum de velluto nigro pro tar. duodecim Anulos duos de auro cum duobus zeffiris pro unc. una. Retalium unum de cendato tane pro tar. quatuordecim Retalium unum de panno ad aurum cum bisanciis pro tar. septem et gr. decem. Scrineum unum parvum munitum de argento pro tar. decem et octo Anulos sex de argento cum sex granatis deauratos pro tar: sex. Ysmaraldos et Robinos arsicios cum tribus perlis pro tar. quatuor Scrineum de ligno unum cum argento pro tar. sex. Corallum unumintus quem est lapis laboratus munitum argento pro tar. uno. Lapidem unum Cornyola perforatum ad modum buctonis et Cristallum perforatum unum pro tar. sex zeffirum de podio inclusum in argento pro tar. duobus Modicam quantitatem perlarum cum caudis nigris pro tar. septem et gr. decem. Lapidem unum dyaspidis munitum auro valentem ad stringendum sanguinem pro unc. una Item duple tres parisinos incastonats mille quadringentos ambras nigras tredecim cum anulo uno de ambra et uno buctone de ambra et cruce una de Corallo et buctonibus sex de zoetta alios dupplettos de opere parisiis, duplettos simul in una petra duplettos de vitro non munitos in una petra pro unc. una. Serras duas cum buctonibus de vitro cum pede de argento pro tar, duobus Cultellos parvos duos cum manicis de dyaspido munitos de auro et uno pari forficularum simul in una vagina pro tar quindecim. Bossidellam unam parvam de argento pro tar. duobus zeffiros parvos nudos tredecim pro tar. duobus. Matasellas de auro torto viginti sex pro tar. duodecim. Quandam quantitatem perlarum munitarum non ponderatam pro unc. una et tar. quindecim Matassellas de auro filato quinque pro tar. duobus. Quamdam quantitatem ysmaraldorum pro claccuare pro tar. duobus. Lapidem ad modum navette de Caladonio pro tar. uno Petriolam unam cum vitriolo pro gr. duobus Signaculum de argento cum una attacza pro gr. decem brancam unam de corallo pro tar. uno. Cornum serpentis unum nullius valoris par unum de cultellis pro tabula pro tar. decem et octo. Buctones sex de Calcidonio nullius valoris Bursam unam veterem pro gr. quinque. Quadrans unum de here pro tar. uno Lapidem unum album rotundum nullius valoris Corallos albos longos sex nullius valoris Robinos arsicios quinque pro gr. quinque. ysmaraldos parvos viginti sex pro tar. tribus alium lapidem unum nullius valoris quamdam quantitatem perlarum grossarum et unam perlam grossam pro tar. duodecim. Perlas longas novem pro tar. quatuor. Buctonem cum lapidibus parvum pro gr. quinque Lapidem dyaspidis in quo est Annunciatio Sancte Marie pro tar. sex. Bursam unam pro tar. uno et gr. decem. Lapides duos dictos ametisti pro gr. decem. Perlas grossas sex et duos buctones nigros cum uno lapide viridi pro tar. sex Cruces duas de viscoquercu pro tar. duobus. Denarium unum beate Elene cum uno buctone de Iohetta pro gr. decem Salterium unum copertum cendato celestri pro unc. una. Bibliam ystoriatam cum veteri testamento et novo pro unc. quatuor. Scrineola tria coperta corio bullito pro tar. quinque et gr. decem Scrineolum de Ebano pro tar. duobus. Item duo lignamina pro buvialis cum perlis et vitriolis pro tar. quatuor. Par unum forficilarum cum vagina de argento pro tar. uno. Certam quantitatem de Sargia yrlandie pro unc. una et tar. decem. Item prefato Gentili pro parte dicto domini Ducis. Sete diversorum colorum torte et storte libras decem et octo et unc. quatuor in pondere pro unc. sex tar. tribus et gr. sex et duabus tertiis, de ambra in pondere libram unam et unc. duas quia non vera ambra pro unc. una et tar. sex. Almucias de grossis undecim pro tar. septem. Coronam unam de tela lini pro tar. octo. Bossidellam unam de Ebano pro tar. tribus Perlarum munitarum computata tara unc. decem tar. viginti novem et medium in pondere ad rationem de tar. quindecim pro qualibet unc. ipsarum perlarum pro unc. quinque tar. quatuordecim et gr. decem. Item eidem Gentili pro parte dicte domine Johanne de Aquila yconam unam cum tribus tabulis pro unc. duobus. Item Venturello et Magistro Nicolao stantionariis salterium unum pro tar. decem et octo. Officium beate Virginis pro tar, octo, ymnarium notatum pro tar. novem. librum unum de Romanczo in gallico pro tar. sex officium beate virginis pro tar. duodecim. librum unum diversarum orationum pro unc. una. librum unum de Vita beati Honorati pro tar. tribus. Item predictis Gentili et Magistro Bartholo Squeri que inventa fuerunt in quadam cassia reperta et sigillata in domibus magne Starcie terre Summe. Pannum pro altari de auro et serico diversorum colorum im-

burditum Domini nostri Ihesu Christi et beate virginis pro unc. decem. Vas unum de lapide Caladonio munitum de argento deauratum ad arma domini Regis et predicte quondam domine Regine factum pro retinenda aqua benedicta cum extua sua de corio bullito nigro pro unc. quindecim Vas unum de cristallo munitum de argento deauratum cum perlis grossis sex et aliis lapidibus clavatis in ipso factum et aptum ad potandum pro unc. una et tar. quindecim. Item aliud vas de cristallo mincium et cum pede de argento factum similiter ad modum cupe pro tar. viginti quatuor. Cupam unam de Caladonio cum coperculo similiter de Caladonio similiter munitam argento deaurato cum certis smaltis ad ymagines hominum et equorum pro unc. quinque. Vasculum unum parvum de Caladonio munitum argento deaurato cum pede et duabus manicis factis ad modum dragonum pro unc. una. Item aliud vas de Caladonio cum copercio munitum argento deaurato cum manicis duabus pro unc. duabus. Pingnatellum unum de Maczaro cum coperculo et tribus pedibus de argento deaurato et ysmalto uno super coperculum ad litteram. A. et aliis certis smaltis ad arma domini Regis et domine Regine pro tar. quindecim Arborem unam de Corullis cum linguis serpentum quatuor munitis argento deaurato pro unc. una. tar. viginti duobus et gr. decem. Saccum unum cum petiis vitrei Rubei pro faciendis smaltis decem et octo et petiis vitri albi similiter pro faciendis ysmaltis sex pro tar, quatuordecim. Petiam unam panni de serico virgati diversorum colorum de Cannis viginti quinque auri tar. unum et gr. decem per Cannam pro unc. una tar. septem et medio. Candelabra duo parva munita argento pro tar. sex. Urceolos duos de creta ultramarina cum extuis eorum de iumalis pro tar. sex. Tobalearum de parisiis ad manus imbolia quatuor de cannis quinquaginta pro unc. duabus et tar, quindecim Tele de Reus imbolium unum de cannis viginti quinque pro unc. tribus et tar. decem tobaleam unam cum certis listis de bombice diversorum colorum in utroque capite ipsius pro tar. duodecim et Tobaleam unam veterem ad mensam pauci valoris pro tar. septem et medio Et prefate serenissime principisse domine Sancie Dei gratia Ierusalem et Sicilie Regine coronam unam de auro in qua sunt robinus grossus unus legatus per dictam dominam domino nostro Regi Roberto. Perle grosse in petiis octo triginta due extimate ad rationem de unc. octo in florenis auri unc. ducentas quinquaginta sex flordelisie octo in quorum quatuor sunt perle quatuor pro quolibet et relique quatuor sunt perle decem pro quolibet in summa perle viginti quatuor extimate in auro ad rationem de unc. duabus pro qualibet unc. septuaginta duas. Balassi grossi tres extimati in auro unc. Centum sexaginta alii Balassi mediocres octo extimati unc. ducentas. alii Balassi minores quatuor super flordelisia unc. viginti alii balassi quatri parvi octo extimati unc. centum. alii Balassi duodecim minores in ipsis floribus unc. viginti Smaraldi viginti octo extimati unc. sexaginta. Zeffiri duodecim unc. viginti quatuor Aurum dicte corone extimatum in pondere libre due quia dicta corona ponderat libras duas unc. septem et quartam et deducuntur inde pro pondere lapidum et perlarum unc. septem et quarta extimatur unc. quadraginta Summa extimationis dicte Corone in florenis ad aurum est uncie nonigente quadraginta due que sunt reducte in Carolenis argenti computato cambio ad rationem de tar. quatuor pro qualibet uncia et quod cambium assendit ad summam unciarum Centum viginti sex et tar. viginti octo in summa pro unc. mille septuaginta octo et tar. viginti octo. Item assignasse subscriptis Ecclesiis et personis aliis una cum prenominatis quondam Magistro Petro et quondam Magistro Francisco fratri Nicolao abbati monasterii sancti Martini in Sacro Monte Pannonie ordinis sancti Benedicti deputanda divini cultui in predicta Ecclesia sancti Martini. Planetam unam de samito rubeo cum friso ante et retro ad modum crucis laboratam ad flordelisia. Tunicellam unam dyalmaticam unam de eodem samito rubeo cum friso similiter in capiczalia et manicis Pliviale unum de eodem sammito cum friso laborato ad flordelisia et aquilam.

pliviale aliud de eodem sammito cum friso laborato ad flordelisia cum avibus et castellis et pliviale aliud de eodem sammito rubeo cum friso laborato ubi sunt castra in medio quidam nodi et a latere quedam aves Item monasterio Sancte Marie Montis Virginis Capellam unam de panno tartarisco albo dyasprato in qua fuerunt tunicella una dyalmatica una casubla una cum aurifrisis earum cape tres cum aurifrisisad ymagines apostolorum Panni duo tartarisci albi pro altari frontale unum pro altare de auro friso laborato ad ymagines apostolorum Camisum unum cum fimbris de panno serico. Stola una et manipulus unus Cingulum unum et Calicem unum cum patena de argento. Item Sorori Agneti Caraczule Abbatisse et conventui Monasterii Sancte Marie Dopne Regine de Neapoli capellam unam cum subscriptis ornamentis divino cultui deputandis legatam inibi per eamdem dominam Reginam sicut in quodam Codicillo per eam condito continetur. Videlicet ymaginem beate Virginis cum filio in brachiis de argento cum dyadematibus de auro et lapidibus pretiosis et perlis habentem capita et brachium de alabastro et beata virgo tenet in pectore firmale unum cum balascio et dicta ymago habet pedem de argento super quatuor angelos de argento similiter deaurato extimatam valere uncias Centum. Crucem unam cum crucifixo de auro cum lapidibus pretiosis et perlis cum pede de argento deaurato et smaltato extimatam valere uncias Quadringentas quadraginta unam. Crucem unam cum aurifriso de auro et balasciis zaffiris et smaraldis cum pede de argento deaurato et smaltato extimatam valere uncias ducentas septuaginta. ymaginem beati Lodoyci Regis de argento cum capite et dyademate de auro tenentem in una manu reliquias suas et in alia manu baculum Regalem extimatam valere uncias decem. Buyrettas duas de argento deaurato ponderis lib. unius unc. quinque extimatas valere unc. duas et tar. quindecim Capas tres tunicam unam dyalmaticam unam Casublam unam de panno serico albo cum frisis earum extimatas unc. octo, yconam unam cum tribus tabulis pro Capella extimatam unc. duas. Gimpam unam ad modum Panormi extimatam tar. viginti quatuor. Tobaleam unam Gimpicellam unam pro altari extimatam tar. quinque dyalmaticam unam tunicellam unam Casublam unam de Sammito viridi cum frisis extimatas unc. novem Tobaleam unam de serico cum listis de auro extimatam tar, viginti quatuor. Gimpam unam extimatam tar, duodecim, Antesinum prelatorum de serico extimatum tar. novem. Camisum cum fimbriis aureis cum stola aurata cingulo et collari extimatum unc. unam et tar. quindecim Superpellicias de tela linea sex extimatas tar. decem et octo tobaleas pro altari sex extimatas tar. decem et octo. Casublam unam de samito albo infoderatam cendato rubeo extimatam unc. duas. Calicem cum patena de argento deaurato extimatum unc. quatuor extuam unam corporalium laboratam de auro et perlis extimatam unc. tres. Tunicellas duas de cendato rubeo extimatas tar. viginti. Boccettum unum et tobaleas parvas quatuor extimați tar. quindecim Tobaleam unam de serico pro coperiendo altari extimatam tar. sex. Crucem unam de argento cum pede deaurato ponderis libr. undecim et unc. septem cum duabus extuis de corio bullito extimat. unc. decem et octo et tar. viginti. Candelabra duo de argento ponderis libr. quinque et unc. decem extimat. unc. octo et tar. quinque. Navettam unam pro incenso ponderis lib. unius et medie extimat. unc. duas et tar. duodecim. Incenserium unum de argento ponderis libr. trium unc. trium et medie extimatum unc. quinque. librum unum evangeliorum librum unum epistolarum et evangeliorum extimat. unc. unam et tar. decem et octo. Pannum ad aurum ad bisantum pro lecterili extimat. tar. duodecim. Corium unum rubeum ad coperiendum altare. Bacilia duo Candelabra duo Burrectas duas de argento ponderis lib. decem et unc. quatuor extimat. unc. quatuordecim et tar. quatuordecim Almectias tres de grisis extimat, tar, septem et medium Superpellicias de tela linea quinque extimat, tar, quindecim Stolam unam viridem cum ymaginibus extimat. tar. tres. librum unum Epistolarum extimat. tar. quindecim librum missalem unum extimat. unc. tres. librum

gradualem extimat. tar. quindecim. Breviarium cum duobus voluminibus extimat. unc. sex. Item Graduale unum librum antifonarii extimat. unc. quatuor. Crucem unam cum pede de argento deaurato ponderis libr. duarum unc. decem et tar. viginti duorum extimat. unc. quatuor et tar. decem et novem. yconam de alabastro ad dandam pacem munitam de argento extimat unc. duas et tar. quindecim in qua ycona de alabastro fuit anulus unus de argento deauratus ad appendendam ipsam super altare. Bossidam unam de ebore munitam de argento extimat, tar. duodecim. Casublam unam veterem de camuta rubeo extimat, unc. unam fimbrias duas de panno serico cum ystoria beati Eustasii extimat, tar. duodecim, pannos duos de auro tartarisci veteris pro altari extimat. unc. unam. Cammisum et alios pannos de tela linea extimat. unc. unam et tar, sex. Casublam unam de panno camuta nigro extimat, unc. unam Capellam unam nigram pro defunctis in qua fuerunt Cape cum frisiis tres casubla cum frisis una Tuncella una dyalmatica una panni pro altari nigri virgati duo extimati unc. octo. Capellam unam de sammito ialino in qua fuerunt cape due cum firmaliis de argento deaurato cum smaltis Capa una sine firmaliis Tunica una Casubla una dyalmatica una cum frisis extimat, unc. quindecim. Panni racti duo de auro pro altari extimat, unc. quatuor panni duo pro altari de panno de luca violato et dyasprato. Casubla una de eodem panno infoderata cendato ialino extimat. uncias duas. capellam unam apostolorum in qua fuerunt tunica una dyalmatica una. Cape tres cum firmaliis de argento ad pomellos Casubla una panni duo pro altari de panno de auro cum ymaginibus apostolorum extimat, unc. quadraginta tres. Orillerium pro altari extimat, tar, viginti, frontale unum pro altari de serico cum flordelisiis de auro extimat. tar. decem et octo. Item frontale unum pro altari de auro friso et perlis cum diversis sanctis extim, unc. viginti. Yconam unam cum sudario munitam de argento deaurato gimpam unam de auro Tobaleam unam magnam pro altari laboratam de auro et seta aliam tobaleam magnam laboratam similiter de seta et auro tobaleam unam de serico imburditam ad arbores et aves de auro Tobaleam unam laboratam de serico et auro. Tobaleam aliam laboratam de serico et auro ad aviculos et rosettas Tobaleam aliam parvam imburditam circumcirca ad leoncellos de serico et auro Tobaleam unam parvam strictam laboratam de serico et auro et Tobaleam aliam parvam laboratam de serico et auro. Predicto Illustri Domino Regi Roberto robinum unum grossum qui erat in Corona magna de auro dicte domine Regine legatum eidem domino Regi per eamdem dominam Reginam in suo ultimo testamento quem quondam Dominus Stephanus Rex Ungarie pater eius eidem domine Regine donaverat. Priorisse et conventui sancti Petri ad Castellum de Neapoli crucem unam cum pede de argento deauratam et ysmaltatam cum ymaginibus beate virginis et beati Johannis Evangeliste annexis in ea et brachium beati Blasii munitum de argento et prefate domine Johanne de Aquila anulum unum de auro cum uno robino in recompensatione unius anuli cum uno dyamante quem ipsa domina Johanna mutuaverat dudum die quo dicta quondam Domina Regina fuit traddita sepulture posituro in eius digito manus dextre. Sicque de introytu et exitu dictorum iocalium diligenți collatione prehabita. Concordant iidem introytus et penes eumdem Raymundum thesaurarium exinde nichil restat. Salvo tamen meliori examine collationis ipsius. Introytus universalis pecunie posuit dictus procurator eumdem Raymundum recepisse una cum predictis quondam Magistro Petro et quondam Iudice Berardo a nonnullis mercatoribus quorum nomina super in exitu iocalium distinguntur ex venditione nonnullorum ex predictis iocalibus ut predicitur ipsis facta in predictis Carolenis argenti uncias sexcentas sedecim tar. tres et gr. septem. Item per manus nostrum predictorum exequtorum que iuvente fuisse dicuntur in scrineis quondam domine Regine prefate quantitatem pecunie subdistinctam videlicet in florenis auri quinque per unciam computatis. Uncias Trecentas viginti septem et tar. sex que reducte ad Carolenos argenti ad rationem

de sexaginta octo et granis sex pro qualibet uncia florenorum secundum provisionem et determinationem nostram specialiter inde factam fuit in predictis Carolenis argenti uncie Trecente septuaginta quatuor et tareni tres. Item in Carolenis auri quatuor per unciam computatis. Uncias mille Trecentas nonaginta septem que reducte ad predictos Carolenos argenti ad rationem de Carolenis argenti sexaginta sex et granis sex pro qualibet unciarum ipsorum Carolenorum auri sunt in eisdem Carolenis argenti uncie Mille quingente quadraginta octo, tar. decem et gr. quinque et in Carolenis argenti sexaginta per unciam computatis uncias sexcentas duodecim tar. sex gr. quatuordecim et medium. Item tam ipsum Raymundum per se quam una cum predictis quondam magistro Petro et quondam magistro Francisco a diversis mercatoribus in precedenti exitu Iocalium nominatis ex venditione nonnullorum iocalium ut predicitur ipsis facta in eisdem Carolenis argenti computatis ut supra Uncias septingentas octuaginta quatuor tar. decem et gr. undecim. a Iudice Johanne de Cava Vicario terre Summe quas recepisse se dixit ex venditione certe quantitatis milei et fasulorum que fuerunt dicte quondam domine Regine assignatorum sibi per Perroctum Ungarum olim Vicarium dicte quondam domine in eadem terra Summe uncias sex et tarenos decem et quas recollegisse se dixit et recepisse idem iudex Johannes a Thomasio Michaelis de Summa de certa quantitate pecunie debite per eum Curie dicte domine pro certis animalibus bubalinis emptis ab olim per eum. a dicto Perrotto Ungaro pro certa quantitate pecunie restante ad solvendum per eumdem Thomasium et assignatas in pendenti dicto Iudici Johanni vicario ad recolligendum per Perroctum predictum uncias septem. A notario Amore de Termulis dudum vicario et magistro massariarum dicte quondam domine in partibus Apulie statuto una cum notario Jacobo de Buclanico super venditione massariarum aratiarum et marescallarum animalium et rerum quarumlibet existentium in eisdem perceptas per eos ex venditione ipsa sicut dictus notarius Amor asseruit in Carolenis argenti computatas ut supra. uncias septingentas quinquaginta septem tar. septem et gr. sedecim. ab eisdem notario Amore et notario Jacobo perceptas similiter per eos tam ex eadem causa quam ex venditione certe quantitatis victualium massariarum ipsarum in eisdem Carolenis argenti uncias Trecentas. ab eisdem notario Amore et notario Jacobo per manus Benevenuti de Termulis dudum Marescalli Marescalle dicte quondam domine Regine perceptas ex venditione duorum stallonum et quatuor aliorum equorum venditorum ut ponitur per ipsum Benevenutum ut dixit cum notitia et presentia dicti quondam Magistri Francisci in predictis Carolenis argenti uncias novem tar. undecim et gr. quatuordecim. A Laurentio Surrentino de Amalfia, olim in anno sexte Indictionis proximo preterite dohanerio fundici et dohane terre maiori de Summa unciarum Triginta octo tar. septem et gr. decem pro quibus emit olim a dicta quondam domina Regina ius dictorum fundici et dohane dicte terre Maiori pro toto predicto anno sexte Indictionis in Carolenis argenti computatum ut supra pro complemento rate contingentis exinde Curie dicte domine usque ad diem obitus eius uncias quatuordecim tar. viginti quinque et gr. octo. A Nicolao Iudicis Johannis de Vayrano de Fogia olim Vicario et Magistro Massariarum dicte domine Regine in Apulia restantes penes eum ut dixit de pecunia dicti officii quod gessit certis temporibus annorum tertie quarte et quinte Indictionum proximo preteritarum pro parte dicte domine in dictis Carolenis argenti computati ut supra uncias Triginta. A predicta Serenissima Principissa Domina Sancia Dei gratia Ierusalem et Sicilie Regina pro pretio predicte Corone de auro cum diversis lapidibus pretiosis et perlis supra in exitu predictorum Iocalium distincte et particulariter declaratis in predictis Carolenis argenti computato, ut supra Uncias Mille Septuaginta octo et tar. viginti octo. Item cum dicto quondam Magistro Francisco tantum Johanne Ungaro dudum thesaurario dicte domine inventas restare liquide penes eum per positionem rationis sue de ipso thesaurariatus officio gesto per eum infra

menses Decembris Januarii Februarii et Marcii anni proximo preterite Sexte Indictionis in dictis carolenis argenti computatis ut supra uncias octo tar. viginti unum et gr. tredecim. A Guillielmo de Guiczono de Amalfia Cabelloto olim in anno quinte Indictionis proximo preterite fundici et dohane maioris de unciis quindecim inventis restare liquide penes eum ratione cabelle predicte in predictis carolenis argenti unc. quinque. A Perrotto Ungaro dudum Vicario terre Summe inventas restare liquide penes eum per positionem rationis sue de ipso Vicariatus officio gesto per eum infra annos quinte et sexte Indictionis proximo preteritarum usque ad obitum domine supradicte tam per collationem Introytus ad exitum et indebita retentione gagiorum quam pro certis quantitatibus vini greci et latini ordei faseolorum seminis prati farine et mixture et milei computatis etiam inter eos unciis octo receptis per eum a quondam Petro Amalfitano de Summa et annexis per eum in introytu sue rationis eiusdem salvo meliori examine rationis ipsius unc. viginti et tar. viginti octo et gr. duodecim. A Frederico et fratribus filiis et heredibus dicti quondam Petri Amalfiani de Summa per manus Magistri Nicolai de Avellino de unc. octo assignatis olim dicto Petro per Perrottum Ungarum tunc Vicarium terre Summe pro incidi faciendis lignaminibus montanie Terre Summe ad opus Curie Regionalis sicut per rationem dicti Vicarii positam coram predicto Nicolao de Avellino suoque collega ponitur contineri et de quibus heredes ipsius Petri sunt propterea debitores inventi quia non docuerunt de ipsis unciis octo ad opus vel ad mandatum dicte domine aliquid expendisse vel solvisse in predictis carolenis argenti computatis ut supra unc. sex. A magistro Nicolao de Lacheus de unc. una quam receperat ab Anseletto de Lummiaco dudum thesaurario dicte domine pro faciendis duobus paribus scrineorum et non fecit in dictis carolenis argenti computatis ut supra tar. viginti quatuor. Et supradictum Magistrum Johannem de Venusio statutum per nos predictos exequtores loco et vice dicti Raymundi recepisse a Magistro Leonardo Vitaliano de Summa credencerio dudum pro parte Curie Reginalis in dicta terra Summe nonnullorum annuorum reddituum quos recolligere habuit infra dictos annos tertie quarte et quinte Indictionis proximo preteritarum inventas restare liquide penes eum per rationem eiusdem ipso Credencerie officio summarie visam per notarium Nicolaum Bovem de Capua et Nicolaum de Tancredo de Avellino prefatum auditores rationum quorumcumque officialium quondam domine Regine prefate in carolenis argenti computatis ut supra diversis vicibus et diebus unc. quatuor tar. septem et gr. decem ab universitate hominum terre Summe per manus Andree de Sabina de eadem terra que solvende remanserunt predicte domine sicut idem Andreas asseruit de unciis septuaginta donatis eidem domine per universitatem eamdem olim in anno proximo preterite quinte Indictionis in predictis carolenis argenti computatis ut supra unc. quinque, A predicto notario Amore de Termulis dudum magistro massariarum Apulie necnon post ipsius domine obitum statuto super venditione bonorum et rerum ac animalium massariarum ipsarum de pecunia recepta per eum ratione officiorum ipsorum et existente per manus suas ut dixit in predictis carolenis argenti computatis ut supra unc. viginti septem. A domino Rogerio de Gallucio dudum Iustitiario terrarum dicte quondam domine inventas restare liquide penes eum per rationem suam de ipso Iustitiariatus officio gesto per eum a die primo mensis novembris proximo preterite sexte Indictionis quo cepisse ponitur ipsum officium exercere usque per totum vicesimum aprilis Indictionis eiusdem summarie visam per predictum notarium Nicolaum de Avellino salvo meliori examine rationis ipsius tam per collationem introytus ad exitum quam computatis tar. viginti quinque liquidatis non admissis ipsi Iustitiario quas ipse Iustitiarius indebite sibi retinuisse posuit post obitum dicte domine pro diebus viginti quinque numeratis a die vicesimo sexto Marcii quo dicta domina obiit usque per totum vicesimum Aprilis dicte sexte Indictionis liberatarum que erat a Curia dicte domine recepturus ad rationem de

tar. uno ponderis generalis per diem sicut per eamdem dominam fuit concessum in predictis carolenis argenti computatis ut supra uncias duas tar. tres et gr. decem. Ab eodem domino Rogerio de Gallucio inventas restare liquide per eum per ordinarium examen rationis sue salvis questionibus dubiis et defectibus notatis in ratione ipsa que remanent terminande unciam unam tar. viginti sex et gr. decem. A Rogerio de Brachalla et Palmerio de Sancto Andrea dudum Curatulis massariarum dicte quondam domine videlicet palmule et candelarii per manus Francisquini de Verona nuncii eorum loco et in satisfactione salmarum frumenti veteris et novi tredecim thuminorum trium et medietatis unius thumini in Massariis predictis penes predictos Curatulos restantium de victualibus Curie dicte quondam domine de tempore Vicariatus dicti quondam Johannis de Pasca de Nuceria gesto infra annum proximo preterite quinte Indictionis sicut dictus Francisquinus asseruit in carolenis argenti computatis ut supra unc. duas tar. viginti gr. octo et tertias duas. A Nicolao Iudicis Johannis de Vayrano de Fogia dudum Magistro Massariarum et Vicario dicte quondam domine Regine in partibus apulie infra annos tertie quarte et quinte Indictionis proximo preteritarum, inventas restare liquide penes eum ut dixit per rationem suam de ipsis officiis sumarie visam per auditorem statutum ad id salvo meliori et ordinario examine rationum ipsarum in carolenis argenti computatis ut supra unc. triginta quatuor tar. viginti septem et gr. quindecim. A Frederico Petri Amalfitano de Summa restantes ad solvendum per eum et fratres suos filios et heredes ipsius quondam Petri de unc. octo receptis olim infra annum quinte Indictionis per ipsum quondam Petrum patrem eorum de pecunia Curie dicte quondam domine. A Perrotto Ungaro tunc Vicario dicte terre Summe pro incidendis ad opus ipsius Curie lignaminibus Montanie dicte terre Summe de quibus nullus receptus est exitus factus fieri per ipsum Petrum aut dictos heredes suos et propterea ad restitutionem ipsius pecunie sunt debitores inventi unc. duas Relique vero uncie sex assignate fuerunt die decimo Madii octave Indictionis Neapoli Raymundo de Cathania et quondam Magistro Francisco de Capua tunc statutis ad id. A Nicolao de Pasca de Nuceria tutore et administratore heredum quondam Johannis de Pasca de Nuceria fratris sui dudum infra annum quinte Indictionis Vicarii et Magistri Massarii dicte quondam domine in partibus Apulie inventas restare liquide penes ipsos heredes in persona dicti patris eorum per rationem suam summarie visam subscripto modo salvo meliori et ordinario examine rationis ipsius tam per collationem introytus ad exitum quam pro pretio salmarum frumenti viginti octo thuminorum duorum et Iumellarum viginti octo et computatis etiam unc. una et tar. vigintiquatuor debitis per Milillum de Ariano ex locatione cuiusdam domus dicte Taberne de Casali Candelarii que unc. una et tar. vigintiquatuor nec recollecti ponuntur nec tradditi in pendenti in predictis carolenis argenti unc. tredecim tar. tredecim gr. decem. Summa Summarum totius universalis Introytus totius prescripte pecunie auri et argenti reducte ad predictos carolenos argenti sexaginta per unciam computatos est unciarum sex milia ducentarum septuaginta trium tar. decem et gr. quatuor. Exitus universalis pecunie. Posuit dictus procurator eumdem Raymundum solvisse exhibuisse et assignasse in deposito una cum predictis collegis suis successive ut sequitur et retinuisse predictos Raymundum et Magistrum Johannem de Venusio in recompensatione laborum per eos in dicta exequtione subitorum tam ad mandata prefati domini Ducis nostrumque exequtorum et Sarnensis Episcopi memorati quam nostra et aliquorum ex nobis tam in carolenis et florenis auri reductis ad carolenos argenti quam in eisdem carolenis argenti ad generale pondus in predictis carolenis argenti sexaginta computatis quantitatem pecunie subscriptam infrascriptis Ecclesiis et personis. In primis scilicet una cum predictis quondam Magistro Petro et quondam Iudice Berardo Fratris Michaeli ministro fratrum minorum distribuendas per eum pro missis cantandis pro anima dicte domine unc. decem. Diversis

mercatoribus quos in die obitus dicte domine de ipsorum pecunia propria mutuaverunt pro emendis cera pannis ad aurum et funeralibus in die predicti obitus oportunis unc. centum sexaginta quinque tar. quatuordecim gr. sex et medium. Subscriptis Ecclesiis et personis aliis legatis ipsis per prefatam dominam Reginam in suo ultimo testamento pecunie quantitates subscriptas videlicet Domine Massante de Maresio unc. duodecim Colecte de bello loco unc. viginti Sybilie de Ceresolo uxori quondam Anseletti de lumeriaco unc. viginti Ysabelle uxori Alberti Ungari unc. quindecim Margarite blunde uxori Johannis de Grisiaco unc. viginti Francisce uxori notarii Francisci de Capua unc. decem. Guillelmotte de Castellone vidue unc. viginti. Thomasie de Guardia unc. viginti. Clementie uxori Stephani Sartoris unc. decem. Francisce Ramole unc. viginti. Johannette de Aversa uxori Perrotti de Braclis unc. decem Ysabelle uxori Perrotti Ungari unc. decem. Margarite uxori Magistri Michaelis Coci unc. viginti. Jacobe Surde olim servitrici Camere sue unc. octo. Johannette filie predicte Jacobe Surde unc. quatuor. Johanne de Aversa nutrici Marie Comitisse Andrie unc. decem. Margarite Lavandarie unc. quatuor. Marromine de Summa unc. decem. Sorori Alisie moniali Sancte Marie de Parcheyo de Neapoli unc. sex. Sorori Marie de Romania moniali eiusdem monasterii seni et infirme unc. sex Agneti filie quondam Marcie Strine uncias quatuor Thomasio et Aloyse neophidis morantibus in massaria moricelle unc.decem.Fratri Palmerio de Gallucio ordinis minorum unc. decem Fratri Johanni de Duratio ordinis minorum unc. decem. Fratri Gualterio de Caserta unc. quatuor. Fratri Roberto converso fratrum minorum elemosinario unc. sex. Fratri Petro de Caiacia converso monasterii Ferrarie unc. quatuor. Fratri Gualterio de Cagiatia converso monasterii Ferrarie unc. decem. Dompno Nicolao de Neapoli Sacriste capelle dicte domine unc. octo. Lancellotto de Cremona clerico dicte Capelle unc. duodecim. Pontio de Podio alto clerico dicte Capelle unc. duodecim. Johanni Guindacio de Neapoli clerico dicte capelle unc. quatuor. Johanucio de Cremona clerico dicte Capelle unc. quatuor. Fratri Goffredo de Capua ordinis minorum filio quondam Stephani Pettinato pro emendis libris unc. viginti. Jacobelle filie ipsius domini Stephani unc. viginti. Fratri Guillelmo de Calcesio ordinis Sancti Petri de Mayella unc. decem. Fratri Riccardo monacho Cisterciensi procuratori massarie urticelle unc. quindecim. Domino Landulfo de Tauro de Neapoli unc. triginta. Magistro Francisco de Capua magistro arrestorum hospitii unc. sexaginta. Notario Nicolao Surrentino unc. decem. Magistro Marco de Brundusio unc. duas. heredibus quondam Iudicis Roberti de Pistillono unc. octo. Johanni Iuduyno bucticulario eiusdem domine Regine unc. quadraginta Guillelmo de Nantolio unc. triginta. Johanni Ungaro fructuario dicte domine Regine unc. quadraginta Alexandro forrerio dicte domine Regine unc. viginti. Bartholomeo Coppule de Neapoli preposito coquine dicte domine unc. quindecim Philippo Ballidardo scutifero unc. quadraginta magistro Michaeli de Cipro coco eiusdem domine unc. triginta. Magistro Johanni de Gresiaco unc. duodecim Stephano Sartori unc. viginti. notario Johanni de Squillacio scriptori arrestorum unc. decem. Jacobo de Pactis preposito panecterie dicte domine unc. quindecim. Alberto Ungaro Cambellano dicte domine unc. triginta Perrotto de ponciaco Castellano Summe unc. decem. Johanni de Tauro de Neapoli unc. octo. Johanni Camisio carretterio et uxori unc. decem. Thomasio de Salseria unc. octo. Perrotto de Braclis unc. decem. Gerardo de Yrlandia et uxori unc. viginti quatuor. Johanni Crispo spario unc. decem. Bucquetto hostiario unc. duodecim. Johanni de Parisiis olim Vallicto Camere unc. decem. Bertrando de Carpentay unc. quatuor. Stephano dicto Buterio concergio domorum Oppidi unc. viginti. Johanni filio quondam Iacquetti de Conciliis unc. decem. Perrotto Ungaro Vicario terre Summe unc. quadraginta Johanni de Amalfia aurifabro unc. decem Ligorio imburditori hostiario et uxori eius unc. decem Micheletto servienti in sala unc. decem. Goffrido de Frenaya unc.

octo Giletto de Gelardo unc. sex. Magistro Michaeli pictori unc. quatuor Petro de Christo astatori coquine unc. sex Perotto Bronguo coco unc. sex. Georgio coco unc. decem Colino filio Francisce Ramole unc. decem. Stephano de Ponvilla unc. duodecim. Perrotto Strine unc. quatuor Iohannotto filio quondam Perrotti de panecteria unc. duodecim Guillelmo marescalco provinciali unc. octo. Johanni de Leux clerico marescallie unc. octo. Filippo archerio et fratribus filiis quondam Perroni de bucticularia unc. duodecim. filiabus quondam Robini pullerio morantibus Averse unc. quinque, filiis quondam Johannis de Silvaneto unc. quatuor Gallino vallicto camere unc. decem. Johanni Camusio forrerio camere unc. octo Symonetto Ungaro Vallicto Camere unc. decem. Henriquetto Surdo unc. sex. Colino vallicto Camere domine Marie Comitisse Andrie unc. quatuor. Guillotto Vallicto camere ipsius Comitisse unc. duas. Johannucio de Capua custodienti captivum unum in Castro Summe unc. quatuor. Stephano Vallicto callerie unc. quatuor dompne Flori uxori et filiis quondam Iacobelli gavarretti unc. quatuor Magistro Jacobo Caczulo olim marescallo dicte domine unc. duas. Fratri Vincentio priori loci Montis Virginis in Civitate Neapolis pro parte eiusdem monasterii Montis Virginis uncias quinquaginta. Maiori Neapolitane Ecclesie pro opere ipsius et missis cantandis uncias quadraginta. loco Sancti Dominici fratrum predicatorum de Neapoli pro simili causa unc. triginta. loco Saucti Augustini ordinis heremitarum de Neapoli pro eadem causa unc. triginta. loco Sancte Marie nove ordinis fratrum minorum de Neapoli unc. viginti. loco sancti Petri martiris de Neapoli pro eadem causa unc. quindecim. loco sancte Marie de Carmelo de Neapoli pro eadem causa unc. duodecim. Monasterio Sancte Marie de Percheio de Neapoli pro eadem causa unc. quadraginta. Conventui Sancti Petri ad Castellum de Neapoli pro eadem causa unc. sexaginta. Ecclesie Sancti Petri de Mayella de Neapoli pro eadem causa unc. decem. Hospitali Sancti Eligii de Neapoli pro eadem causa unc. decem. Conventui monialium Sancti Gregorii maioris de Neapoli pro eadem causa unc. duodecim. Conventui monialium Sancte Patricie de Neapoli unc. duodecim. Conventui Sancte Eucaristie de Neapoli pro eadem causa unc. viginti. Conventui Sancte Marie dompne Romate de Neapoli unc. duas. Conventui Sancti Gaudiosi de Neapoli unc. duas. Conventui monialium Sancti Festi de Neapoli unc. duas. Conventui monialium Sancti Marcellini de Neapoli unc. duas. Conventui Sancte Marie de Anglono de Neapoli unc. duas. Conventui Sancti Petri ad duodecim puteos de Neapoli unc. duas. Conventui Sancti Petiti de Neapoli unc. duas. Conventui Sancti Johannis ad Nidum de Neapoli unc. duas. Conventui Sancti Anelli ad Petrucium de Neapoli unc. duas. Conventui monialium Sancti Sepulcri de Neapoli unc. duas. Conventui Sancte Agathes ad Piperonem de Neapoli pro eadem causa unc. duas. Conventui Sancte Marie ad Albinum de Neapoli unc. duas. Conventui Sancti Archangeli ad Bayanum unc. duas. Ecclesie Sancti Laurentii de Amalfia pro opere Ecclesie et missis cantandis unc. decem. Conventui sororum Sanceti Spiritus de Salerno unc. decem. dicto Episcopo Sarnensi unc. viginti. notario Bartholomeo de Squillacio unc. viginti. Predicte Comitisse Andrie nepti eiusdem domine Regine per manus domini Comitis patris sui unc. centum. Nobis Archiepiscopo Surrentino unc. viginti domino Johanni episcopo Calviensi une quatraginta, predicte domine Johanne de Aquila unc. ducentas. domine Constantie de Marczano unc. sexaginta. domino Guillelmo de Ponciaco unc. centum Guillelmo de Ponciaco filio eius unc. triginta. domino Nicolao de Iuvenatio per se unc. sexaginta et pro domina Ylaria uxori sua unc. quatraginta et pro Johannutio filio suo unc. viginti Flamingo de Iuliano de Barulo unc. octo Guillelmo de Guardia olim Vallicto bucticularie unc. quinque. nonnullis aliis familiaribus eiusdem quondam domine Regine non nominatis in testamento prefato qui in predicto quaterno seriosius cum eorum nominibus et cognominibus distinguntur sicut provisum et distributum extitit consideratis qualitatibus et conditionibus eorumdem. unc. centum sexaginta

unam. Fratri Johanni Ungaro ordinis heremitarum beati Augustini moranti Neapoli quem pridem dicta domina Regina miserat Parisiis eratque inde tunc instantius recessurus unc. quatuor nonnullis religiosis fratribus et conventubus locorum predicatorum Augustinensium minorum Carmeliensium Sancti Petri de Mayella. quorum nomina in ipso quaterno particulariter annotantur pro missis celebrandis pro anima ipsius quondam domine Regine et parentum suorum unc. decem et novem et tar. viginti septem Magistro caffuro de Capua pro scriptura testamenti prefati quod quatenus scripserat unc. sex. Iudici Thomasio Carmingnano de Neapoli qui ut ludex se subscripsit in eo uncias duas. dicto Sarnensi Episcopo in subsidium expensarum quas subiit morando Neapoli pro exequtione huiusmodi testamenti unc. duas. Notario Jacobo de Buclano tunc accedenti ad partes Apulie pro vendendo animalibus et rebus aliis quibuscumque massariarum dicte domine una cum notario Amore de Termulis pro gagiis suis mensis unius uncias duas. Item tam una cum predictis quondam Magistro Petro et Magistro Francisco quam cum eodem Magistro Francisco tantum post obitum dicti magistri Petri. Notario Johanni de Montorio procuratori heredum quondam Iudicis Berardi de Lauro provisas sibi exhiberi pro laboribus quos ipse Iudex Berardus subiit in premissis unc. sex. Item quas dicta quondam domina Regina subscriptis Ecclesiis Religiosis domicellabus et personis aliis in predicto suo testamento legavit in predictis carolenis argenti videlicet Johanni de Cervinaria generali procuratori Monasterii sancte Marie de dompna Regina de Neapoli et conventus eiusdem monasterii pro emendis possessionibus ad opus eiusdem monasterii secundum quod dicta domina Regina in dicto suo ultimo disposuit testamento unc. trecentas. Abbatisse monasterii sancte Marie de Parcheyo per manus fratris Petri ordinis Cisterciensis pro emendis possessionibus nomine et pro parte infrascriptarum monialium eiusdem monasterii unc. quadraginta videlicet Sororis Marie de Parisiis tunc monialis eiusdem Monasterii nunc Abbatisse Sancti Benedicti de Conversano uncias viginti. Sororis Perrine unc. decem et Sororis Margarite unc. decem. Fratri Andree de Narnia ordinis heremitarum Sancti Augustini nuntio domini Archiepiscopo Regini unc. duodecim. Egregie domicelle domine Blance nate dicti domini principis Tarentini unc. sexaginta. Egregie domine domine Beatrici ducisse Athenarum filie dicti domini principis unc. sexaginta. Petro dicto Cathalano canonico Maldanensi. Goffrido de Carofolio et Jacobo dicto de Pactis procuratoribus nobilis mulieris domicelle Adde de nantolio familiaris Illustrissime domine domine Clementie francorum et navarre Regine unc. triginta predicto Goffrido de Carofolio procuratori nobilis et Egregii Viri domini Johannis de Frenayo militi unc. quinquaginta dicto Philippotto de nantolio legatas sibi et Margarite consorti sue pro se unc. quadraginta et pro dicta coniuge sua unc. viginti. dicte Abbatisse monasterii Sancte Marie dompne Regine et conventibus fratrum predicatorum de Neapoli et Salerno et Augustinensium eiusdem Civitatis Salerni pro pitantacia unc. quinque et tar. sex. Johanni de Amalfia aurifabro Gregorio imburditori Giletto de Gelardo Johanni Crispo Spetiario Herburge Mercharie Giletto marescalco Naturali Sellario Yonetto Anglico certis monialibus et sororibus Margarite Sutrici pannorum Dominico mercerio predicte Francisce Baucole Magistro Nicolao Spetiario procuratoribus sancti Jacobi de Altopassu procuratori monasterii Montis Virginis procuratori monasterii Sancte Clare de Barolo, fratri Riccardo olim procuratori massarie Urticelle Pontio de Podio Alto. dompno Thomasio de Neapoli et Angele nutrici cuiusdam puelle quam dicta domina nutriri fecerat a primis eius cunabulis provisas eis exhiberi aliquibus eorum pro factura et laboratura ac pretio certorum iocalium atque rerum et aliquibus pro caritativo subsidio ac confraternitate et elemosinis vestimentis dampnorum emenda vitaque et substentatione pupille prefate unc. centum quinque tar. sex et gr. tredecim. Quondam notario Johanni de Theano notario Regio tunc viventi pro fieri faciendo calice uno cum patena de argento deaurato ad arma dicte domine

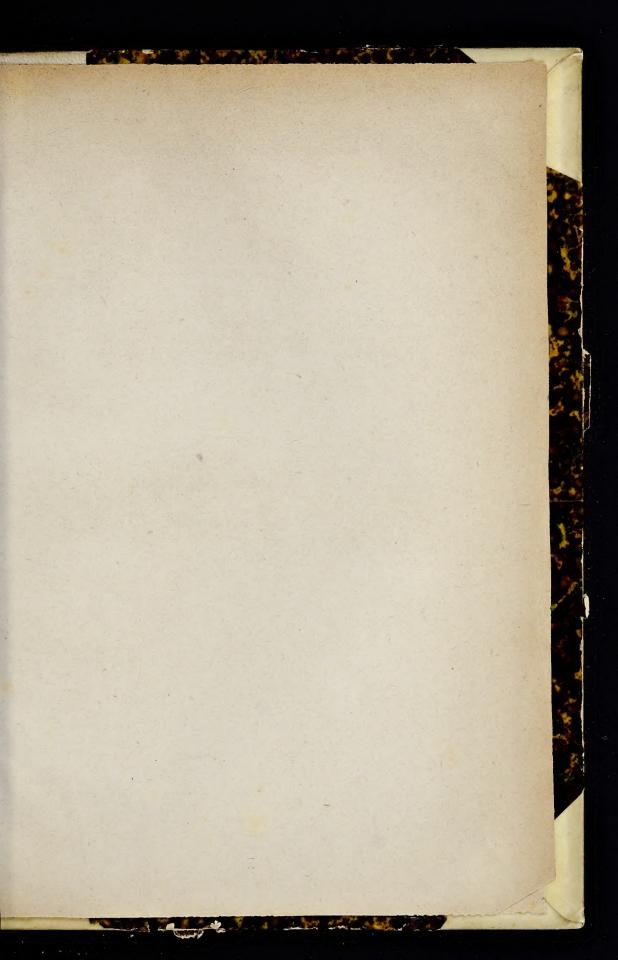
ac dominorum Regis et ducis et donando Ecclesie Sancte Marie de Pedecripta pro ipsius anima testatricis unc. duas et tar. quindecim. fratri Augustino ordinis heremitarum beati Augustini restantem sibi ad solvendum de unciis quatuor per eamdem dominam legatis eidem unc. unam. Quondam Iudici Leoni Fricie de Ravello tunc viventi qui hospitii eiusdem domine Iudex fuerat restantes ad solvendum sibi pro gagiis suis mensium quinque ipsius officii ratione unc. duodecim Angelo de Aprando et Salvato de Pino spetiariis pro pretio librarum septingentarum quinquaginta octo de cera laborata in pondere liberata in anniversario et exequiis factis pro anima dicte domine die quarto aprilis septime Indictionis ad rationem de gr. duodecim minus quarta per libram unc. quatuordecim tar. vigintiquinque. diversis vastasiis deferentibus tunc ceram ipsam de spetiaria et lecterias de Ecclesia beati Laurentii ad prefatam Ecclesiam Sancte Marie de dompne Regine tar. quinque. Subscriptis hominibus Civitatis Neapolis Capue et Averse et Casalium earumdem pro emenda et satisfactione dampnorum illatorum per animalia dicte domine et officiales eius qui fuerunt pro tempere in massaria Urticelle in terris et possessionibus eorumdem hominum coniunctis nemori et massarie predictis in carolenis argenti computatis ut supra quantitates pecunie infrascriptas videlicet. domino Bartholomeo de Nicothera et domine Philippe uxori eius unc. quadraginta. Michaeli de Archiepiscopo unc. octo. Rogerio de Argentio unc. viginti notario Gualterio de Pifana unc. septem. Nicolao Risi procuratori nomine et pro parte Abbatis Johannis de Antiniano Cancellarii Capuani patrui sui unc. viginti quinque Michaeli Sposanti de Casali Urticelle unc. sex. Iordano de Cito de Capua unc. decem. Barthucio de Capua unc. duas. Bartholomeo de Busca unc. unam. Cerro de Prono unc. tres. Guillelmo de Putheolo et Nicolao fratri suo de eodem Casali unc. sex Nicolao de Mercuro de eodem Casali unc. duas. Gualterio de Sicula de Neapoli unc. octo. domino Guillelmo Pandono de Capua unc. quatuordecim domino Johanni de Archiepiscopo unc. quindecim. Nicolao Constantini de Capua. unc. octo. Iudici Nicolao Marcono de eadem terra unc. septem. Eidem Iudici Nicolao procuratoris nomine et pro parte domini Jacobi de Capua unc. quindecim. domino Paulo de Tufo unc. octo domino Jacobo de Avenabulo unc. octo domino Alexandro de Scaliono procuratoris nomine et pro parte domine Johanne uxoris sue et Perrotti de Braya fratris eiusdem domine Johanne unc. octo. Abbati Andree de Magnate procuratoris nomine et pro parte abbatis et Conventus Sancti Laurentii de Aversa unc. sedecim Riccardo Guarignono procuratoris nomine et pro parte domine Philippe de Urso uxoris Johannis de Aquino una quatuordecim domino Johanni Caradenti de Neapoli unc. unam et tar. quindecim. Guillelmo Barberio de eadem terra unc. unam et tar. quindecim. Petro Caradenti de eedem terra unc. duas et tar. quindecim domino Bartholomeo Buccatorczo de eadem terra unc. quatuor. Thomasio de Sancta fide de Capua unc. tres. Petro de Augustino de Capua unc. tres. Johanni de Benedicto de Casali Sancti Tamari unc. duas et tar. quindecim Thomasio de Jacobo de villa Iullanella unc. unam. Jacobo de Neapoli de Villa pupengnani unc. sex predicto procuratori abbatis et conventus monasterii Sancti Laurentii alias unc. quatuor. domino Johanni de Capua iuniori unc. sex. Rahoni domini Constantini de Capua unc. unam Riccardo Caraczulo de Capua unc. quindecim. Galeffo de Florentia habitatori Capue procuratoris nomine et pro parte Abbatisse et conventus monialium monasterii sancti Johannis de Capua unc. triginta. Eidem Galeffo procuratoris nomine et pro parte Ecclesie hospitalis Sancti Eligii de Capua tam pro premissa causa quam pro emendis lintheaminibus et cultris pro usu pauperum infirmorum unc. septem. Laurentio Falchi de Capua procuratoris nomine et pro parte Abbatisse et conventus Sancte Marie de Capua unc. decem. Domino Benedicto de Palmerio Archidyacono Capuano nomine et pro parte Ecclesie Sancti Marcelli cuius est rector unc. octo. Abati Riccardo de Antiniano pro parte Ecclesie Sancte Marie de Casali Urticelle et Sancti Petri de casali Antiniani quarum est rector

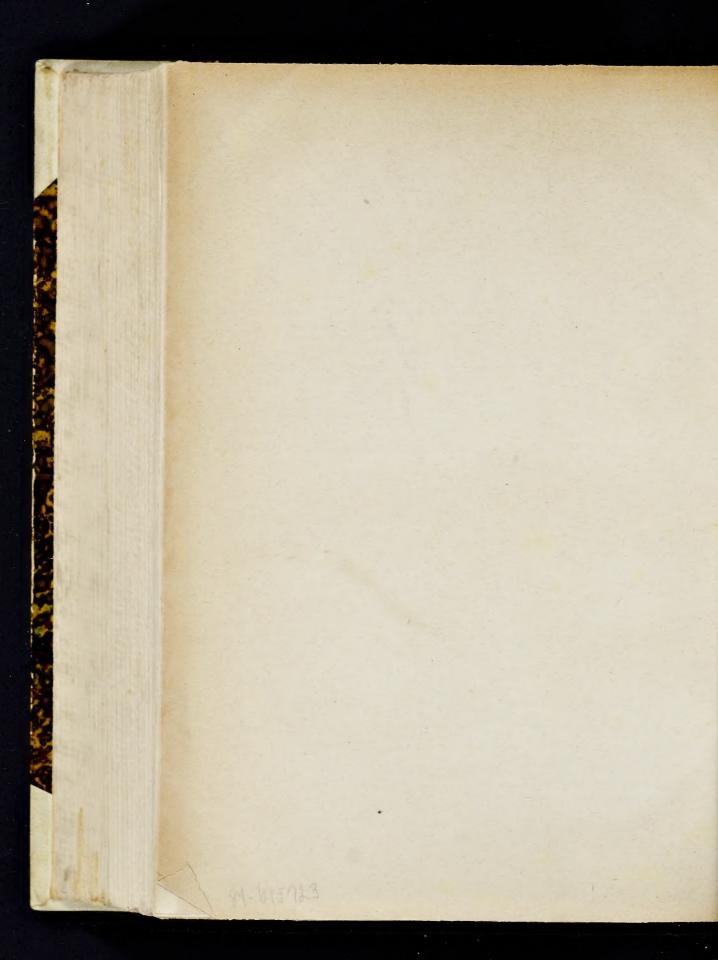
unc. quatuor. Maffeo de Leonardo de Capua unc. duas et tar. quindecim. Bartholomeo Leonardi Russo unc. unam et tar. duodecim Magistro Brictio procuratoris nomine et pro parte Abbatis Philippi Capuani rectoris Ecclesie Sancte Marie. Magistro Landi de Capua unc. quatuor. Eidem Magistro Brictio et notario Henrico de Capua procuratoris nomine et pro parte abbatis Jacobi Sparani rectoris Ecclesie Sancti Johannis de Gemmis unc. duas. Notario Johanni Quatrapana unc. tres. Eidem notario Johanni procuratoris nomine et pro parte Francisci dicti Gummudi de Capua unc. duas. dompno Johanni Malotta sacerdoti Ecclesie Sancti Angeli ad Mardiscos pro se et aliis sacerdotibus eiusdem Ecclesie unc. quatuor. Abbati Johanni de Docibile unc. quatuor. Iudici Johanni Bonansingua tutori Bartholomei pupilli filii et heredis quondam Magistri Nicolai de Caserta pro parte ipsius pupilli unc. tres. Eidem Iudici Johanni procuratoris nomine et pro parte notarii Johannis de Sanctis de Capua unc. quatuor. domino Stephano de Franco unc. novem. notario Raynaldo Giustonayni de Capua unc. duas et tar. duodecim Magistro Corrado Sturioni tutori Johannis pupilli filii et heredis quondam Guillelmi Sturioni pro parte eiusdem pupilli unc. quatuor. dompno nicolao de Riccardo de Capua unc. quatuor. Francisco Johannis de Georgio pro se et sorore sua de Urticella unc. duas. Johanni Augustini de Villa Urticelle unciam unam et tar. quindecim Thomasio Preste et Simoni Preste de Urticella unc. tres Petrucio manescalco unc. quatuor. Francisco Monacho de Capua unc. tres. Salinbene Preconi de Capua unc. duas Perrotto Scutario et Stephano nepoti eius unc. sex. Johanni de Herrico de capua unc. quinque dominico de merruro de villa urticelle unc. unam Petro de Vineis pro se et fratribus unc. sex. Domino Andree de Antiniano unc. viginti Antiniano de Antiniano filio et heredi quondam Francisci de Antiniano unc. octo. Syfrido de Orlando pro se et nepotibus unc. novem. Stephano dompne Granate et Johanni de Pando unc. quindecim. Goffrido domini Goffridi de Capua unc. quatuor Francisco Marcimono de Capua unc. tres Nicolao de Sarno unc. duas. Herrico de Elbrando de Capua unc. tres Abbati Bartholomeo Salvatico de Capua unc. duas. Iudici Blasio Percorini de Capua unc. quatuor. et tar. quindecim Iudici Mattheo Patricio unc. tres et tar. sedecim. Nicolao de Rama pro se et nepotibus suis unc. quatuor Nicolao de Ebolo unc. duas Stephano Preste de Casali Urticelle unc. unam tar. septem et gr. decem. Domino Bartholomeo de Franco unc. septem Domino Nicolao de Franco uno duodecim et tar, quindecim Nicola de Accia unc. septem et tar. quindecim Petro de Vineis procuratoris nomine et pro parte domini Jacobi Peregrini de Capua unc. duas et tar. sex. Predictis domino Mattheo et domino Nicolao de Franco tam pro eis quam nomine et pro parte Landulfi de Franco cuius dictus dominus Nicolaus fuit procurator ad hoc. pro terris communibus eisdem militibus et Landulfo unc. novem. Georgio Maiori tutori Stephanelli pupilli filii quondam Johannis de Franco de Capua unc. unam domino Petro Maramauro et Gurello nepoti eius de Neapoli unc. octo domino Francisco de Criscentio de Neapoli unc. octo. Antonio Turella de Villa Maleti unc. quatuor. domino Nicolao de Arcu de Neapoli tar. viginti quatuor domine Iambe Altomarisce de Neapoli unc. unam et fratri Vincentio de Apicio priori loci Montis Virginis in Neapoli procuratoris nomine et pro parte Abbatis et conventus eiusdem Monasterii unc. decem Predicte Angele pro substentatione predicte pupille domino Aymario de Cipro domino Petro elemosinario Capitulo maioris Ecclesie Neapolitane Priori Ecclesie Sancte Marie de Capella Johannotto Gualle et duobus cursoribus et predicto Magistro Francisco de Capua pro elemosinali subsidio ac mercede et expensis ipsorum et aliquorum ex eis pro diversis causis in dicto quaterno declaratis unc. undecim tar. decem gr. septem Fratri Petro abbati monasterii Sancti Viti de Ysernia domino Adenulfo Cumino et notario Angelo de Saneta Victoria pro expensis corum certi temporis quo vacaverunt super inquisitione dampnorum illatorum per animalia massarie Urticelle unc. decem. domino Philippo de Pando in quibus composuit

de unciis triginta mutuatis ut dixit dicte domine per quondam Johannucium patrem eius unc. decem. domine Constantie de Ravello in satisfactionem laboris et operum per eam factorum dicte quondam domine infra annos decem et octo preteritos unc. sex. Notario Ángelo Ramulo de Amalfia pro scriptura nonnullarum petitionum atque processuum unc. duas et tar. duodecim. Predicte domine Johanne de Aquila in recompensatione unius Iuste de auro legate sibi per eamdem dominam que inventa non extitit inter iocalia supradicte unc. quinquaginta unam tar. viginti duos et gr. decem. Predicto domino Adenulfo Cumino pro labore quem subiit in examinandis testibus inquisitionum predictarum unc. quatuor. Andriello de Iardino de Aversa nepoti quondam Petri panecterii gallici in quibus composuit de uncis quadringentis quinque et gr. tredecim mutuatis ut ponebatur certo modo per ipsum Petrum ab olim solutis per eum pro gerendis utiliter negotiis dicte domine et domini Regis in administrato per eum Camerariatus et Vicariatus officio unc. quinquaginta Magistris Dyno et Galardo de Summa unciarum centum quinquaginta quatuor conventarum eis pro facienda una sepultura in dicta Ecclesia Sancte Marie Dompne Regine in qua debet Corpus dicte domine tumulari unc. quadraginta. Perrotto de Ponciaco dicto domino Guillelmo de Ponciaco. Georgino coco et Symonelle coniugibus. Priori et Conventui Sancte Marie ad Capellam heredibus quondam Ligorii de Ligorio et Abbati Nicolao de Ligorio procuratori domini Philippi fratris sui. Petro Bonaccursi et prefato quondam Magistro Francisco de Capua provisas eis exhiberi per nos in satisfactionem nonnullorum dapnorum gagiorum pensionis domorum et mercedis et pro emenda una possessione in dicta Ecclesia Sancte Marie de Capella unc. septuaginta novem. domino Iacobello de Avellino pro se ac procuratoris nomine et pro parte sororis Johanne monialis Sancti Salvatoris de Guilleto. Raymundo Scrivello procuratori domine Francisce Ramole dicto Johanni Crispo et Johanni de Belda sellario tam pro mercede quam in recompensationem plurium obsequiorum per eos dicte domine prestitorum unc. triginta. domino Petro Alamanno procuratoris nomine et pro parte Archiepiscopi et Capituli Maioris Ecclesie Aversane. Rogerio filio et procuratori Iudicis Philippi Cappasante et Andree Astario de Amalfia in satisfactionem et restaurationem dampnorum ut ponebatur illatorum in iuribus eorum pretextu duarum apothecarum in plagia terre Maiori de mandato dicte domine constructarum unc. quadraginta octo, domino Johanni de Apia iuniori filio et procuratori domini Johannis de Apia senioris asserenti et producenti aliqua scripta quod quondam dominus Johannes de Apia Regni Sicilie Senescallus pater dicti domini Johannis de Apia senioris dicte quondam domine tunc existenti Principisse Salerni mutuaverat unc. quinquaginta in quibus composuit inde propterea unc. vigintiquinque predicto Magistro Francisco de Capua pro gagiis suis annorum duorum mensium duorum et dierum viginti sex numeratorum a primo Aprilis sexte et usque per totum vicesimum quintum. mensis Iunii sequentis octave Indictionis proximo preteritarum ad rationem de unciis duabus ponderis generalis per mensem unc. quinquaginta tres ettar. viginti duos. Notariis Nicolao Boni de Capua, et Nicolao de Avellino predicto auditoribus rationum officialium dicte domine pro gagiis eorum mensium trium et dierum tredecim numeratorum a die nonodecimo decembris dicte octave et usque per totum ultimum Marcii Indictionis eiusdem ad rationem de tar. tribus pro quolibet eorum per diem unc. viginti et tar. decem et octo Item quas legavit dicta quondam domina in quodam Codicillo per eam condito predictis domine Johanne de Aquila unc. quinquaginta domine Constantie de Marczano unc. quadraginta Petro Strine unc. sex. Notario Johanni de Squillacio unc. decem. Heredibus domini Berardi Caraczuli dudum Senescalli hospitii ipsius domine unc. triginta. heredibus Magistri Bartholomei Macedonii unc. viginti Magistro Riccardo unc. decem Mattheo de Tragetto unc. decem. Tucio Rungelle unc. quatuor. Johanni et Lodoyco Baccosi unc. Triginta Philippo de Boyano unc. quatuor Sorori Johanne de

Labella moniali Sancti Salvatoris de Guilleto unc. duas. Sorori Guillelme moniali Sancte Marie de Percheyo unc. tres Symonelle uxori Georgii coci unc. sex Magistro Jacobo de Pactis unc. quinque filiis Alexandri forrerii unc. decem domine Marie Comitisse Andrie per manus domini Comitis patris sui unc. centum. Item assignasse in deposito Berthucio Tadei de Societate Peruciorum de Florentia Neapoli commoranti conservandas per mercatores eiusdem Societatis et deinde solvendas ac distribuendas ad cedulas nostras ipsis propterea dirigendas pro maritagiis nonnullarum virginum Sicularum nobilium siquidem ac mediane conditionis et popularium quarum nomina sunt in predicto quaterno conscripta in carolenis auri quatuor per unciam computatis unc. trecentas duas que reducte ad carolenos argenti ana sexaginta sex pro qualibet uncia ipsorum carolenorum auri sicut per nos fuit provisum in eisdem carolenis argenti unc. trecentas triginta duas et tar. sex. Eidem Barchutio in deposito similiter ad nostras eodem modo dirigendas ipsis mercatoribus cedulas persolvendas ad opus et utilitatem infrascriptarum personarum et Ecclesiarum in predictis carolenis argenti subscriptam pecunie quantitatem videlicet. Domine Beatrici Dalfine Vienne unc. centum. Ecclesie Sancte Marie de Valle Viridi unc. quindecim. Conventui Sancte Clare de Massilia unc. duodecim. Conventui monialium Sancte Marie de Naczaret unc. quindecim. Conventui monialium Virginarum de Marsella unc. viginti. Illustri domine Regine Maioricarum filie dicte domine unc. quatraginta. Domine Lyonore Regine Sicilie filie dicte domine unc. quatraginta, dominico Ungari olim scutifero dicte domine unc. quindecim, pro fieri facienda ymagine una de argento in forma beati Nicolai mittenda ad Ecclesiam Sancti Nicolai de Baro sicut dicta domina stabilivit que per priorem thesaurarium vel substitutos ab eis seu Canonicis dicte Ecclesie vendi vel impignorari non liceat unc. viginti pro fieri facienda ymagine una de argento in forma beati Michaelis mittenda ad Ecclesiam Sancti Angeli de Monte Gargano que similiter per quempiam impignorari vel vendi non liceat sicut dicta domina in suo ultimo testamento legavit unc. viginti Item ad opus predictorum Magistrorum Dini de Senis et Gallardi de Neapoli de summa unciarum centum quinquaginta quatuor conventarum eis pro factura predicte sepulture que fieri debet in dicta Ecclesia Sancte Marie dompne Regine de Neapoli in qua debet Corpus dicte domine tumulari unc. centum quatuordecim. Item pro missis cantandis pro anima dicte domine distribuendas inter religiosos a Civitate Aquini citra usque Salernum unc. quinquaginta. Item pro restauratione et emenda dampnorum illatorum per animalia et officiales dicte quondam domine massarie Urticelle in terris domini Comitis Squillacii domini Thomasii Extendardi nostri predicti Bartholomei de Capua dicti monasterii Sancti Severini de Neapoli Maiori Ecclesie Aversane Raymundi Pandoni et quarumdam aliarum personarum in carolenis argenti unc. trecentas decem. Item pro maritagio cuiusdam puelle parve exposite in primis cunabulis suis ante fores domorum dicte quondam domine quam ipsa domina lactari et nutriri divino intuytu faciebat unc. duodecim. pro reparatione pontis Candelarii et transitus fluminis sui subtus et pro predicto ponte unc. quinquaginta pro opere pontis qui de novo construitur in aqua fluminis vulturni prope Vallem Pocinam unc. viginti quinque pro reparatione unius vie site prope Sanctum Terentianum de Capua periculose multum transientibus tempore yemali unc. quindecim. et pro emendis tunicis de panno albasio erogandis certis pauperibus terre Summe unc. quinque. Item solvisse domine Aloysie de Bonellis consorti dicti domini Guillelmi de Ponciaco in recompensationem unius palafredi legati sibi per dictam dominam in dicto testamento unc. octo Magistro Johanni de Nyrno coco et familiari domini nostri Ducis in subsidium maritagii Lucie primogenite sue unc. quatuor. Alexandro de Aubevilla olim scutifero et familiari dicte quondam domine Regine in subsidium maritagii filie sue unc. sex. Item tam predictum Raymundum quam predictum Magistrum Johannem de Venusio vice et nomine domini Raymundi subscriptis personis pro subscriptis rebus et causis in predictis carolenis argenti solvisse predictis notariis Nicolao Bono de Capua et Nicolao de Tancredo de Avellino pro gagiis eorum dierum nonaginta unius a primo mensis aprilis usque per totum ultimum sequentis mensis Iulii dicte octave Indictionis ad rationem predictam unc. decem et octo et tar. sex. Eidem notario Nicolao de Avellino soli in eodem audientie officio remanenti pro gagiis suis dierum ducentorum septuaginta unius numeratorum a primo Iulii dicte octave usque per totum vicesimum octavum diem mensis marcii prefate none Indictionis necnon pro diebus decem et septem de mensibus Aprilis et Madii none Indictionis eiusdem quibus in audientie officio vacavit eodem ad rationem predictam unc. viginti octo et tar. viginti quatuor. Abatisse Monasterii Sancti Johannis ad Nidum pro reparatione dormitorii eiusdem monasterii unc. sex. Predicte Angelille nutrici cuiusdam infantule nomine Marie pro vita et substentatione ipsius pupille mensium octo et dierum decem a primo Iunii dicte octave Indictionis in antea numerandis unc. unam tar. undecim et gr. decem. Jacobo de Baro procuratoris nomine et pro parte Abbatis monasterii Sancti Clementis Templi domini de Baro que sibi solvende restiterunt ex unc. viginti provisis exhiberi sibi pro recompensatione nonnullarum reliquiarum Corporum beatorum venditorum ut ponebatur dicte quondam domine per ipsius Abbatis in eodem monasterio precessorem in quarum venditione asserebatur ipsum fore monasterium circumscriptum unc. sedecim. Magistro Johanni Muttule de Neapoli Regie Curie Rationali provisas exhiberi sibi pro suis laboribus quos subiit in decidendis questionibus notatis in processibus assumptis ex rationibus officialium dicte domine unc. duas. Item assignasse Donato de Peruciis de Societate Peruciorum de Florentia Neapoli commoranti in deposito conservandas ac distribuendas pro anima dicte domine ad cedulas nostras ipsis propterea dirigendas unc. centum. Item solvisse notario Andree Tallarico tam pro cartis necessariis in ratione ipsa compilanda ac litteris medio tempore factis pro exequtione testamenti prefati quam pro scriptura ipsarum rationis et cautelarum ac litterarum infra et per totum tempus predictum. Et predicto notario Guillelmo pro labore suo quem subiit in ponenda ratione predicta unc. duas Et retinuisse provisas eis per nos in recompensatione laborum et onerum quos et que in premissis multipliciter subierunt videlicet eumdem Raymundum unc. viginti et dictum Magistrum Johannem unc. sex. Suma sumarum totius prescripti universalis exitus dicte pecunie in predictis carolenis argenti unciarum sexmilium ducentarum septuaginta trium granorum novem et medii Sicque facta diligenti collatione de prescripto introytu prescripte pecunie qui est unciarum sexmilium ducentarum septuaginta trium tar. decem et granorum quatuor ad prescriptum exitum eiusdem. Restant liquide penes eumdem Raymundum qui debentur per eum salvo meliori examine rationis ipsius tar. novem gr. quatuordecim et medium. quos tar. novem gr. quatuordecim et medium idem Raymundus erogandos per nos nonnullis pauperibus pro anima dicte domine in nostris manibus resignavit. Notabantur preterea in predicta ratione predicti Raymundi certe questiones defectus et dubia. et maxime quia nonnulla ex predictis iocalibus atque rebus minus ponuntur vendita que extiterunt extimata nonnulleque originales cautele in dicto computo petebantur quibus diligenter examinatis per nos ad relationem prefati auditoris seriosius nobis factam quia modice efficacie erunt. presertim quia de contentis in ratione ipsa gestisque fideliter et legaliter plenarie nobis constat questiones defectus et dubia ipsa annullamus tamquam existentia nullius roboris et vigoris Et si quod fortassis robur haberent diligenter attento quod Raymundus idem rationem ipsam sufficienter et bene posuit ac legaliter se gessit circa premissa illud de certa nostra scientia duximus remittendum dictamque rationem suam ydonee et sufficienter positam auctoritate qua fungimur in hac parte eumdem Raymundum heredes et successores suos ac bona eorum omnia a nexu cuiuscumque obligationis tacite vel expresse quibus idem Raymundus heredes et successores sui essent propterea

obligata pro parte quondam domine Regine prefate per presentem finalem absolutoriam quietantie apodixam liberamus absolvimus et perpetuo quietamus. Ita quod dictus Raymundus heredes et successores sui ad iteratam positionem rationis predicte per nos vel nostrum aliquem seu quosvis alios non vocentur requirantur aut aliquatenus molestentur. Set semper sint exinde absoluti et liberi et perpetuo quietati nobis tamen exequtoribus reservato quod si forte processu temporis inveniri contingat predictos Raymundum suosque collegas et substitutum vel eorum alterum plus recepisse aut minus solvisse quam predictus quaternus introytus et exitus rationis ipsius continet et declarat ipsi Raymundus et College et substitutus vel is eos qui tangetur ex hoc heredes et successores eorum respondere et satisfacere exinde nobis vel illi cuius intererit teneantur iuxta ritum rationum Curie qui in talibus observatur. Et ad maiorem efficaciam premissorum Nos qui super Dux Calabrie Illustris Ierusalem et Sicilie dicti Regis Roberti primogenitus eiusque Vicarius generalis omnia et singula suprascripta quaternis facta et gesta sunt per predictos exequtores nostrumque Vicemgerentem ad id acceptantes de certa nostra scientia confirmamus Vicariatus auctoritate qua fungimur et ratificamus perpetuo valitura. Unde ad futuram memoriam et dicti Raymundi heredum et successorum eius cautelam et securitatem perpetuam presentem apodixam finalis quietantie exinde fieri iussimus nostri Ducis magno Vicarie quo utimur nostrumque Archiepiscopi Surrentini logothete et Abbatis Monasterii Sancti Severini sigillis pendentibus communitam, Datum Neapoli Anno Domini Mo CCCo XXVjo. die ultimo Maii none Indictionis Regnorum dicti domini Regis anno XVIIjo.

GETTY CENTER LIBRARY

